

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov
prijatelj
DOLENJSKI LIST

Po toči pomagati ni prepozno

Po prvih ocenah je po katastrofalnem neurju s točo v občini Trebnje škode za okrog 110 milijonov tolarjev, največ v kmetijstvu - Računajo na pomoč občine in države

TREBNJE - Neurje s točo, ki se je 20. julija po 15. uri razbesnelo v trebanjski občini, je, kot smo že poročali, povzročilo veliko gmotno škodo na kmetijskih površinah, pridelkih in v gozdovih pa tudi na krajevnih in regionalnih cestah, dovoznih poteh, na gospoarskih in drugih objektih.

Ujma na območju krajevnih skupnosti Knežja vas, Sela Šumberk, Veliki Gaber, Šentlovrenc in Velika Loka je sprožila tudi plazove, močni nalivi pa so zalili ro-

dovitne kraške doline in vrtače. Občinska komisija je ocenila, da je škoda za okrog 110 milijonov tolarjev, končna škoda pa bo znana v dveh tednih, ko bodo prispele še posamične prijave škode.

Ponekod celo kot oreh debela toča, na srečo je bila pomešana z dežjem nekoliko, je, kot nam je povedal trebanjski župan Lojze Metelko, klestila v 10 km dolgem in poltretji kilometer širokem pasu. Prizadetih je približno 2500 ha kmetijskih in gozdnih površin v 33 vaseh: Občine, Luža, Knežja vas, Gornje in Dolnje Kamenje, Roženpelj, Gornje in Dolnje Selce, Babna Gora, Stehanja vas, Krušni Vrh, Velike in Male Dole, Zagorica, Bič, Veliki Gaber, Medvedjek, Martinja vas, Cesta, Mali Gaber, Pristavica in Dobravica, Pluska, Korenitka, Stranje, Šentlovrenc, Gorenji in Dolenji Podšumberk, Sela pri Šumberku, Gombišče, Log in Arčelca.

Po prvih ocenah je škoda količinsko in vrednostno največ na posevkih s pšenico, ki je bila ravno zrela za žetev, saj je bila požeta kvečjemu na dobri desetini površin, in na silažni koruzi ter v rzinju. Procentualno pa je škoda največ, tudi do 100 odstotkov, na vrtninah, na sadnem drevju, nekoliko manj pa na krmnih rastlinah in v vinogradih. Samo na pridelkih je škoda vsaj za 97 milijonov tolarjev.

Občinska komisija za oceno škode zaradi neurja s točo pričakuje, da bodo oškodovancem na občini pomagali nekoliko omiliti škodo tudi s sredstvi rezervnega sklada in občinskega proračuna. Občinskemu svetu pa predlaga, naj regresira nabavo dušičnih gnojil in semen krmnih dosevkov v višini do 3,5 odstotka ugotovljene skupno ocenjene škode, ki se izračuna na podlagi veljavnega Navodila o enotni metodologiji za cenitev škode, ki so jo povzročile elementarne nesreče, in cenika ter povprečnih pridelkov v občini Trebnje, ki jih je ugotovilo Mini-

strstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 1996, ter na osnovi individualnih prijav. Ta regres bodo morali upravičenci izkoristiti v letošnjem avgustu v tr-

• Župan Metelko nam je v ponedeljek povedal, da mu je minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj zagotovil pomoč v višini desetine ocenjene škode na kmetijskih površinah, to pa je 10 milijonov tolarjev, po kriteriju, na osnovi katerega se je vlada odločila, da pomaga v katastrofalnem neurju s točo prizadetim Prekmurcem s 100 milijoni tolarjev.

govinah trebanjske kmetijske zadruge.

Za sanacijo plazov na območju vasi Krušni Vrh in Luža, predlaga občinska komisija občinskemu svetu, naj vsaj s 300.000 tolarji pomaga poravnati stroške nakladanja in planiranja zemlje na zasutih dovoznih poteh.

P. P.

TRAKTORIST UMRL

PIŠECE - V ponedeljek, 28. julija, popoldne se je 45-letni E. T. peljal s traktorjem do sosedu, da sta skupaj odšla na travnik. Peljala sta se po travnati poti, ki vodi strmo navzdol, približno 170 metrov od stanovanjske hiše pa je traktorist zapeljal na desni rob travnate poti. Sopotnik je opazil, da traktorist izgublja oblast nad traktorjem, zato je takoj skočil z voza, traktorist pa je zapeljal preko roba poti in se peljal naprej po travniku navzdol ter po 40 metrih pripeljal do konca sadovnjaka. Tu je zapeljal preko dva metra visoke terase in po petih metrih trčil ob tla. Ob močnem trku je traktorist padel s traktorja na travnik in se poškodoval. Prepeljali so ga v brežiško bolnišnico, kjer je zaradi hudih poškodb v torek zjutraj umrl.

Če ste ogroženi ali potrebujete pomoč policije

Berite danes

stran 2:

• *Za zavarovanje gozdov nič, proti gozdomom pa veliko!*

stran 3:

• *Letos plin na Grmu in na Cikavi*

stran 4:

• *Cesta do Jugorja končno državna?*

stran 7:

• *Zaradi elektrike naj bi odstopil*

stran 8:

• *Tudi v Viziji naj bi delili dividende*

stran 11:

• *Čakajoč na severno obvoznico Novega mesta*

stran 12:

• *Dolenjce so v Lizboni gledali v hrbet*

Martin Strel premagal Rokav

V Dovru je v Rokavski preliv zaplaval v nedeljo popoldne - Mrzla voda, vetrovi, valovi - 512. v 122 letih

Martinu Strelu je uspel najbrž največji podvig v njegovi dolgoletni karieri plavalca na izjemno dolge razdalje. V ponedeljek ob 8.21 je priplaval v Calais in tako v natanko v 16 urah in pol preplaval 33 km morja med Anglijo in Francijo.

Razmere mu tokrat niso bile naklonjene, saj je moral predvideni štart v nedeljo ob 4. uri zjutraj zaradi slabega vremena in večmetrskih valov preložiti za 12. ur. Ob 15.51 so mu angleški sodniki le dali znak za štart in zaplaval je v Rokavski preliv ter se pridružil 6212 plavalcem, ki so se do sedaj lotili tega podviga. V 122 letih je uspelo le redkim - pred Martinom je ožino med Dovrom in Calaisom premagalo le 511 junakov iz 50 držav. Med njimi ni bilo nikogar iz Slovenije.

Kljub odloženemu štartu Martinu Rokavski preliv ni bil najbolj naklonjen: voda je imela komaj 14 stopinj, kar je, kljub temu da Strel hladna voda sicer bolj ustreza od toplejše, le premrzlo. Poleg tega so ga med plavanjem ovirali močni bočni vetrovi in dvometrski valovi, a vse to 42-letnega Mokronožana ni zmotilo, da ne bi kot že tolikokrat doslej trmasto dosegel zastavljenega cilja. Pred odhodom v Dover, je sicer še razmišljal, da bi, če mu uspe Rokavski preliv premagati enkrat, v Calaisu takoj obrnil in odplaval nazaj proti Dovru, a

po noči v hudičevo mrzli vodi so se ohladile tudi njegove želje.

Vse to ne zmanjšuje njegovega uspeha, saj se je kot prvi Slovenec vpisal na uradni seznam junakov, ki so Rokavski preliv premagali po pravih strogih angleških sodnikov. S tem uspehom je Martin utišal tudi zadnje dvomljivce, ki niso verjeli v tezo njegovih dosedanjih podvigov. Rokavski preliv je po vsem svetu znan kot najtrši preizkus vzdržljivostnih plavalcev. Martin ga je prestal.

I. V.

TUDI ROKAV JE MARTINOV - Mokronožan Martin Strel se kljub 42 letom ne da, številnim podvigom, na katerih se je ponavadi boril le z vodo in premagoval le samega sebe, je dodal med maratonskimi plavalci najbolj cenjen dosežek in se pridružil redkim izbrancem, ki so bili dovolj močni, vzdržljivi in trmasti, da jim je uspelo premagati za plavalcu vedno neprijazni Rokavski preliv. (Foto: I. V.)

"Popravni" iz turizma

Tisti, ki so se v soboto odpravili v najmanjše mesto na Slovenskem, v Dolenjske Benetke, so bili nemalo presenečeni. Prireditve Kostanjeviška noč ni bilo, čeprav je bilo prej v javnosti veliko napovedi in govora o tej uveljavljeni prireditvi, ki je že zdavnaj preseгла krajevne meje in je v najstarejše mesto na Dolenjskem vsako leto privabljala veliko ljudi od vsepovsod. Tisti, ki so pred leti prireditvi očitati enoličnost, so šelmarji odgovorili s popestritvijo - s srečanjem pustnih skupin Slovenije, tako da je bilo v Kostanjevici kljub poletju in običaju nekaterih mask, da se izven svojega kraja ne kažejo, mogoče videti pisano paleto slovenskih pustnih šem, Kostanjeviška noč pa je tako dobila tudi etnološki značaj.

In od vsega tega letos ni bilo nič. Prireditve je bila odpovedana tik pred zdajci, v petek popoldne, kar je bilo objavljeno le na eni regionalni radijski postaji. In tako je prišlo v soboto zvečer v Kostanjevico precej ljudi, ki so lahko občudovali v temo zavita kostanjeviški otok in prireditveni prostor ter jasno zvezdnato nebo le zato, ker je organizator Kostanjeviške noči Pforncenhavs zaupal gostinski del nekemu, ki očitno takšni prireditvi ni bil kos, čeprav je iskal razloge za odpoved v možnih vremenskih nevspešnostih, ki jih na (ne)srečo ni bilo.

In ob tem se nehote vsiljuje vprašanje, kako se gremo turizma in zakaj ne daje učinkov, ki bi jih sicer lahko dal. Pa ne mislimo le na odpovedano prireditve, za katero se bodo morali organizatorji v naslednjih letih precej potruditi, da bodo dosegli že doseženi ugled, pač pa na prvi pogled sicer ne tako pomembne stvari: od turističnih pisarn, kjer bi turist dobil informacije, turističnih vodičev in urejenih smerokazov do urejenih javnih stranišč. Sicer pa lahko v naših krajih marsikje le opazujemo turiste s tujimi registrskimi tablicami, ki ustavljajo na parkiriščih in malicajo.

TANJA GAZVODA

MOPEDIST V DROG

ČRNOMELJ - V ponedeljek, 28. julija, ob 16.40 je 53-letni S. Z. iz Črnomlja vozil kolo z motorjem po lokalni cesti s Stražnjega Vrha proti Črnomlju. Ko je pripeljal pred križišče za Jelševnik, je zapeljal na desno bankino, po njej peljal nekaj metrov, nato pa trčil v električni drog. V nesreči se je voznik hudo poškodoval in je v torek zjutraj zaradi poškodb umrl. To je letos že tretja smrt voznika motorja oziroma mopeda na območju UNZ Novo mesto.

Paič

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123**Ob koncu tedna bo deloma jasno, v soboto pa so možne krajevne padavine, s plohami ali nevihtami.**

Krka še naprej uspešno posluje

V prvem polletju so prodali za več kot 153 milijonov dolarjev, od tega za 114 milijonov v tujini - Uspešna tudi družba Krka Zdravilišča - Največji trg je Rusija

NOVO MESTO - Krkini delničarji so že dobili dividende za leta 1993, 1994 in 1995, in sicer so za to namenili 26 odst. dobička iz teh let oziroma 1,77 milijarde tolarjev, kar znese 500 tolarjev bruto na delnico. O delitvi dobička najuspešnejšega slovenskega podjetja v preteklem letu, ki znaša 3,1 milijarde, pa bodo odločali na 2. skupščini konec leta.

S poslovnimi rezultati v prvi polovici letošnjega leta so v Krki lahko zadovoljni, saj so prodali za 153,1 milijona dolarjev oziroma za 23,7 milijarde tolarjev zdravil, zelenih zdravil, veterinarskih in kozmetičnih izdelkov, kar je v dolarjih za 3 odst., v tolarjih pa za 18 odst. več kot v enakem lanskem obdobju. Najbolj se je povečala prodaja zdravil na recept in zelenih zdravil.

Tudi družba Krka Zdravilišča posluje uspešno, saj so v letošnjem prvem polletju prodali za skoraj 10 milijonov dolarjev svojih storitev, tako da je matično podjetje skupaj s svojimi zdravilišči iztržilo blizu 163 milijonov dolarjev. V prvi polovici leta so imela Krkina Zdravilišča skoraj 140.000 nočitev, kar je 5 odst. več kot v enakem lanskem obdobju. Zasedenost Krkinih zdravilišč, se pravi Dolenjskih in Šmarjeških Toplic ter

Strunjana, je več kot 80-odstotna.

V tem obdobju, se pravi v prvi polovici letošnjega leta, je Krka izvozila za 114 milijonov dolarjev svojih izdelkov, največ v Rusijo, ki tako ostaja njeno najpomembnejše izvozno tržišče. Pomemben delež v celotni Krkini prodaji odpade še na trge Hrvaške, Poljske, Češke in drugih držav Cefte. Na Poljskem je Krka v letošnjem prvem polletju prodala za 12 odst. več kot v enakem lanskem obdobju, v državah nekdanje Sovjetske

zveze pa celo za 15 odst. več; na domačem trgu pa se je Krkina prodaja v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta povečala za 3 odst.oz. je bila 2 odst. večja, kot so načrtovali. Tako so na domačem trgu prodali 24 odst. celotne prodaje v letošnjem prvem polletju, toliko kot v državah nekdanje Sovjetske zveze.

Vsekakor velja, da je kljub vse večji konkurenci in zaščiti domače farmacevtske proizvodnje na vseh tradicionalnih in največjih Krkinih trgih ta izvrstna novomeška firma v prvem polletju letošnjega leta poslovala v skladu z zastavljenimi cilji.

A. B.

**BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO**

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)

☎ 068/342-410

KRKA ŠE VEDNO VABI - V Krki je sicer nekoč mrgolelo kopalcev, a tudi danes ne sameva, saj si v njej, kljub temu da ni več takšna, kot je bila nekoč, poišče poletni hlad še vedno precej kopalcev. Tudi v Kostanjevici, kjer je bila posneta naša fotografija. Voda resda ni ravno vzorno čista, je pa kopanje mnogo cenejše kot na primer v Toplicah ali na morju. (Foto: T. G.)

Zaposlovanje na črno

Če je delo na črno bič po Sloveniji, verjetno drži, da bi se Slovenci že zdavnaj oddahnili, ko bi bilo delo na črno samo to, da kdo komu popoldne zamenja vodovodno pipo ali da prijatelj prijatelju pomaga v nedeljo zjutraj zabetonirati ploščo na stanovanjski hiši. Omenjene drobne storitve so žal tisto, kar je najlažje ukiniti in kar se zdaleč ne bi postavilo zaved na njihovo pravo mesto. Resnično delo na črno, ki ga z nekaterimi najnovejšimi potezami želi pregnati in omejiti tudi vlada, je zakrito navadnim očem ali se - v najboljšem primeru - o njem govori kot o javni skrivnosti. Delo na črno po slovensko se pojavlja v raznih oblikah, o katerih so oškodovanci poročali, sicer poredko, tudi uredništvu Dolenjskega lista. Zelo pogosti so primeri, da najpodjetnejši zaposlujejo v svojih delavnicah, "marketih", gostilnicah in še kje na črno in ne plačujejo zanje dajatev. Tako zaposleni je vesel, da ima delo, delodajalec je vesel, da ima poceni delavca, in na koncu je obema prav. Pristojne službe poznajo primere črnega zaposlovanja, vendar običajno pogledajo v stran, ko naj bi delo na črno videle in ga onemogočile. Kaj menite o delu na črno? Je ta način zaposlovanja prava rešitev za socialne stiske najrevnejših Slovencev? Bi delo na črno prepovedali? Z nekaj odgovori na to temo postreže današnja anketa Dolenjskega lista.

MARGARETA ANDRIŠEVIČ, socialna delavka z Griča pri Črnomlju: "Polovica tistih, ki delajo na črno, bi raje delala redno, če bi jih delodajalci zaposlili. Če ima kdo majhno plačo, je prisiljen še kaj zaslužiti na črno, čeprav je po drugi strani res, da bi imela država več denarja, če bi od vseh pobirala prispevke in bi lahko pomagala socialno ogroženim. Morali bi narediti nekakšen red."

SILVO HUTAR, samostojni podjetnik z Gradnika pri Semiču: "Z delom na črno si poskušajo ljudje izboljšati standard. Marsikdo pa na ta način izkorišča naš sistem. Na tem področju bi morali narediti red, a tudi kje drugje. Ni prav, da so "šušmarji" nelojalna konkurenca tistim, ki poslujejo po predpisih, pa še plačo za svoje delo dobijo prvi takoj, drugi morda celo nikoli."

VILI ŠEGA, finomehanik iz Novega mesta: "Delo na črno je treba onemogočiti. Nimam v mislih drobnega popoldanskega fuša, če kdo komu zamenja pipo ali meša malto. Odkrivati in kaznovati je treba tiste, ki v raznih novih trgovnicah, gostinskih lokalih in drugje ljudi zaposlujejo na črno, izkoriščajo njihovo stisko, jih slabo plačujejo in ne plačujejo zanje prispevkov."

BORIS POLOVIČ, ekonomist iz Kostanjevice: "Dela na črno je pri nas veliko, saj si mnogi s tem dopolnjujejo zaslužek, pa tudi zato, ker dela na črno država še vedno ne preganja dovolj. Zato bi bila za zmanjšanje tega pojava potrebna večja kontrola. Hkrati pa se ob tem odpira še en problem: mnogim ljudem namreč prav delo na črno omogoča preživetje."

FRANC VRANETIČ, občinski svet v Brežicah, doma iz Kapel: "Ljudje delajo na črno, da si izboljšajo standard. Vprašanje je, kako bi živeli, če ne bi bilo dela na črno. Po drugi strani je res, da je marsikatero delo zaradi tega opravljeno slabo, prihaja do nesreč pri delu. Država dopušča delo na črno. Z odpravljanjem tega dela se ne mudi. Reda ne bo, dokler bo tranzicija."

DR. PAVEL ZAGODE, zobozdravnik specialist z zasebno ordinacijo v Sevnici: "Ne vidim, da bi bile pri nas razmere, kar zadeva delo na črno, alarmantne. Gre pač za dolgotrajen proces, ko ne moremo pričakovati, da bi se v tem tranzicijskem obdobju tudi razmere na tem področju uredile čez noč. O tem smo se že pogovarjali na naši sekciji v Ljubljani in smo podobnih misli."

JOŽE MIKLIČ, delavec v Akripolu Trebnje, doma iz Lukovka pri Trebnjem: "Mislim, da pristojne službe preveč gledajo skozi prste tistim, ki zaposlujejo na črno, kajti zaradi tega so v neenakopravnem položaju podjetja, ki tega ne počno in redno odvajajo dajatve državi. Poleg tega z delom na črno zapirajo vrata in možnosti številnim mladim iskalcem zaposlitve."

TANJA SVETLIČIČ, uslužbenka iz Kočevja: "Na tem področju je bilo narejenega premalo in narediti je treba vse, da se delo na črno spravi na najmanjšo možno mero. Če bo država znala to narediti, bo pridobila ona in delavci, brezposelnost pa se zato tudi ne bo povečala. Delodajalci, pri katerih se delali delavci na črno, so delavce potrebovali in jih bodo tudi v bodoče."

MARTA ČAMPA, prodajalka iz Nemške vasi pri Ribnici: "Povsod po svetu delo na črno preganjajo, saj od tega nima nihče ničesar razen redkih posameznikov. Ki na ta način bogatijo. Gre za goljufanje države, zato je že skrajni čas, da tudi naša država glede tega nekaj ukrene. Nekateri bodo zaradi tega prizadeti, vendar pa delo na črno za nikogar ni rešitev."

Streljali so in zmagovali

Belokranjci Burazer, Švajger in Babič so na 6. strelskem državnem prvenstvu osvojili kar 8 pokalov

19. julija je bilo v Kazljah pri Senožečah 6. slovensko strelsko državno prvenstvo, na katerem je nastopilo 16 ekip z 81 posamezniki. Strelci so tekmovali v streljanju na glinaste golobe, na srnjaka in v kombinaciji, in sicer ekipno in posamično. Med najuspešnejšimi strelci so bili trije Belokranjci, ki so zastopali Zvezo lovskih družin Bele krajine, saj so osvojili kar 8 pokalov.

Člani belokranjskih lovskih družin so se letos pomerili med seboj v streljanju na štirih tekmah, trije najboljši strelci pa so odšli na državno prvenstvo. To so bili Tadej Burazer, Andrej Švajger in Marjan Babič. Da so izkušeni strelci, pove tudi to, da nihče od njih ni bil letos prvič na državnem prvenstvu, Burazer pa je bil celo na vseh šestih slovenskih državnih prvenstvih doslej. Vsako leto je belokranjska ekipa prinesla domov tudi kakšen pokal, še nikoli pa toliko kot letos. Strelci pravijo, da je razlog za uspeh zagotovo tudi v tem, da so letos resneje in naštretneje trenirali.

Priznajo pa, da je v Beli krajini še več dobrih strelcev, vendar pogrešajo primerno olimpijsko strelišče, na kakršnih se odvijajo državna prvenstva in na kakršnih bi se lahko izkazali. "Sedaj je takšnih strelišč v Sloveniji le nekaj, za Belokranjce pa je najbližje v Ljubljani. To pa je zanje predalet, razen če bi jim uspelo dobiti veliko sponzorjev, ki bi jim pomagali kriti ne tako majhne stroške treningov v glavnem mestu. Doslej jim je namreč pri treningih pomagala le Zveza lovskih družin Bele krajine, veliko denarja pa so prispevali iz lastnih žepov.

In s kakšnimi pokali so prišli domov Burazer, Švajger in Babič? Ekipno so osvojili prehodne pokale Lovske zveze Slovenije za 1. mesto v streljanju z malokalibrsko puško in v kombinaciji; prav tako v streljanju z malokalibrsko puško

in v kombinaciji pa so ekipno prejeli za osvojeni 1. mesti prehodna pokala v trajno last. Tadej Burazer pa je prejel v trajno last prehodna pokala za 1. mesto v streljanju z malokalibrsko puško in v kombinaciji, pa prehodni pokal za 1. mesto v streljanju v tarčo srnjaka ter prehodni pokal za 1. mesto v kombinaciji.

M. BEZEK-JAKŠE

TRIJER STRELCI IN OSEM POKALOV - Andrej Švajger iz LD Gradac, Tadej Burazer iz LD Loka in Marjan Babič iz LD Dragatuš (od leve proti desni) so bili na strelskem državnem prvenstvu med najuspešnejšimi. Na fotografiji s sedmimi od osmih pokalov, ki so jih osvojili v enem dnevu. Enega od prehodnih pokalov bodo zaradi pozabljenosti tistih, ki so ga osvojili lani, prejeli pozneje po pošti. (Foto: M. B.-J.)

PROSPEKT O TURISTIČNI POTI OD OTOČCA DO GORJANCEV

NOVO MESTO - Samostojni podjetniki, obrtniki, gostinci in turistični delavci Jože Mrak in Slavko Šeruga s Sel pri Ratežu, Tone Vovko z Rateža, Vesna Kralj iz Brusnic, Franc Hudoklin iz Gabrja, Jože Ivanež z Gabske Gore in Vojko Mrhar z Gosposdične na Gorjancih so pred kratkim izdali izredno lep in zanimiv turistični prospekt, ki obiskovalca Dolenjske pelje od Otočca do Trdinovega vrha. Svojo dejavnost, ki je izredno pestra, so predstavili z lepimi barvnimi slikami, hkrati pa tudi s posebno legendo, ki nazorno kaže, kaj vse gostinci nudijo svojim gostom. Založniki prospekta tudi niso pozabili na krajevne posebnosti teh krajev pod Gorjanci, pa naj gre za nastop harmonikarjev na Ratežu, razstavo češenj v Brusnicah za znamenito Azaleo Pontico (rdeči sleč), ki je posebna značilnost tega dela dolenskega Podgorja. Spretno besedo k prospektu je napisal literat Ivan Perhaj iz Brusnic.

KANADČANI V METLIKI

METLIKA - Metliške poletne kulturne prireditve Pridi zečer na grad so se prevesele v drugo polovico. Do konca avgusta si bo moč ogledati še več nastopov, posebna poslastica pa čaka obiskovalce ta petek. Iz Kanade prihaja v Metliko Music Express Premier Show Band, 42-članski revijski orkester, ki bo skupaj z zborom izvajal filmske glasbene uspešnice. Skupino vodi gospod Ernest Gerenda, glasbeniki in pevci pa so Kanadčani iz Windsorja pri ameriškem Detroitu. Skupina je na turneji po Evropi (Nemčija, Avstrija, Poljska), v Sloveniji pa bo nastopila samo v Metliki. V Belo krajino jo je povabil Toni Gašperič, ki si je letos maja ogledal njihovo predstavo, ko je bil z ansamblom Tonija Verderberja na turneji po Kanadi in Ameriki. Music Express Premier Show Band sodi med boljše kanadske izvajalce revijske glasbe, zato bo brez dvoma navdušil jutrišnje obiskovalce, ki bodo prišli ob 21. uri na grajsko dvorišče.

ZA ŽIVLJENJE

LJUBLJANA - Pred kratkim je bilo v Ljubljani ustanovljeno društvo darovalcev organov v humanitarne namene, ZA ŽIVLJENJE. Cilj članov društva je, da pridobijo čimveč tistih, ki so po svoji smrti pripravljene darovati svoje organe in tkiva ljudem s hudimi zdravstvenimi težavami. Če vas ta oblika humanitarne dejavnosti zanima, lahko za nadaljnje informacije pokličete (061) 316-519 (dop.) ali (061) 1251-428 (pop.). Darovalci dobijo posebno kartico darovalca organov, ki jo vsakdo izpolni sam in jo nosi pri sebi, ne da bi okolica vedela za to.

ZA SPOMINSKO OBELEŽJE

STUDENEC - KO Društva izgnancev Studenec želi tistim izgnancem, ki so umrli v nemških taboriščih, postaviti spominsko obeležje, zato vabi vse svoje, znance in prijatelje preminulih, naj pri svojem poverjeniku (odborniku) najkasneje do 10. avgusta izpolnijo prijavo "Vprašalnik". Tako bodo lahko dostojno počastili umrle, hkrati pa jim bo ta prijava tudi koristila pri prijavi vojne škode.

Za zavarovanje gozdov nič, proti gozdovom pa veliko!

Ponovni poziv za zavarovanje gozdov - Za okoljskimi nevladnimi organizacijami še Černač

KOČEVJE - Potem ko so okoljske nevladne organizacije na tematski delavnici z naslovom Ogroženost slovenskih gozdov sprejele javni poziv vladi RS, naj bodo sestavni del naše zaščitne zakonodaje ob pripravah na vključevanje v evropske integracije tudi potrebni zakoni za ustanavljanje naravnih parkov v Sloveniji in da naj vlada takoj začne zakonodajni postopek za ustanovitev Kočevskega naravnega parka, je podoben poziv vladi posredoval tudi pobudnik predhodnega zakonodajnega referenduma "Zavarujmo naše gozdove" mag. Janez Černač iz Kočevja.

Mag. Černač je v svojem pozivu, ki ga je naslovil na vlado RS po sklepu, sprejetem na rednem let-

nem zboru društva Kočevski naravni park, ponovil predlog nevladnih organizacij, naj bodo ob spremembah ustave sestavni del zaščitne zakonodaje tudi zakoni o napovedanih regijskih parkih: Kočevskem naravnem parku, Notranjskem, Pohorskem, Kraškem parku s Škocjanskimi jamami in Karavanško-Kamniško-Savinjskem parku. Zapisal je, da so omenjeni parki sestavni del strategije varstva narave v Sloveniji in dodal, da bi na ta način

Glede Kočevskega naravnega parka je Černač zanikal, da se v šestih letih, odkar so začeli s pripravami na njegovo ustanovitev, ni nič zgodilo. "Za zavarovanje gozdov se res ni nič zgodilo, toda proti gozdovom se je skrivaj dogajalo vseskozi veliko," je dejal Černač. Ponovljen poziv vladi za zaščito gozdov je zaključil z besedami, da ne smemo dopustiti, da nas oropajo še zadnjih javnih dobrin, ki smo jih vsi deležni.

večino javnih gozdov zavarovali pred prodajo tujcem po evropskih standardih, obenem pa izpolnili tudi določene normative s področja naravovarstva, ki zahtevajo nad 20 odstotkov zavarovanega naravnega prostora.

"Gozdnega referenduma ne bo, ker so pot do takega odločanja volilcev zapeljale politične stranke v slepo ulico," je zapisal Černač in v nadaljevanju dodal, da pa imajo stranke, ki "so zakockale pot do referenduma", z realizacijo omenjenih predlogov za zaščito gozdov možnost, da si povrnejo zaupanje volilcev. "To je tudi najkrajša in najracionalnejša pot za dosego realnih ciljev, objektivno pa je to tudi njihova moralna obveza," je še zapisal Černač.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IMETNIK RAČUNA V ŠVICARSKI BANKI TUDI JURO ADLEŠIČ

ADLEŠIČI - Zveza švicarskih bankirjev je sredi preteklega tedna sporočila, da so pri zadnjem pregledu računov, odprtih pred letom 1945, med imetniki odkrili tudi dva Slovence in sicer Feliksa Moskoviča in Juro Adlešiča. Sodita namreč v skupino tujih državljanov, ki so odprli račun pred letom 1945, a se potem niso oglasili najmanj deset let. Juro Adlešič je bil leta 1884 rojen v belokranjskih Adlešičih, bil pa je ljubljanski odvetnik, član banovinskega sveta in od leta 1935 ljubljanski župan. Leta 1942 je odstopil in se odselil v ZDA, se leta 1965 vrnil v Slovenijo in čez tri leta umrl. Pokopan je na adlešičkem pokopališču, njegovi daljnji sorodniki pa še vedno živijo v Adlešičih.

Ljubljansko pismo

Popravljanje krivic

Država enim mati, drugim mačeha

LJUBLJANA - Vse bolj jasno postaja, da sta se pred leti sestavljalca novega stanovanjskega zakona M. Becele in M. Jazbinšek lotila urejanja stanovanjskih razmerij kar po domače. Pred očmi naj bi imela zgolj trenutne koristi države, da se reši dotrajane stanovanjskega sklada in poskrbi za pritek svežega kapitala v izpraznjeno državno blagajno. Po mnenju Združenja najemnikov po vojni nacionaliziranih stanovanj je bil to z ustavnega in civilno-pravnega stališča pravi škandal, za kar da je veliko dokazov, saj nastajajo nove in vedno hušje krivice. V Sloveniji je zaradi denacionalizacije stanovanj prizadetih 40.000 državljanov, ki zdaj terjajo jasen odgovor, zakaj so najemniki denacionaliziranih stanovanj veliko na slabšem kot vsi drugi nekdanji "imetniki" stanovanjske pravice.

V javnem pozivu (za pomoč in razumevanje), ki so ga naslovlili na najvišje predstavnike države in tudi na varuha človekovih pravic, so zapisali, da so bivši nosilci stanovanjske pravice v stanovanjih, ki so bila vrnjena bivšim lastnikom, povsem odvisni od vsakokratnih lastnikov stanovanj ter pogosto nezashčiteni, kar vsekakor ni vzorec obnašanja v drugih evropskih državah. Ugotavljajo še, da "ta kategorija" državljanov države ne zanima. Le-ta v šestih letih uredničenje stanovanjskega

zakona ni poskrbela za zaščitno zakonodajo, čeprav gre za pretežno starejše ljudi. Tako ni ustanovila svetov za varstvo pravic najemnikov, kar je obveza, ki si jo je s stanovanjskim zakonom sama naložila. Bivši imetniki stanovanjske pravice v stanovanjih, ki jih država vrača lastnikom, so izločeni iz denacionalizacijskih postopkov, medtem ko država v zapuščinških postopkih širom po svetu išče dediče - vse do nerazpoznavnih sorodstvenih vezi - ki jim ni bila storjena nikakršna krivica.

Če že govorimo o enakosti državljanov pred stanovanjskim zakonom (iz naslova zakonito pridobljenih pravic), bi morali upoštevati, da so imeli vsi državljani na dan uveljavitve novega zakona kakovostno povsem enako stanovanjsko pravico ne glede na to, v katerih družbenih stanovanjih so stanovali. To, da so po volji države stanovali v takih stanovanjih, ki jih je prejšnja država prisilno odvzela, sedanja pa se je odločila, da jih vrne bivšim lastnikom, je odločitev, ki res ne more iti v škodo in breme stanovalcev, temveč bi morala odgovornost za tako odločitev prevzeti država. Zato je država tudi dolžna poskrbeti za takšne spremembe stanovanjskega zakona, ki bo omogočil najemnikom v denacionaliziranih stanovanjih rešitev stanovanjskega problema na način, kot je bil zagotovljen vsem drugim nosilcem stanovanjske pravice v letu 1991.

Tako najemniki denacionaliziranih stanovanj! Nihče pa države javno ne vpraša, kje je denar tistih, ki so jim ga za stanovanjsko gradnjo dolga desetletja vsak mesec odtegovali od plač, pa niso nikoli postali "imetniki" stanovanjske pravice in jih zato tudi ni bilo (moglo biti) na razprodaji družbenih stanovanj.

VINKO BLATNIK

OGRAJA - Že pred letom dni je umetnostni kovač Jernej Zorko iz Župeče vasi pri Brežicah vestno in kvalitetno naredil ograjo pred novomeško osnovno šolo in gimnazijo, kot mu je naročilo zasebno gradbeno podjetje iz Črnomlja. To podjetje je to ograjo dobilo plačano, mojster Zorko pa do danes še ni videl niti tolarja. Očitno pri nas velja narobe obrnjen svetopisemski izrek: Zadnji bodo prvi in tako so prvi (pri delu) zadnji (pri plačilu).

NOVOMAŠNIK - V pozdrav Novomeščanu, ki je pred časom pel novo mašo v frančiškanski cerkvi, so že na Glavnem trgu, med hišama, v katerih sta knjigarna in SKB banka, postavili dve smrekici in med njima razpeli napis z dobrodošlico. Potem pa očitno nanj pozabili. Smrekici sta se medtem posušili in porjavili, transparent pa najbrž čaka že na novega novomašnika.

STEKLO - Čaka pa tudi prepolni zabojnik za steklo pri Mercatorjevi trgovini v blokovskem naselju Plava laguna, da se ga bo kdo usmilil in izpraznil. Ker je na tako dejanje očitno treba dolgo čakati, se je nabralo toliko steklenic, da je v zabojniku zmanjkalo prostora in so jih ljudje začeli odlagati ob njem. Kot nalašč za objestno blokovsko mularijo, ki svoj poletni dolgčas preganja tudi z junaškim razbijanjem steklenic. Pred dnevi je eden teh junakov s steklenico le za malo zgrešil spodaj vozeči avtomobil. Bo pa drugič roka bolj mirna in sreča bolj mila!

GNOJ - V Šmarjeti se pospešeno pripravljajo na ustanovitev svoje občine. Za občinsko središče pa se spodobi, da ima tudi urejene pločnike. Tako so se odločili, da bodo imeli pločnik tudi ob cesti proti pokopališču. Še preden pa so delavci pločnik asfaltirali, je nekdo na "traso" ponoči pripeljal več kupov gnoja. Očitno gre za nekakšno simboliko, vprašanje je le, na koga se nanaša: ali na one, ki naj bi gazili po njem, ali na tistega, ki je novi pločnik tako "trasiral".

Ena gospa je rekla, da so se v Novo mesto vrnili rdeči časi. Strokovnjakom je po daljšem mukotrpnem delu le uspelo semafore pred Dolenjsko in A banko, pred občino in na koncu Kandijskega mostu nastaviti tako, da vozniki z nobene strani nimajo zelenega vala in vsi pri naslednjem obstanejo pred rdečo lučjo.

PRENOS MAŠE

ŠENTJERNEJ - V nedeljo, 3. avgusta, ob 10. uri bo TV Slovenija neposredno prenašala sveto mašo iz župnijske cerkve v Šentjerneju.

Suhokranjski drobiž

PRIZNANJE - Priznanje, ki ga je dobil Jaka Jakubovič, sicer zaposlen v invalidskem podjetju Novoles dvor, za požrtvovalno in vestno delo v Društvu invalidov, je vsekakor dokaz, da ljudje nis(m)o pozabili tistih, ki radi naredijo nekaj dobrega tudi za druge.

PIKNIK NA VALOVIH KRKE - Gasilci z Dvora obveščajo, da tradicionalni piknik na valovih Krke tudi letos ne bo izostal. Letos ga priredijo 2. avgusta, pričetek ob 20. uri. Kot ponavadi bodo organizirali tudi bogat srečelov, žrebanje vstopnic, za razpoloženje bo skrbel ansambel Zasavci, poskrbljeno pa bo tudi za lačne in žejne, saj gasilci obljubljajo, da hrane in pijače ne bo zmanjkalo.

NOVE RAZGLEDNICE - Da so lepote Suhe Krajine vsekakor vredne tega, da se jih ovekoveči tudi na razglednicah, so ugotovili v KS Hinje, ki zajema vasi Prevole, Hinje, Hrib, Sela in Lopato. Tako je Osnovna šola Prevola postala založnik razglednic, fotografije zanje je posnel Stane Maver in Ks Hinje se že lahko pohvali z novimi razglednicami.

PLIN NA GRMU - Brž ko bodo končali dela pri napeljavi plinovoda na Grmu, bodo začeli delati na Cikavi. Letos bo Komunala za napeljavo plina dala 60 milijonov tolarjev, ob tem pa 18 milijonov tolarjev še za obnovo vodovoda. Za dokončno plinifikacijo mesta - ta naj bi bila končana leta 2002 - bodo potrebovali še okoli 3 milijone mark. (Foto: A. B.)

TOPLIŠKA NOČ - Tridnevne prireditve, ki so konec tedna potekale v Dolenjskih Tolihach pod imenom Topliška noč, si je ogledalo več tisoč ljudi. To so bile do sedaj največje in najuspešnejše prireditve, ki jih že tretje leto zapored pripravlja Turistično društvo Dolenjske Toplice. Topliška noč, ki so jo letos z jase preselili na prizorišča sredi Dolenjskih Toplic, postaja pravi praznik Topliške doline, kjer se ljudje vse bolj zavedajo, da je turizem njihova prava prihodnost. Letos so Topliško noč zaznamovale zlasti gostujoče skupine iz Šentjerneja, Osilnice in Adlešičev (na sliki). Prizadevni člani topliškega turističnega društva si prizadevajo, da bi v kraju odprli turistično pisarno. (Foto: A. B.)

Letos plin na Grmu in na Cikavi

Plinifikacija mesta se je začela 1992, končana pa naj bi bila leta 2002 - Drugo leto plin v starem mestnem jedru - Priključek stane 120 tisočakov - Ceneje kot kurilno olje

NOVO MESTO - Te dni novomeška Komunala oziroma njeni izvajalci končujejo dela pri plinifikaciji dela novomeškega naselja Grm. Brž ko bodo končali dela na Grmu, se bodo preselili na Cikavo. Vsa dela seveda potekajo v okviru plinifikacije Novega mesta, ki jo je Komunala začela leta 1992, končana pa naj bi bila leta 2002, ko se naj bi večina prebivalcev Novega mesta in seveda vsi večji odjemalci lahko priključili na mestni plinovod.

Darko Bauer

Sedaj imajo plinovod v KS Center, razen starega mestnega jedra, na Mestnih njivah, v Bršljino vključno s tamkajšnjo vojašnico, na Drski, v Ločni; v okviru plinifikacije Ločne je vse pripravljeno tudi za priključitev blokoveškega naselja ob Seidlovi, znanega pod imenom Plava laguna; plinovod imajo tudi v blokovskem naselju Nad mlino, na Smrečnikovi, v Jakčevi pa na Kandijski in od TPV do Cikave.

Za plinifikacijo tega dela Grma, kjer dela potekajo sedaj, so se na Komunali odločili zato, ker je Revoz bloke v Mušičevi ulici odklopil od njihove kotlovnice. "Tako, kot je sicer v navadi, tudi tokrat hkrati z napeljavo plinovoda obnavljamo še vodovod," je povedal inž. Darko Bauer, vodja sektorja oskrbe s plinom pri novomeški Komunali. "Teče že postopek za pridobitev projektne dokumentacije za plinovod v starem delu mesta; dokumentacijo naj bi

pridobili letos, drugo leto pa naj bi, če bo denar, stekla dela v mestnem jedru."

Z denarjem imajo nasploh največ težav, saj v glavnem delajo s svojim denarjem oziroma za ta dela najemajo kredite. Občina bo letos po dolgem času sofinancirala plinifikacijo Cikave. V interesu Komunale je, da bi plinsko omrežje v mestu kar se da hitro širili, vendar se stvari v glavnem zatikajo pri denarju. Tako ima v prihodnjem letu prednost plinifikacija kotlovnice na Ulici Slavka Gruma, v kateri se vedno kurijo s premogom in je tako velik onesnaževalec zraka. Tudi zgornja kotlovnica v tem blokovskem naselju še vedno kuri s premogom, čeprav je tam plinska mreža že razpeljana.

Sedaj je v Novem mestu okoli 600 odjemalcev mestnega plina, od tega okoli 20 večjih. Lani so prodali 1,5 milijona m³ plina, letos računajo na okoli 2,2 milijona kubikov. Ko pa bo plinificirano celo mesto, naj bi letna poraba znašala okoli 7 milijonov kubikov plina, zmogljivosti omrežja pa bodo do 10 milijonov kubikov plina na leto. Priključek stane okoli 120 tisočakov, kubični meter plina pa okoli 39 tolarjev, tako da je uporaba plina malo cenejša od kurilnega olja. Prednosti uporabe plina so znane: čistejši zrak, prihranek prostora (ni potrebna cisterna), nemotena dobava, plačilo za nazaj, enostavna uporaba itd. "Zanimanje za napeljavo plinovoda je veliko, vse pa se, kot rečeno, ustavi pri denarju. Za dokončno plinifikacijo mesta bi potrebovali kakšne 3 milijone mark," pravi

inž. Bauer. Samo letos bodo za plinifikacijo dela Grma in Cikave porabili 60 milijonov tolarjev, poleg tega pa še 18 milijonov za obnovo vodovodnega omrežja ob gradnji plinskega. Največji odjemalci, kot so Krka, Revoz pa tudi Novoterm, Opekarna Zalog, bolnica, ne dobivajo plina preko Komunale, ampak neposredno od distributerja Geoplina.

Do sedaj v Novem mestu nesreč s plinom ni bilo, prav tako ne redukcij, tudi manjše poškodbe so zelo redke, in še te nastanejo izključno zaradi gradenj. "Letos smo imeli v sklopu investicije eno samo popravilo in še to smo opravili v dveh urah," je povedal Bauer. Doslej še niso zabeležili uhajanja plina. V kratkem bodo prešli na nove račune in bodo potrošniki plin plačevali skupaj z ostalimi komunalnimi storitvami. A. BARTELEJ

DOLENJSKI LIST

DO KREDITA S PONAREJANJEM

NOVO MESTO - 25-letni R. B. iz Birčne vasi je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja poskusa goljufije, ker je v juniju ponaredil zneske prilivov na obrazcu za pridobitev kredita v Krekovi banki v Novem mestu. Ker so v banki posumili, da je dokumentacija ponarejena, so mladeniča prijavili policistom.

POKLIČITE

113 Če ste ogroženi ali potrebujete pomoč policije

Za martinovo napovedana otvoritev črne gradnje

V Zalogu pri Novem mestu, v zavarovanem območju Temenice, Jožko Ostanek iz Trebnjega brez potrebnih dovoljenj in le na podlagi priglasitve obnovitvenih del starega mlina gradi velik objekt, v katerem namerava urediti kmečki turizem - Inšpektor zahteva odstranitev

Konec junija je novomeški Zavod za varstvo naravne dediščine urbanistično inšpekcijo obvestil, da v Zalogu raste velika gradnja, in to na mestu, kjer je nekoč stal Mišičev mlin. V prijavi piše, da je objekt v zavarovanem območju reke Temenice, ki je razglašena kot naravni spomenik.

"Že pred 78 leti so na tem mestu stali mlin, stanovanjska hiša, hlev za 10 glav goveje živine in svinjaki za 100 prašičev," pravi Jožko Ostanek iz Trebnjega, ki je ves čas gradnje zraven, čeprav je formalni lastnik te posesti njegov oče Emilijan. "Oče je stari in porušeni mlin in zemljišče ob njem kupil od nekega Ljubljana, jaz pa vodim in nadziram dela." Ta dela pa Ostanek opravlja na podlagi priglasitve obnovitvenih del. "Hkrati smo zaprosili tudi za vsa potrebna dovoljenja in postopek v zvezi s tem teče. Na občini so vsa potrebna zaprosi-

la, državi in občini smo seveda pripravljani plačati vse, kar jima gre," pravi Jožko.

V šestih tednih, kar je Ostanek začel delati, je tako na mestu nekdanjega mlina v Zalogu zrasla velika stavba. Prejšnji teden so dokončevali streho, vzdana so okna, razpeljane inštalacije. Te dni pa je najbrž narejena tudi že fasada, tako vsaj je Jožko Ostanek napovedal prejšnji teden. In kaj si je Ostanek tam zamislil?

"V prvi vrsti bo tu kmečki turizem s 14 sobami, vsaka s straniščem in kopalnico. V gostinski sobi bo prostora za najmanj 100 ljudi, to bo za ohceti in take večje stvari. V načrtu je tudi mala elektrarna, obnovil bom mlin, tu se bodo spet vrtela mlinska kolesa; urediti nameravamo ribogojnico, zgradil bom bazen s kopalniščem. Predvsem pa bo tu dobra in poceni domača hrana. Otvoritev objekta bo na martinovo, 11. novem-

bra, ob enajstih, Martini in Martine bodo tisti dan zastojed jedli in pili," napoveduje Ostanek. Hkrati pravi, da so od starega mlina pustili vse, kar je bilo uporabnega, to pa so temelji in kleti ter del zidu. "Pri vseh delih sem zraven, saj drugače ne gre, delamo pa cele dneve, tudi ob sobotah in nedeljah. Zase lahko rečem, da ne poznam počitka. Pri delu me je celo zasulo in so med odpeljali na pregled v bolnico, a sem še isti dan popoldne s karkolo speljal 15 kubikov betona. Vsak dan sem prvi na gradbišču in zadnji odidem. Če sam ne delaš, tudi delavci zabušavajo," pravi.

Ostanek je prepričan, da so mu nekateri ljudje zavistni, ker mu gre delo hitro in dobro od rok. "Če kaj narediš, so ti nekateri ljudje 'fovš', če gre slabo, ti pa privošči-jo! Kje so pa taki bili, ko je bila tukaj razvalina, podrtija? Tri leta je na starem mlinu visela tabla, da je naprodaj, pa ni bilo nikjer nikogar. Moram pa reči, da so okoliški ljudje zadovoljni, ko vidijo, da se tukaj končno nekaj dela in da ne bodo več gledali podrtije."

Ni pa tako zadovoljen inšpektor inž. Tonček Žigante, ki je že pred prijavo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ko je sam videl, kaj se v Zalogu dogaja, sredi junija opravil inšpekcijski ogled in 18. junija tudi zaslusal Jožka Ostanka. Ugotovil je, da ima Emilijan Ostanek odločbo, s katero so dovoljena priprava vzdrževalna dela na stanovanjski hiši in gospodarskem posloplju, hkrati pa se je izkazalo tudi to, da po katastrskih podatkih lastnik posesti sploh ni Ostanek, ampak Rašo Sitar iz Ljubljane. "Na zaslišanju je Jože Ostanek potrdil

moje ugotovitve o sedanjem stanju in izjavil, da nima potrebnih dovoljenj za gradnjo," je povedal inž. Žigante. "Sicer pa Ostanek gradi tako hitro, da se stanje iz dneva v dan spreminja."

14. julija je inšpektor Žigante napisal odločbo o odstranitvi na črno zgrajenega objekta, vendar je Ostanku niso mogli vročiti. Prav prejšnji četrtek jo je inšpektor dobil nazaj in dejal, da mu jo bo še isti dan skušal osebno vročiti na gradbišču. Po odločbi bi moral lastnik odstraniti na črno zgrajeni objekt do srede septembra.

Miloš Dular, sekretar občinskega sekretariata za varstvo narave in urejanje prostora, ki se vsak dan v službo vozi skozi Zalog, je dejal, da na občini v zvezi s to zadevo nimajo vloge za lokacijsko dokumentacijo, ki je osnova za izdajo ostalih potrebnih dokumentov in dovoljenj. V prostor-

JOŽKO OSTANEK - "11. 11. ob enajstih bo otvoritev."

skem delu občinskega srednjeročnega družbenega plana pa je zemljišče, na katerem je zrasel Ostanekov objekt, opredeljeno kot I. območje varovanja kmetijskih zemljišč. "Tako bi lahko, z vsemi potrebnimi dovoljenji seveda, lastnik objekt obnovil v enakih gabaritih in za isto dejavnost, za katero je nekdanj služil," pravi Dular. A. BARTELEJ

STARI MLIN - Tak je bil stari Mišičev mlin v Zalogu, preden je začel graditi Ostanek.

NOVA GRADNJA - To, kar je videti na sliki, je na podlagi priglasitve obnovitvenih del zraslo v slabih šestih tednih. Inšpektor zahteva odstranitev črne gradnje do srede septembra. (Foto: A. B.)

V Kolpi gredo v korak s časom

Zaradi vse številnejših naročil v metliški Kolpi že nekaj časa delajo v treh izmenah in vse sobote - Posodobljena oprema in novosti v sicer že doslej pestri ponudbi

METLIKA - Metliško podjetje Kolpa, d.d., se je sredi letošnjega aprila olastnilo, lastniki pa so postali s 56 odst. zaposleni, z ostalimi 44 odst. pa skladi in Nacionalna finančna družba. Do skupščine, ki bo predvidoma konec oktobra, vodita podjetje začasna uprava s predsednikom Mirjanom Kulovcem na čelu ter nadzorni svet, katerega predsednik je Peter Drenik, člana pa Jože Kostelec in Andrej Beličič.

"Glede na to, da je Kolpa iz objektivnih in subjektivnih razlogov zadnjih pet let poslovala z izgubo, za leta od 1993 do 1996 ne bomo izplačevali dividend. V tem letu pa smo zastavili novo strategijo, tako da poslujemo z dobičkom. Če bomo imeli toliko naročil kot doslej, bomo sanirali izgubo za vsa leta nazaj in predvidevamo tudi, da bomo za letošnje leto delili dividende," je povedal Kulovec. Kolpa izvozi približno 70 odst. izdelkov, njeni najpomembnejši trgi pa so poleg slovenskega še nemški, države Beneluxa, Hrvaška, Poljska. Sicer pa izdelke, kot so tuš kadi in kopalne kadi z masažo ali brez nje, pohištvo za kopalnice, plošče in izdelki iz kerocka ter kuhinjska korita, prodajejo v vse evropske države.

Ker je po Kulovčevih besedah oprema že precej iztrošena, saj v

VELIKO NAROČIL - V metliškem podjetju Kolpa, kjer je 260 zaposlenih, zaradi številnih naročil delajo v treh izmenah, zadnje čase pa tudi vse sobote. Na fotografiji: delavec nanaša poliester (armiranje) na kopalne kadi. (Foto: M.B.-J.)

NATAKARICI GROZIL

GRIBLJE - V nedeljo, 27. julija, okoli 13. ure je občan obvestil policiste, da je v bifeju v Gribljah nekdo grozil natakariči z nožem in od nje zahteval pijačo. Policisti so takoj odšli v Griblje in pri kopalnišču pod naseljem opazili več ljudi, med njimi tudi neznanca, ki je ustrezal opisu. Ko so prišli do njih, je 19-letni S. H. s Coklovce začel kričati in groziti policistom, ki so ga poskušali umiriti, tedaj pa se je nad policiste sprivil še 48-letni S. B. s Coklovce. Ko so policisti skušali vkleniti v lisice S. H., sta prišla še dva občana in hotela policistom to preprečiti, vendar so možje v modrem obvladali S. H. in so ga odpeljali na policijsko postajo Črnomelj, kjer so ga pridržali. Med postopkom je S. H. udaril policista in ga lažje poškodoval.

DVE PRIREDITVI

METLIKA - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" bosta konec tega tedna v Metliki dve prireditvi. V petek, 1. avgusta, bo koncert 42-članskega kanadskega orkestra Music Express Canada Premier Show Band. Orkester, ki izvaja filmsko glasbo, bo v Sloveniji nastopil samo v Metliki. V soboto, 2. avgusta, pa bo na grajskem dvorišču pel Ljubljanski oktet. Obe prireditvi se bosta pričeli ob 21. uri.

KONČNO MODERNIZACIJA - V začetku preteklega tedna so pričeli z razširitvijo skoraj 3 km dolge ceste od Goliša do Gradnika. Končana naj bi bila do konca avgusta, s tem pa bodo dobile asfaltno povezavo štiri vasi, in sicer Omota, Gradnik, Sodji Vrh in Praproče. Če bo občini uspelo dobiti še 10 milijonov tolarjev, pa bodo asfaltirali tudi cesto od Goliša do Štrekljčeva. (Foto: M. B.-J.)

proizvodnja, bodo septembra postavili še 200 kv. metrov veliko skladiščno halo.

V Kolpi se dobro zavedajo, da morajo glede na to, da sodijo med vodilne proizvajalce sanitarne opreme v Evropi, iti v korak z razvojnimi tokovi. Tako v programu kolpaskan razvijajo nove linije kopalnih kadi, dva dizajna kopalniškega pohištva, novo družino tuš kabin in masažne kabine za turško kopel. V programu kerrock razvijajo nove modele umivalnikov, v programu kolpaker pa maso za korita, ki so jo doslej kupovali v Angliji. Po zagotovilih Mirjana Kulovca bodo vsi ti izdelki konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta na domačem in tujih trgih.

M. BEZEK-JAKŠE

zadnjih letih zaradi negativnih poslovnih rezultatov ni bilo veliko vlaganj, se je uprava odločila posodobiti del proizvodnje v kolpasanu. Nabavili so najsodobnejši termoformirni stroj za izdelovanje kopalnih in tuš kadi, ki jih sedaj na mesec izdelajo po 10 do

• **Del Kolpine proizvodnje poteka tudi v hrvaških Radatovičih, kjer pa še vedno ni urejen status. "S fondom za privatizacijo Hrvaške smo dosegli kompromis, da bi bila Kolpa 55-odst. lastnik obrata v Radatovičih, medtem ko bi 45 odst. ostalo odprto za poravnavo medsebojnih obveznosti med Slovenijo in Hrvaško. V Kolpi želimo, da bi prišlo do podpisa dokumenta še letos, a to ni odvisno od nas, ampak od medsebojnih odnosov med obema državama. Če bo prišlo do podpisa v doglednem času, bomo v Radatovičih zopet oživilo proizvodnjo, pripravljene pa smo tudi investirati,"** je Kulovec dejal o težavah, ki jih imajo z Radatoviči, kjer je sedaj na plačilnem seznamu 30 delavcev, vendar jih del že dela v metliških obratih.

12 tisoč. Proizvodnja kerocka pa je bogatejša za novo prešo za izdelavo plošč iz tega materiala. Ker pa so se v primerjavi z lanskim letom letos kar za 40 odst. povečala naročila in s tem tudi

SREČANJE "SEVER-JUG-VZHOD-ZAHOD"

DAMELJ - V soboto, 2. avgusta, bo ob 15. uri v Damlju pod naslovom "Spoznajmo se" tradicionalno srečanje prebivalcev najsevernejšega, najjužnejšega, najzhodnejšega in najzahodnejšega slovenskega kraja, ki se je pred leti pričelo v Vinici. Slavnostni govornik bo dr. Janez Podobnik, predsednik državnega zbora, vaščani Budincev, Damlja, Pinc in Robidišča pa se bodo predstavili s kulinariko in folkloro, seveda bo tudi obilo priložnosti se sklepanje novih prijateljstev.

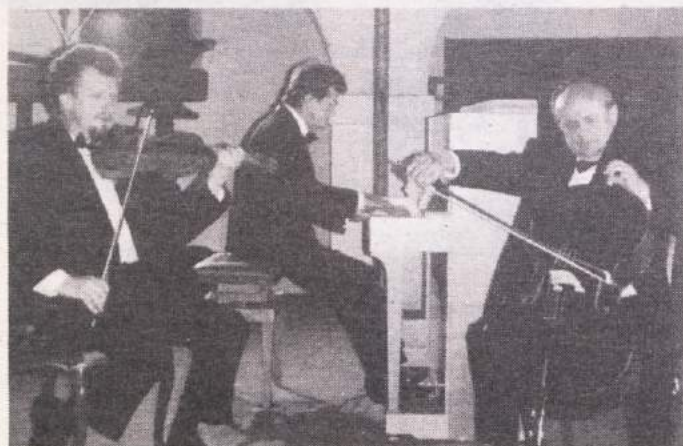
Cesta do Jugorja končno državna?

Semiški župan je napovedal, da bo cesta od Ručetne vasi do Jugorja postala kmalu državna - Bo država asfaltirala odsek ceste, ki je bil za občino prevelik zalogaj?

SEMIČ - V semiški občini bo v letošnjem letu urejenih kar precej cest, pa naj gre za vaške, gozdne, lokalne ali državne. Kot je nedavno zagotovil semiški župan Janko Bukovec, bo namreč konec julija približno 15 km dolga cesta, ki vodi od Ručetne vasi skozi Semič in Štrekljčevac proti Jugorju in povezuje regionalno in magistralno cesto, postala državna. To pa pomeni, da bo država razbremenila občinski proračun pri dokončanju omenjene ceste.

Gre namreč za poltretji kilometer dolg makadamski odsek ceste, od katerega ga je 1,6 km v semiški,

ostalo pa v metliški občini. Za razširitev in asfaltiranje bi bilo potrebnih 140 milijonov tolarjev. Bukovec je povedal, da so z ministrstva za promet in zveze zagotovili, da bodo v letošnjem letu za to cesto prispevali 35 milijonov tolarjev, preostalo pa v prihodnjem letu. Vendar pa bo cesta namesto najprej predvidenih 6 široka le 5 metrov. Po županovih zagotovilih bo, ko bo cesta posodobljena, to velika pridobitev za občino. Računajo namreč, da bo potem od Semiča proti Jugorju in Novemu mestu stekla tudi avtobusna proga, saj sedaj pelje iz Semiča proti Ljubljani le en avtobus na dan in še ta po partizanski magistrali. Z dograditvijo ceste se bo za 10 km zmanjšala tudi pot od Semiča do Novega mesta, saj morajo sedaj Semičani skozi Črmošnjice do Novega mesta prevoziti 35 km. Ne nazadnje pa bo ta cesta tudi dobrodošla poveza-

TRIO LORENZ - Minulo soboto je na mednarodnih metliških kulturnih prireditvah v okviru projekta *Imago Sloveniae - Podoba Slovenije nastopil trio Lorenz. Bratje violinist Tomaž, pianist Primož in čelist Matija so izvrstni glasbeniki, ki so v Sloveniji dobila zaznamovalno drugo polovico 20. stoletja. Letošnjega septembra se bo pričelo njihovo jubilejno štirideseto leto, odkar so imeli prvi celovečerni koncert. Sicer pa so bratje Lorenz že stari znanci metliškega odra, saj so zdaj nastopili že tretjič. Tokrat so izvajali dela Haydna, Rahmaninova, Benjamina Ipvavca, Griega in Dvoraka. (Foto: M. B.-J.)*

Prijeten kulturni večer na trgu

V soboto se bodo s koncertom slovenske ljudske glasbe, ki jo bo izvajala glasbena skupina Tolovaj Mataj, pričele kulturne prireditve "Poletje v Črnomlju"

ČRNOMELJ - Lani je Zveza kulturnih organizacij Črnomelj ob pomoči gasilskega društva Črnomelj in KUD Hip-hop pripravila prve kulturne prireditve z naslovom "Poletje v Črnomlju", ki so bile dobro sprejete. Zato so se v ZKO odločili, da letos nadaljujejo s tovrstnimi večeri, s tem prebudijo iz dremeža poletni Črnomelj in popestrijo življenje v mestu ob Lahinji.

Večina lanskih prireditev, ki so bile sicer del širšega projekta, imenovanega "Črnomelj - moje mesto", je bilo na trgu pred cerkvijo sv. Duha in Špeličevu hišo, ki je že dobro poznana po pestrem kulturnem dogajanju. S tem so lani želeli organizatorji opozoriti na neizkoriščene možnosti, ki jih ima mesto. Letos so se odločili, da bodo tri od štirih prireditev v grajskem atriju. Tako želijo opozoriti na neizkoriščen prostor ter hkrati na prostor, ki bi ga bilo potrebno bolje urediti. Gradu želijo vdahiniti kulturni utrip, saj se z otvoritvijo mestne muzejske zbirke ponujajo nove možnosti. Ob tem ne gre prezreti tudi enkratne lege in funkcionalnosti gradu sredi starega mestnega jedra.

Letošnje poletne prireditve se bodo pričele v soboto, 2. avgusta, ob 21. uri v atriju gradu s koncertom glasbene skupine Tolovaj Mataj, ki izvaja ljudsko glasbo celotnega slovenskega etničnega območja. Gradivo za svoj repertoar zajemajo iz arhivskih virov, terenskih posnetkov in muziciranja z ljudskimi godci, zvesti pa ostajajo ljudskim glasbilo, kot so gosli, mandola, klarinet, mih, bajs,

šurle, dude, sopele, orglice in okarina.

Do konca avgusta se bodo zvrstile še tri prireditve. Tako bo v

OPOREČNOST

ČRNOMELJ - V lanskem letu je bilo oporečnih približno 16 odst. vzorcev pitne vode, s katero oskrbuje potrošnike črnomaljska Komunala. Vendar s temi rezultati komunalci niso zadovoljni, čeprav kvaliteta vode ni pod dolenskim povprečjem. Glavni razlogi, da je voda pač takšna, so starost vodovodnega sistema in okvare na njem ter premajhne zmogljivosti vodohranov, zaradi česar ne pride do razkuženja pitne vode v rezervoarjih. Direktor Komunale Bojan Košir pa opozarja tudi, da ni dovolj varovati vodne vire zgolj z odloki. Prav tako je iluzorno pričakovati, da bodo ljudje upoštevali le prepoved škropljenja poljščin z različnimi škropilci ter razvažanja gnojnice po poljih. Če bi jim namreč obljubili, da bodo dobili, če ne bodo uporabljali teh sredstev, odškodnino, bi gotovo upoštevali navodila.

petek, 8. avgusta, nastopila skupina Huun-Huur-Tu, ki goji bogato glasbeno izročilo Tuvancev, prebivalcev južnosibirske avtonomne pokrajine Tuva. Njihov program obsega kratke vokalne in daljše lirične pesmi z bogato vokalno ornamentiko in osupljivim razponom glasu. V četrtek, 21. avgusta, se bo predstavil vokalno-instrumentalni kvartet študentov glasbe iz Bele krajine, v katerem nastopajo saksofonistka Kristina Oberžan, jazz kitarist Peter Jakša ter študenta glasbene pedagogike Judita Ilenič in Tone Grahek. Za

• **Pokrovitelj letošnjega "Poletja v Črnomlju"**, ki ga pripravlja Zveza kulturnih organizacij Črnomelj, je občina Črnomelj. Sponzorji pa so Dolenjska banka Novo mesto, Gostinstvo Bela krajina Črnomelj, Grafika Novo mesto, Tiskarstvo Opara Novo mesto, Vizija Črnomelj in Weiss avto Črnomelj.

Poletje v Črnomlju so pripravili izbor različnih vrst glasbe: popevke izpred dvajsetih, tridesetih let, jazz standarde, zabavne skladbe, prirejene za štiri vokale, a tudi slovenske popevke in belokranjske ljudske pesmi. V petek, 29. avgusta, pa bo v črnomaljski župnijski cerkvi gostoval kitarist Andrej Grafenauer, ki nastopa solistično in v manjših komornih skupinah v Sloveniji in tujini ter poučuje kitaro na Akademiji za glasbo in na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani.

M. B.-J.

NALOŽBE KOMUNALE

ČRNOMELJ, SEMIČ - Črnomaljska Komunala načrtuje v letošnjem letu za 63,9 milijonov tolarjev amortizacije, ki jo bo v celoti namenila za opremo in rekonstrukcije, in sicer za prvo 26,4 milijona tolarjev ter za drugo 37,5 milijonov tolarjev. Od tega name-rava Komunala v semiški občini rekonstruirati 1.200 metrov vodovoda od Vrtače proti Podrebru. To je sicer precej nov vodovod, ki pa pušča na vseh koncih, zato so prav na Štrekljčevcu največje težave pri oskrbi s pitno vodo. Cevi, ki jih bodo položili, bodo imele večji profil prav zaradi boljše oskrbe Štrekljčevca in načrtovane gradnje vodovoda skozi Kal na Osojnik, kjer je predviden vodohran. Asfaltirali bodo pot do semiške čistilne naprave, opremili in opravili meritve PH O2 na iztoku iz čistilne naprave ter nabavili enofazno potopno črpalko za omejeno črpalko. Letošnje naložbe Komunale v semiški občini bodo tako značale 16,24 milijona tolarjev.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

M. B.-J.

Črnomaljski drobir

IGRALA - Na nekaterih črnomaljskih otroških igriščih so z živimi barvami prebarvali kovinske dele igral. Zares pohvalno, žal pa ima noviteta veliko lepoto in še kakšno napako. Pri številnih igralih manjkajo leseni deli, kamor bi otroci lahko položili svoje zadnjice. Prav tako Črnomaljši ne morejo biti ponosni niti na peskovnike na omenjenih igriščih, kjer je namesto peska ali mivke blato in kamenje. Iz ust nekaterih založarjev staršev je slišati celo, da bodo kar sami naredili, kar je na igriščih potrebno urediti, čeprav to ni v starševskem "razvidu del in nalog".

DREVO - V parku na Kalu pri Sinjem Vrhu, kjer je mnogo učencev in tudi precej pomembnih ljudi spomladaj zasadilo različna drevesca, v glavnem vse zasajeno dobro uspeva. Še najslabše se je prijelo drevo načelnika črnomaljske Uprave enote Antona Horvata. Pa ne, da to pomeni, da Horvat, doma z obmurskih ravnin, še ni dobro pogljal korenin in teži in s kamenjem posejani semiški zemlji, pa gre zato po njegovih stopinjah tudi njegovo drevo.

ODNOSI - Čeprav naj bi bili medseodnoski odnosi med prebivalci na obeh bregovih mejne Kolpe praviloma dobri, pa imajo zlasti ribiči tudi drugačne izkušnje. Slovenski ribiči vedo povedati, da spoštujejo režim ob reki in v njej, kar pa za hrvaške ne velja vedno. Tako se je zgodilo celo, da je hrvaški ribič naščuval psa na slovenskega ribiškega čuvaja, ki je hotel pri na sredi Kolpe stoječem Hrvatu preveriti, ali ima za riblov veljavno ribiško dovolilnico. Še sreča, da je bil pes kopenski in da v rekah ne živijo sorodniki morskih psov!

Semiške tropine

PRVI KORAK - Ko se konča ozka in razdrapana makadamska cesta, ki vodi od Jugorja proti Semiču, stoji ob cesti prometni znak, ki dovoljuje največjo hitrost 40 km na uro. Vendar je cesta, kjer naj bi se smelo voziti najhitreje z omejenjo hitrostjo in ki je bila že pripravljena za asfaltiranje, tako uničena, da je težko doseči omejeno hitrost. Ali pa so morda prometni znak postavili že za takrat, ko bo tam zares asfalt? No, potem pa lahko Semičani le rečejo, da se pri težko pričakovani modernizaciji jugorske ceste končno nekaj premika in da je prvi korak že narejen.

GRADNICA - Ekipa Gradnika je častno zastopala semiško občino na kmečkih igrah na Jugorju. Res so se fantje in dekleta iz semiške občine zbrali zadnji trenutek, zato pa se niso nič manj zagrizeno borili in na koncu dosegli odlično 4. mesto. No ja, ekipe so bile le štiri. Je pa za letošnje jugorske kmečke igre značilno še nekaj. Čeprav je bila žaga američanka, s katero so tekmovalci žagali hloed, po zagotovitvi napovedovalca nazadnje nabrušena pred 50 leti, se je nekemu očito zdelo še kako uporabna. V trenutku je izginila kot kafa! Mogoče jo bo Jugorčanom uspelo najti s pomočjo prebiranja malih oglasov, v katerih bo od-tujitelj žage iskal delavce, ki bi bili pripravljene ročno žagati drva.

Neurejeno jezero še vedno vabi

Tudi po več kot 20 letih kočevsko jezero razen vode nima kaj ponuditi - Razhajanja med občinskimi in zasebnimi interesi - Atomske toplice so možnost

KOČEVJE - Okolica kočevskega jezera, ki se razprostira na 25 hektarjih opuščene dnevnega kopa nekdanjega rudnika rjavega premoga v Kočevju, je še vedno domala takšna kot pred leti. Čeprav so imeli v Kočevju veliko zamisli o tem, kaj z jezerom, ki so ga dobili v začetku 70-ih let povsem nepričakovano in nenačrtno, pa tudi po več kot 20 letih od njegovega nastanka ni narejenega še nič.

Prvi resen projekt za ureditev jezera je nastal leta 1987. V njem je bilo predvideno na eni strani zavarovanje obsežnega obvodnega močvirnega območja zaradi posebnih habitatov, trstičevja in grezlišč ter postajališč in prezimovališč kar 99 vrst ptic, na drugi pa izgradnja športno-rekreativnega in turističnega središča. Ker kočevska občina ni imela denarja za uresničitev tako velikopoteznega načrta, ki je predvideval ureditev kopaljšč in čolnarnice ter spremljajoče infrastrukture, postavitev bungalovov in šotorišč za turiste in ureditev sprehalne poti okoli jezera, kolesarske steze in še česa, projekt ni zaživel. Razmišljanja, da je treba jezero turistično celovito urediti, pa so ponovno oživila po osamosvojitvi Slovenije, saj so zaradi vojne na Hrvaškem tedaj mogli domačini jezera sprejeti kot dobrodošel nadomestek za morje.

Kočevski občinski svet je zato pred dvema letoma sprejel dopolnjen in nekoliko spremenjen program za ureditev jezera, vendar se zaradi nerešenih lastniških odnosov ponovno ni naredilo nič. Občina je pri tem potegnila krajši konec, saj je v tem času večino jezerskega kompleksa od Itasa v stečaju odkupil zasebnik iz Grosuplje, katerega interesi pa se le deloma pokrivajo z občinskimi.

Največja razhajanja zadevajo gradnje individualnih hiš in ureditev prometnega režima in dostavnih poti do zdraviliškega kompleksa, ki naj bi po zasebnikovi zamisli nastal ob jezeru.

V občini temu ne nasprotujejo, saj, kot pravijo, ideja zdraviliškega kompleksa ni skregana z zdravim pametjo, ker bi se dalo urediti atomske toplice, vendar pa, kot pravi kočevski župan Janko Veber, so se zaradi potrjenega povečanega radioaktivnega sevanja na območju jezera v občini lotili celovite analize stanja. Ta naj bi namreč pokazala tudi, kakšne so možnosti za sanacijo območja jezera, kjer je nakopičenih na milijone ton jalovine in premogovega pepela, za katerega so ugotovili, da vsebuje tudi do desetkrat večje količine urana kot drugi slovenski premogi. Medtem ko ima zasebnik svoje interese, pa v občini opozarjajo, da zato, ker gre za tako obsežno območje in ne nazadnje zato, ker je povečano sevanje rezultat skoraj 200-letnega izkoriščanja premoga, sanaciji sami ne bodo kos. S predstavniki ministrstva za okolje in prostor se bodo zato ravno v teh dneh pogovarjali o možnosti za pridobitev državne pomoči.

Medtem ko bodo ti in podobni pogovori potekali in se bodo že

sedaj velike gore popisanega papirja za ureditev jezera še povečevale, pa kočevsko jezero razen vode in neurejenih bregov še naprej ne bo imelo kaj ponuditi niti domačinom, kaj šele turistom. Skoraj edino, kar kaže na to, da so v občini začeli uresničevati projekt ureditve jezera, namreč opravljajo le ornitologi, ki po bolj ali manj nedostopnem močvirnem področju jezera pripravljajo učno pot. Neurejeno jezero pa zato še vedno "vabi" - manj kopalce, bolj pa pristojne, da bi ga končno vendarle uredili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NEDELJSKI KOPALCI - Med tednom kočevsko jezero nima veliko kopalcev, to nedeljo popoldan pa se jih je ob lepem sončnem vremenu na sicer neurejeni plaži zbralo okoli 80. "Pogumni" so bili predvsem otroci, ki se z razliko od prenekaterih v kočevski občini ne obremenjujejo z razmišljanjem o tem, ali je kopanje v jezeru zdravo ali škodljivo. (Foto: M. L.-S.)

Varni že z novim šolskim letom

V Dolenji vasi bodo pričeli s sanacijo šolske stavbe - Vzroka za povečano radioaktivno sevanje sta kraško zemljišče in neprimerno izdelana tla šole

DOLENJA VAS - V teh dneh so strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan v podružnični osnovni šoli v Dolenji vasi zaključili dodatna kontinuirana merjenja, ki jih je zahteval Zdravstveni inšpektorat RS na podlagi opravljenih meritev koncentracij radona v šolskih prostorih in vrtcih v ribniški občini. Prve meritve, ki so jih opravili na pobudo ministrstva za zdravstvo in za znanost in tehnologijo v vseh slovenskih šolah in vrtcih, so namreč v dolnjevaški šoli pokazale na povišano raven radioaktivnega sevanja.

Trenutne koncentracije radona, ki so jih izmerili strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan, so znašale 3.600 bq/m³, nadaljnje kontinuirane pa od še sprejemljivih 500 do izjemno povečanih 6.000 bq/m³. Te meritve so pokazale, da so obsevalne doze okoli 130 otrok in zaposlenih v dolnjevaški šoli zaradi radona in njegovih razpadlih produktov zaskrbljujoče visoke, medtem ko so doze sevanja gama sicer povečane, vendar pa ne ogrožajo. S pogostim odpiranjem oken oziroma prezračevanjem prostorov, ki pa za zmanjšanje povečanih koncentracij radona ni najprimernejša rešitev v zimskem času, so sicer koncentracije

tega radioaktivnega plina precej zmanjšali vendar pa bo, kot so ocenili strokovnjaki, potrebna tudi sanacija.

Konec maja so strokovnjaki ugotovili, da sta vzroka za povečane koncentracije radona v šolskem posloju kraško zemljišče, na katerem stoji šola, in nepri-

• Ker se ne ve, kaj vse bo potrebno storiti, da bo šola varna pred povečanimi učinki naravnega sevanja, stroškov sanacije še ni možno ovrednotiti. Vendar pa v ribniški občini pravijo, da gre v bistvu za sanacijo izrednih razmer ter da zato v vsakem primeru računajo tudi na pomoč države oziroma ministrstva za šolstvo.

minjasto folijo ter laminatom, ki ga bodo položili, ko bo ovrednoten učinek folije. Če tudi to ne bo učinkovalo - kar bodo pokazale meritve, ki jih bodo opravljali med sanacijo - pa se bodo lotili tretje, najzahtevnejše faze sanacije. Ta predvideva prezračevanje nasutja pod slepmi podom šole, za kar pa bo potrebno odpreti tla, zamenjati nasutje in izdelati novo temeljno ploščo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KONCERT V STRMCI

SODRAŽICA - V počastitev 100-letnice rojstva akademskega kiparja Franceta Goršeta, ki je bil v nedeljo v cerkvi Žalostne Matere božje na Strmci nad Sodražico koncert, na katerem so nastopili Martina Ruch na flavti, Apolonija Gantar na orglah, Ksenija Abramovič na violini in Brane Košir na orglah.

TABOR MKD V IZOLI

RIBNICA - Od 1. do 8. avgusta bo v prostorih OŠ Izola potekal že peti vzgojno-izobraževalni tabor, ki ga tudi letos (skupaj s skavti) za otroke iz socialno ogroženih družin iz Slovenije pripravljajo mladi slovenski krščanski demokrati. V okviru programa bodo pripravili več športnih dejavnosti in ustvarjalnih delavnic. Največ zanimanja je za likovno in literarno delavnico, za kar bodo pomoč prispevala nekatera slovenska podjetja. Po besedah vodje tabora Tomaža Rusa, sicer tajnika OO SKD Ribnica, se bo tabora udeležilo 50 otrok in 10 spremljevalcev.

merno izdelana tla stavbe. Zavod za gradbeništvo Slovenije je zato pripravil tri možne sanacijske ukrepe, ki jih bodo začeli izvajati že v teh dneh, tako da bo stavba do naslednjega šolskega leta varna pred tem za zdravje ljudi ne nedolžnim plinom, ki mu stokovnjaki pripisujejo od 10 do 15 odstotkov pljučnega raka v svetu. Tehnično najbolj enostaven in kot prvi ukrep bo vzpostavitev povezave obstoječega dimnika in jaškov za prisilno prezračevanje. Če to ne bo zadostovalo, bodo poskusili z zatesnjevanjem tal s podložno peno in kaširano alu-

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prljatelj

TRGALCEM PLAKATOV

DOBREPOLJE - Koncert in proslava Kome 750 za dan mladosti še vedno odmeva. Zdjaj pri Komi pravijo: Nekoč ste dejali, da na mladih svet stoji, zdjaj pa mladi stojimo pred borzo dela ali pa moramo sprejemati delo, za katero se nismo šolali. In še tistim, ki so trgali plakate za njihov koncert in jim grozili po telefonu: "V naši družbi naj bi, menda, veljala demokracija in svoboda odločanja," pravijo pri Komi.

Ni več vprašanje kje, ampak kako

Izdelana je karta krovnih plasti Kočevskega polja - Hidrološki bodo sledile še druge raziskave, ki bodo podlaga za določitev načina varstva okolja na Kočevskem

KOČEVJE - Kočevska občina je naročila, Hidroconsulting iz Ljubljane pa izdelal karto krovnih plasti Kočevskega polja in Goteniško-Reške doline, ki je prva iz niza nadaljnjih raziskav, na podlagi katerih bodo v kočevski občini določili načine varstva okolja. Že z izdelano hidrološko karto pa sedaj ni več vprašanje, kje se lahko nekaj počne oziroma se ne sme početi, ampak pravzaprav le še vprašanje, kako doseči, da bi se izognili onesnaženju, ki bi lahko na najbolj poroznih območjih občutljivega kraškega terena kočevske občine prizadelo ne le prebivalce Kočevja, ampak tudi občini Ribnica, Osilnica in Novo mesto.

Danilo Mencej iz Hidroconsultinga je glede na hidrološke lastnosti raziskano področje razdelil v tri skupine. V prvi so območja, ki imajo debelino plasti do 0,5 metra in bi morala spadati v ožji varstveni pas, saj bi ob izlitsu nevarnih snovi zaradi velike pretočnosti ne bilo mogoče pravočasno ukrepanje, onesnaženje podzemnih voda pa bi bilo dolgotrajno. Ta območja so predvsem na območju severno od prelomnice Kočevskega polja, ki gre mimo Gornjih Ložin, Stare Cerkve in opuščene rudnika premoga v Kočevju proti Mačkovcu, prav tako pa tudi obrobje Goteniškega polja zahodno od ceste Grčarice - Kočevska Reka. Ker teče voda z območja

severno od prelomnice Kočevskega polja proti izvirov Krke in vodnim zajetjem Tominčev izvira in Podturn, bi lahko imelo onesnaženje tega območja enako katastrofalne posledice kot onesnaženje obrobja Goteniškega polja, od koder vode odteka v vsa pomembnejša vodna zajetja, iz katerih se s pitno vodo oskrbuje več kot 30 tisoč prebivalcev kočevske, ribniške in osilniške občine.

V drugo skupino sodi leva stran prelomnice Kočevskega polja, ki je sestavljena iz plasti debeline od pol do enega metra. Ob izlitsu bi nevarne snovi počasi odtekale v notranjost, vendar pa bi bilo tudi tu, kot pravi Mencej, potrebno hitro ukrepanje, saj bi onesnaže-

nje ogrožalo predvsem vodozbirno območje zajetja pitne vode Podturn in izvirov ob Krki. Tretjo skupino pa tvori osrednji del Kočevskega polja, ki ima krovne plasti debelejšje od enega metra. Padavinske vode in možna one-

• Na podlagi opravljene hidrološke raziskave Danilo Mencej meni, da lokacija v bližini Goteniške nikakor ni primerna za strelišče, da bi v občini morali odstraniti vsa divja odlagaljšča ter da bi morali karto krovnih plasti upoštevati tudi pri krojenju. Prav to pa so pomembni, vendar še ne vsi, odgovori na vprašanja, zaradi katerih se se v občini odločili za obširne raziskave, na podlagi katerih se bodo odločili za zavarovanje okolja in v prihodnje določali tudi vse posege v prostor.

snaženja zato tu večinoma odtečejo po površini, vendar se od tod stekajo v bližnje potoke in jarke in po njih v Rinžo in naprej v Kolpo. M. LESKOVŠEK-SVETE

Manj udeležencev, a višji zneski

Z izjemo januarja je bila uspešna pobota slabša kot lani

KOČEVJE - Po podatkih kočevske podružnice agencije za

Sramotni zneski za posojila

Razpis posojil za letos

LOŠKI POTOK - Namen delovanja dolgoročnih in kratkoročnih posojil je pospeševanje obrti, podjetništva in seveda zaposlovanja, ki je v občini Loški Potok nujno, saj nezaposlenost močno presega državno povprečje. Osnova za posojilo so sredstva, ki jih za to namenja občinski proračun, banka (NLB, podružnica Kočevje) pa proračunski znesek (ta znaša okoli 2 milijona tolarjev) opleniti s svojimi sredstvi. Tako je za letos zbranih 7,5 milijona tolarjev.

Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki, podjetja v zasebni lasti in občani, ki imajo popolno vlogo za izdajo odločbe o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti in so pri pristojnem sodišču priglasi in v vpis v sodni register z vsemi dokumenti, ki so potrebni za ustanovitev podjetja ali obratovalnice.

Seveda imajo prednost tisti prosilci, ki se ukvarjajo ali se bodo ukvarjali s perspektivno ali deficitarno dejavnostjo, z dejavnostmi, naravnanimi k izvozu, ekološko nespornimi in takimi, ki zagotavljajo zaposlovanje.

Prav tako je občina razpisala kratkoročna posojila za dobo enega leta v višini 7,5 milijonov tolarjev, posameznik pa lahko iz tega naslova dobi največ 800 tisočakov.

V celi občini je nekaj več kot trideset podjetnikov in obrtnikov. Če upoštevamo skupaj oba zneska, ki sta jim na voljo, je torej jasno, da bodo zneski posojil več kot skromni, še posebej za tiste, ki že načrtujejo večmilijonske naložbe, ki hkrati zagotavljajo večje zaposlovanje. Mnogi veliko stavijo na sredstva državnega sklada za regionalni razvoj in ohranjanje naseljenosti podeželja, ki deluje v Ribnici. Kaže pa - tako vsaj trdijo potencialni uporabniki - da prosilci težko kaj izprosijo.

A. KOŠMERL

plačilni promet je v prvih šestih mesecih letošnjega leta v pobotih sodelovalo manj pravnih oseb kot v enakem obdobju lani, vendar pa z višjimi zneski prijavljenih obveznosti. Uspešnost pobota je bila le januarja nad nivojem prejšnjega leta, v preostalih petih mesecih pa je bil odstotek pobotanih obveznosti nižji.

V prvih šestih krogih pobotanih obveznosti in tejava so udeleženci z območja občin Kočevje, Ribnica, Osilnica in Loški Potok v pobotanje prijavili skupaj 3,4 milijarde tolarjev obveznosti ali povprečno 567 milijonov tolarjev na mesec, kar je za 36 odst. več kot v enakem obdobju lani in več kot v celotnem lanskem in tudi predlanskem letu. Najvišji znesek obveznosti so dolžniki prijavili maja, in sicer 642 milijonov tolarjev, najuspešnejši pobot pa je bil izveden v januarju, ko je bilo pobotanih 23,1 odst. vseh prijavljenih obveznosti.

V pobotih je v povprečju sodelovalo 53 pravnih oseb, kar je za dve manj kot v enakem obdobju lani oziroma kot je v povprečju v pobotih sodelovalo pravnih oseb v celotnem lanskem letu. V vseh šestih krogih je bilo pobotano skupaj 535 milijonov tolarjev ali 15,7 odst. vseh prijavljenih obveznosti, zaradi česar pa je bila uspešnost pobotanj v letošnjih prvih šestih mesecih za 11 odstotkov slabša kot v enakem obdobju lani.

M. L.-S.

MI IN NAŠI ZMAZKI

Novinarski krožek Osnovne šole Ob Rinži Kočevje je izdal šolsko glasilo Mi in naši zmazki, v katerem se predstavljata tudi podružnični šoli Livold in Kočevska Reka. V ospredju je tema o novi šoli, ki si jo želijo. Veliko prostora so namenili najmlajšim, ki so strani napolnili s pesmicami, zgodbicami, razmišljanji in dogodki, ki so jih spremljali čez leto. Osnovnošolci so orisali še njihovo šolo v naravi, pisali o ljubezni, njihovih živalcah, predstavil pa se je tudi novinarski krožek. Humoreski sledi tema List iz moje izletniške spominske knjige, zatem pa so se razpisali še o družini, domu in prijateljstvu.

Ribniški zobotrebci

KRISTUS "SESTOPIL" S KRŽA - Na križišču stare ceste Briga-Banjaloka in gozdne ceste do Žage ob Kolpi je bilo po izjavah domačinov že pred prvo svetovno vojno postavljeno božje znamenje: skrbno čuvan za železno ograjo na križu razpet Kristus (na posnetku). "Kristus" je tu preživel vihere dveh svetovnih vojn in bil pričča formiranju kar nekaj držav: SHS, Kraljevine Jugoslavije, SFRJ in Republike Slovenije. Preživel je tudi skoraj po stoletja njemu nenaklonjenega socializma - in to na nekdanjem strogo varovanem zaprtem območju Kočevske Reke! - pa blizu 20 strelnih ran, ki mu jih je v tem času prizadejal nekdo z zračno puško, in nato še rojstvo in prve korake demokratične ureditve Slovenije. Prejšnji teden pa je nenadoma "sestopil" s križa in odšel neznan kam. Domačini so njegovo izginutje prijavili policiji, ki sedaj poizveduje za storilcem. Ta je, kot menijo domačini, približno 80 centimetrov velik kipec, razpoznaven po svetlo modro pobarvanem trupu, izdelanem iz enega kosa lesa, z dodanimi rokami in rumeno pobarvano glavo, moral dobro poznati in vedeti, da ga je mogoče zlahkoto razstaviti in sneti s križa. Vedeti pa je moral tudi, da bo lahko za kipec, ki je starejši od 80 let in izredno kvalitetno delo, v tujini dobil lepe denarce - če ga seveda ni zajela le privatizacijska histerija in se ni za svoje sicer kaznivo dejanje odločil le zato, da bi kipec, za katerega se ne ve, čigav je, končno našel lastnika...

Telefoni v Višnji Gori že septembra

Pri gradnji novega telefonskega omrežja v krajevni skupnosti sodeluje že 255 krajanov, še letos pa jih pričakujejo še okrog 100 - Kdor ne bo sodeloval, mu bo "odzvonilo"

VIŠNJA GORA - Potem ko je Telekom po 10 letih čakanja leta 1995 na novo priključil telefon 60 naročnikom, letos pa še 34, je v celoti izpolnjen dolg iz leta 1985. Zavoljo tega je bilo nekdanje za zastoje pri izgradnji telefonskega omrežja nič krivo vodstvo krajevne skupnosti Višnje Gore, pod vodstvom Pavla Groznika, poplujvano.

Precej nezaupanja se je zatorej oprjelo sleherne nove akcije v višnjanski krajevni skupnosti. Še dobro, da so se našli ljudje, ki so bili sploh pripravljene sprejeti na svoja pleča kakršnokoli funkcijo, kaj šele nevhvalno funkcijo predsednika gradbenega odbora za "telefonijo", katero si je naložil prof. Milan Jevnikar, ki je tudi podpredsednik sveta KS Višnja Gora in ivanški občinski svetnik.

H koncu grede dela na glavnem omrežju v Kriški vasi, Veliki Dobravi in na Leskovski planoti, kjer so največje bele lise, kar zadeva gostoto telefonije v ivanški občini.

gradnje," pravi Jevnikar. Akciji sofinanciranja se je pridružil 255 krajanov, ki so doslej zvečine spoštovali dogovorjene roke, da je KS lahko do srede julija poravnala polovico pogodbene obveznosti Telekomu, drugi del pa morajo zbrati do konca gradnje, predvidoma do konca avgusta. Jevnikar pravi, da pričakujejo letos še okrog 100 interesentov za telefonski priključek, in poziva tiste, ki bi radi, da jim bi še letos zavznil v hiši telefon, naj svoj (že omenjeni) delež sofinanciranja poravnajo najpozneje do 10. avgusta, da bodo do srede avgusta lahko Telekomu posredovali natan-

čen in dokončen spisek. Vse soinvestitorje bodo priklopili na omrežje po tehničnem prevzemu, predvidoma v septembru.

Predsednik Jevnikar opozarja, da je omenjeni spisek še toliko bolj pomemben, ker nekateri posestniki nasprotujejo prekopom zemljišča ali postavitvi novih drogov. Telekom se ne bo prepričal s takimi lastniki zemljišč, ampak jih bo preprosto obšel. Veliko vprašanje pa je, kdaj bodo taki prišli do telefona, če se jim bo kdaj to zahotelo. Pa še to: staro omrežje bodo ob koncu gradnje novega omrežja preprosto porušili, zato zgornje opozorilo velja tudi za stare naročnike, ki bi jese- ni lahko ostali brez telefona, če, denimo, ne bi dovolili prekopa zemljišča za izvedbo zemeljskega priključka.

P. P.

ŠTATENBERK PRAZNOVAL DVOJNI JUBILEJ - Pokroviteljica slovesnosti ob 70-letnici PGD Štatenberk je bila trebanjska občina, zbrane gasilce pa je pozdravil tudi trebanjski župan Alojz Metelko, ki je odkril relief zavetnika gasilcev sv. Florjana. Tega je blagoslovil župnik Janez Novak s Trebelnega. Gasilcem so podelili številna priznanja in odlikovanja, ker pa je bila to hkrati 10-letnica pobratenja PGD Štatenberk in PGD Tomačevo-Jarše, za katero sta si najbolj prizadevala Alojz Dragan in že pokojni Drago Gorenc, sta si predsednika obeh društev: Štatenberski - Stane Muhič (na desni) in Franc Babnik (s kipecem gasilca na levi) izmenjala darila. (Foto: P. Perc)

Milan Jevnikar

Razvodno omrežje bodo delavci PAP Telematika kot Telekomovi podizvajalci napeljali predvidoma do vseh hiš v višnjanski KS ne glede na to, ali posamezniki za zdaj še morda niso zainteresirani za nov priključek. "Tak način izgradnje omrežja bo pozneje zelo poenostavil priključevanje novih interesentov za telefonski priključek, seveda če bodo poravnali svojo obveznost v znesku 62.500 tolarjev kot vsi tisti, ki že sedaj sodelujejo kot soinvestitorji letošnje

Štatenberski gasilci tesno s krajani

70-letnica prostovoljnega gasilskega društva Štatenberk - Vrhunec dosežkov prav zadnje desetletje - Vzorno urejena gasilski dom in oprema - Zmagovalna članska desetina

ŠTATENBERK - Preteklo soboto so številni gasilci in gostje praznovali 70-letnico prostovoljnega gasilskega društva Štatenberk. Vodstvo gasilske zveze Trebnje je navdušeno nad društvom, ki se prizadeva in zaveda svojega humanega poslanstva, ki zna ceniti delo ustanovnih članov in nadaljevati tradicijo društva, je dejal predsednik GZ Trebnje, Anton Strah.

Uspešno delovanje štatenberskih gasilcev je gotovo tudi odraz podpore in posluha krajanov za gasilstvo. Skrbno delo s podmladkom je prispevalo, da nikoli niso občutili resnih generacijskih sprememb. Gasilski tovariši od vsepovsod priznavajo Štatenberčanom, da so v zadnjem desetletju gotovo dosegli enega vrhuncev, saj so razvili gasilski prapor mladine, lani nabavili drugo vozilo Mercedes 100 D in popolnoma obnovili gasilski dom, ki so ga

zgradili že tri leta po ustanovitvi društva. Ko človek prestopi prag orodjarne doma, dobi občutek naslednjega dela.

Ker posvečajo veliko pozornost izobraževanju in usposabljanju članstva nimajo večjih težav pri zagotavljanju požarne varnosti, še manj pa na številnih občinskih in državnih tekmovanjih. Članska desetina pod vodstvom Alojza Dragana je kar 11-krat zmagala na občinskih tekmovanjih, 4-krat pa za memorial Jožeta Smodeja. PGD Štatenberk je leta 1927 ustanovil kmet Franc Piškur s

svojimi prijatelji. Ker je bil Piškur doma v Štatenberku so društvo poimenovali po njegovem rojstnem kraju. Takoj po ustanovitvi so nabavili motorno brizgalno znamice Rosenbauer in drugo nujno potrebno opremo, vse to pa shranili pri Antonu Stariču v Ornuški vasi. Zemljišče za gasilski dom je podaril Martin Brajer. Tri leta po ustanovitvi so se štatenberski gasilci že sestajali pod streho novega doma in predano delovali do 2. svetovne vojne. Tedaj je društvo zamrlo, vaščani so poskrili opremo, po vojni pa je spet oživel. Konjsko vprego in voz je zamenjal avto, odslužila pa je tudi brizgalna. Za te posodobitve opreme so morali povečati in obnoviti dom.

P. P.

BRV ZA PEŠCE OB MOSTU NA MIRNI?

TREBNJE - Oddelek za okolje in prostor ter trebanjski župan Alojz Metelko sta občinskemu svetniku Janezu A. Kovačiču (DeSUS) na vprašanje glede posodobitve regionalne ceste R-326 in spomeniško zavarovanega kamnitega mostu čez reko Mirno na Mirni odgovorila, da so ob obisku v Ljubljani na ministrstvu za promet in zveze zvedeli, da je za letošnje leto načrtovano nadaljevanje del pri rekonstrukciji ceste R-326 v dolžini do 1,6 km. Na direkciji za ceste pripravljajo tudi rešitev varnejšega prehoda pešcev čez most na Mirni. Ker spomeniško varstvo ne dopušča večjih posegov na kamnitem mostu, so se odločili za postavitev brvi za pešce, ki bi bila od tega mostu približno 10 metrov proč. Trenutno že vodijo postopke za pridobitev ustreznih zemljišč.

Trebanjske iveri

OBČINSKEGA PRAZNIKA NI (VEC)! - Predsednik Dolenjske turistične zveze iz Novega mesta Alojz Serini je trebanjski občini skušal pojasniti, kako je nastal Koledar prireditve Dolenjske in Bele krajine za leto 1997, v katerem je občinski svetnik Jože Vencelj (SDS) zasledil, da so v njem napačno zapisali, da je trebanjski občinski praznik Barogov dan. Vencelj je zahteval, naj se raziše, kdo je odgovoren za tako zavajanje oz napačne informacije, ko pa je znano, da občina Trebnje po novem statutu pozna le še dva spominska dneva: Barogovega in Golivega. Kot kaže Serinijev odgovor, je očitno napačno informacijo posredoval Turistično društvo Trebnje. Malo je verjetno, da tam ne bi vedeli, da ni več občinskega praznika, potem ko je občinski svet, kjer imajo večini "pomladniki", uknil dotedanji občinski praznik v spomin na ustanovitev Gubčeve brigade na Trebelnem in so svetniki SKD in SLS, brez podpore obeh svetnikov SDS, zamenjali vrinitvi in statut taisti Barogov dan, kot občinski praznik...

(SAMO)NADZOR - Namesto novega župana Lojzeta Metelka so pomladniški svetniki za nadomestnega člana v nadzornem svetu občine s 14 glasovi za izvolili Majdo Trunkelj iz Vrtač pri Žužemberku. Opzijski svetniki se ob tej potezi sprašujejo, ali ne bi bilo bolj pošteno, če bi imeli v tem organu kakšnega svojega človeka tudi oni, saj naj bi zdaj vladajoči pomladniki nadzirali sami sebe, da o predvolilni obljubi župana Metelka, da bo skušal graditi mostove sodelovanja in zaupanja v trebanjskem občinskem svetu, niti ne govorimo...

JERNEJ KLINC, NAJSTAREJŠI SEVNIČAN - Predsednica območne organizacije Rdečega križa Sevnica Simona Jakš in sekretar OO RK Zdravko Stopar sta preteklo soboto obiskala najstarejšega prebivalca v sevniki občini, 98-letnega Jerneja Klinca na njegovem domu na Orehovem pri Sevnici dan pred njegovim rojstnim dnevom. Še zelo čilega Klinca sta našla pod domačijo na vrtu, kjer je sedel v senci beličnika, mu izročila priložnostno darilo (na posnetku) in mu zaželela trdnega zdravja. Klincu so že umrli oba sinova in žena; od 14 otrok, rojenih na kmetiji na Vačah pri Litiji, živi le še 87-letna sestra Roza. Štirje Jernejevi bratci in sestrice so umrli kmalu po rojstvu. Klinc je leta 1920 preživel tifus, sicer pa ni bil kdove kako bolan. 23 let je delal na železnici, 14 let rudaril v Franciji, 2 leti pa je delal v tovarni aluminija v Nemčiji. (Foto: P. Perc)

Radio Sevnica še išče direktorja

Na izredni seji sevniskega občinskega sveta so razrešili obolelega v. d. direktorja radia, zavrnil pa imenovanje večini neznane kandidatke - Ob polletju ima radio izgubo

SEVNICA - Občinski svetniki so na izrednem zasedanju sevniskega občinskega sveta razpravljali pretežno o kadrovskih zagatah sevniskega radia, predvsem o direktorju radia, ki bi znal temu pomembnemu informativnemu mediju za prebivalce te občine in okolice zagotoviti zadosti denarcev za nemoteno delo. Kot je na seji povedala Branka Dernovšek, ki je bila okroglih 5 let vršilka dolžnosti direktorja radia, to njej ni uspelo in da se za to ne počuti dovolj sposobna, zato je zaprosila sevniskega župana Jožeta Peternela za pomoč pri iskanju direktorja in denarja.

Občinski svetniki so najprej razrešili na zadnji redni seji imenovanega v. d. direktorja radia Sevnica Kamila Krošlja, ki je zaradi skrhanega zdravja že naslednji dan po imenovanju dal pisno odstopno izjavo. Svetniku Jožetu Roštoharju (ZLSD) si je takojšnji odstop v. d. direktorja in za izredno sejo ponujeni predlog, da se imenuje za v. d. direktorice radia 42-letna diplomirana ekonomistka Lilijana Počinka s Pokleka nad Blanco, razlagal, kot da gre verjetno za neko ozadje. "Bil sem dolga leta predsednik sveta KS Blanca, a za to žensko še nisem slišal. Vidim, da je že marsikaj počela in da je zdaj brezposelna," je dejal Roštohar. Svetnik Janez Valant (LDS) je v luči težnje svetnika Branka Kelemine (SDS), da bi proračun razbremenili, na pol hudomušno predlagal, naj bi breme direktoričine plače prevzeli na zavod za zaposlovanje, če je ta gospa, ki "jo nekdo pa mora poznati", tam prijavljena. Kelemina, ki je tudi poslanec državnega zbora in predsednik sveta KS Blanca, je povedal, da jo je iskal na Pokleku, a so mu rekli, da se bo šele preselila semkaj iz Celja, da pa je po nacionalnosti - Slavonka!

nih razlogov, na Pokleku pa je kupila hišo bivše učiteljice v Zabukovju. V Kunškovi komisiji za volitve in imenovanja so ocenili, da kandidatka za dosedanjimi izkušnjami ustreza, podoben vtis je dobil tudi župan Peternel, ko se je z njo pogovarjal. Peternel je opozoril, da se za to delo na radiu nihče ne tepe. Ko je Dernovškova omenila, da so radijci sami zbrali okrog 40.000 mark za posodobitev opreme, ki jo je treba nenehno posodobljati, in da so ob letošnjem polletju imeli okrog 1,3 milijona tolarjev izgube, je župan dejal, da je njemu jasno, da radio ne more delati z dobičkom, občina kot ustanovitelj in 100-odstotni lastnik pa je zainteresirana za njegov obstoj in razvoj.

Svetniki Boris Pernovšek (SDS), Albin Ješelnik (LDS) in Jože Imperl (SKD) so podprli predlog svetnika Marjana Zidariča (LDS), naj bi umaknili predlog za imenovanje njim neznane kandidatke za v. d. direktorice, ker bi bilo bolje (in predvsem ceneje), če bi spet imenovali za v. d. direktorice Dernovškovo, saj je potrebno le zagotoviti finančne vire za pravniko, ki bi pripravil vse potrebne listine radia, začeniši od statuta. Te naj bi, kot so se dogovorili na občini - je spomnila Dernovškova - že pred

časom pripravil odvetnik Franc Pipan. In ker radio aktov ni imel, se je znašel povsem nepripravljen

• Občinski svet je naposled s 15 glasovi "za" (vzdržal se je le predsednik kadrovske komisije Jože Kunšek) sklenil, da se Branka Dernovšek imenuje za v. d. direktorice radia Sevnica za 4 mesece, v 3 mesecih poskrbi, da bodo na voljo vsi pravni akti za registrsko sodišče, da se bo radio konstituiral skladno s predpisi (to delo naj bi zaupali sevniskemu odvetniku Branku Derstvenšku!), za občinski svet pa mora Dernovškova pripraviti posnetek realnega stanja. Potem bodo razpisali delovno mesto direktorja radia, kandidati pa bodo morali pripraviti tudi svojo vizijo razvoja radia.

tudi tedaj, ko se je celo ponudila možnost zainteresiranih za lastnjenje oziroma dokapitaliziranje. P. PERC

SANACIJA CESTE VELIKI GABER - BIČ

TREBNJE - Odgovor občinarjev je dočakal tudi svetnik Franc Kozlevčar (SKD), ki ga je zanimalo, kdaj bodo pričeli s popravilni lokalno cesto od Velikega Gabra do Biča. Ta odsek je v sramoto občini, zato je njegovo popravilo prednostna naloga občine, ureditev tega odseka pa je uvrščena tudi med prednostne iz republiških sredstev. Na klancu bodo cestno delno prestavili, še v letošnjem avgustu pa naj bi jo novomeški cestarji preplastili z asfaltom v dolžini 1600 metrov.

Sevnikiški paberki

SLOVENŠČINA IN KRATICE - Živahna razprava na izredni seji sevniskega občinskega sveta o kadrovskih zagatah sevniskega radia, kjer bi radijske kolegice, kot je povedal župan Jože Peternel, rade za direktorja dedca, ki bi znal zvrzati denarce za normalno poslovanje, se je nemalokrat nagibala že k povsem vsebinskim, programskim kritikam in pomislekom. Oster je bil zlasti svetnik Albin Ješelnik (LDS), ki je poudaril, da bi moral biti radijo Sevnica tudi za izobražene poslušalce in da bi moral predsem več pozornosti posvetiti slovenščini. "Napovedovalci so grozili! Kratico LDS so prebrali kot ljudsko demokrasko stranko. Isto minuto sem interveniral in so to popravili... Ene imate take, da drdrajo, druge spet, ki ne poznajo kratic, te pa itak niso za kmečkega človeka," se je jezil Ješelnik in dodal, da po njegovem ne bi bilo potrebno, da bi bil novi direktor radia ekonomist, pravnik, astronom, ampak - slavist! Novinarica radia in dolgoletna v. d. direktorice Branka Dernovšek je pojasnila, da je pač problem, ker ne plačujejo honorarnih sodelavcev in dobijo, kar dobijo...

MISKE - Pred gala predstavitevijo penine Valentina v grajskem atriju je med koncertom Mihe Dovžana in Jožice Kališnik veliko pozornost vzbujala majhna, očitno hudo lačna miška (nekateri so prisegli, da sta bili celo dve, tako naglo je zverinica tekala od odra do mize s prigrizki), ki celo na dveh nogah ni plešala, ampak le poželjivo obnavala nedosegljive dobrote. Nekateri damice v prvih vrstah so panično stiskale dolge obleke med noge, da ne bi miška kam splezala. Muce pa od nikoder...

Centru ne bi smelo zmanjkati dela

V Posavskem centru za permanentno izobraževanje Krško v preteklem šolskem letu 34 šolskih programov, tečajev in seminarjev - Krško po izobrazbi za slovenskim povprečjem

KRŠKO - V Posavskem centru za permanentno izobraževanje (CPI) Krško, kjer že vrsto let organizirajo in izvajajo izobraževanje odraslih in mladine, so imeli v preteklem šolskem letu 34 različnih šolskih programov ter različnih tečajev in seminarjev. Tako so imeli v 103 različnih oddelkih vpisanih 1.890 slušateljev.

"Zanimanje za izobraževanje na poklicni, srednji in visoki šoli se je v zadnjem obdobju zelo povečalo. Interes za dokončanje osnovne šole ni nič večji, kot je bil, čeprav je v občini Krško 56 odst. prebivalcev nešolanih, kar pomeni, da imajo nedokončano ali končano osnovno šolo. Od tega jih je vsaj petina, kar pomeni okrog 1.400 ljudi, starih manj kot 35 let," je povedala Monika Novšak, direktorica CPI Krško.

Občina Krško po izobrazbi prebivalcev zelo zaostaja za slovenskim povprečjem. Medtem ko ima približno toliko nešolanih kot drugi dve posavski, Sevnica in Brežice, jih ima veliko več od povprečja Slovenije. Krška občina je lahko posebej zaskrbljena, ker po številu višje- in visokoizobraženih zaostaja za skoraj polovico za slovenskim povprečjem.

"Čeprav naš center organizira in spodbuja izobraževanje odraslih in s tem pomaga k zmanjšanju števila nešolane prebival-

stva, v okolju, žal, ni deležen prave podpore ne s strani lokalne skupnosti ne s strani gospodarstva. Zato ni naključje, da je v našem centru največ samoplačnikov in da imamo malo programov, ki jih plačuje država ali občina. Iz državnega proračuna sofinancirajo javne programe za pridobitev prvega poklica, usposabljanje za delo in izobraževanje, izobraževanje za demokracijo in ekološko osvoboditev in programe tujih jezikov, predvsem višje stopnje. Občina trenutno zagotavlja izobraževanje v programu šola za starše, ki se je do sedaj udeležilo okrog 400 staršev po vseh osnovnih šolah v občini Krško," je nazivala nekaj podatkov direktorica.

• Letni promet CPI Krško za leto 1996 je dosegel 66 milijonov tolarjev, letošnja 6-mesečna realizacija znaša 40 milijonov tolarjev. Več kot 70 odst. tega zneska je center zaslužil s prodajo svojih storitev na trgu.

CPI Krško ima 6 zaposlenih, od tega 3 strokovne delavce. Pri oblikovanju in izvedbi izobraževalnih programov sodeluje z obema slovenskima univerzama, Zvezo ljudskih univerz Slovenije, z Andragoškim centrom Slovenije, z različnimi ministrstvi, predvsem z ministrstvom za šolstvo in šport, ter z različnimi združenji in organizacijami.

L. M.

OSVOBOJENI - Krški občinski svet je znan po tem, da občasno poskrbi za kakšno politično združenje, vse bolj pa se tovrstne razprtje tako ali drugače odražajo tudi izven občinskih zidov. Na primer na stavbi, ki je le nekaj deset metrov od občinske. Sicer ne vemo, pristaži katere od strank so na delu in kakšen je pravzaprav pomen napis na njej, upamo pa le, da se bo uresničilo dejstvo, ki sledi že napisanemu. Torej - svoboda narodu? (Foto: T. G.)

USPOSABLJANJE ZA INDUSTRIJSKE ŠIVILJE

KRŠKO - V Posavskem centru za permanentno izobraževanje je 23. julija končala usposabljanje za industrijsko šiviljo skupina žensk. To učenje je plačala sevnška enota zavoda za zaposlovanje. Tekstilke, ki so končale ta tečaj, imajo tudi zagotovljeno delo, in sicer se bodo zaposlile pri zasebniku iz krške občine.

ŠAHOVSKI TURNIR

KOSTANJEVICA NA KRKI - Občinski odbor SKD Krško in krajevni odbor Kostanjevica pripravljata v nedeljo, 3. avgusta, ob 9. uri v gostišču Pod Gorjanci v Kostanjevici 3. tradicionalni hitropotezni šahovski turnir za amaterje in kategorijne. Prijave bodo zbirali do pol ure pred pričetkom tekmovanja. Dodatne informacije lahko dobite na telefon 0608 22 744.

Monika Novšak

Zaradi elektrike naj bi odstopil

V brežiškem občinskem svetu o odvzemu elektrike ambulantama v Pišecah in na Bizeljskem - Napovedano glasovanje o zaupnici predsedniku dr. Sušinu - Zamenjajte zdravnika!

BREŽICE - Na različnih sejah se včasih vname živahna razprava ob nepričakovanem trenutku in zgodi se, da prav tak presenetljiv razplet dogajanja pokaže na velik problem, ki močno razburja in bremeni ljudi. Prav to velja za ponedeljkovo sejo občinskega sveta Brežice. Ko so obravnavali vprašanja, pobude in predloge članov občinskega sveta, je postalo nenadoma zelo vroče v razpravi o zdravstvu v brežiški občini.

Za povišanje krvnega tlaka navzočih je najprej poskrbel svetnik Jernej Zorko, ki je prebral protest krajevne organizacije SDS Bizeljsko. Socialdemokrati, v imenu katerih je nastopil Zorko, so zapisali, da je 4. julija dr. Alojzij Slavko Sušin, predsednik občinskega sveta Brežice in direktor brežiškega zdravstvenega doma, dal odklopiti elektriko v ambulantah v Pišecah in na Bizeljskem. Za to naj bi se bil direktor odločil zaradi letnih dopustov. Po nepotrebnem, so prepričani socialdemokrati, saj dr. Mišič, ki je res na dopustu, zamenjuje med odsotnostjo dr. Lipovšek. "Posledica odklopa elektrike je, da se krajani Pišec in Bizeljskega nahajajo zdaj v izrednih razmerah, saj zdravnik ne more uporabljati osnovnih tehničnih pomagala," so zapisali socialdemokrati, ki menijo, da je Sušinova odločitev o odvzemu elektrike posledica razprtij med zdravstvenim domom in zasebnim zdravnikom.

Socialdemokrati so v svojem protestu tudi očitali dr. Sušinu, da njegovo početje ni v skladu z zdravniško etiko in človeško moralno, pač pa je skregano z zdravno pametjo in razumom. "Zahtevamo, da se takoj vzpostavi normalno stanje, da se g. Sušin opraviči krajanom Bizeljskega in Pišec." "Socialdemokrati tudi zahtevamo od vas, g. Sušin, da takoj odstopite z mesta predsednika občinskega sveta, ker ni politično moralno, da takšna oseba še vodi občinski svet." Socialdemokrati so tudi napovedali, da bodo zahtevali na eni od naslednjih sej sveta glasovanje o zaupnici predsedniku Sušinu.

Razprava, v katero so se potem vključili še nekateri svetniki, je razgrnila pahljačo vprašanj v zvezi s koncesijami zasebnim zdravnikom in v zvezi z odgovornostjo letih. Alenka Iljaš je predlagala, naj dobijo drugača zdravnik - koncesionarja za Bizeljsko in Pišce, če sedanji dela slabo. Kot je poudarila, so oškodovanci v sedanjih razmerah krajani. Tako kadrovsko zamenjavo je podprl tudi svetnik Ivan Vogrinc.

Dogodek z Bizeljskega in iz Pišec, o katerem je tekla burna razprava v brežiškem svetu, je samo vrh ledene gore odprtih vprašanj, težav in sporov glede brežiškega zdravstva, v katerem so zasebniki in javni zdravstveni zavod. Brežice bi lahko vzele pod drobnogled svoj zdravstveni pod-sistem vključno z dogajanjem v ambulantah v Pišecah in na Bizeljskem. Te ga pa si Brežice v tem trenutku nočejo privoščiti.

M. LUZAR

GAB(ER)NICA - Vrli izvajalci agromelioracijskih del na Dobovskem polju so potoček Gabrnica preimenovali kar v reko. Na občestni tabli, ki zdaj označuje omenjeno vodo, piše reka Gabernica. Po slovenskem pravopisu bi bilo pravilno Gabrnica, slednje je kot ustrezno ime zapisano tudi v Krajevem leksikonu Slovenije v tretji knjigi, na strani 41. V uvodu te knjige piše, da so avtorji še posebno pozornost posvečali pravilnemu pisanju krajevnih in ostalih zemljepisnih imen. Toda knjiga je eno, table, ki bi jih lahko napisali s knjigami, pa očitno drugo. (Foto: E. S.)

MOJSTRI ZA DRUGO DELO - Center za permanentno izobraževanje Krško je precej sodeloval pri usposabljanju delavcev senovskega rudnika. Za zaposlene rudnika, ki z zapiranjem jame izgubljajo delo, je pripravil različne možnosti prekvalifikacije. Devet nekdanjih rudniških delavcev se po pogodbi za pre zaposlitev v drugo podjetje trenutno usposablja za tesarje in zidarje, kar je tudi na posnetku. (Foto: CPI Krško)

USPEŠNO ZAKLJUČILE TEKSTILNI PROGRAM - Pred dnevi je 8 deklet iz Posavja uspešno končalo program usposabljanja za poklic pomožni tekstilec, ki ga je letos že tretjič ob finančni podpori Zavoda za zaposlovanje pripravil Posavski center za permanentno izobraževanje Krško, ki sicer pripravlja tudi druge programe usposabljanja; v minulem šolskem letu jih je bilo kar 34, udeležilo pa se jih je skoraj 1.900 ljudi. Organizirajo tako programe za dokončanje osnovne šole, poklice, ki so zajeti v USO programih (sedaj se na primer odvija program za tesarje in zidarje, namenjen delavcem rudnika Senovo), programe 5. stopnje izobraževanja kot tudi visoko upravno podjetniško in visoko poslovno šolo. Sicer pa je bilo v program "pomožni tekstilec" vključenih 9 zunanjih strokovnih sodelavcev, tako da so si dekleta pridobila spretnosti, ki jih sicer dobijo dijakinje v tekstilni šoli. Svoje veščine so prikazale tudi z manjšo razstavo izdelkov, kot kaže, pa se vsem obeta tudi zaposlitev pri podjetju Komet z Zdol, ki je tudi sicer sodelovalo pri usposabljanju. (Foto: T. G.)

DOLENJSKI LIST

Kje je moja njiva?!

Neurejeno Dobovsko polje

BREŽICE - Leta 1990 se se kmetje z njivami na Dobovskem polju odločili za agromelioracijo in komasacijo zemljišč, misleč, da bodo tako pocenili proiozvodno poljščin in povečali pridelok. Toda takrat niso niti slutili, kako dolga in težavna bo pot do dokončanja zastavljenega projekta. Danes, po sedmih letih od pričetka del, so rezultati zemljiškega posega skorajda nični, saj so vse zemljiške operacije ostale nedokončane, zaradi nedokončane savskega nasipa na levem bregu pa polja še vedno puščajo poplave. Najbolj tragično pri vsem pa je, da zaradi nekaterih preusmerjenih vodotokov, melioracijskih kanalov in novih poljskih poti danes marsikateri kmet sploh ne ve več natančno, kje je njegova njiva!

Našteti problemi so vroča tema na tem območju in o tej vroči temi so se pred časom pogovarjali v brežiški občinski stavbi. Oškodovancema je s sodelovanjem brežiške upravne enote in občinske uprave le uspeli priklicati na ta pogovor tudi Cirila Smrkolja, kmetijskega ministra. Čeprav gre v dobovskem primeru za drugi največji agromelioracijski poseg v Sloveniji, se je že na samem začetku obravnave pokazalo, da minister Smrkolj ni zadovoljivo seznanjen z zadevo. Kljub taki nepoučenosti najpristojnejšega med pristojnimi v državi so kmetje nazadnje vendarle lahko slišali obljube, da bo še pred zimsko poplavo za odmero nizkih objektov, v sklopu katere bosta ocenjena tudi

stanje odvzetih in izgubljenih zemljišč ter izpad dohodka, spomladi prihodnjega leta pa naj bi kmetje dobili tudi prve odškodnine.

Toda verjetnost, da bo v navedenem času res prispela odškodnina, v tem trenutku ni kdove kako velika, saj je uredništev danih obljub zelo odvisna od državnega proračuna, ki mora potrebna sredstva najprej zagotoviti. Minister niti ni vedel, ali je v osnutku proračuna kak tolar namenjen tudi dobovskim kmetom. Stroški odškodnin znašajo po sedanjih ocenah več kot 207 milijonov tolarjev, od česar naj bi jih zagotovilo kmetijsko ministrstvo 46 milijonov, preostali del pa ministrstvo za okolje in prostor.

Kakšna je pri vsem tem država, govori tudi podatek, da ji oškodovani kmetje redno plačujejo davek in dohodnino tudi za tisto zemljo, ki so jo zaradi omenjenih posegov izgubili že po letu 1960, medtem ko nekaterim kmetom ni bila povrnjena niti škoda, nastala ob gradnji savskega nasipa na desnem bregu. Te ga pa so gradili že davnega leta 1962, pred 35 leti torej.

Dobovski kmetje imajo, kot rečeno, obljube o izplačilu odškodnin, vendar so še brez odgovora o dokončanju začetih del. Odgovora jim v tem trenutku, kot kaže, ne more dati niti minister Smrkolj niti kdo drug v državi. Vse je odvisno od dokončanja nasipa ob Savi in Sotli, gradnja tega pa se zavlačuje zaradi nedorečenega položaja bodočih hidroelektrarn Brežice in Mokrice. Je ob toliki odprtih vprašanjih čudno, da so kmetje z Dobovskega polja izgubili zaupanje v državo?

E. SEČEN

Novo v Brežicah

LE KAKO BI - Dr. Alojzij Slavko Sušin, direktor brežiškega zdravstvenega doma, je na seji občinskega sveta rekel, da zasebni zdravnik na Bizeljskem v času dopusta dela samo dve uri na dan. Povedal je tudi, da omenjeni zdravnik že dolgo časa ni plačal elektrike, ki jo porabi v zdravstveni postaji na Bizeljskem. Če ni plačal elektrike, je to razumljivo. Kako naj bi plačal, če dela samo "dve uri", tudi malo zasluži. Vsekakor smo zaskrbljeni za zdravniško. Še bolj pa za paciente.

MUDI SE - V Brežicah vlada prava panika. Neki zasebnik bi rad zidal trgovino. Ker še nima vse ustrezne dokumentacije, naj bi te papirje pristojna občinska telesa zagotovila po najkrajšem možnem postopku. Tako se mudi, da se menda ni tako mudilo niti takrat, ko so morali v "najkrajšem možnem času" zbrati vse potrebne papirje za javno srednje ekonomsko šolo, ki jo prav zdaj zidajo v Brežicah. Zasebnikovi, zgroženi nad počasnostjo uprave, zdaj ne marajo pogledati prekaljenih novinarskih peres iz Brežic.

OBČINSKI SVET - Občinski svet je kot pe- oziroma nepečen kruh. Naraste in se zmanjša. Tako je na zadnji seji pri neki točki sedelo v dvorani 25 svetnikov, od teh jih je 14 glasovalo za in 13 proti. Pozneje je skupno število glasovalcev upadlo, čeprav ni nihče odšel ven, kar pomeni, da se je svet skrivnostno zmanjšal. Ni lahko tistim, ki štejejo svetniške roke.

V času od 14. julija do 24. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Marjanca Gajski iz Trebeža - Karmen, Breda Pleterski iz Kremenca - Marka, Andreja Klenovšek iz Loke - Špelo, Melita Germovšek z Bizeljskega - Danijela, Lidija Lubšina iz Dobove - Kajo, Magdalena Krošelj iz Krškega - Ano, Dragica Gorjup iz Koprivnice - Zigo, Matejka Milovanovič iz Brežic - Aleksandra, Irena Stergar z Jesenic na Dol. - Gregorja, Melita Lekše iz Krške vasi - Roka, Natalija Šeler iz Krškega - Luka, Simona Travnikar z Bizeljskega - Neja, Biserka Kovčič iz Krškega - Mateja in Milena Špec iz Sevnice - Ines. CESTITAMO!

Tudi v Viziji naj bi delili dividende

Neenak položaj vlagateljev certifikatov - V viziji so v delnice in poslovne deleže pretopili polovico v obeh skladih zbranih certifikatov - Država mora ponuditi še premoženja in zapolniti certifikatsko luknjo - Še letos na borzo

Vlagatelji certifikatov so se v procesu lastninjenja znašli v neenakem položaju: medtem ko tisti, ki so svoje certifikate vložili v najuspešnejša podjetja, kot so Krka, Lek, Petrol in podobna, že dobivajo dividende, njihove delnice pa so na borzi vredne nekajkrat več kot na začetku, se tisti, ki so certifikate vložili v investicijske sklade, počutijo ogoljufane. Na Viziji, dolensko-posavsko-belokranjski družbi za upravljanje, ugotavljajo, da bi njihovi delničarji prve dividende prejeli prihodnje leto.

Vizija je edina domača družba za upravljanje

Preden se je pri nas začel proces lastninskega preoblikovanja podjetij, je bilo na našem koncu več idej in predlogov, da bi ustanovili domačo družbo za upravljanje investicijskih skladov. Prevladala je iniciativa nekaterih ljudi iz zavarovalnice Tilia, ki so se povezali z gospodarstveniki iz večjih podjetij na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. Njihov cilj je bil, da bi s certifikati oziroma privatizacijskim kapitalom ljudi, ki živijo na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju upravljala domača družba.

Tako je nastala Vizija, ki ima danes 36 družbenikov, med katerimi sta dve pravni osebi, večinski lastnik pa je Tilia. Prav Tilia ima tudi največ zaslug, da se je Vizija ob koncu leta 1993 tudi dokončno konstituirala. Pol leta kasneje so začeli vpisovati certifikate v prvi sklad DPB Vizija, d. d. V tem skladu se je do februarja 1995 zbralo za 2.320 milijonov osnovnega kapitala, s katerim je Vizija nastopila do sedaj na drugi in vseh nadaljnjih javnih dražbah in razpisih.

Največ zbranega kapitala je Vizija namenila nakupu več podjetij s svojega območja. Ta so: Iskra Semič, Krka, Komet Metlika, Lisca Sevnica, Trikon Kočevje, IGM Strešnik Dobruška vas, Integral Stojana Kočevje, Treles Trebnje, Tiskarna Novo mesto, Lesokov Brežice, Dolenjska banka, Terme Čatež, Melamin Kočevje, Hrast Šentlovenec, Studio D, Televizija Novo mesto in druga. Poleg deležev v domačih podjetjih je Vizija na dražbah kupovala tudi

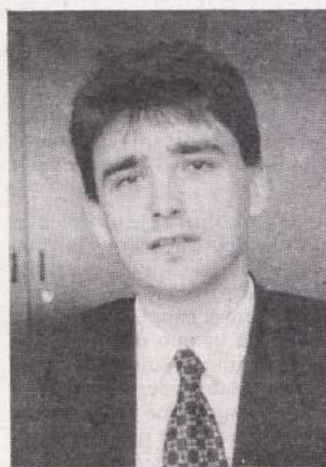
delnice nekaterih drugih uspešnejših podjetij, kot so Lek, Belinka, Pivovarna Union, Petrol, Istrabenz, Intereuropa Koper in druge.

Interes Vizije je, da v domačih podjetjih s članstvom v nadzornih svetih pridobi tudi upravljalsko vlogo. Svojega člana nadzornega sveta ima Vizija v naslednjih podjetjih: v Iskri Semič, Kometu, Trikonu, IGM Strešniku, Integralu Stojana, Trelesu, Tiskarni Novo mesto.

Pri upravljanju podjetij se povezuje z ostalimi skladi, predvsem odškodninskimi in pokojninskimi skladi. Na javnih dražbah in razpisih se ne ponujajo le delnice uspešnih podjetij, ampak so v paketu tudi delnice podjetij, ki poslujejo slabše ali pa so celo v sanaciji.

Neenak položaj vlagateljev certifikatov

Delničarji, ki so svoje certifikate vložili v pooblaščen investicijske družbe so se znašli v neenakem položaju s tistimi, ki so certifikate lahko vložili v določena uspešna podjetja, ki ta čas že delijo dividende, cene delnic teh podjetij pa so precej zrasle. Vendar tisti, ki so certifikate vložili na primer v največja in najuspešnejša slovenska podjetja, je v skupnem številu vseh vlagateljev certifikatov sorazmerno zelo malo. Kar 1,2 milijona Slovencev je certifikate vložilo v investicijske sklade, bodisi da niso imeli druge možnosti ali pa so se odločili, da bodo svojo naložbo in s tem tveganje razpršili z nakupom različnih delnic. Naložba v eno samo podjetje je

Bojan Štih

lahko precej tvegana, saj lahko veliko pridobi ali pa tudi vse izgubi ali, kot v svojem žargonu povedo finančni strokovnjaki: "Nikoli ne nosite vseh jajc v isti košari!" Neenak položaj vlagateljev certifikatov je pogojen že s samim konceptom lastninjenja. Tisti, ki je oziroma je bil na primer zaposlen v Krki ali v enem izmed ostalih uspešnih podjetij, je sodeloval v notranjem odkupu s 50-odstotnim popustom, ostali takega popusta v istem podjetju niso imeli. Na dražbah so pooblaščen investicijske družbe kupovale delnice tudi po višjih cenah od izklicne.

V povsem drugačnem položaju so zaposleni v številnih manjših uspešnih podjetjih, ki od svojih certifikatov nimajo še nič, saj ta podjetja še ne kotirajo na borzi in ne delijo dividend, lahko celo propadejo in s tem bodo propadli tudi vanje vloženi certifikati.

Po besedah direktorja Vizije Bojana Štija, je pričakovati, da se bo neenak položaj izboljšal predvsem v korist delničarjev manjših investicijskih skladov, ki imajo praviloma boljše naložbe. Trenutno z delnicami teh skladov trguje na sivem trgu po cenah okoli 10 odst. od nominalne cene delnic. Štih njihovim delničarjem priporoča, naj se takemu trgovanju izogibajo, saj predvideva, da se bo cena delnic investicijskih skladov, ko bodo le-te na borzi, dvignila oziroma se bo takrat oblikovala poštena tržna cena delnic. Da gre do investicijski skladi čimprej na borzo, zahteva tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Investicijski skladi večinoma še ne želijo na borzo, ker je precej certifikatov še neporabljenih, saj so v nekaterih družbah za delnice podjetij zamenjali le okoli 30 odst. zbranih certifikatov. Vizija ima po besedah njenega izvršnega direktorja Igorja Vizjaka porabljenih polovico vseh zbranih certifikatov,

od prvega sklada 65 odst., od drugega sklada, ki ga nameravajo združiti s prvim, pa manj. Vzrok, da investicijske družbe niso izkoristile večjega dela certifikatov, je: v počasnejši postopek privatizacije in premalo od države ponujene premoženja oziroma v certifikatski luknji. Država namerava skladom sicer ponuditi še premoženja, vendar se še ne ve, katero premoženje in koliko.

Kdaj dividende Vizije?

O načrtih Vizije njen direktor Bojan Štih pravi: "Svojim delničarjem želimo po eni strani čimprej omogočiti trgovanje z delnicami, po drugi strani pa prihodnje leto razdeliti del ustvarjenega dobička v 1997 v obliki dividend. V strukturi svojih naložb ima Vizija za približno tri četrtine uspešnih podjetij, od katerih je že predlani in lani pridobila dividende. Denar smo naložili v vrednostne papirje najboljših podjetij, delno pa v depozite pri bankah, tako da se ta denar plemeniti. Takoj ko bo možno, bomo del tega denarja v obliki dividende razdelili našim delničarjem.

Računamo, da bomo do konca leta z našimi delnicami že na borzi, da bomo v letu 1997 glede na dosedanj potek poslovanja dosegli ugoden poslovni izid. Večji del ustvarjenega dobička bomo razdelili našim delničarjem. Glede na poslovni izid v prvem polletju predvidevamo, da bi dividende znašale od 3 do 5 odst. od nominalne vrednosti delnic, kar pomeni od 30 do 50 tolarjev na delnico. S tem želimo delničarjem dokazati, da naložba v investicijski sklad dolgoročno ni slaba naložba, da vse skupaj le ni igra, ampak da bodo od vložene kapitala imeli tudi korist. Izguba, ki sta jo lani imeli obe naši investicijski družbi, je posledica načina vrednotenja cen delnic, saj smo na dražbah kupovali delnice uspešnejših podjetij včasih precej nad izklicno ceno. Za najboljšee delnice so cene narasle tudi za 70 in več odstotkov nad izklicno ceno. Izgubo bomo tako kot druge družbe postopoma pokrili, saj delnice ravno teh podjetij že prinašajo dividende."

IGOR VIDMAR

PRAVNA SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica
Marta Jelačin

Odgovornost banke za storjeno škodo v zvezi s čeki

VPRAŠANJE: Iz torbice so mi bili vzeti čeki, vendar brez osebne izkaznice. Krajo sem takoj prijavila v banki in na policiji, vendar se je kasneje ugotovilo, da so bili čeki že vnovčeni v neki drugi banki, in to ne da bi odgovorna oseba preverila istovetnost imetnika čekov z osebno izkaznico, ki je, kot rečeno, ni imel. Ali moram kljub vsemu banki poravnati škodo, ki je, kot so mi rekli v banki, tako določajo njihovi interni predpisi?

ODGOVOR: Banka, ki opravlja plačilni promet, mora ravnati s skrbnostjo dobrega strokovnjaka, ne pa s povprečno skrbnostjo. Zato bi morala ugotavljati istovetnost imetnika čeka z osebno izkaznico, ki je javna listina, s katero občan dokazuje svojo istovetnost, ne glede na to, kako določajo interni predpisi banke. Odškodninsko odgovornost torej nosi oseba, ki tega ni storila.

Sodišče - pravna pomoč

VPRAŠANJE: Nimam denarja, da bi si lahko plačal odvetnika. Ker moram nujno vložiti tožbo zaradi izterjave dolžnega zneska, me zanima, ali nudi sodišče vsaj minimalno pomoč pri tem, saj ne vem, če se bom sam dovolj znašel.

ODGOVOR: Zakon o pravnem postopku vsebuje številne določbe, ki nalagajo sodniku pomagati prava neveščih stranki; če je npr. vloga stranke nerazumljiva ali ne vsebuje vsega, kar je treba, da bi se lahko obravnavala, mora o tem poučiti stranko in ji pomagati vlogo dopolniti oz. popraviti. Seveda se ni treba na to preveč zanašati, kajti pri zatrapanosti z delom se lahko ta obseg pomoči tudi ne izvaja v takem obsegu, kot ga predvideva zakon. Pripravlja pa se nova zakonodaja, ko bo ta skrb sodišča še bolj skrbna.

Navedbo sodišča, kraj in stalno prebivališče strank, ki se pravdata, zakaj se pravdata (sporni predmet), določen zahtevek glede glavnih in stranskih stvari, dejstva, na katera tožnik opira svoj zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, podpis tožnika.

VELIKO IN PREMALO ASFALTA

BREŽICE - Lokalnih cest na breziškem območju cestarji menda sploh ne popravljajo, ker so tako jamaste. Če se ne bi tako hitro strjeval asfalt, bi se dalo težavo z jamami rešiti mahoma: ves tisti asfalt, ki ga je država dala položiti pred časom po letališču v Cerkljah ob Krki, naj bi dali v breziške cestne luknje, pa bi vse zamašili in bi ga še ostalo. Ampak, kot rečeno, asfalt se strdi in tako se je že tudi tisti na pisti.

KULTURA PO POŠTI

METLIKA - Prizadevni organizatorji nadvse uspešnih in kakovostnih metliških poletnih kulturnih prireditev, ki potekajo pod naslovom Pridi zvečer na grad, so pred dnevi na pošto dali 2.000 letakov s programom prireditev in vabilom ter zaposili, naj jih poštarji naključno pridenejo ob raznosu pošte. Pa so bili nemalo presenečeni, ko so dobili račun za to. Znašal je namreč dobrih 30 tisočakov, kar je več, kot če bi te letake pošiljali na naslov in na vsakega prilepili znamko. Pa to še ni vse: podjetni poštarji se celo postavljajo, da je to cena s popustom, brez katerega bi morali za tak "cegelec" plačati namesto sedanjih 15,20 tolarjev kar 19 tolarjev. Logika pa je taka: če je raznos letaka brez naslova cenejši, kot če bi ga poslali na določen naslov in z znamko, bi bila priporočena pošiljka takega letaka še cenejša, skoraj zastoj pa bi bilo, če bi pošiljali telegrame. Najcenejša in najmanj vredna pa je tako in tako kultura.

Sklad upa na dodatna sredstva

Odobrenih 1,2 milijarde za razvoj podeželja - Tudi na drugem razpisu več prosilcev kot denarja

RIBNICA - Člani upravnega odbora Sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja so minuli četrtek obravnavali in odločali o vlogah, ki so prispale na drugi javni razpis ugodnih posojil, ki je bil objavljen 23. aprila letos. Do 15. junija, ko je bil zaključen čas za oddajo vlog za financiranje projektov gospodarskih dejavnosti, je sklad sprejel 601 vlogo. V vseh vlogah skupaj so prosilci zaprosili za 5,2 milijarde tolarjev.

Upravni odbor je ugodil 235 prosilcem, in sicer so 161 prosilec iz kmetijske dejavnosti namenili 407 milijonov tolarjev, 65 prosilcem iz gospodarskih dejavnosti 388 milijonov, 15 prosilcem za infrastrukturo 143 milijonov ter štirim prosilcem za jamstva 254 milijonov tolarjev. Kot je povedal direktor sklada Bojan Dejak, se število kakovostnih programov, ki prihajajo na njihov razpis, povečuje, zato je bilo delo strokovnih komisij, ki so preskrbovale programe, zelo težko. Med izbranimi kriteriji imajo največjo težo neugodni demografski in zaposlitveni kazalci naselja, kjer se izvaja investicija, pa tudi vključenost v posamezne investicije v projekte celovitega razvoja naselja občine ali regije.

Upravni odbor sklada je obravnaval informacijo o možnosti pridobitve dodatnih virov posojil za razvoj podeželja iz programov

KRKINA POMOČ POLJSKI IN ČEŠKI

NOVO MESTO - Krka na razne načine pomaga ljudem v stiski. Tako je bilo tudi ob hudi naravni nesreči, ki je nedavno prizadela posamezne predele Poljske in Češke. Tako je med prvimi farmacevtskimi hišami prisrskočila na pomoč prizadetim v hudih poplavih. Ze sredi julija je na ogrožena območja poslala pomoč v zdravilih, predvsem antibiotike in vitaminske izdelke.

Evropske skupnosti ter iz proračuna. V primeru pridobitve dodatnih virov bi sklad lahko objavil naslednji razpis ugodnih posojil že konec letošnjega leta. Upravni odbor je sprejel tudi sklep, da bo stroške odobritve posojil na drugem razpisu kril v svoje breme in s tem še pocenil posojila za posamezne uporabnike.

M. GLAVONJIČ

Denar bo dobilo 245 prosilcev

Za razvoj podeželja razdelili za 1,192 milijarde posojil in jamstev

RIBNICA - Upravni odbor sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja, ki ima sedež v Ribnici, je na podlagi drugega javnega razpisa 245 prosilcem dodelil za milijardo 192 milijonov tolarjev ugodnih posojil in jamstev za projekte na območju s posebnimi razvojnimi problemi.

Na drugi javni razpis sklada je prispela 601 vloga, v katerih so prosilci zaprosili za 5 milijard in 200 milijonov tolarjev posojil in jamstev, kar pa je petkrat več, kot je sklad razpisal sredstev, saj je v svojem drugem razpisu za ugodna posojila namenil 950 milijonov tolarjev in 300 milijonov tolarjev za dodeljevanje jamstev. Prednost pri dodelitvi posojil so imeli prosilci z območij z neugodnimi demografskimi in zaposlitvenimi kazalci ter prosilci s projekti, ki so vključeni v projekte celovitega razvoja naselja, občine ali regije. Upravni odbor sklada je tako razdelil za 407 milijonov tolarjev posojil, 161 prosilec za projekte iz kmetijstva, 388 milijonov 65 prosilcem iz gospodarskih dejavnosti ter 15 prosilec za premošitveno financiranje infrastrukture 143 milijonov tolarjev. Štirim

prosilcem so za jamstva namenili 254 milijonov tolarjev.

Upravni odbor sklada je zaradi velikega interesa za pridobitev posojil za razvoj podeželja ni razdelitvi posojil, ki bodo prosilcem na voljo že v teh dneh, obravnaval tudi možnost za pridobitev dodatnih virov za razvoj podeželja iz programov Evropske unije in državnega proračuna. Če jim bo dodatne virove uspelo dobiti, bo sklad objavil nov razpis za ugodna posojila že konec letošnjega leta.

M. L.-S.

DRAŠE-BIZELJSKO

BIZELJSKO - Sporazum o maloobsejnim prometu med Slovenijo in Hrvaško bo rešil marsikaj in marsikoga ob meji s sosednjo državo. Na Bizeljskem pravijo, da manjka ob vseh mogočih sporazumih vsaj še eden. Tisti, ki bi domačinom povedal, ali je železniška postaja Draše-Bizeljsko slovenska postaja za Hrvate ali hrvaška za Slovence, skratka kako naj gredo domačini na tej najbližji postaji na vlak.

BORZNI KOMENTAR

Čakanje se očitno kar splača

Večji promet s Krkinimi, Petrolovimi, Lekovimi in Mercatorjevimi delnicami - Tečaji silijo navzgor - Tudi tuji

Po več kot mesečni dnevni rasti borznih tečajev dosegajo nekatere delnice že kar zavidljivo visoke vrednosti. Tako ste lahko v ponedeljek iztržili za delnice Petrola preko 25.000 tolarjev, Probanke preko 22.000, SKB preko 2.700, Istrabenza preko 3.300, Luke Koper preko 2.100, Radenske preko 1.950, Mercatorja preko 5.500 ter seveda Krke preko 25.500 tolarjev. Z delnicami Leka se v ponedeljek ni trgovalo, ker je bilo trgovanje zaustavljeno, saj je njihova cena pressegla 35.000 tolarjev, kar je več kot 30-odst. rast od zadnje zaustavitve trgovanja.

Navedene cene so upravičile zaupanje investitorjev, ki so s prodajo počakali. To je gotovo najboljši dokaz za vse, ki se imate te ali one delnice, da ne smete s prodajo hiteti. Če družba dobro posluje, se to prej ali slej pokaže tudi na trgu.

Največji vpliv na spremembo tečaja Mercatorjevih delnic je imela zamenjava vodstva. Takoj ko so mediji objavili novico o zamenjavi vodstva, so delnice izgubile skoraj 20 odst., nato se je njihov tečaj počasi višal. Bolj kot na ceni se je to pokazalo na količini prodanih delnic, saj so postale najbolj tržne delnice. Nekateri so ocenili to zamenjavo kot dobro, drugi kot slabo poslovno odločitev, kakšna pa dejanska je, bo najbolj pokazal čas. Skoraj povsem je zamrlo trgovanje z obveznicami. Tu pa tam je sklenjen kakšen manjši posel ali kdo prijavi aplikacijo. Obveznice, ki se glasijo na tujo valuto, beležijo že visoke tečaje, tako da so njihovi donosi pod donosi, ki jih prinašajo same obveznice. Tako imajo trenutno najnižje donose državne obveznice, in sicer okoli 5 odst. na DEM. Nekoliko višji donos trenutno prinašajo obveznice 1. izdaje, ker bodo v celoti zapadle 21.12.1997.

Močno se je povečala tudi prometnost delnic, predvsem Petrolovih, Krkinih, Lekovih in Mercatorjevih. Menda po teh vprašanih tudi tuji investitorji. Tako so zabeleženi dnevni prometi tudi prek 1 milijarde. V zadnjem mesecu se je cena nekaterim delnicam zvišala več kot za prodajo hiteti. Če družba dobro posluje, se to prej ali slej pokaže tudi na trgu.

Nekoliko manjši interes kažejo investitorji za bančne delnice, ki ne pomeni, da je to posledica slabe poslovne uspešnosti bank. Nasprotno, vse banke, ki imajo delnice v kotaciji, so ob polletju preslegle planirane rezultate. Ko bodo tečajni najbolj tržni delnice že dovolj visoki, bo interes po ostalih delnicah večji, kar se bo pozitivno odrazilo tudi na višjem tečaju.

LJUDMILA BAJEC, dipl.oec.
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: (068) 323-553, 323-554, fax: 325-552

Peneča se Valentina z Zajčje Gore

Uspela predstavitev vinsko-cvetlične hiše Mastnakovih na sevniškem gradu - Na Planinski cesti v Sevnici letos odprli tudi prodajalno VINO in cvetje - Butik Vial

SEVNICA - Zdravko Mastnak, enolog v eni največjih vinskih kleti pri nas, je v Krškem cenjen v svoji stroki, saj se je izkazal tako pri vse bolj cenjenem krškem cvičku kot pri donegovanju predikatnih vin, celo ledenega vina, s katerimi je klet požela številna ugledna priznanja na mednarodnih vinskih sejmiščih.

Zdravko je pretekli petek s svojo ženo, ki ima od leta 1989 v Sevnici cvetličarno Valentina (poimenovano po hčerki) in izhaja iz znamenite družine Skorenšek (njen oče je šef Savinjskega gaja v Mozirju), predstavil nov proizvod: peneče vino hiše Valentina, pridelano po klasični šampanjski metodi v kletih družine Mastnak na Zajčji Gori pri Sevnici. Letnik 1995 je suho vino. Osnovno vino je chardonnay, sauvignon in laški rizling. Odlike penine Valentine so izražene v mladostno svežem okusu, tisočeri mehurčki pa poudarjajo razigranost in mladost te penine.

Predstavitev penine v grajskem atriju, na katero je povabil okrog 170 prijateljev, sodelavcev in uglednih gostov, je Mastnak začel z zahvalo staršem, pospremil pa jo je tudi s tremi pregovori. Med temi je tudi tisti, ki naj bi izvirali iz ust ljubice Ludvika XI: Šampanjec je edino vino, pri katerem je ženska tudi po pitju lepa! Penino Valentina so galantno točili tudi posavski oz. dolenski some-ljeji, med njimi Otto Sevšek iz gostilne Žolnir v Kostanjevici.

V slavnostnih poročnih sobah sevniškega gradu pa je bila prava paša za oči razstava cvetja cvetličarne Valentina ter svečanih oblek butik Vial iz Švice, ki že ima svojo poslovalnico tudi na Polzeli.

Za sožitje med ljudmi in divjadjo

KOČEVSKA REKA - V krajevni skupnosti Kočevska Reka, ki ji z morebitno opustitvijo kmetijske dejavnosti v javnem podjetju Snežnik grozi, da jo bo gozd v celoti prerasel, so lani zabeležili za 3,4 milijone tolarjev škode zaradi divjadi. Vendar pa po mnenju predsednika krajevnega združenja Kočevska Reka Stefana Vesela rešitev problema ni niti v povečanju odstrela divjadi niti v višjih plačilih za škodo, ki jo dela divjad.

Največ škode povzročajo jeleni in divji prašiči predvsem na manjših površinah, saj na območju Kočevske Reke razen dveh ni večjih kmetij. Divjad pa seveda povzroča škodo tudi v gozdu, ki pa ga ima Kočevska Reka že sedaj na pretek, imela pa ga bo še precej več, če se bo uresničila bojazen nekaterih prebivalcev Kočevske Reke, da bo Snežnik, ki je že sedaj omejitel govedorejo na tisto najmanjšo možno mero, ki kolikor toliko še omogoča ohranjanje kulturne krajine, kmetijsko proizvodno popolnoma ukinit. Prav zato je za Kočevsko Reko še toliko pomembnejše vprašanje, kako najti pravo ravnovesje med množično-vidljivo divjadjo in maloštevilnimi prebivalci te največje kočevske krajevnega združenja.

"Tudi če bi število divjadi zmanjšali za polovico, škode zaradi divjadi ne bi zmanjšali," pravi Stefan Vesel. Prepričan je, da je treba najti rešitev, da bi ljudje in divjad živeli v sožitju, ne pa da bi le povečali plačila za škodo ali zmanjšali številčnost divjadi. O tem, kakšen je dejanski vpliv divjadi na tem območju, bo že v kratkem pokazala tudi študija o prizadetosti gozda na ograjenih in neograjenih površinah, ki ga za območje Kočevske Reke pripravljajo strokovnjaki kočevske enote zavoda za gozdove Slovenije. Ta pa bo dala tudi nekatere odgovore na vprašanja, kako ravnati z divjadjo na sicer obsežnem področju Kočevske Reke.

M. L.-S.

POPULIL 250 SMREČIC

DRGANJA SELA - Med 13. in 16. julijem je nekdo na gozdni parceli v Drganjih selih populil okoli 250 manjših smrečic, jih razmetal po gozdu in s tem dejanjem oškodoval F. H. z Drganjih sel za okoli 50 tisočakov.

VALENTINA, VINSKO-CVETLIČNA HIŠA MASTNAKOVIH - Zdravko Mastnak - drugi z leve nazdravlja s sevniškim županom Jožetom Peternelom in s svojo ženo Mileno, na skrajni desni sta zakonca Vito in Albina Lichteneger - se je zahvalil tudi ZKO Sevnica in občini, ki sta omogočili predstavitev na mogočnem sevniškem gradu. Župan Peternel in predsednik sevniške območne obrtne zbornice Slavko Vilčnik sta čestitala obema podjetnima družinama, ki dokazujeta, da sta že v Evropi. Vilčnik je izrazil prepričanje, da bo čez nekaj let na Zajčjo Goro vabila ljubitelje izvrstnih domačih vin in hrane tudi restavracija Mastnakovih. (Foto: P. Perc)

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 60 do 3 mesece starih prašičev, 70 v starosti 3 do 5 mesecev in 20 starejših. Prvih so prodali 45 po 370 do 400, drugih 50 po 340 do 370, tretjih pa 5 po 200 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

M. L.-S.

TERENSKI OGLEDI VINOGRADOV

TREBNJE - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba vabi vinogradnike z območja Trebnjega, Lisca in okolice na terenski ogled vinogradov, ki bo v petek, 1. avgusta, ob 15. uri v vinogradu Alojza Barba na Megleniku, ob 17. uri pa še pri Zupančiču na Lisca.

VOLJA PO ZLOŽBI ZEMLJIŠČ

PREDGRAD - Ozemlje Poljske doline ob Kolpi je zelo razgibano, saj je malo ravnin. Zato so ljudje v preteklosti krčili gozdove in pridobili kmetijske površine, hriboviti svet pa so uporabljali za pašo živine in pridelovanje krme. Že v prejšnjem stoletju je bilo več obdelovalnih kmetijskih površin kot pa gozdnega in travnatega sveta. Odseljevanje prebivalcev in opuščanje kmetijske proizvodnje je vzrok, da so se kmetijska zemljišča zarasla. Lastniki zemljišč pa ocenjujejo, da je bilo pre malo storjenega za zložbo kmetijskih zemljišč. Pred leti se je vodstvo te krajevnega združenja povezovalo s pristojnimi občinskimi organi, da bi poenostavili postopke medsebojne menjave, zložbe in komasacij, ter prislunilo tistim lastnikom, ki bi tako želeli priti do večjih površin. S tem se lastniki strinjajo še danes in poudarjajo, da bi moralo biti ob izvajanju zložbe kmetijskih površin večje sodelovanje vseh organov. Postopki naj bi bili poceni, denar pa bi dobili iz proračuna. Naloga bi morali izvajati sproti, strokovno in dovolj odločno. Seveda menijo, da bi moral biti širši interes, da bi bila kmetijska zemljišča čim bolj izkoriščena in obdelana. Žal pa sedaj ni tako in precej površin ostaja neobdelanih in slabo izkoriščenih.

V. DRAGOŠ

DOLENJSKI LIST vaša četrtkov prijatelj

2. SREČANJE NARODNOZABAVNIH ANSAMBLOV

ZILJE - Aktiv kmečkih žena in deklet Zilje in Studio D vabita k sodelovanju kandidate za 2. srečanje narodnozabavnih ansamblov Zilje '97, ki bo v soboto, 23. avgusta, ob 19. uri v Ziljah. Srečanje ni tekmovalnega značaja. Prijavite se lahko pisno na naslov Franc Balkovec, Zilje 49, 8344 Vinica, ali po telefonu 64-512 po 18. uri, do vključno 10. avgusta.

kmetijski nasveti

Mimic, "čudežni" insekticid

Mednarodni Urad za intelektualno lastnino je znanstvenikom Allerju in Hsuju leta 1995 podelil naslov iznajditelja leta za odkritje tebufenozida, kemične učinkovine novega insekticida z imenom mimic, ki izpolnjuje vse zahteve sodobnega kmetovanja in varstva okolja. Ne bi želeli delati brezplačne reklame za industrijski izdelek, vendar si na tem primeru oglejmo, kakšen je idealen insekticid današnjega časa in v kakšno smer se bo razvijalo varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci.

Mimic je, tako so pokazali tudi poskusi v Sloveniji, proti škodljivim žuželkam učinkovit, hkrati pa zelo selektiven in nizko stopen pripravek, ki ga v nekaterih državah niti ne uvrščajo med strupe. Sesalcem, pticam, ribam in čebelam ni nevaren, saj učinkuje le na škodljivce iz reda krilatih žuželk Lepidoptera (metulji), in to s posebnim mehanizmom delovanja. Tebufenozid deluje namreč podobno kot levitveni hormon ekdizon, saj v ličinki izzove predčasno levitev, ki je za ličinko smrtna. Mimic ima hitro začetno in dolgo, skorajda trajno delovanje, tako da lahko zatre cel rod škodljivcev in je zato potrebno samo enkratno škropljenje za eno generacijo. Ličinke, ki použijejo ta insekticid, se prenehajo hraniti in poginejo v 2 do 4 dneh.

Kot rečeno, mimic odlikuje izjemna selektivnost, kar pomeni, da pripravek ne uniči koristnih žuželk (entomofavne in akrofavne). Znanih koristnih žuželk, kot so pikapolonice, tančičarice, trepetalke, plenilske pršice in predatorske stenice; sploh ne prizadene, prav tako ne čebel, zato je možno celo škropljenje v cvet, kar je pri večini drugih insekticidov strogo prepovedano. Skratka, mimic je res kemični pripravke, ki ga je ekološko kmetijstvo dolgo pričakovalo in končno pričakalo.

Najboljši čas za uporabo mimica je začetek izleganja ličink iz jajčec. Odlično se je obnesel proti jabolčnemu zavijaču, sadnemu zavijaču, sadnemu lupinarju, grozdnim sukačem in drugim škodljivcem iz rodu metuljev. V Sloveniji je zdaj že registriran in s tem naprodaj, zastopnik izdelovalca, firme Rohm and Haas, pa je Karsia Dutovlje, d.o.o., iz Dutovelj na Krasu, kjer je moč dobiti vse dodatne informacije.

Inž. M. L.

IGRE POD DEDOVO LIPO OBUDILE SPOMINE - 9. igre pod dedovo lipo v Šmarjeških Toplicah je organiziralo tamkajšnje turistično društvo in predstavilo 10 iger, ki so obudile spomine na igre pastirjev na paši, napajanje živine, streljanje s fračo ter igre na drevo do gnezda, krave v detelji, kdo je boljši, molenje krave (na sliki), zbijanje kože, pastirji vasujejo, nagajati baki in kurjenje ognja. V vsebinsko bogatih in zanimivih pastirskih igrah so tekmovalci morali pokazati veliko spretnosti in vzdržljivosti ter imeti celo srečo. 1. mesto je dosegla ekipa Mokrega Polja, 2. mesto Otočec in 3. mesto Škocjan. V ohranjanju ljudskega izročila in skrbi za izvornost rekvizitov so se najbolje izkazali tekmovalci iz Škocjana, Bele Cerke in domačini iz Šmarjete. Igre si je ogledalo blizu 1.000 gledalcev. (Foto: DjP)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Trgatev je praznik in delovni dan

V zadnjih desetih letih je v kmečkih zidanicah opazen velik napredek kletarstva. Pri večini vinogradnikov je obdobje, ko je bilo vprašanje, ali bo vino zdravo, ali bo imelo napako ali bolezen, že preteklost. Toda vino, ki je brez napak in boleznih, pa nima pokazati kaj drugega, je revščina. Vino mora imeti svoj karakter, ki porabniku sporoča osnovne podatke o sebi, to je letnik, sorto in poreklo. Nadaljevanje zadnjega članka bo posvečeno razmišljanju, zakaj nekateri vinogradniki po svetu in tudi pri nas nečejo uporabljati za rdeča vina kupljenih kvasovk.

Burgundija v Franciji je svetovno znano vinorodno področje. Verjetno je bolj slavna samo še vinorodna pokrajina okrog mesta Bordeaux. Zelo malo sort sadijo v obeh pokrajinah. V Burgundiji gojijo od belih predvsem chardonnay, beli pinot, od rdečih modri pinot in gamay. Pred leti so se sorte pinot imenovala burgundec, npr.: beli burgundec, modri burgundec... Svetovna stroka se je sporazumela za drugačno poimenovanje, zato so morali Francozi popustiti. Poimenovanje sorte po vinorodni pokrajini pomeni, da so bile te sorte nekoč najdene tam, torej stoji zadaj davna tradicija. Kako bi se tradicija spoštovala šele v Veliki Britaniji, ko bi bila to vinorodna dežela! Burgundija je velika pridelovalka vin, tudi velika izvoznica, zato skrbi, da se v okusu vina odražajo značilnosti, po katerih so njihova vina znana. Z dodatkom kvasovk se je tudi pri njih spremenilo kletarjenje. Nič več ni bilo treba čakati, da bi v kadi zavrel rdeči mošt v dveh do treh dneh, ampak se je to zgodilo prvi dan. Nekaj let je bilo to vse v redu, pozabili so na vzemirljivo čakanje začetka vrenja v jeseni.

Odleglo jim je kot vsem nam in posvetili so se drugim ciljem. Toda tako med kupci kot med pridelovalci vina so se oglasili tradicionalisti. Ugotavljali so, da se je karakter rdečega burgundskega vina spremenil, vsi pa niso bili zadovoljni s to spremembo. Vsaka sprememba v vonju in okusu vina izzove tudi pomisleke, sume, to pa za ugled pridelovalca ni dobro. Zaupanje v kakovost je pri vinu že od nekdaj pomenilo uspešno prodajo. Spoštovanje tradicije je v vinogradništvu in vinarstvu kar "božja zapoved". Čakanje dva, tri dni, da rdeči mošt začne vreti pod klobukom v kadi, ne pomeni, da se nič ne dogaja s tem moštom. Velikokrat sem tudi v Dolenjskem listu pisal o bliskovitem razmnoževanju raznovrstnih kvasovk, čim se grozdje zmasti. Razmnoževanje kvasovk in bakterij pomeni tudi presnavljanje mošta, nastajanje novih snovi, ki vplivajo na okus in vonj. Lahko bi rekli, da vsak mikroorganizem prispeva nekaj k "podobi" vina. Teh kvasovk in bakterij je še v tako majhnem škafu več milijard. Veliko se dogaja tudi v navidez mirujočem moštu v teh dneh čakanja, da se samo do sebe sproži pravo alkoholno vrenje.

Sploh ne priporočam, da se vsi vinogradniki odpovejo dodajanju kvasovk. Takšno čakanje na vrenje je za vino lahko usodno, lahko pa vrenja sploh ni in se začne drozga kvariti, oksidira in tudi cika. Takšno tradicionalno kletarjenje si lahko privoščijo tisti vinogradniki, ki razumejo procese, ki se dogajajo. V dveh, treh dneh se iz jagodnih kožic preseli v mošt veliko zelo prijetnih sadnih arom po drobnih rdečih sadežih, odvisno od sorte (malina, ribez, črna češnja...). V Burgundiji so se odločili za salomonsko rešitev: kvasovke, in to zelo močan kvasni nastavek dodajo tretji dan. Tako si zagotovijo lepši vinski vonj in zanesljivo povrjetje mošta.

(Nadaljevanje sledi) dr. JULIJ NEMANIČ

DOLENJSKI LIST

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Prava hrana za zdravo srce

Ljudje se vse bolj zavedamo povezave med hrano in boleznimi srca in ožilja, še zlasti med visokim pritiskom in uživanjem mastnih živil. Med prvimi priporočili je omejitev dnevne količine mesa klavnih živali in mastne perutnine na največ 20 dekagramov. Priporočljivo je uživanje morskih rib, ker vsebujejo maščobne kisline omega-3, ki telo varujejo pred aterosklerozo. Nasičene maščobe najbolj zvišujejo krvni holesterol.

Vendar omejitev maščob ne pomeni popolne izključitve mesa iz prehrane. Pomembno je, da pri pripravi mesa odstranimo vidno maščobo in s tem preprečimo, da bi pri toplotni obdelavi prešla v meso. Dobro je, da vsak dan zaužijemo vsaj pet kosov oziroma tri skodelice kuhanega sadja in zelenjave. Stročnice in žitni izdelki naj bodo glavna sestavina obrokov. Mlečne izdelke izbirajmo manj mastne, vendar ne popolnoma osiromašene. Zagotavljajo nam nujni kalcij in beljakovine. Poleg omejitve maščob bo srca in ožilju koristila omejitev natrija v kuhinjski soli. Na dan naj ne bi použili več kot 3 do 4 g soli. Ta prispeva k visokemu krvnemu tlaku ter

povečuje nevarnost srčnega infarkta in možganske kapi. Namesto maščob in soli lahko okusnost hrani izboljšamo s svežo čebulo, česnom, ingverjem, gorčico, dišavnim kisom in podobnim.

Med obroki radi posegamo po prigrizkih, ki nas privlačijo zaradi hrustljivosti, sočnosti ali hladnosti, in ob tem ne pomislimo na njihovo hranilno sestavo. Nasvet: prigrizke izbirajmo med manj mastnimi krekerji, pokovko, surovo zelenjavo, riževimi vafliji, manj mastnimi sladolei in jogurti. Za zabelo uporabljajmo oljivo olje namesto trdnih maščob, ker znižuje količino negativnega holesterola LDL.

Danes lahko z gotovostjo trdimo, da kozarec vina na dan zdravju ne škoduje. Prav tako ni dokazano, da bi zdravju škodovala skodelica prave kave ali čaja. Zeleni čaj s svojim antioksidantnimi sestavinami celo varuje pred boleznimi srca in ožilja. Žlička medu, ki ima enako energijsko vrednost kot žlička sladkorja (20 kcal), je za zdravje vedna več, ker vsebuje veliko različnih vitaminov in mineralov. Pri nakupu živil bodimo pozorni na znak varovalnega živila na embalaži!

Festival za ljubitelje stare glasbe

V soboto se v Viteški dvorani Posavskega muzeja pričinja 1. festival Brežice 1997 - Od 2. do 16. avgusta 9 koncertov stare glasbe z vrhunskimi izvajalci - Na voljo še nekaj vstopnic

BREŽICE - Glasbenik Klemen Ramovš je očel festivala stare glasbe, ki je 14 let potekal v Radovljici, zaradi vse bolj negotovega financiranja s strani tamkajšnje občine pa je letos prišlo do selitve prireditve v Posavje, v Brežice. K temu je v največji meri pripomogla čudovita Viteška dvorana Posavskega muzeja, kjer se bo od 2. do 16. avgusta na 1. festivalu Brežice 1997 zvrstilo 9 koncertov stare glasbe.

Čprav je takšna selitev prireditve gotovo povezana z določenim tveganjem, vse kaže, da bo festival, ki ga pripravlja Ars Ramovš, Zavod za umetnost, marketing, promocijo in investiranje iz Ljubljane, uspel, saj je zanj že od začetka veliko zanimanje. Klemen Ramovš pravi, da je pokroviteljski interes v posavskem koncu močnejši, pomoč brežiške občine, ki direktno iz proračuna ne bo ničesar prispevala, pa je predvsem v nujnosti prostora za dva tedna, pri iskanju pokroviteljev, informiranju in pri vključitvi festivala v regijo, za kar se predvsem županu Jožetu Avšiču lepo zahvaljuje. Občina v festivalu ne vidi le kulturni projekt, ampak tudi njegove močne gospodarske in turistične "posledice". Ker gre za mednarodni festival, nudi ta ob različnem regionalnem povezovanju tudi predstavitev slovenskega partnerstva v evropskem merilu.

"Že od vsega začetka je plodno sodelovanje tudi s Posavskim muzejem, ki ima najlepšo dvorano v Sloveniji in po mojem mnenju tudi v Evropi. Viteška dvorana je ne samo reprezentančni prostor, temveč je med profanimi objekti pri nas najbogatejša s freskami, sprejme pa lahko 300 obiskovalcev. Prednost je tudi velik atrij," pravi Ramovš.

Namen festivala stare glasbe ostaja tudi v Brežicah isti: slovenski publiki prikazati to, kar je v določenem letu na tem področju najboljše na svetu. Poudarek je na avtentičnem zvoku in izvedbi, kot je bila v tistih časih, seveda kolikor se najbolj da. Zato je Ra-

movš povabil k sodelovanju glasbenike iz različnih evropskih držav. Na devetih koncertih bodo nastopili glasbeniki iz Izraela, Basla, Kölna, Bologne, Londona, Utrehta, Pariza.

Glede na dober odziv pri prodaji vstopnic in glede na vključitev Posavcev v samo prireditev - občinska turistična zveza, aktiv kmečkih žena - Ramovš meni, da je kraj festival že sprejel kot svojo prireditev. Na voljo je le še nekaj prostih vstopnic za koncerte, o čemer je informacije

mogoče dobiti v podjetju Ars Ramovš. Dobra poteza organizatorjev je t.i. festivalski avtobus, ki bo vsak dan koncerta peljal iz Ljubljane s Kongresnega trga ob 18.30 do Brežic (na otvoritveni dan ob 16. uri) in po koncertu nazaj. Prevoz je brezplačen le za imetnike vstopnice. Za zdaj ni predvidenih nobenih vmesnih postankov, če pa bo želja, zagotavljajo, da se bodo prilagodili.

L. MURN

Nekaj bi vam rad povedal

KRŠKO - Izšel je zbornik z naslovom Nekaj bi vam rad povedal, ki prinaša spise osnovnošolcev in srednješolcev iz Posavja. Sestavke so pisci poslali pred časom na istoimenski literarni natečaj, ki ga je razpisala Zveza prijateljev mladine Krško v okviru projekta Mladi za razvoj domačega kraja. Pri zbiranju in urejanju gradiva je pomagala Slavistično društvo Posavja in v njem učitelj slovenskega jezika in književnosti. Omenjeno knjižico je vsebinsko uokviril uredniški odbor, v katerem so bili Marjana Požun-Milekić, Vida Ban in Silvester Mavsar, oblikoval pa jo je Dlan design.

"Prispevki so podpisani samo z imeni, ker včasih zelo odkrito in osebno govorijo o bolečini, ljubezni in skrbi za sočloveka," je uredniški odbor zapisal knjižici na pot. "Vendar je prav resnica najbolj potrebna današnjemu svetu, da bomo znali prisluhniti drug drugemu in bomo resnično človek človeku."

Klemen Ramovš

V srednjem veku

Otvoritveni spektakel in koncertni program

BREŽICE - 1. festival Brežice 1997 se bo pričel v soboto, 2. avgusta, z otvoritvenim spektaklom, ki ga bo pripravil Zavod moj Aron. Na grajskem dvorišču in v atriju Posavskega muzeja Brežice se bo že od 12. ure naprej mogoče preseliti v srednjeveški čas ter v deželo vitezov, milostljivih gospodov, biričev, obrtnikov in ostalih. Zaživela bo srednjeveška tržnica, med 13. in 19. uro pa bodo goste zabavali požiralec ognja, dvorni norček, birič in drugi. Ob 18. uri se bo pričel glavni del s predstavitvijo vseh nastopajočih do grajskega parka, kjer se bo pričela vaja vitezov na konjih, ob 19. uri pa bodo na ogled viteške igre. Sledil bo slavnostni nagovor brežiškega župana in predstavnika RS, ki bo odprl festival, ob 21. uri pa se bo v Viteški dvorani Posavskega muzeja Brežice pričel prvi izmed 9 koncertov stare glasbe. V izvedbi Accademia Daniel Israel s solisti bo mogoče prisluhniti Bachovim kantatom. Po koncertu bo ob 22.45 ognjemet.

V nedeljo, 3. avgusta, bo ob 20.30 koncert z naslovom Zlata doba Španije, ki ga bo izvedla izraelska zasedba Modus Vivendi, v torek, 5. avgusta, pa bo ob 20.30 nastopila La Scatola degli Aghi iz Basla s koncertom z naslovom Benetke in Neapelj iz časa poslikave Viteške dvorane. Napovedi prihodnjih koncertov do zaključka 1. festivala Brežice 1997 16. avgusta bodo v naslednji številki časopisa.

"SLOMŠEK MED NAMI"

PODZEMELJ - V soboto, 26. julija bo ob 20. uri na 8. taboru za slepo in slabovidno mladino v Podzemlju v Beli krajini z recitalom "Slomšek med nami" nastopil televizijski napovedovalec in voditelj Tilen Skubic. Avtor in izvajalec recitala bo orisal življenje in delo velikega Slovenca, narodnega buditelja in škofa Antona Martina Slomška in to prepletel z odlomki iz njegovega bogatega pisateljskega in pesniškega dela.

Kdaj na katero prireditev

Na pobudo ZKO in DNS bo "Informator" vsak mesec napovedoval kulturne in športne dogodke v občini - Manj prekrivanja

NOVO MESTO - Razveseljivo je, da je kulturni utrip v dolejni prestolnici vedno bolj pester. Vse več zanimanja je za ljubiteljsko kulturo in ZKO Novo mesto je pri tem nepogrešljiva; KC Janca Traine skrbi za gledališke, glasbene abonmaje, kino predstave; Dolenjski muzej na leto ponudi na ogled več razstav, tudi avtorskih; Galerija Krka poleg razstav in glasbenih pripravljata tudi zanimiva Srečanja z znanimi Slovenkami in Slovenci; Knjižnica Mirana Jarca še zdaleč ne skrbi le za izposojanje knjig, pač pa zadnje čase s pogostimi literarnimi večeri, predstavami in koncerti v podobnih prireditvah močno prispeva h kulturnemu dogajanju v občini; na razstave večkrat vabijo novomeški frančiškani, na koncerte HKZ. Ne gre pozabiti na različne, predvsem glasbene prireditve DNS, pa seveda na dve mednarodni prireditvi, kot sta Bienale slovenske grafike in od lani lutkovni festival Klemenčičevi dnevi. Letos je spet zaživel Rock Otočec, poln načrtov je prebujeni Literarni klub Dragotin Kette, dolge poletne večere pa si Novomeščani poleg z Novomeškimi poletnimi večeri od letos lahko krajšajo tudi s koncerti v organizaciji Novomeškega glasbenega festivala 1997. Ljubitelji jazza imajo priložnost "svoji" glasbi prisluhniti v lokalni Pri slonu, za fotografsko razstavo kdaj pa kdaj poskrbi Galerija Luna itd., skratka prireditve je veliko in vsak, še tako izbirčen človek, lahko najde nekaj tudi zase.

Vse bolj moteč pa je razpored teh prireditve, ki se dostikrat prekrivajo ne samo v dnevih, temveč celo v urah. Zgodi se, da se na isti večer dogaja več zani-

mivih stvari, in treba se je odločiti, kam. Najbolj žalostno je, da potem človek ne gre nikamor. Zakaj se torej zgoraj naštetih ne dogovorijo, kdaj bo kdo kaj pripravil, in bo tovrstnih težav manj? Pa tudi obiskovalcev, ki so jim konec koncev te stvari namenjene, bo več.

Pred leti je informacije o kulturnem dogajanju v občini zbirala ZKO Novo mesto, toda zaradi nepovezanosti kulturnih institucij se je tovrstno sodelovanje žal prekinilo. Prav ZKO pa je pred dvema mesecema dala pobudo Sekretariatu za kulturo, šport in mladino pri novomeški občini, da bi mesečno izdajali list z urnikom prireditve, za kar si že nekaj časa prizadeva tudi DNS. Pobuda je bila sprejeta in Sekretariat je maja razpisal natečaj za mlade oblikovalce, da bi tako izbrali najboljši osnutek "Informatorja", ki bo poleg kulturnih prinašal tudi športne napovedi dogodkov za prihodnji mesec. Izbran je bil osnutek fotografa Matjaža Mehleta. "Informator", ki ga bo Mestna občina Novo mesto začela izdajati verjetno jeseni, bodo razdeljevali po gospodinjstvih, da bo obveščeno čim boljše.

Seveda bodo še vedno prireditve, ki se bodo dogodile, kljub temu da ne bodo napovedane v Informatorju, in seveda bo kakšna napovedana prireditev tudi odpadla, toda na ta način bo vendarle možna boljše razporeditev dogajanj v občini in tudi bolj zgodnja obveščeno med ljudmi. Prav gotovo pa ne bo šlo brez dogovarjanja organizatorjev prireditve, in ker gre za t.i. kulturne institucije, to ne bi smel biti problem. Ali pač?

LIDIJA MURN

"DESETI BRAT" IN "VESELJAKI" V AMERIKO

Od 17. julija do 3. avgusta bosta po ZDA gostovala oktet "Deseti brat" in trio "Veseljaki". Turnejo, sestavljeno iz nešteto nastopov po različnih mestih, prireja Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane v sodelovanju s slovenskimi društvi Slovenske narodne podporne enote (SNPE) iz ZDA. Oktet "Deseti brat" se tja odpravlja z zahtevnim in pestrim programom. Člani bodo zapeli skladbe B. Ipavca, J. Aljaža in druge z domovinsko vsebino in narodnim melosom. Izseljenci v ZDA, ki izhajajo iz različnih krajev in iz Slovenije in zamejstva, pa bodo slišali primorske, koroške, beneške, rezijanske pesmi različnih skladateljev.

V načrtu prizidek k CIK-u

V petih letih se obeta rešitev prostorske stiske trebanjske godbe, glasbene šole in galerije naivne umetnosti

TREBNJE - V trebanjski občini se kulturniki zadnja leta srečujejo s prostorskimi težavami, predvsem Občinski pihalni orkester Trebnje, Glasbena šola Trebnje in Galerija likovnih samorastnikov. Na pobudo godbe naj bi občina v približno petih letih poleg Centra za kulturo in izobraževanje (CIK) naredila prizidek (s parkirnimi prostori), velik 900 kvadratnih metrov. Predsednik

gradbenega odbora Alojz Zupančič je razložil idejno skico prizidka, po kateri bi svoje prostore v prvem nadstropju dobila galerija - tu bi bile tudi krajevne prireditve, v drugem glasbena šola in na vrhu godba.

Trebanjska godba, ki jo vodi Igor Tršar in je lani praznovala 70 let obstoja, je vse uspešnejša in dosega tudi mednarodna priznanja. Glasbeniki imajo težave z vajami, saj se po besedah njenega predsednika Ignaca Škode kar naprej selijo. Sedaj vadijo v stari osnovni šoli. V prostorih nove OŠ Trebnje deluje glasbena šola, ki prostorsko "revščino" trpi že nekaj let. Glede na vse večje število učencev - sedaj okrog 300, kar gre zasluga ravnateljici prof. Tatjani Mihelčič-Gregorčič - bi šola potrebovala 500 kvadratnih metrov prostora. Sedaj ima v primerjavi z ostalimi slovenskimi glasbenimi šolami daleč najslabšo kvadraturo prostora na učenca (0,96 kvadratnega metra), kar je bistveno manj, kot je potrebno za normalno organizacijo in izvedbo pouka. Poleg tega bo OŠ Trebnje z uvedbo 9-letne osnovne šole potrebovala še več prostora zase.

Nove, sodobnejše prostore za zahteva tudi Galerija likovnih samorastnikov Trebnje, v kateri so letos že tridesetih ustvarjali umetniki z vsega sveta. Predsednik organizacijskega odbora Janez Gartner pravi, da je galerija kot nezakonski otrok, čigar očetovstva se vsi otepajo. Umetniški fond, ki se je nabral v vseh letih - preko 800 del - je potrebno čim prej rešiti pred vlago, če ne, je bolje, da ga umetniki vzamejo nazaj.

Trebanjska občina z županom Alojzijem Metelkom podpira gradnjo prizidka. Zanj je že pripravljeno lokacijsko dovoljenje, kdaj se bo pričela gradnja, pa je še vprašanje, saj brez predračuna cena investicije znaša dva milijona nemških mark, trenutno pa je prvenstvena naloga občine gradnja doma starejših občanov.

L. M.

DIJAKI USPEŠNI PRI MATURI

LJUBLJANA - Letošnjo matura, s katero se je končalo njeno triletno poskusno uvajanje, so dijaki opravili še uspešneje kot lani. Letos je matura prvič v celoti opravljalo 8.090 kandidatov: 115 dijakov jo je v celoti opravljalo drugič ali tretjič oz. je izboljševalo ocene posameznih maturitetnih predmetov (uspešnih 24), 86 kandidatov pa je popravljalo negativne ocene (uspešnih 49). Uspeh dijakov pri maturi je tako 84,14-odstoten, več kot 1000 dijakov je bilo neuspešnih (popravni rok jeseni), 12 pa jih je doseglo vseh 34 točk. Povprečna ocena dijakov pri slovenščini je bila 2,97, pri matematiki 2,90 in pri angleščini 3,53.

USPEŠEN EMK

LJUBLJANA - Na nedavni novinarski konferenci je generalni direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik v poročilu o programu v času Evropskega meseca kulture v Ljubljani dejal, da se je v tem času v Cankarjevem domu zgodilo 54 različnih prireditve, ki jih je obiskalo 38.475 obiskovalcev. Cankarjev dom in SNG sta sedaj združila moči pri projektu Macbeth, ki ga bosta omenjeni hiši premierno uprizorili na odru Gallusove dvorane 28. oktobra. V glavnih vlogah bosta nastopila Nataša Barbara Gračner in Igor Samobor.

Premalo prostora za preteklost

Pomanjkanje depojev v Dolenjskem muzeju - Na ogled le pet odstotkov arheoloških najdb - Obnova Križatije - Etnološki predmeti na grad Grm? - Potrebujemo restavratore za les in kovino

NOVO MESTO - Dolenjski muzej danes hrani preko 22 tisoč enot muzejskega gradiva, od tega je v petih stalnih razstavnih zbirkah - arheološki, etnološki, zbirki novejših zgodovine, likovnopredagoški in zbirki podarjenih del Božidarja Jakca (vse, stare nad 15 let, nameravajo do leta 2000 prenoviti) - predstavljeno 3 tisoč muzejskih predmetov. Zanje zmanjkuje skladiščnega prostora, tako da se Dolenjski muzej kot večina ostalih ubada s problemi depojev.

Največ najdb je s področja arheologije, saj arheološki oddelek hrani in raziskuje predmete iz različnih arheoloških najdišč Dolenjske, težišče pa so vsakoletna izkopavanja prazgodovinskih najdišč na Kapiteljski njivi v Novem mestu. Vsako leto pride v hišo - arheološki depo in zbirka se nahajata v Križatiji - od 500 do 1000 predmetov. Direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj je povedal, da nameravajo sanirati prvo nadstropje Križatije, želijo pa postaviti tudi novo stalno zbirko. Glede strokovnega dela ni težav, pač pa te predstavlja zagotovitev finančnih sredstev. Oktobra bodo prišli v muzej še restavrirani arheološki predmeti z Verduna, kajti restavratorka delavnica se bo takrat iz Sokolskega doma preselila na grad Grm, najboljše predmete pa so predvideni za arheološko razstavo Železna doba na Slovenskem, Kapiteljska njiva Novo mesto, ki bo od 28. novembra 1997 do 30. septembra 1998.

Stiska z depoji velja tudi za etnološke predmete, ki so praviloma veliki. Nekaj jih hranijo kar pri

ljudeh, rešitev prostorske stiske pa je možna s preureditvijo nekdanjih gospodarskih prostorov na gradu Grm, ki bi si jih razdelili ZVNKD Novo mesto, novomeška

PODPORA ZAKONA O KULTURNEM TOLARJU NA PRVI OBRAVNAVI

LJUBLJANA - Prejšnji teden so poslanci Državnega zbora RS sprejeli predlog zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe v kulturi, za kar sta pred letom in pol dali pobudo poslanski skupini združene liste in nacionalne stranke. Osnovni cilji zakona o kulturnem tolarju so: zagotoviti pravno podlago za uresničitev nekaterih temeljnih razvojnih programov v kulturi, preseči nezadostno skrb za narodovo kulturno bogastvo, pospešiti in podpreti kulturno ustvarjanje, ublažiti prostorsko stisko nekaterih pomembnih kulturnih ustanov, zagotoviti potrebne razmere za ohranitev in razvoj spomenikov kulturne dediščine in kulturnih dejavnosti, ki se jih udeležujejo široki krogi prebivalstva. Če bo kulturni tolar tudi v drugi obravnavi deležen takšne podpore političnih strank kot prejšnji teden, bo kultura v naslednjih šestih letih pridobila dobrih 12 milijard "izrednega" denarja.

enota Zgodovinskega arhiva Ljubljana in Dolenjski muzej. Toda najprej je treba urediti lastninske odnose. Polno zasedeni so tudi ostali depoji, tako da v Dolenjskem muzeju razmišljajo, da bi zanje namenili spodnji del galerije, ki bi ga bilo treba za razstavni prostor močno obnoviti. Do septembra nameravajo zaključiti razna obrtniška dela: zdaj belijo Jakčev dom, urejajo dodatno protivlomsko in kompletno protipožarno zavarovanje, poskrbeli bodo še za dodatne označevalne table muzeja.

Pri restavriranju arheoloških predmetov, kjer najbolj potrebujejo restavratore za les in kovino, Dolenjskemu muzeju pomagajo tudi v Brežicah, Ptujju, Mariboru, Novi Gorici in drugje, vsako leto pa avto vrhunskih najdb, ki nekaj pomenijo v svetu, odpeljejo v restavratorko delavnico v Mainz.

L. MURN

PREPOLN ARHEOLOŠKI DEPO - Na dnevu odprtih vrat, ki ga Dolenjski muzej od lani pripravlja 1. marca, je na ogled vseh pet stavb muzeja. Na sliki: dipl. arheolog Borut Križ obiskovalcem razlagajo delo v arheološkem depaju. (Foto: L. M.)

uša četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST
uša četrtkov prijatelj

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

VOZIL SE BO S SKUTERJEM
- V noči na 22. julij je nekdo iz stanovanjskega bloka na Kandijški cesti v Novem mestu ukradel kolo z motorjem (skuter) in s tem lastnika Z. P. iz Novega mesta škodoval za 250 tisočakov.

POŠKODOVAL KOSILNICO
- B. J. je s traktorjem namerno poškodoval rotacijsko kosilnico, priključeno na traktor, ki je bila last 49-letnega B. A. iz Krškega, ter ob drugem namernem trčenju poškodoval še prednji del traktorja in tako Krčana škodoval za 250 tolarjev.

VLOMIL V ŽUPNIJSKI URAD
- V noči na 21. julij je neznan storilec vlomil v župnijski urad v Trebnjem. V pisarni je preiskal predale ter ukradel okoli 105 tisoč tolarjev.

ZAŽGAL BARAKO
- V ponedeljek, 21. julija, nekaj po 2. uri zjutraj je nekdo na Otovcu zažgal barako, veliko 3 x 4 metre, ki jo je lastnik J. Š. z Otovca postavil za hrambo orodja. Zgorelo je ostriše in orodje, požigalec pa je s tem lastniku povzročil za okoli 100 tisoč tolarjev škode.

OKNO NI BILO PREVISOKO
- V noči na 24. julij je nekdo v Novi Loki splezal skozi odprto okno, ki je od tal več kot 4 metre, ter v stanovanjski hiši vzel priručno blagajno, v kateri je imel lastnik I. K. denar. Škode je 100 tisoč tolarjev.

Pretep pred diskoteko

Pet ljudi poškodovanih - Lov podivjanega voznika se je končal v prostoru za treznjenje

TREBNJE, ČRNOMELJ - Mislili vikend je občanom, željnimi miru, prinesel kar nekaj razburjenja in neprepanih uric noči, saj policisti obeh uprav za notranje zadeve poročajo kar o nekaj kršitvah javnega reda in miru.

V soboto, 26. julija, nekaj po 4. uri zjutraj je občana v Trebnjem zbudil zvok avtomobilskega motorja, saj je nekdo na njegovem dvorišču speljeval avto z ročno zavoro. Razgretež je nato z vso hitrostjo odpeljal mimo patrolje, ki je stala pri Dolenjski banki v Trebnjem, obrnil z ročno zavoro in se odpeljal proti Veliki Loki, kjer je svoje spretnosti spet ponovil. Ko so ga policisti odkrili na parkirišču pred gostiščem v ulici Pod gradom, so od njega zahtevali dokumente. Neznanec najprej z njimi ni hotel govoriti niti jim ni hotel pokazati dokumentov, nato pa jih je začel žaliti. Ker kljub opozorilu ni prenehal, so ga vklenili v lisice in ga odpeljali na policijsko postajo v Trebnje, kjer so ugotovili, da je mladenič 21-letni J. M. iz Korenitke v trebanjski občini. Ker je odklonil tudi alkotest, so ga zaradi bojznosti, da bi s kršitvijo nadaljeval, pridržali do iztreznitve.

Vročje je bilo tudi v soboto pred diskoteko M klub v Črnomlju, kamor se je okoli pol tretje zjutraj pripeljal 22-letni M. B. iz Gradca. Tam sta že stala M. G. in A. D. iz Kanižarice. Ker se prišleku nista hotela umakniti, je med njimi

KRONIKA NESREČ

S PARKIRIŠČA NA CESTO V DRUG AVTO - V soboto, 26. julija, ob 11.55 je 66-letni A. K. iz Straže vozil osební avto s parkirnega prostora ob regionalni cesti št. 333 proti levi strani vozišča. V tem trenutku je iz Soteske pripeljal voznik osebnega avta 20-letni J. G. iz Jurke vasi in trčil v desni bočni del osebnega avta, ki ga je vozil A. K. Ta se je pri trčenju hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na vozilih je za 400 tisočakov škode.

PREVRNIL SE JE - V torek,

Trgovine tatiči vse bolj oblegajo

Skoraj podvojeno število ilegalcev - Kršitve javnega reda in miru se selijo iz javnih v zasebne prostore - Narašča število kaznivih dejanj, povezanih z mamili

BREŽICE - Čeprav je bilo v prvem polletju letošnjega leta na območju občine Brežice več prometnih nesreč, katerih posledice so sicer milejše kot v enakem obdobju lani, in čeprav se je nekoliko povečalo število kaznivih dejanj, predvsem zaradi tatvin in velikih tatvin, komandir policijske postaje Brežice Ivan Plohl ocenjuje, da so varnostne razmere v občini zadovoljive in obvladljive.

Tako so policisti policijske postaje Brežice letos obravnavali 140 kaznivih dejanj (lani eno

Ivan Plohl

meta. "Policisti smo letos evidencialni kar 153 kaznivih dejanj, pri katerih so oškodovanci odstopili od pregona zaradi nizke vrednosti. Ne glede na odstop policisti obravnavamo tudi te primere, v trgovinah pa je opazno premajhno samozasčitno delovanje zaposlenih, na kar vodstva trgovin tudi opozarjamo," pravi Plohl.

Naraščajo tudi kazniva dejanja, povezana z mamili. Tako so letos zaradi posesti mamil obravnavali 6 oseb, lani v enakem obdobju pa 4. Prijeli so skupino oseb, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem, poleg manjših nasadov konoplje pa so uničili tudi tri večje nasade.

Policisti so letos zaznali večje število prometnih nesreč, katerih posledice pa so na srečo milejše. Ceste so zahtevale eno smrtno žrtev - motorista, 16 oseb je bilo hudo, 29 pa lažje ranjenih. Največ nesreč se je zgodilo zaradi izsiljevanja prednosti, sledijo premiki vozil, nepravilna stran in smer vožnje, na četrtem mestu pa je hitrost. Od skupaj 181 prometnih nesreč so jih 24 povzročili tuji. Še vedno je najbolj problematično križišče pri Intermarketu, saj je signalizacija neprimerna, nesreče pa povzročajo celo tisti, ki upoštevajo prometne predpise, teh pa je na tem križišču le 10 odstotkov. Pri tem komandir zavrača očitke, da policisti čakajo voznike, ki zavijajo levo, da jih kaznujejo. Najprej je namreč potrebno urediti normalne možnosti za varen promet.

PODBOČJAN NA TREZNJENJE

KRŠKO - V petek, 25. julija, okoli 22. ure se je 42-letni K. J. iz Podbočja na javnem kraju vinjen pretepal in se nedostojno vedel. Umiril se ni niti potem, ko so na pomoč priskočili policisti, zato je ostanek noči preživel v prostoru za treznjenje na krški policiji.

Letos je kar za četrtno naraslo tudi število kršitev javnega reda in

miru, opazna pa je selitev kršitev iz javnih v zasebne prostore, kjer se je število kršitev podvojilo, zato bi bilo prav, da bi se v razreševanje te problematike vključile tudi druge za to primerne institucije. Poleg 112 kršitev javnega reda in miru pa so policisti naredili tudi 48 uradnih zaznamkov, ker ni bilo ugotovljenih elementov prekrškov. Kar tretjino vseh kršitev storijo osebe med 24. in 34. letom starosti.

Naraščajo tudi prekrški po ostalih zakonih. Tako se je precej povečalo število kršitev po zakonu o orožju, zakon o tujcih pa je

Na ugodnejše varnostne razmere v občini na policijski postaji Brežice skušajo preventivno delovati predvsem z vodji policijskih okolišev, s katerimi želijo policijo približati ljudem. Brežiški okoliš vodi Jože Savnik, za kranjski del je pristojen Anton Zbül, območje Globokega, Pišec in Križ pokriva Ignac Bizjak, Dobovo in Bizeljsko pa ima na skrbi Marjan Pirc, ki ima ob sredah med 10. in 12. uro tudi odprta vrata policijske pisarne.

kršilo kar 85 odstotkov oseb več kot v enakem lanskem obdobju. Medtem ko je lani do polletja ilegalno prestopilo mesto 151 oseb, jih je letos v enakem obdobju kar 252. "Tudi domačini so začutili, da se pritisk na mejo povečuje, zato jim gre zahvala za sodelovanje, hkrati pa tudi v naprej velja, naj v primerih, ko opazijo ob meji sumljive osebe, to sporočijo na številko 113. Pri tem ni pomembno, kdo sporoča, ampak to, da informacija pride do nas," pravi komandir Ivan Plohl.

T. GAZVODA

po dolenjski deželi

Kljub poletju in počitnicam tisti, ki polnijo strani črne kronike, ne mirujejo. Zadnje dni so bili še posebej aktivni ilegalci, ki oblegajo južno mejo, Slovenija je le odskočna deska za njim ljubše dežele. Ne mirujejo niti tatiči. Tako je prejšnjo sredo trgovino Gama v Brezini pri Brežicah obiskal neznanec, očitno ljubitelj kolesarstva, in ukradel kolo, ki je bilo postavljeno pred izložbenim oknom. Tatiči ima očitno dober okus, saj je izbral tekmovalno gorsko kolo znamke GT Ricochet, svetlo modre barve s 26 colskimi kolesi in na 18 prestav, kolo pa je vredno kar 152 tisočakov. Neznani nepridiprav si je s to potezo gotovo privoščil dopust na kolesu.

Tisti, ki je bil na delu v Kotu pri Semiču, pa ima očitno drugačne načrte. Iz gostinskega lokala, ki je last B. L. iz Črnomlja, je namreč odnesel skoraj ves gostinski inventar; prte, steklene kozarce, vitrino za sladoled, kavni mlinček, jedilni pribor, glasbeni stolp, skleda, krožnike in drugo, torej dovolj, da bi lahko opremil kakšno sobo za postrežbo gostov. Poskrbel pa je tudi za to, da ne bodo težni, če bodo le hoteli piti pivo in sok. Iz gostilne je namreč odpeljal tudi dva sode piva in pet šodov koncentriranega soka. Neznanec, ki ga policisti še iščejo, je lastniku povzročil za 1,2 milijona tolarjev škode.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

Streljal na soseda

Poškodovanemu so morali odrezati roko

BREŽICE - V soboto, 26. julija, okoli 15. ure je 38-letni Andrej U. iz Kapel pri Brežicah, ki ga policisti prej še niso obravnavali, z lovsko puško Crvena zastava iz razdalje 51 metrov streljal v 65-letnega soseda Ivana P. in ga zadel v desno nogo in roko. Ker je bil Ivan hudo poškodovan, so ga z rešilcem odpeljali v ljubljanski Klinični center, kjer so mu pod kolcem amputirali roko. Dvajset minut po neljubem dogodku obveščeni operativno komunikacijski center v Krškem je na kraj streljanja poslal policiste, ki so osumljenega aretirali pred domačo stanovanjsko hišo, kraj dogodka pa sta si poleg kriminalistov ogledali tudi dežurna preiskovalna sodnica in državna tožilca.

Soseda nista bila v sporu, motiv dejanja pa še ni znan. Zoper osumljenega je bilo odredeno policijsko pridržanje in podana kazenska ovadba na okrožno sodišče v Krškem. Na domu osumljenega so kriminalisti zasegli več lovskih pušk in strelivo. Osumljeni je bil v ponedeljek, 28. julija, priveden k preiskovalni sodnici v Krškem, ki je po zaslišanju odredila psihiatrični pregled in daljše opazovanje v ustreznem zdravstvenem zavodu.

Dan pred poskusom umora je policija intervenirala na domu osumljenega zaradi suma, da je Andrej U. doma razgrajal. Na kraju je bilo ugotovljeno, da ni bil kršen javni red in mir, zato policisti niso ukrepali.

T. G.

Čakajoč na severno obvoznico Novega mesta

Stroka je svoje naredila, podpis pogodbe za gradnjo severne obvoznice v Novem mestu je odvisen le še od politike - Težki promet treba umakniti iz mesta - Po predračunu vrednost investicije 2,136 milijarde tolarjev

NOVO MESTO - Novomeška občina se je, kar se prometnih tokov tiče, vedno razvijala s časovnim zaostankom, izjema je bila le gradnja Ceste bratstva in enotnosti, ki pa že zdavnaj ne zmora prenašati prometa, ki se valji po njej. In prav zaostajanje v razvoju cestnih povezav povzroča v Novem mestu prave prometne zamaške in veliko hude krvi voznikov. Nedavno izdelana študija prometnih tokov v Novem mestu kaže, da gre dnevno na primer po Ljubljanski cesti preko 30 tisoč vozil, po Kandijški cesti pa preko 25 tisoč vozil dnevno.

Če bi hotelo Novo mesto požirati ves promet, bi bila v mestu potrebna 4-pasovnica, česar pa pozidava ne dopušča; do leta 2022 pa bi Novo mesto za izgradnjo in vključitev mestnega kroga in notranje mestne prometne mreže potrebovalo letno 230 milijonov tolarjev.

Razlogov, ki potrjujejo upravičenost izgradnje severne obvoznice, je več, in glede na to, da bi morala biti prva od dveh faz že narejena, je razumljivo, da je potrebnost uporabi nove cest dosegla vrh. Po besedah državnega sekretarja za ceste v prejšnjem mandatu Marijana Dvornika, ki na novomeški občini zastopa program severne obvoznice, je kar štiri petine občanov v anketi kot največji problem Novega mesta omenilo nemogoče prometne razmere. Na to so opozorili tudi udeleženci okrogle mize z naslovom Severna obvoznica - stroka ali politika, ki jo je organiziralo Društvo za ceste Dolenjske. Žal se je ni udeležil nihče iz ministrstva za promet in zveze, ki pa na okroglo mizo niti niso bili povabljeni.

Iz podatkov študije variant je vidno, da je najbolj obremenjena magistralna cesta M 4 na odsekih Karteljevo - Novo mesto (Bršljin) - Novo mesto (Krka) - Novo mesto (IMV) - Metlika. Cesta poteka mimo osnovne šole in gimnazije v samem centru mesta, po tej cesti pa poteka ves tranzitni promet od Ljubljane in obratno za zahodni del mesta - Bršljin (tam je na primer dnevno kar 2.700 levih zavijalcev, ki nimajo levega

pasu, zato so tam neprestano kolone, dnevno pa gre v BTC kar 50 do 100 težkih tovornjakov), za novi blagovno - transportni center v Češči vasi in za vzhodni del mesta Ločna Mačkovec in naprej na magistralno cesto št. 1.

Velik problem je tudi nivojsko križanje z železniško progo, kjer so po nekaterih podatkih zapornice spuščene tudi po 32 minut na uro, to pa povečuje zastoje tako na regionalni cesti Trebnje - Mirna Peč - Novo mesto kot tudi na magistralni cesti M 4, Karteljevo - Bršljin - Ločna. Zadnje mesece se promet v mestu povečuje tudi zato, ker so delavci Cestnega podjetja po nalogu inšpekcijskih služb na magistralni cesti št. 1 pozaprli črne priključke, ki so kljub siceršnjim nevarnostim razbremenili vsaj promet skozi mesto.

Zato je že dalj časa občutna potreba po gradnji obvoznice, ki bi povezovala delno že izvedeno križišče Straške in Mirnopoške ceste z Ljubljansko cesto in se priključila na Ločenski most oziroma Šmarješko in Seidlovo cesto. Severna obvoznica Novega mesta se bo gradila v dveh delih: prvi bo podaljšek Mirnopoške ceste, torej od križišča Straške in Mirnopoške ceste do križišča z Ljubljansko cesto, druga faza pa bo obsegala severno cesto, torej od križišča z Ljubljansko cesto do križišča pri Ločenskem mestu. Po predračunu naj bi bila investicija vredna 2,136 milijarde tolarjev, po nekaterih drugih ocenah, kjer naj bi upoštevali tekoče cene in inflacijo, pa naj bi se

pravljeno dokumentacijo med vsemi obvoznicami v Sloveniji, vendar se ponovno lahko zgodi, da bo odlašanje odmaknilo dokončanje investicije; že to, da se z deli na prvi fazi, ki vključuje tudi gradnjo viadukta, ne začne letos jeseni, se lahko dokončanje obvoznice zakasni za eno leto. Seveda le, če bo ministrstvo podpisalo pogodbo, kar je trenutno edina ovira za začetek del, ne pa nerešeno lastništvo, kot se v javnosti napačno razlaga; potrebno pa bo zaradi 3 kilometre dolge obvoznice porušiti pet objektov.

"Strokovnih argumentov za odlog podpisa ni, so pa interesi," meni Dvornik. In v Novem mestu upajo, da v njihovem primeru ne bo prevladala politika, kajti obvoznica, katere prva faza bi že morala biti zaključena, je v dolenjski prestolnici res potrebna.

TANJA GAZVODA

NOVO MESTO SE DUŠI V PROMETU - Študija obremenitve Novega mesta je pokazala, da se dolenjska prestolnica dejansko duši v prometu, saj na primer po Ljubljanski cesti pelje dnevno več kot 30 tisoč vozil, po Kandijški pa preko 25 tisoč.

Dolenjce so v Lizboni gledali v hrbet

Tri medalje iz Lizbone - Dolenjska ima med mlajšimi mladinci izjemno nadarjen atletske naraščaj - Ob bronastemu daljinašu Jožetu Vrtačiču spadata med najboljše v Evropi tudi novomeška oviraša Andrej Murn in Jernej Kastelic

Konkurenca na olimpijskih dnevih mladih v Lizboni je bila letos izjemno močna, saj so v desetih disciplinah nastopili športniki iz vseh 48 evropskih držav, zato je atletske uspehe Šentjernežčana Jožeta Vrtačiča in Novomeščanov Andreja Murna ter Jerneja Kastelica izjemno. Šprinterski del fantovske reprezentance v Lizboni je vodil novomeški trener Andrej Jeriček, ki ima precej zaslug tudi za srebrno kolajno slovenske štafete 4 X 100 m. Z uvrstitvami svojih lizbonskih varovancev mora biti zadovoljen, čeprav meni, da bi bili sposobni doseči še več.

Pot do bronaste kolajne v skoku v daljino za Šentjernežčana Jožeta Vrtačiča ni bila lahka. Kvalifikacijsko normo 710 cm je sicer za 25 cm brez težav preskočil že v prvem poskusu, precej težje pa je bilo na glavnem tekmovanju. Po prestopu v prvi seriji je v drugi seriji tak rekoč idealno zadel odzivno desko, a misleč, da je spet prestopil, je odrazil le s pol moči in doskočno jamo pretekkel. O uvrstitvi v veliki finale je tako odločil tretji skok, kar je za mladega Šentjernežčana predstavljalo izjemno psihološko breme, ki sta ga s prvima skokoma, dolgima 753 cm ustvarila tudi na koncu najboljša Anglež Brian Robinson in Šved David Frikholm. To je bilo kar 11 cm dlje od Jožetovega osebnega rekorda.

Trener Jeriček ni vedel, kako naj fantu pomaga. Strah pred porazom in želja po velikem dosežku sta grozila, da ga bosta zlomila. Na koncu ga je trener prijel kar na trdo, mu ukazal, naj v vseh preostalih skokih gre na vse ali nič in v tretjem skoku

nekoliko podaljša zale; da ne bi spet prestopil. Jože ga je poslušal, si s 718 cm dolgim skokom v tretji seriji zagotovil nastop v velikem finalu, v četrti seriji prestopil, se v peti seriji s 730 cm prebil na peto mesto ter v zadnjem poskusu z osebnim rekordom 745 cm osvojil bron. Vse se je izteklo tako, kot sta si zamislila Jože in njegov trener Slavko Antončič, ki je na izide s tekmovanja čakal doma v Šentjerneju pred radijskim sprejemnikom. Ko je zaslusal poročevalca iz Lizbone, ki je javil, da ima Slovenija prvo medaljo, je vedel, da je medalja Jožetova. Šentjernej je bil na nogah.

Manj sreče kot Vrtačič je imel njegov novomeški vrstnik Jernej Kastelic, ki se je pred odhodom bolj kot s treningom ukvarjal z zdravljenjem poškodovane zadnje stegenske lože. Fizioterapevtu Francu Grubarju je uspelo, da je fanta le pripravil na veliko tekmovanje, a Jernejeve možnosti za uspeh bi bile brez nesrečne poškodbe precej večje. Kljub temu je tekmovanje na

400 m z ovirami izvrstno začel, bil na dobri polovici proge že 20 m pred vsemi konkurenti, potem pa je v preveliki želji po uspehu pogorel, a ne povsem. Na izhodu iz druge krivine je pred osmo oviro izgubil pravi korak in s tem tudi hitrost, a se je boril do konca in z osebnim rekordom 55,50 osvojil 9. mesto. Nastop v finalu mu je ušel za vsega 4 stotinke sekunde.

Tretji je svoj nastop opravil Jernejev klubski tovariš Andrej Murn v teku na 110 m z ovirami, ki je prav tako varovavec trenerja Andreja Jerička. Murn se v kvalifikacijskih tekih po dogovoru s trenerjem ni posebej naprezal, z izidoma 14,21 v kvalifikacijah in 14,28 v pofinalu pa se je brez težav uvrstil v finale, kjer je po besedah svojega trenerja imel lepe možnosti za medaljo. Žal se je vse zarotilo proti Murnu, ki je sicer izvrstno začel, bil ves čas med vodilnimi, dokler ni z bedrom nasedel na predzadnjo oviro, skoraj povsem izgubil hitrost in ritem, za svojim osebnim rekordom 14,06

zaostal za celih 31 stotink sekunde ter padel na 6. mesto.

Drugo medaljo so fantje dobili v štafeti 4 X 100 m, kjer so s srebrom presenetili tudi največje optimiste. Že v kvalifikacijah, kjer sta poleg Novomeščanov Kastelica in Murna tekla še tretjevršeni na 200 m Matic Osovnikar in šestouvršeni na 100 m Matic Šušteršič. Fantje so se brez težav uvrstili v finale, kjer pa po doseženem izidu niso sodili med favorite. Tedaj se je Jeriček odločil za spremembo. Namesto Kastelca, pri katerem se je bal, da bi obnovil poškodbo, je v štafeto uvrstil Jožeta Vrtačiča, kar je bilo precej tvegano, ker fantje v taki postavi niso vadili, uigranost pa je v štafetnem teku zelo pomembna. Tveganje se je izplačalo. Izvrstno je začel Andrej Murn, ki ima od vseh najboljši start, na ravnini je najdaljšo predajo odtekel Osovnikar, ki na koncu kot 200-metraš najmanj izgubi na hitrosti, Vrtačič je, vajen krajših zaletov, dobro izkoristil najkrajšo predajo v drugi krivini, specialist za 100 m Matic Šušteršič pa je v ciljni ravnini poskusil loviti zmagovalno štafeto Velike Britanije, vsem ostalim pa je pokazal hrbet in na Dolenjsko sta okoli vratu Andreja Murna in Jožeta Vrtačiča odšli še dve srebrni medalji.

JUDO V KRMELJU

V Krmelju so pred kratkim ustanovili šolo juda, ki jo vodita dve Rusinji, gospodični Ina in Olga. Tudi jaz sem se vpisal in sedaj treniram. Moram priznati, da so treninji včasih zelo naporni. Naši voditeljici sta se odločili, da svoje znanje pokažemo tudi staršem. Sam sicer nisem nastopil, a sem pozorno opazoval, kako so najprej mlajši člani pokazali nekaj metov in prevalov, ki so obvezni, če želiš osvojiti bel pas. Nato so nastopili starejši in pokazali zahtevnejše tehnike, na koncu pa je nastopil še Andrej Vidmar, osemnajstleten fant z odličnimi rezultati v judu in ju-jitsu, saj je bil že tudi državni prvak. Po končani prireditvi smo se starši in otroci igrali različne igre, pekli čevapčiče in se tako med seboj bolje spoznali. Predsednik KS Krmelj gospod Rudi Dobnik in Andrej Vidmar pa sta podelila priznanja za bel pas. Upam, da bo naš klub v Krmelju uspešen in da se bo še veliko otrok odločilo za ta šport, saj se tu naučiš, kako obvladovati svoje telo in postati bolj discipliniran.

DAVID GAMBETA
5.r OŠ Krmelj

KASTELEC V POLFINALU

NOVO MESTO - Na turnirju za odprto prvenstvo Slovenije za igralce do 16. leta, ki je bilo v Domžalah od 18. do 20. julija, sta uspešno nastopila tudi člana novomeškega teniškega kluba Krka. Tomaž Kastelec se je prebil do polfinala, kjer ga je s 6:1 in 6:3 ugnal Celjan Šerdoner. Med dekleti se je Aleša Santelj uvrstila v četrtfinale.

DUAL EKSPRES NA VINICI

VINICA - Ob prazniku krajevne skupnosti Šmarjeta je nogometni klub Vinica Plastform v športnem parku na Vinici pripravil turnir v malem nogometu, na katerem je nastopilo 10 moštev. Prehodni pokal je osvojil Dual Ekspres, druga je bila Polana, tretji so bili domačini, četrta pa Šmarjeta. Za najboljšega igralca so izbrali Tonija Knavsca, najboljši vratar pa je bil Brane Korenič, ob sta člana zmagovalnega moštva.

Na Mlaki bo mednarodna galopska dirka

Jahali bi radi celo leto

KOČEVJE - Pred kratkim so na vadbišču Mercator kmetijskega gospodarstva Kočevje na Mlaki, kot prvi v Sloveniji, uspešno izvedli šolo za jokeje. 28 tečajnikov iz Slovenije in Hrvaške bo tako s pridobljenim znanjem lahko lažje pomagalo pri razvoju konjeniškega športa v svojih klubih.

Podjetje je prispevalo denar tudi za posodobitev 1600 metrov dolge galopske steze, na kateri bo 30. avgusta velika mednarodna dirka športnih in polnokrvnih angleških galoperjev. Nastopili bodo tekmovalci iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Avstrije in Slovenije. Prireditve bodo popestrili kmečki konji in oldtajmerji. Ker bo to letos najbolj kakovostna tekma v Sloveniji, pričakujejo tudi precej gledalcev. Vodstvo konjeniškega središča na Mlaki si prizadeva, da bi dejavnost potekala vse leto. V začetku avgusta bodo tako pripravili jahalni tečaj z znižano šolnino za mlade od 12 leta naprej. Tečaj bodo kombinirali z drugimi dejavnostmi, kot so izleti v naravo in rafting na Kolpi. Ob koncu tedna izurjeni vaditelji popeljejo obiskovalce na nekajurni razgled Kočevske. Skupino štirih jahačev popeljejo od Mlake čez Malo Goro, Vrbovec, Kukovo, Seč do Poloma in nazaj na Mlako, drugo skupino pa čez Malo goro, Grintovec, Stari Breg, Novi Breg, Trnovec, Kern v Kočevskem Rogu, Zeljn in nazaj na Mlako.

M. G.

KONEC PRVEGA DELA OBČINSKE LIGE

LOŠKI POTOK - Resno zastavljeno delo in dobra organizacija sta v Loškem Potoku obrodila sadove, saj so prvi del občinske lige v malem nogometu spravili pod streho po programu, tekme pa so si ogledali tudi številni gledalci. Po prvi polovici vodi moštvo Marin, sledijo pa ji Kapec, Kava bar Lokvanj, Polietist iz Podpreske, Restavracija Bena, Veterani in Osnovna šola Hrib. Najboljši strelec lige je bil David Košmrlj s 34 zadetki, sledijo pa mu Milan Kaukovič s 24, Jože Knavs s 15, Miha Poje s 14 in Bine Turk s 14 zadetki. (A. K.)

RIBNIŠKI TRIATLONCI DRUGI V DRŽAVI

KOČEVJE - Triatlon klub Ljubljana je na Rudniškem jezeru v Kočevju pripravil državno prvenstvo v kratkem triatlonu, na katerem je nastopilo več kot 150 tekmovalcev. Najprej so preplavali 1500 metrov, nato prekolesarili 40 kilometrov in potem še tekli 10 km po kočevskih ulicah. Malce nepričakovano a povsem zasluženo je zmagal Mitja Mori (Energija) pred Igtorem Kogojem in Damjanom Žepičem (oba Trisport). Pri članicah je bila najboljša Mateja Šimic (Energija), Nataša Nakrst (Trisport) je bila druga, Nada Kozjek (Extrem) pa tretja. Pri mladincih je slavil Matjaž Mencinger (Stol), med ekipami pa je bila najboljša Energija, člani Triatlon kluba Ribnica pa so zasedli odlično drugo mesto. (M. G.)

MALONOGOMETNI TURNIR

GORICA - Malonogometni klub Gorica bo v soboto, 3. avgusta, ob 8. uri na igrišču na Gorici pri Velikem Podlogu pripravil turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali pred začetkom turnirja, za dodatna pojasnila pa je treba poklicati na telefon (0608) 74 169.

KROMAR NA EVROPSKO PRVENSTVO

RIBNICA - Ob koncu tedna je bilo v Pulju državno prvenstvo Hrvaške v sprint triatlonu (plavanje na 750 metrov, tek na 5 kilometrov in kolesarjenje na 20 kilometrov). Med 120 udeleženci so se izkazali tekmovalci iz Slovenije, ki so zasedli prva tri mesta. Zmagal je Kovač (Energija), drugi je bil Močnik (Trisport), tretji pa Ribničan Damjan Kromar. V nedeljo je na evropsko prvenstvo v dolgem triatlonu (plavanje na 3800 metrov, kolesarjenje na 180 kilometrov in tek na 42 kilometrov) na Dansko odpotovala slovenska reprezentanca v kateri so Velepec, Kogoj, Tomšič in Kregar ter Kromar, ki potuje na Dansko kot prva rezerva. Prvenstvo bo v soboto, Kromar pa je prepričan, da bo nastopil vsaj na eni tekmi. Pred kratkim se je v Nemčiji udeležil največje letošnje tekme v Evropi. Med 2700 nastopajočimi je zasedel 172. mesto. (M. G.)

SOKRAJANI SO PRIČAKALI ŠAMPIONA - V petek, 25. julija, so pred občinsko zgradbo v Šentjerneju sokrajanke slavnostno pričakale mladega atleta Jožeta Vrtačiča, ki je z olimpijskih dnevov mladih iz Lizbone prinesel dve medalji - bron s skoka v daljino in srebro s štafeta teka 4 X 100 m. Njegovi klubski tovariši so ga pričakali s transparenti, zaigrala mu je šentjernjska godba, zapel šentjernjski oktet, ponosni župan Franc Hudoklin (na sliki) pa je ta čas najbolj znanemu občanu krepko stisnil roko in mu zaželel še več takih uspehov. (Foto: I. Vidmar)

KRALJUJEJO NA OVIRAH - Tekač na 110 m z ovirami Andrej Murn, trener Andrej Jeriček in tekač na 400 m z ovirami Jernej Kastelic (z leve proti desni) so se iz Lizbone vrnili nasmejani, čeprav sta bila Jeričkova varovanca sposobna doseči še več. Murna je potolažila srebrna medalja v štafeti 4 X 100 m, za katero pa ima zasluge tudi Kastelic, ki je po uspešnem polfinalnem teku svoje mesto v slovenski štafeti prepustil Šentjernežčanu Jožetu Vrtačiču. (Foto: I. V.)

Topliški hokejisti drugi v državi

V hokeju na rolerjih je moštvo Si-ja Dolenjske Toplice na finalnem turnirju na Jesnicah zasedlo drugo mesto v državi - V prvem kolu premagali najboljše po rednem delu prvenstva

DOLENJSKE TOPLICE - Pred začetkom letošnje sezone hokejisti moštva Si-ja Dolenjske Toplice prav gotovo niso pričakovali takega uspeha, kot so ga dosegli na finalnem turnirju v in-line hokeju v dvoranah Podmežakla na Jesenicah. Po desetih turnirjih rednega dela državnega prvenstva so Topličani zasedli osmo mesto in se tako kot najslabše uvrščeno moštvo uvrstili na finalni turnir na Jesenicah, kjer letos prvenstvo 50-letnico hokeja. Najboljše uvrstitve na rednih turnirjih za državno prvenstvo so hokejisti Si-ja Dolenjske Toplice dosegli na Jesenicah in v Luciji, kjer so bili tretji. Očitno so prav Jesenice, od koder prihaja kar nekaj igralcev topliške ekipe, zanje srečen kraj.

Kot osmouvrščeni po rednem delu so se Topličani na Jesenicah v prvem kolu srečali z prvouvrščenim moštvom Triglav Martins Arts iz Kranja in presenetili vse poznavalce hokeja na rolerjih in tudi same sebe: favorizirane nasprotnike so premagali s 3:1 ter se uvrstili v polfinale.

Piranh Piran, v katerem igra tudi znana slovenska hokejska reprezentanta Jure in Tomaž Vnuk. Domačini bi seveda veliko raje videli, če bi se Topličani v finalu srečali z domačim moštvom Foto Claudia, ki ga sestavljajo sami hokejisti jeseniškega Acronija.

Presenečenja v finalu ni bilo: piranska ekipa je z zmago nad Topličani s 5:1 drugo leto zapored osvojila naslov državnih prvakov. Kljub temu v Dolenjskih Toplicah ne skrivajo zadovoljstva, saj takega uspeha niso pričakovali. Za Si-ja Dolenjske Toplice so v rednem delu prvenstva in na finalnem turnirju poleg domačih igralcev Roka Barbiča, Andreja Badovinca, Gregorja Kavčiča in Ivana Janka nastopali še Tom Jug, Jure Smolej, Boris Lotrič, Grega Por, Miha Rebolj in Gaber Glavič, v vratih pa se je izkazal Mohor Razinger.

I. V.

DRUGE V SLOVENIJI

KRŠKO - Na prvem delu državnega prvenstva v plavanju za mlajše dečke in deklice so se izkazale tudi plavalke krškega Vitacela Celulozarja, ki so med ekipami osvojile odlično drugo mesto pa tudi v posameznih disciplinah osvojile nekaj medalj. Tako je bila štafeta 4 X 50 m mešana (T. Tomič, D. Žičkar, P. Rostohar in N. Pirč) s časom 2:48,63 druga, Sara Hojski je bila s časom 3:30,39 druga na 200 m mešana med deklicami, rojenimi leta 1988, in s časom 1:50,42 tretja na 100 m delfin. Velja omeniti še četrto mesto Dolores Žičkar na 50 m prsno, Nine Pirč na 50 m prosto, Mitje Fürsta na 100 delfin in dekliške štafete 4 X 50 prosto ter peto mesto Mitje Fürsta na 200 m mešana. (I. G.)

TURNIR V REGRČI VASI

NOVO MESTO - Nogometni klub Regrča vas bo na svojem igrišču v petek, 15. avgusta, pripravil turnir v malem nogometu, za kategera se lahko prijavitte do četrta, 14. avgusta, ko bo ob 20. uri zbranje v bifeju Viktor. Turnir se bo začel ob 8. uri, dodatne informacije pa lahko dobite po telefonu 321 789 ali 27 071.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Svetovne zvezde v Krškem

V soboto v Krškem največja dirka vseh časov v Sloveniji - Sedanji svetovni prvak proti najboljšemu vseh časov

KRŠKO - Letos mineva 50 let delovanja AMD Krško in 40 let, odkar v Krškem prirejajo dirke v speedwayu. Ob tem že kar častljivem jubileju se bodo Krščani zares potrudili in pripravili največjo dirko vseh časov v Sloveniji, na kateri bodo nastopili najboljši speedwayisti na svetu. Dirka bo v soboto ob 19. uri, njen častni pokrovitelj pa bo predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

Največja dirka vseh časov v Sloveniji ni le reklamno geslo, s katerim bi prizadevni člani AMD Krško vabili gledalce na svojo jubilejno prireditve; da je to dejansko prava oznaka za sobotno prireditve, govorijo imena tekmovalcev, ki bodo poglani svoje motorje na pesku štadiona Matije Gubca. Na startu bodo vozniki iz 8 držav, ki se ponašajo s skupno kar 36 svetovnimi naslovi. V Krško bo prišel zadnji svetovni prvak Američan Billy Hamill. Njemu ob bok se bo postavil Danec Hans Nielsen, ki je z 21 svetovnimi naslovi najboljši speedwayist vseh časov in je bil svetovni prvak v letih 1986, 1987, 1989 in 1995. Krškim gledalcem se bodo med drugimi predstavili tudi svetovni prvak leta 1993 Američan Sam Ermolenko, svetovni prvak leta 1994 Šved Tony Rickardsson pa tudi letošnji zmagovalc Zlatega znaka Krškega Avstralec Todd Wildshire. Omeniti velja najboljšega angleškega dirkača Chrisa Louisa pa najboljšega Madžara Zoltana Adorjana in najboljšega Italijana vseh časov Armanda Castagno. Čeprav se bodo z njimi pomerili prav najboljši slovenski vozniki,

Gerhard Lekše

ki, bodo Krščani Krešo Omerzel, Gerhard Lekše in Izak Šantaj ter Ljubljčan Matej Ferjan tokrat bolj v senci tujih zvezdnikov. Ljubljčan Martin Peterca se bo moral skupaj s Tomažem Šušteršičem zadovoljiti z vlogo rezervnih voznikov.

Po končani dirki se bo najboljših deset pomerilo še za pokal varovalnice Triglav, iz dveh polfinalnih voženj pa se bo v finale uvrstilo šest dirkačev, ki se bodo za zmago pomerili v šestih krogih. Prireditelji pričakujejo največ gledalcev doslej, še dodatno pa jih bodo spodbudili z zbranjem vstopnic z zelo bogato nagrado - avtomobil Seat Ibiza. Toložilna nagrada za tiste, ki ne bodo izzrebani, pa bo velik ognjemet.

I. V.

V Češči vasi spet padali rekordi

Na državnem kolesarskem prvenstvu v dirkališnih disciplinah - so kolesarji obeh novomeških klubov postavili tri rekorde - Najboljši izid Leskovarjevih 1:06,20 na 1000 m

NOVO MESTO - V sredo in četrtek, 23. in 24. julija, je na novomeškem velodromu društvo CTS Velodrom z Jožetom Majšom na čelu pripravilo zaradi slabega vremena predstavljeno državno prvenstvo v šestih kolesarskih dirkališnih disciplinah, na katerem je bilo doseženih nekaj dobrih izidov in trije državni rekordi.

Najboljši izid tekmovanja je v disciplini vožnja na čas na 1000 m s časom 1:06,20 dosegel član Krke Telekomata Matjaž Leskovar, med člani edini slovenski specialist za dirkališne discipline in edini s točkami tekem svetovnega pokala v teh disciplinah. Na tisočmeterski razdalji je dosegel povprečno hitrost 54,4 km/h.

LESKOVAR IN ŠTIH - Najuspešnejši kolesar prvenstva na dirkališču Matjaž Leskovar, član Krke Telekomata, je ob pomoči mehanika novomeškega moštva Mirana Štiha takole štartal. Edini resni konkurent Matjaža je bil Krčan Damjan Četrtič, ki mu je do presenečenja v finalu šprinta na 200 m zmanjkalo le nekaj milimetrov. (Foto: I. V.)

Zal se prvenstva niso udeležili kolesarji enega izmed treh najmočnejših klubov v državi - ljubljanske Raadske Roga, če da se na tekmovanje v dirkališnih disciplinah člani niso pripravljali, kar je ob izostanku še nekaterih najboljših slovenskih tekmovalcev iz klubov, ki so na prvenstvu sicer sodelovali, precej zmanjšalo konkurenco, predvsem med člani (elite in do 23. leta).

Državne rekorde so dosegli člansko moštvo Krke Telekomata v olimpijskem šprintu, mlajši mladinec Krke Telekomata Jure Zrimšek v zasledovalni vožnji na čas na 2000 m in v zasledovalni vožnji na 3000 m med starejšimi mladinci član drugega novomeškega kluba CTS Velodrom Goran Galamič; ta je takoj po prvenstvu skupaj s klubskim tovarišem Mitjo Remihom ter Kranjčanom Klemnom Jalovcem odpotoval na mladinsko svetovno prvenstvo v Južno Afriko. Po koncu prvenstva so ti trije reprezentanti s časom 50,37 postavili še državni mladinski rekord v olimpijskem šprintu.

IZIDI: olimpijski šprint, člani: 1. Krka Telekom (Leskovar, Mervar, Eržen) 59,57; **st. mladinci:** 1. Perutnina 52,11... 3. Krka Telekom (Govodnik, Šuštarčič, Ribič) 54,26; **ml. mladinci:** 1. Krka Telekom (Vene, D. Logar, K. Logar).

Zasledovalna vožnja, ml. mladinci (2000 m): 1. Jure Zrimšek 2:27,58... 3. Davor Logar (oba Krka Telekom) 2:37,58; **st. mladinci:** 1. Goran Galamič 3:41,30... 3. Mitja Remih (oba CTS Velodrom) 3:44,27; **člani:** 1. Marko Baloh

(Savaprojekt) 4:52,61, 2. Branko Filip (Krka Telekom) 4:53,34. **Vožnja na čas (1000 m), st. mladinci:** 1. Klemen Jalovec (Sava) 1:10,31, 2. Remih 1:10,56, 3. Galamič (oba CTS Velodrom) 1:10,72; **člani:** 1. Mitja Leskovar (Krka Telekom) 1:06,20, 2. Damjan Četrtič (Savaprojekt) 1:09,44.

Vožnja na točke, ml. mladinci: 1. Jerše (Sava) 20; **st. mladinci:** 1. Meglič (Sava) 51; **člani:** 1. Bogdan Fink (Krka Telekom) 72... 3. Baloh (Savaprojekt) 36. **Šprint na 200 m - finale, ml. mladinci:** 1. Klemen Logar (Krka Telekom), 2. Rok Remič (Sava), 3. Primož Četrtič (Savaprojekt); **st. mladinci:** 1. Klemen Jalovec (Sava), 2. Matej Marin (Perutnina), 3. Mitja Remih (CTS); **člani:** 1. Matjaž Leskovar (Krka Telekom), 2. Damjan Četrtič (Savaprojekt).

Zasledovalna vožnja ekipno, ml. mladinci (3000 m): 1. Sava 3:47,649, 2. Perutnina 3:51,426, 3. Krka Telekom (D. Logar, K. Logar, Vene) 3:56,010, 4. Cyclotour 4:05,461; **st. mladinci (4000 m):** 1. Perutnina 4:53,770, 2. Krka Telekom (Govodnik, Šuštarčič, Ribič) 4:57,010, 3. Sava 5:03,339, **člani (4000 m):** 1. Perutnina 4:48,700, 2. Savaprojekt (Gimpelj, D. Četrtič, Poljanšek) 4:54,709, 3. Sava 4:55,410.

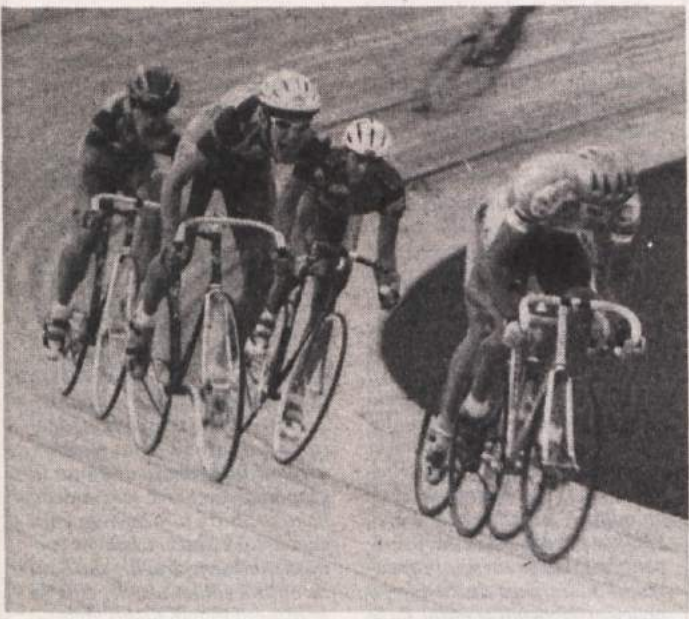
za las izognil, je pa po povratku iz Lizbone svojo moč in znanje pokazal takoj na prvih dveh dirkah. V soboto, 26. julija, je nastopil v Kopru in zmagal, medtem ko je njegov klubski tovariš Uroš Vene zasedel četrto mesto. V Kopru je Krka Telekom slavila tudi med mlajšimi: pri dečkih A je zmagal Aleš Kebelec, pri dečkih B pa Janez Muhvič. Naslednji dan je Zagorc kot prvi prevozil ciljno črto v Varaždinu, kjer je bil član krškega Savaprojekta Roman Plahuta dvanajsti.

Starejši mladinci so nastopili v Casutu v Italiji, kjer je v soboto na 12,5 km dolgi vožnji na čas med 53 tekmovalci Novomeščan Peter Ribič osvojil izvrstno drugo mesto, dan kasneje pa je bil prav tam na 120 km dolgi cestni dirki najhitrejši na treh letetihih ciljnih, na cilju pa šele 35. Najboljši Slovenec je bil tokrat Kranjčan Zepić na 8. mestu, ostali slovenski kolesarji pa so osvojili naslednja mesta: 15. Plankar, 20. Šuštarčič, 25. Puš (vsi Krka Telekom) in 45. Žnideršič (Savaprojekt). I. V.

Gregor Zagorc pa kar zmaguje

Krka Telekom osma na evropski mladinski veliki nagradi - Zagorc po vrnitvi iz Lizbone zmagal v Kopru in Varaždinu

NOVO MESTO - Štiričlansko moštvo mlajših mladincev novomeške Krke Telekomata je od 24. do 27. julija v Avstriji zastopalo Slovenijo na 11. evropski mladinski veliki nagradi. Žal v moštvo ni bilo Gregorja Zagorca, ki je tačas nastopal na olimpijskih dneh mladih v Lizboni. Kljub temu so Novomeščani v močni evropski konkurenci dosegli dobre uvrstitve. V prvi etapi, ki so jo morali zaradi hudega neurja prekiniti oziroma skrajšati, 20 km dolgi krožni dirki v St. Stefanu je bil Tomaž Nose s 52-sekundnim zaostankom za zmagovalcem deveti, Jure Zrimšek pa s še za 6 sekund večjim zaostankom 15. Zrimšek je bil v 2. etapi še za dve mesti boljši, v tretji etapi je bil 10., kar je ponovil tudi v četrti, zadnji etapi. Krka Telekom je bila v ekipnem vrstnem redu med 16 moštvi osma.

FINK SUVERENO ZMAGAL KRITERIJ - Po mnenju večine poznavalcev dirkališnega kolesarstva je najzanimivejša disciplina kriterij oziroma vožnja na točke, ki je tudi najbolj sorodna cestnemu kolesarstvu. Na letošnjem državnem prvenstvu je članski kriterij brez težav dobil Novomeščan Bogdan Fink (na sliki v ospredju med enim izmed zmagovalnih šprintov), ki je ob pomoči tovariša iz poklicnega moštva Krke Telekomata Milana Eržena zbral 72 točk, skoraj enkrat več od drugouvrščenega Kranjčana Sandija Šmerca (37 točk), za katerim je član krškega Savaprojekta Marko Baloh zaostal le za točko. (Foto: I. V.)

SATELIT NA OTOČCU - Te dni poteka na Otočcu tretji turnir slovenskega satelita. Medtem ko so tenisači že odigrali kvalifikacijski del turnirja (na sliki), bodo danes ob 11., 15. in 17. uri na vrsti dvoboji osmine finala posameznikov in četrtfinala parov, jutri bodo ob istih urah četrtfinali posameznikov in polfinali parov. V soboto bo predvidoma ob 15. in 17. uri polfinale posameznikov, finale pa je predviden za nedeljo ob 16. uri. Med tenisači iz 12 držav se bo na glavnem turnirju prvič na Otočcu za točke ATP potegovalo tudi 10 Slovencev. Prvi nosilec turnirja je član novomeške Krke Iztok Božič. Poleg njega bo od krkašev na glavnem turnirju nastopal še Gordan Janković, medtem ko so Blaž Turk, Tomaž Kastelec in Sandi Bradač izpadli v kvalifikacijah. (Foto: I. Vidmar)

Grah v Pirenejih ni tvegaj

Jadralni padalec Marjan Grah na svetovnem prvenstvu v prvi tretjini uvrščenih - Najboljšim ni mogel blizu

NOVO MESTO - Novomeški jadralni padalec Marjan Grah je v minulih dveh tednih nastopil na svetovnem prvenstvu v jadrlnem padalstvu v Španiji. Pireneji, kjer je organizator posamezne etape spjal tudi čez več kot 3000 m visoke gore, so najbolj ustrezali tekmovalcem iz izrazito alpskih držav, medtem ko edini Dolenjec na prvenstvu zaradi pomanjkanja izkušenj z jadranjem v visokih gorah pa tudi zaradi zastarele in iztrošene opreme ni imel možnosti, da bi se enakovredno meril z najboljšimi. Kljub temu je z uvrstitvijo na 60. mesto med 183 tekmovalci iz 36 držav zadovoljen.

Dobro, na 16. mesto, se je uvrstila tudi slovenska reprezentanca, katere član je bil Grah, čeprav so Slovenijo zastopali le štirje jadrlni padalci in ne sedem, kolikor jih lahko šteje ekipa. Grah je bil v končnem vrstnem redu med Slovenci drugi najboljši, boljši od njega je bil ljubljčan Aleš Šuster. Španski

MILADINI DOPISNIKI

NASTOP UČENCEV PODALJŠANEGA BIVANJA

V četrtek, 12. junija, smo učenci 2. in 3. r. z učiteljico podaljšanega bivanja (PB) na OŠ Šmihel pripravili zaključno srečanje za starše in učiteljice razredničarke. V nastopu smo prikazali del dejavnosti, ki smo jih ustvarili, zapeli smo in zaplesali in pripravili kviz ter razstavo naših izdelkov. Želja učiteljice PB in vseh učencev je bila, da doživimo v PB čim več osebnih uspehov. Teh pa ni bilo malo. Naši opisi dogodkov, želja, slike in risbe so se pojavile v raznih časopisih in revijah. Sodelovali smo na likovnih in literarnih natečajih ter povsod dosegli lepe uspehe. Na srečanju smo se preizkusili tudi v kvizu. Vsi, starši in otroci, so pokazali veliko znanja. Na koncu smo se zbrali ob obloženih mizi in skupaj prigriznili, saj smo bili v reviji Katarina nagrajeni za sodelovanje na tekmovanju za najboljši razredni strip na temo Izdelki Perutnine Ptuj. Prejeli smo listino in kokete. Naše pridne kuharice so nam pripravile zakuško, zato se jim najlepše zahvaljujemo.

HELENA MURGELJ
OŠ Šmihel Novo mesto

ZAKLJUČNI IZLET

Na naši šoli imamo navado, da na isti dna gremo vsi razredi na zaključni izlet. Letos smo obiskali velik del Krasa. Najprej smo si ogledali Vilenico, znamenito kraško jamo. Vodič nam je povedal nekaj več o njeni zgodovini, od kod njeno ime itd. Iz Vilenice smo šli v Lipico, kjer smo si ogledali konje lipicance. Naša naslednja postaja je bil Tomaj, rojstni kraj pesnika Srečka Kosovela. O njem smo tudi veliko izvedeli, saj so nam učenke 8.r. pripravile kratek kulturni program. Prebrale so nam nekaj Kosovelovih pesmi. Ogledali smo si še Statenberg. Hodili smo med ozkimi ulicami iz kamenja in spoznavali življenje Primorcev. Bili smo tudi v Kostanjevici pri Novi Gorici, kjer smo si ogledali grobnico zadnjih francoskih kraljev. V Podkraju smo pobliže spoznali podružnično šolo OŠ Col. Tam nas je ravnatelj poštegl s sladoledom. Izlet je bil res lep, ker smo si ogledali velik del zahodne Slovenije in se rešili pouka.

POLONA PETACI, 6.R.
OŠ Globoko

ANGLEŠČINA V VESELJE

V šolskem letu 1996/97 so se v OŠ Žuzemberk dogajale zanimive stvari. Učiteljica angleškega jezika Tanja Senica nam je spoznavanje tega tujega jezika popestrila z bralno značko. To je za nas nekaj novega in veliko se nas je podalo v to vabljivo, poučno in povrhu vsega še prijetno bralno preizkušnjo. Pet knjig v angleščini res ni bilo veliko. Še posebej so nam bili všeč sproščeni pogovori v angleščini o prebranem čitvu, v veseljem pa smo si nabirali samozavest. 40 učencev višje stopnje nas je bralno značko uspešno opravilo in dobilo priznanje. Dan pred zaključkom šolskega leta smo bili za našo dobro voljo, katero smo pokazali z branjem, nagrajeni z angleškim piknikom, ki ga je s pomočjo učencev pripravila naša učiteljica. Na njem ni manjkalo niti dobrih angleških sendvičev niti grenkega čaja z mlekom. Seveda pa ni šlo brez obilice iger, smešnic in novih pesmi, katere smo se naučili. Menim, da bi morali takšno obliko spoznavanja tujega jezika in kulture naroda še velikokrat ponoviti ter z njo seznaniti tudi učence nižje stopnje. Zahvala pa gre učiteljici, ki je s svojim trudom in dobro voljo dosegla, da smo angleški jezik spoznali po drugačni poti in ga vzljubili.

ALENKA MOŽE, 5.c.,
OŠ Žuzemberk

ZAKLJUČEK

Tretješolci OŠ Podzemelj smo z našo učiteljico Marico Kambič slovesno zaključili šolsko leto. V šolo smo povabili starše in jim pokazali, kaj vse smo delali med letom. Učilnico smo spremenili v razstavni prostor. Starši so pripravili domače pecivo, mi pa smo jim podarili glasilo Tretješolec, v katerem smo zbrali naše najboljše prispevke. Srečanje je posnel eden od očetov, posnetke pa smo si ogledali že naslednji dan. Skupaj z učiteljico se staršem zahvaljujemo za nepozabni zaključek šolskega leta in si v prihodnje želimo še več takih srečanj.

Tretješolci OŠ Podzemelj

ANGLEŠKO TEKMOVANJE

Na šolskem tekmovanju iz angleščine je v šolskem letu 1996/97 tekmovalo 10 učencev 8.r. Bronasto priznanje jih je osvojilo sedem. Vsi ti učenci so dosegli 80 ali več odstotkov točk. Na regijsko tekmovanje v Brežice sta odpotovali Lina in Katarina, Sandra pa je žal zbolela. Obe sta si prisvojili srebrni priznanji. Zasedli sta odlično 2. in 4. mesto. Lina je z 2. mestom dobila možnost tekmovanja za zlato priznanje. Državno tekmovanje je bilo v Novem mestu, rezultati še niso znani. Upamo, da je Lina zbrala 90 odstotkov točk. Letošnji testi so bili precej zahtevni, zato je bilo tekmovalcev precej manj. So pa ti bili izvrstni. Na naši šoli imamo kar nekaj učencev, ki blesitijo pri urah angleščine, zato upamo, da bodo svoje znanje pokazali tudi na tekmovaljih v naslednjih letih.

KARIN ROŽMAN
Novinarski krožek OŠ Arčiče

VSAK JE VESEL USPEHA

V zadnjih letih so vzgojiteljice in učitelji dobili možnost za iskanje novih poti dela z otroki. Tako je tudi kolektiv iz osnovne šole Šmarjeta usmerjen v delo, ki daje zadovoljstvo. V svojem letnem načrtu je pedagoški zbor vedno težil k doseganju šolskih, učiteljevih in nacionalno kurikularnih ciljev. V ospredju so bila vprašanja: Kaj se od učencev pričakuje? Kdo jih poučuje? Kako je pouk organiziran? Kaj so se učenci naučili? V tem šolskem letu so učenci dosegli 99,30% splošnega učnega uspeha, kar je največji uspeh zadnjih desetih let. Učenci so se udeleževali državnih tekmovalnih, sodelovali s projekti. Vidno mesto v vzgoji šole pa ima tudi šport. Seveda ni na prvem mestu tekmovalni uspeh šole, ampak je pomembno praktično, fizično in duhovno počutje učencev.

JOŽE PEČNIK
ravnatelj OŠ Šmarjeta

RADA PIŠEM

Skoraj vsak učenec na naši šoli ima kakšno dejavnost, ki ga veseli in si z njo izpolni prosti čas. Le redki so, ki se z ničimer ne ukvarjajo. Mene veseli delo v literarno-novinarskem krožku. Uga-ja mi, ker se vedno česa novega naučimo. Sodelujemo na literarnih natečajih in se tako s svojimi prispevki predstavimo ljudem, ki naše šole niti ne poznajo. Še posebno všeč pa mi je, ker lahko pišem čisto vse, kar želim. Veliko lažje pišem na temo, ki mi sama od sebe pade v glavo, kot pa če je določen naslov. Vedno se razveselim nove številke glasila Prvi koraki, še posebno, če je objavljen kakšen moj prispevek. Rada bi, da bi imeli več ur za literarni krožek, a kaj ko je na šoli še toliko drugih dejavnosti!

SIMONA GLIHA, 7.r.
literarno-novinarski krožek
OŠ Veliki Gaber

PRETEP

Bilo je v tretjem razredu. Neka spomladanskega dne sva se Damjan in jaz z dvema sošolcema dodobra skregala. Temu je seveda sledil pretep. Nazadnje smo bili vsi izmučeni in smo pobeželi vsak v svojo vas. Dan je minil in spet je prišlo jutro. Seveda sem malo razmišljal, ali naj grem v šolo ali ne, ker me je bilo strah drugih dveh sošolcev. Potem sem vzel iz omare žepni nož in ga vzel s seboj. Ko sem prišel do Damjana, me je ta že čakal. Na poti v šolo je iz torbe privlekel palico, na kateri so bili zataknjeni risalni žeblički. Prideva do šole in že se je vnel kreg. Seveda je sledil tudi pretep. Iz žepa potegnem pipec, Damjan pa svojo palčko. Enega od skreganih sošolcev sem uredal, Damjan pa mu je zabodel žebliček globoko v zadnjo plat. To je prišlo učiteljici na ušesa. Povedala je moji mami na govornih urah. Popoldne, ko sem prišel iz šole, je bilo hudo.

FRANCI MAROLT, 8.a
OŠ dr. Ivana Prijatelja, Sodražica

Prijatelji

Sam, v starih cunjah ta stoji,
pojdim ga mi gledati.
Zdaj mečimo to kamenje nanj,
potlej zapomnil ta si bo dan.
Naj ve; da ne spada sem.
Ta svet je naš in ne za te,
za te pohlevne reveže.
Nima pravice biti tu,
nima pravice jesti sočnega sadu.
Zato stran, proč, alo, gremo!
Vsi govornjo le tole temo.
STOP!
Tudi on je tu na tem sveti,
dajmo mu lepo živet.
Naj zapomni si ta dan,
ko prvič v življenju ni bil pregan.
Imejmo ga radi, saj smo vsi ljudje,
pa tudi, če svet tako krut je.
Držimo skupaj čisto vsi,
v življenju to se pač godi.
Mi nismo copatarji,
smo pa prijatelji.
Prijatelji na tem sveti,
kjer skoraj ni več za živet.
Tu uničujeta ga molj in rja,
tu zastrupljena je vsa zemljica.
Premagajmo ovire vse,
naj bode, kakor vsi žele.
Bodimo, smo in bomo večni,
zvesti si prijatelji.
Da, PRIJATELJI... ČISTO VSI!
ANJA KRESE, 6.b.
OŠ Šmihel

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Smrt, ogenj, taborišča

Dol. list 29, 24. julija

V članku "Smrt, ogenj, taborišča", ki je bil objavljen v 29. številki Dolenjskega lista, je napačno naveden dan proslave. Pravilno: proslava bo v soboto, 2. avgusta, ob 11. uri na Ogenjeh.

V tretjem odstavku je pravilno: dr. Gali so pomagali še bolniška sestra Mimica, medicinka Metod Rus in Vojko ter še nekaj partizanov.

Za napaki se opravičujemo.
Avtor in uredništvo

MODNI KOTIČEK

Smrt velikega kreatorja

Smrt Giannija Versaceja je pretresla svetovno javnost mnogih modnih delavcev, tako oblikovalcev, manekenk, kakor tudi novinarjev, ki so vsako sezono spremljali njegov bogati in raznoliki svet oblikovanja. Množični morilec, 27-letni Andrew Philip Cunanan, homoseksualni prosti-tut, ki ga ameriška policija išče že nekaj let, je ubil modnega kreatorja svetovnega formata na Floridi, starega komaj 51 let.

Versace se je rodil leta 1946 v Kalabriji v Italiji, kjer se je v materinem salonu začel ukvarjati z modno. Kmalu je odšel v Milano in naglo zaslovel kot izkušen kreator. Za modno hišo Genny je kreiral kolekcije iz usnja in semiša, za Complice pa večerne obleke. Leta 1978 je ustanovil svoje podjetje. Slovel je po izrazitem čutu za barve in jasnih linijah, česar se spominjamo iz sezonskih modnih prireditev v Parizu, Londonu in New Yorku. Predstavljal se je z zaključnimi kolekcijami, ki sta jih pripravljala s sestro Donnatello. Žensko postavbo je najraje ovijal s poševno krojenimi oblačili (kroj, rezan poševno čez potek tkanine, tako da blago pade v gladko, navpično gubo) in lahkotnimi tkaninami. Mnogo njegovih zamisli je bilo drznih, a dovršeno izpeljanih. Versace je užival v eksperimentiranju z novimi tkaninami in obrobami. Na koncu 70. let je doživel velik uspeh s pleteninami, obrobjenimi z usnjem. Oblikoval je tudi kostume za gledališče in balet.

Modno občinstvo je s svojo enoestrano, provokativno in temperamentno garderobo navduševal že osemnajsto leto. Le redka so oblačila, ki so povzročila senzacijo, kot so jo Versacejeve dragocene modne stvaritve, ki v svetu zvezdnstva predstavljajo absolutni statusni simbol.

JERCA LEGAN

Bo 15. september nov državni praznik?

Pred 50. obletnico priključitve Primorske - Bomo ob 27. april, dan OF?

Vse kaže, da bomo Slovenci že letos z novim državnim praznikom (po)častili nadvsem pomemben dogodek 15. septembra pred 50 leti - priključitve Primorske k Sloveniji. V zakonih državnemu zboru ga je predlagalo več poslancev: prvi Janez Janša (skupaj s predlogom, da bi 27. april, dan upora, prestavili na kakšen kasnejši datum) pa še Zmago Jelinič, Miroslav Mozetič in Ivan Božič. Janez Janša s svojim predlogom, da bi državni zbor "ukinil" 27. april, ni uspel; o tem, ali bo 15. september državni praznik ali ne, pa poslanci še niso rekli zadnje besede. Vendar že je zdaj jasno, da bo. Razlogi za sprejem takšnega zakona so tehtni. Poglejmo!

Slovensko Primorje s Trstom in Gorico je po prvi svetovni vojni pripadlo Italiji, kar so velesile potrdile z rapalsko pogodbo. V Italiji je tako ostalo okoli 300.000 Slovencev. Italijanska država je izvajala nacionalni pritisk na slovensko manjšino, ki se je stopnjeval s prihodom fašistov na oblast. Slovenski manjšini so bile kratene temeljne pravice, kot so prepoved uporabe slovenskega jezika v javnem življenju, odprava slovenskih krajevnih napisov, sprememba osebnih imen, odprava slovenskega pouka idr. Italijanska oblast je načrtno poitalijančevala slovenski živel. Kot odpor proti temu so narodno usmerjeni Slovenci ustanovili ilegalno organizacijo TIGR, ki si je prizadevala za priključitev primorskih Slovencev k matični domovini. Najpomembnejše dejstvo pa je, da so se fašizmu uprle različne politične sile.

Maja 1945 je bilo za kratek čas osvobojeno celotno slovensko ozemlje do njenih skrajnih etničnih meja. Stoletni sed z združitve vseh Slovencev je bil za hip uresničen: osvobodena sta bila Trst in Gorica, na avstrijskem Koroskem pa so okoli vojvodskega prestola postavili slovensko častno stražo.

Primorski Slovenci so v letih po vojni vztrajno in pogumno izražali pripadnost matični domovini. Za reševanje problema razmejitve so Slovenci predlagali etnično načelo. Tudi velesile so postavile svoje predloge razmejitve. Obveljal je francoski t.i. kompromisni predlog, po katerem so pod Italijo prišle Benečija, Režija, Gorica in Kanalska dolina, pod Jugoslavijo pa preostali del Primorske, Istra z Reko, vsi otoki in Zadar z okolico. To razmejitve so podpisale tudi velesile v Parizu leta 1947.

Z uveljavitvijo Pariškega sporazuma je 15. september 1947 Slovenija dejansko priključila Primorsko in združila svoje ozemlje. Bolj kot natančna razmejitev, ki jo je prinesel šele Londonski sporazum, 5. oktobra 1954, je za slovenski narod pomembno to, da je po treh desetletjih nasilne razklonosti, trpljenja in potujčevanja ponovno zaživel vsaj večinoma skupaj.

Petnajsti september 1947, ko so začela veljati določila Pariške mirovne konference, si vsekakor zaslužijo državni praznik. Govoriti o 15. septembru kot novem prazniku in pri tem ukinjati 27. april

ANA HOČEVAR UPOKOJENA

Ob koncu tega meseca odide v zaslužni pokoj Ana Hočevar, ki je vrsto let opravljala dejavno službo za potrebe gasilcev in reševanja v kočevski občini. Ob prenehanju njenega dela so se sešli posamezni člani Prostovoljnega gasilskega društva Kočevje, in ob tej priložnosti so obudili spomin na vrsto dogodkov, ki so jih doživeli v akcijah pri gašenju požarov v bližnji in daljni okolici. Zaradi boljše tehnične opremljenosti operativni člani tega društva pomagajo pri gašenju požarov tudi ostalim prostovoljnimi gasilskim društvom v tej občini. Predstavniki društva so se ob koncu zaposlitve Ani Hočevar zahvalili za prizadevanje in poštreno delo, kajti gasilci so lahko prišli na kraj požara pravočasno ravno zaradi njenega hitrega obveščanja.

V. DRAGOŠ

pa je početje, skregano z vso logiko zgodovinskih dejstev. Na Primorskem je bila OF od vsega začetka edina trajna perspektiva za rešitev nacionalnega vprašanja. V času, ko je bil italijanski fašizem na višku svoje vojne moči, je bila za veliko večino Primorcev prav OF tudi edina alternativa.

Ob dejstvu, da smo Slovenci po koncu druge svetovne vojne ponosno korakali vstrijc z državami zmagovite protihitlerjevske koalicije, bi pomenilo ukinitve 27. aprila tudi simbolično državno odpoved svoji protifašistični preteklosti.

VINKO BLATNIK

Ali bo Tilka ostala doma?

Za nastop na svetovnih igrah si mora kočevska teniskarka sama zagotoviti 480 tisoč tolarjev

KOČEVJE - Od 27. septembra do 6. oktobra bodo v daljnem Sydneyju svetovne igre bolnikov s transplantiranimi organi. Slovenska reprezentanca bo štela 10 članov, v njej pa bo kot edina Dolenjka tudi 38-letna medicinska sestra Tilka Jurca iz Kočevja, ki bo nastopila v tenisu.

Vrača se po kapljicah

Nekaj misli o vračanju odvzetega

Tako bi lahko rekel ob agrarni reformi in današnji denacionalizaciji. Ko so odvzemali dobrim in skrbnim gospodarjem njihovo premoženje, je šlo čisto enostavno in hitro. Nazaj prihaja počasi, po kapljicah. Če je bil kdo premožen, je gledala najpovojna oblast kot na prvorazrednega sovražnika, pa čeprav je bil z vsem srcem za domovino. Zadosti je bilo samo to, da je nekdo s prstom pokazal: ta ni za našo politiko.

Ko je oblast posegla po premoženju, smo bili s tem kaznovani otroci, ki nismo bili popolnoma nič krivi. Mati se je z nami tremi otroki strašno težko prebijala skozi življenje, saj smo bili stari od eno do pet let, ko smo se zadnjič videli z očetom. Rodila se nam je še sestra, kot četrta, a je po enem tednu umrla, tako da te oče ni videl.

Pobrali so nam vse, kar se je dalo premakniti. Ni bilo več ne vola, ne voza, niti orodja. Kateri so imeli čuteče srce, so nam hodili pomagat z živino, da je mama pridelala prepotrebno hrano. Ampak kaj, ko pa je morala dati obvezno oddajo, pa se ni nič vprašalo, od kod in kaj. Denar si je morala sposojati, da je kupila meso za obvezno oddajo, kajti v hlevu ni bilo ničesar, saj smo bili med vojno izropani.

Zdaj zemljo, ki je bila v državni lasti, vračajo. Za zasebno se še ni uredilo, tu bodo državne obveznice. Nekaj te zemlje je bilo preprodane. Ko je mati takrat vprašala sodnika, zakaj razlaščajo, je odgovoril: "Ženska, ne morem vam nič pomagati. Če ne bi nihče nič zahteval, vam ne bi nič vzeli." Oni pa danes pravijo: "To so nam dali."

Država se hvali, kako dobro gospodarijo z državnimi gozdovi. Bom pripomnil k temu tole. Na Gorjancih je bil podržavljen gozd s površino 3,75 ha, poln lepega prvoklasnega lesa. Ko je ta gozd prišel v last države, je bil v njem izveden golosek. Starejši prebivalci podgorjanskih vasi se še prav gotovo spominjajo, koliko in kakšnega lesa je bilo v njem, saj so morali za obvezno delo vlačiti les iz gozda.

Ko je moj oče sekal gozd, da je obnovil gospodarsko poslopje, je spet zasadi in pogozdil. Ko je gozdna enota iz Metlike izsekala naš podržavljeni gozd, da so napravili garaže v Metliki, niso nazaj nič posadili. Da se gozd dvigne, je potrebno čakati tri generacije...

Les na Gorjancih je bil vreden vsaj trikrat toliko kot potem gola zemlja. Ne vem, čemu se naši oblastniki bojijo, da bi prišel gozd v privatno lastnino.

Tudi za gozdove, ki so bili last cerkve, ne vem, zakaj jih ne bi vrnili. Saj vsi skupaj tvorimo državo. V naši metliški župniji so les iz vrtnega gozda koristno porabili za obnovo farne cerkve. Vsaka župnija ima še svoje podružnice, ki so potrebne obnove. S tem ohranjamo naše kulturne spomenike.

TONE NEMANIČ
Lokvica

Ali bo Tilka ostala doma?

Za nastop na svetovnih igrah si mora kočevska teniskarka sama zagotoviti 480 tisoč tolarjev

KOČEVJE - Od 27. septembra do 6. oktobra bodo v daljnem Sydneyju svetovne igre bolnikov s transplantiranimi organi. Slovenska reprezentanca bo štela 10 članov, v njej pa bo kot edina Dolenjka tudi 38-letna medicinska sestra Tilka Jurca iz Kočevja, ki bo nastopila v tenisu.

Reprezentanca je pred dvema letoma prvič nastopila na igrah v Manchesteru v Angliji in osvojila eno srebrno kolajno in se štirikrat uvrstila med prvih pet. Za udeležbo vsaj minimalne ekipe na tekmovanju v deželi kengurjev pa Zveza ledvičnih bolnikov Slovenije, katere člani bodo zastopali reprezentanco, nima denarja za tako dolgo pot. Zato so se obrnili na številne podpornike; odziva skoraj ni, čeprav je zadnji rok za zbiranje denarja 30. avgust.

"Vsak udeleženec mora sam zbrati okoli 280 tisoč tolarjev, kar zastopuje le za vozovnico. Pravočasno sem se obrnila na več kot 20 kočevskih podpornikov. Doslej sta me z denarjem podprla le Rečinko in HIP, od drugih pa ni nobenega odgovora. Potrkala sem tudi na občinska vrata; tam so mi odgovorili, da ne morejo prispevati niti tolarja," malce razočarana pove Tilka.

Ravno do občine je pričakovala vsaj desetisočaka, če ne kaj več, saj navsezadnje gre tudi za predstavitev Kočevja na sedmi celini, kar je za mnoge prava redkost. Pa tudi občina se ne more ravno pohvaliti, da ima v izbranih slovenskih vrstah veliko svojih predstavnikov, ki tekmujejo zunaj. V upanju, da ji bodo do konca meseca zagotovili denar, Tilka pridno vadi in upa na eno izmed kolajn na igrah v Sydneyju.

M. GLAVONJČIČ

DOLENJSKI LIST vaš četrtkov prijatelj

Izraz barv na steklu

V Dolenjskih Toplicah do konca avgusta razstavljena dela Slavice Mencin

DOLENJSKE TOPLICE - V podhodu Zdravilišča Dolenjske Toplice so v okviru Topliške noči odprli razstavo Slavice Mencin, ki bo na ogled do konca avgusta. Avtorica razstavlja svoja dela, risana na steklo.

Na otvoritvi, ki so je popestrili šmihelski pevci, je povedala, da se je z barvami za steklo srečala pred dobrim desetletjem. Prvi predmet, ki ga je pobarvala, je bil kozarec za malo pivo. Kasneje se je lotila poslikavanja vseh vrst steklenih posod, ki so služile uporabnemu namenu. Njen glavni navdih danes predstavlja zavržena hladna površina stekla, ogledal in ostalih steklenih predmetov, ki jo z likovnimi izraznimi sredstvi preobrazila v toplo okrasno površino.

Majda Lužar v svoji besedi, natisnjeni ob otvoritvi avtoričine razstave v Ženskem centru, Mreže pred štirimi leti, ugotavlja, da je likovni izraz risb na steklu skrbno izbran kot grafični odtis. Določena natančnost izrisuje prefinjena kontura. V risbo so vpeta kontrastna barvna telesa, njihov preplet konveksno - konkavnih oblik tvori razgibano likovno vsebino, podoba sanj in razmipljanj avtorice. Pri poslikanem steklu je rob poudarjen z ornamentom.

Slavica Mencin s svojimi umetninami poudarja, kako lahko naključno najden ali zavržen delček vsakdanjosti spremeni in spodbudi željo, izraziti se zase in za svoje najbližje. "Ogledala kljub mojemu posegu vanje služijo svojemu namenu. V bistvu nosijo le moj podpis," pravi avtorica.

D. ŽAGAR

PROSTOVOLJCI PRI NOVI ŠTIFTI - Ob koncu tedna se je pri Novi Štifti pri Ribnici končal dvanajstdnevni mednarodni prostovoljni delovni tabor Travnica gora, ki je sestavni del CRPOV. Potekal je v devetih vaseh tega območja. Osnovni cilj tako projekta kot tabora je bil obnova podeželja in je potekal v organizaciji cerkniške Vitre ter ob pomoči ribniške občine, patra Nika iz frančiškanskega samostana pri Novi Štifti in Mosta, društva za izmenjavo prostovoljcev. Na taboru je sodelovalo deset prostovoljcev iz Italije, Nizozemske, Švice, Belgije, Madžarske in Španije. Uredili so peš pot od Nove Štife do Ravnega Dola in proti Travnici gori, očistili gozdiček pri Jurjevici ter pomagali pri obnovi samostana. Naslednji tabor bo avgusta v občini Velike Lašče. (Foto: Milan Glavonjič)

Hvala za pomoč prizadetim

Letos se je Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Novo mesto po 41 letih preselilo v novo urejene in opremljene prostore. Objavljamo imena sponzorjev, ki so društvu pomagali zbrati denar za novo opremo društvenih prostorov:

Dolenjska banka, d.d., Novo mesto; Mestna občina Novo mesto; Šiviljstvo Bevc, Novo mesto; Parketarstvo Avgust Vrtač, s.p., Dolenjske Toplice; Krovstvo in kleparstvo Joži Kramaršič, Dolenjske Toplice; SCP Renault, Alojz Vrtin, Črnomelj; Manager, d.o.o., Metlika; Bacardi, okrepečevalnica, Sentičnik; Struktura, d.o.o., Mirna peč; SC Novo mesto, d.o.o.; Elcom, d.o.o., Črnomelj; Mithraeum, d.o.o., Črnomelj; Plastofarm, d.o.o., Šmarjeta; Martin Radoš, Semič; Vrtnarstvo in cvetličarstvo Papež, Črnomelj; Kava bar Piccolo, Črnomelj; Töki, Jože Tomažević, Semič; Igor Stukelj, Semič; Trgoles, d.o.o., Gradac; Grading Anton Pavšič, Črnomelj; Boštjan Ovniček, s.p., Črnomelj; Vulkanizerstvo Ogulin, Semič; Sivijales, d.o.o., Črnomelj; Geltar, d.o.o., Črnomelj; Lovro Rems, s.p., Črnomelj; Modul, d.o.o., Črnomelj; Anton Gorše, s.p., Črnomelj; Ferati Nafi, Črnomelj; Weiss Janez, s.p., Črnomelj; Rosal, d.o.o., Črnomelj; Marija Hutar, s.p., Črnomelj; Pavle Senica, s.p., Črnomelj; Jože Novak, s.p., Novo mesto; M&M, Črnomelj; Dolenjske lekarne, Novo mesto; Anton Kambič, s.p., Semič; Antonija Vrlinič, Črnomelj; Roberts Elektronik, Novo mesto; Kartuzi-

ja Pleterje, Sentičnik; Vako, d.o.o., Črnomelj; PCP Purebr, Novo mesto; Breza plus, d.o.o., Črnomelj; Krka, tovarna zdravil, Novo mesto; Opel Kurent, Trebnje; Stepan & CO-Specjer, Črnomelj; Penzion Domen, Šmarješke Toplice; Avtohiša Berus, Novo mesto; Zavarovalnica Triglav, Novo mesto; Kobra team, d.o.o., Sentičnik; Kos Edvard, Sentičnik; Arex, d.o.o., Sentičnik; Mila Jerman, s.p., Črnomelj; T.J.T., d.o.o., Črnomelj; Yurena, d.o.o., Novo mesto; Leran, d.o.o., Novo mesto; Steklarstvo Mervar, Novo mesto; Trgovina Kramer, Mirna; Okrepečevalnica Pintar, Trebnje; Cvetličarna Magda, Novo mesto; Panda Izvoz - Uvoz, d.o.o., Brusnice; Zlatar, graver - Joško Kranjc, Novo mesto; Jože Stibrič, Avtoservis, Novo mesto; Tilia, d.o.o., Novo mesto; Avto-center Vovk, d.o.o., Trebnje; Kurent & CO, d.o.o., Trebnje; Panjan, d.o.o., Trebnje; Alojz Nadrih, Trebnje; Kovinoprodaja, Trebnje; Trgovina Prinovec, Šmarješke Toplice; Mizarski servis Janez Šporar; Tekavčič, Dolenjske Toplice; Jelena Malerič, Črnomelj; Mizarstvo Jože Rom, Črnomelj; Franc Frelih, Filip Povše - Mirna; Franci Kek, Novo mesto; Goran Delajkovič, Novo mesto; Anton Zupančič, Črnomelj; Janez Gorenc, Škočjan in še mnogi drugi posamezniki in podjetniki. Vsem naša iskrena zahvala!

Svoj prispevek medobčinskemu društvu daje tudi Dolenjski list z brezplačno objavo pričujoče zahvale.

Popoln nadzor

Utrinki iz vsakdana

Državljan je pod močnim nadzorom ne glede na to, ali je državljan predsednik ali pa hodi naokrog kot kaj drugega, ne kot predsednik.

Predsednik kulturnega društva Gabrje je nekoč dobil pismo. Predsedniki dobivajo pisma, včasih zelo veliko, odvisno od tega, kako veliki predsedniki so, zato ni bilo čudno, če je dobil tudi omenjeno pismo. To pismo je bilo iz takratne Službe družbenega knjigovodstva Novo mesto. V njem je pisalo, da so odkrili, namreč predsednikovo nevestno vodenje društva in neurejeno poročanje o delovanju in denarnem poslovanju društva.

Predsednika je sporočilo Službe (družbenega knjigovodstva) vrglo s tira vsaj toliko, kot ga je ob koncu osemdesetih letih presejnilo tajno sporočilo Službe (državne varnosti), da ve o njem čisto vse. Ko je predsednik spravil pulz na normalno in mu je uspelo zavezati si oba čevlja, je nemudoma odpotoval na sedež Službe in vprašal, kaj se zgodi s predsednikom kulturnega društva, če Služba odkrije. Uslužbenec je povedal, kar povedo vsi vestni uslužbenci v takih primerih, in predsednik kulturnega društva je po prejetem odgovoru že mislil, da se je zaletel v zaporniško rešetko, čeprav se je v resnici pri izhodu obrsknil samo ob pisarniški oledander. Vseeno groza!

Državljan, ki smo ga pravkar spoznali kot razkrinkanega predsednika, je nekoč pozneje zaprosil pri Krekovi banki v Novem

mestu za posojilo. "Dobili ga boste," mu je rekla banka. "Tole boste podpisali. Pred tem predložite še fotokopijo plačilnih list za zadnje tri mesece." "Kot pri spovedi," je ušlo državljanu. "Ampak kakaj te fotokopije," se ni mogel načuditi, "saj je moj direktor vendar z lastnoročnim podpisom že potrdil vse tisto, kar bi potrdile plačilne liste." "Ne!" je rekla banka, "tisti nad nami, iz zavarovalnice, zahtevajo fotokopije. Veste, vse zato, da ne bilo kaj nepoštenega zadaj." Državljan je zavrnil vse to nezaupanje, češ, tako kot je treba verjeti božji besedi, mora banka zaupati nepoporejenemu lastnoročnemu podpisu direktorja. Nič! In državljan ni dobil posojila.

Državljan je pred dnevi zaprosil za neko posojilo v hiši novomeške zavarovalnice Tilia. Ponovila se je zgodba, ki jo je slišal pri Krekovi; torej popoln nadzor nad razmerami, da ne bi bilo kaj nepoštenega zadaj. S to razliko, da bi se bili v Tiliini stavbi zadovoljili s fotokopijo zadnje plačilne liste. Državljan ni podpisal. In ni sklenil pogodbe za posojilo.

Državljan je torej pod nadzorom, karkoli že dela. Vendar, tovariši in tovarišice, dame in gospodje! Če je res tak nadzor, kako so Službi (družbenega knjigovodstva), Službi (državne varnosti) in vsem drugim službam za nadzor lahko ušli vsi tisti, ki so raznesli Videm Krško, Agrario Brežice, Pionirja Novo mesto, SOP Krško, Tam Maribor idr.? Naj pri tej priči dobim posojilo, če ni res, da se ne izplača biti naveden državljan. Bolje je biti živina. Kdo je že slišal, da bi navedena vola, govedo uspešno nadzirali?!
M. LUZAR

V taboru Slovenija v malem

Od 20. do 27. julija na Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah potekale 4. vesele počitnice

DOLENJSKE TOPLICE - Zveza prijateljev mladine "Močca" Novo mesto je letos že četrty zapored od 20. do 27. julija organizirala vesele počitnice v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah, ki se jih je udeležilo okrog 100 osnovnošolcev in srednješolcev iz vse Slovenije, med katerimi je bilo tudi 27 otrok iz Bihača, prijateljske občine Novega mesta. Po besedah vodje tabora Janeza Pavlina gre za edinstveno obliko preživljanja prostega časa slovenskih otrok, ki je letos ponovno odlično uspela in bo na podlagi izvedenega programa, pridobljenih izkušenj in raznovrstnega gradiva služila kot zgled vsem prihodnjim taborom.

V letošnjem letu je Tabor mladih, ki je doslej najcenejša oblika preživljanja počitnic, obiskalo v več kot 30 skupinah že skoraj 1700 mladih, do konca septembra pa naj bi to število naraslo na čez 2000 udeležencev. Mnogi otroci prihajajo v Dolenjske Toplice v okviru šole v naravi v času pouka in večina se jih želi vrniti tudi med poletnimi počitnicami, zato se je vodstvo tabora odločilo, da bo drugo leto otrokom ponudilo tri termine veselih počitnic. Takoj po izteku šolskega leta bodo gostili dolenjske odličnjake, otroci iz vse Slovenije bodo prišli na počitnikovanje konec julija, medtem ko bo zadnji termin v avgustu, torej tik pred začetkom novega šolskega leta, namenjen tistim, ki se želijo s pomočjo igre naučiti tudi angleškega jezika.

Izredno bogat in pester program, ki ga v taboru pripravljajo strokovno vodstvo, je letošnje vesele počitnice naredil še lepše. Udeleženci so delali v sedmih skupinah in skozi ves dan spoznavali številne športne, kulturne in zabavne dejavnosti. Podali so se po poteh arheološkega najdišča

Cvinger, kolesarili so, streljali z lokom, zračno puško, igrali pikado, namizni tenis, se kopali v termalnem bazenu in še in še. V spominu jim bodo prav gotovo ostale tudi ure jahanja, tečaj rolanja, postavljanje tabornega ognja in šotora ter številna družabna tekmovanja, ki so še bolj poglobila njihove prijateljske vezi. Ob večerih so izbirali "naj" disko plesalca, miss in mistra tabora, zabavali so se v diskoteki in peli ob tabornem ognju. "Naš program je bil zasnovan tako, da so se aktivnosti v celem tednu odvijale predvsem znotraj tabora, pri čemer smo otroku ponudili toliko, da mu ni bilo nikoli dolgčas. Na tak način želimo ponuditi tabor vsem tudi v bodoče in samo tako lahko nudimo kvalitetno počitnikovanje otrok," pravi Janez Pavlin, ki ga prijetno preseneča, da mladi, ki prihajajo v tabor, zelo lepo čuvajo okolico in svoje bivalne hiške, ki so vedno izvrstno pospravljene. Le tako pa bo Tabor mladih v Dolenjskih Toplicah vedno dobro pripravljen za nove skupine otrok. Naslednja, ki prihaja, je skupina 106-ih mladih iz vseh koncev Slovenije, ki se bo v času od 1. do 11. avgusta udeležila Počitnic po angleško.

ZPM Močca Novo mesto pred vsakim prihodom nove skupine poskrbi za čim boljše pripravljenost tabora. Tako je tabor že nekaj časa ograjen in varen pred divjadjo iz gozda ali drugimi nepovabljenimi gosti.

D. ŽAGAR

Suha krajina '97

STAVČA VAS PRI ŽUŽEMBERKU - Društvo za gibalno vzgojo Ljubljana je mladim iz cele Slovenije omogočilo 10-dnevno taborjenje blizu reke Krke. Osnovnošolci so razdeljeni v tri skupine, v eni pa je naenkrat v taboru okoli 20 mladih, glede na njihovo število je prilagojeno tudi število spremljevalk.

Največ časa preživijo ob vodi, vozijo se s kanuji, streljajo z lokom in igrajo badminton. Ker jim načrte prekriža tudi dež, si čas popopetrijo z družabnimi igrami in z igračami, ki jih prenesejo s seboj. Skupino vodi socialni pedagog Matevž Petelin.

Življenje v naravi ima sprostilni namen, otroci pa spoznavajo tudi vas. Ker jih večina prihaja iz mest, so navdušeni nad domačimi živalmi na dvoriščih in v hlevih domačinov. 7-letnika sta o taboru Suha krajina '97 dejala:

ZANA KLEMENČIČ iz Tolmina: "Najraje se vozi s kolesom. Rada se kopam, čeprav je rekla mrzla. Nabiram polže in našla sem že veliko školjke. Zvečer so mi všeč zgodbe, ki jih pripovedujejo oskrbniki."

JANI DEBELAK iz Ljubljane: "Lepo mi je bilo na bazenu v Dolenjskih Toplicah in to, da smo šli na pizzo. V avtu smo poslušali glasbo. Drugače najraje streljam z lokom. Tu sem prvič in mi je všeč."

A. JERNEJČIČ

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Dal je več, kot je bil dolžan dati

31. julija bo častljivo obletnico, 83 let, praznoval ugledni dolenjski in slovenski pedagog, učitelj in mnogim dolgoletni sodelavec in prijatelj Martin Fuis. Za tako vsestranskega in plodovitega učitelja in pedagoga, kot je bil on, se mi preprosti "Čestitam ti za rojstni dan in ti želim še veliko zdravja!" ne zdi dovolj.

Poklicno pot je začel v Prekmurju, kjer je bil tudi rojen, vendar se je po nekajletnem poučevanju preselil na Dolenjsko, kjer je tudi ostal. Tu je poučeval na osnovnih šolah v Prečni, Beli Cerki in Novem mestu. Celotno življenje se je poleg poučevanja posvečal tudi delu na kulturnem področju in delu z mladino. Da je bilo njegovo delo že v začetku strokovno in postrtovalno, dokazuje spominska listina, ki jo je prejel ob 20-letnici učiteljskega, na kateri so nekdanji učiteljski kolegi zapisali: "Dali ste nam več, kot ste bili dolžni dati!"

Njegovo vsestranskost dokazujejo tudi vodenje mladinskih

Zana Klemenčič in Jani Debelak

PRVO SREČANJE PO DOLGIH DESETLETJIH - Može in žene, ki so bili rojeni leta 1937 in so med drugo svetovno vojno in takoj po njej obiskovali osnovno šolo v Kostanjevici in Črneči vasi, so se po vseh teh letih ponovno srečali. Ker je bilo tokratno snidenje 25. julija na turistični kmetiji Colarič na Jablancah pri Kostanjevici prvo po osnovni šoli, je bilo polno presenečenj in spominov pa tudi spoznanj, da so leta naredila svoje. Nekdanji sošolci, mnogi se sprva sploh niso prepoznali, so se razkropili po vsej Sloveniji, nekaj pa jih je tudi že umrlo. (Foto: T. G.)

ČATEŠKI DUHOVNIK OBNAVLJA

ČATEŽ - Pred petimi leti je čateški duhovnik Jože Pacek kupil orgle za faro cerkev. Po obnovi cerkve je saniral še pet pridružnih cerkev. Letos pa gradi novo stavbo, v kateri bodo prostori za izobraževanje in družabne nameste ter učilnica, v kateri se bo verski pouk začel že z novim šolskim letom. Pri delu ni problemov, težave so le zaradi pomankanja denarja.

BOJAN HORVATIČ

Aplavz ni obvezen

Na deželi še nekaj dajo na tiste, ki jim v državi krojijo usodo. Da je tako tudi v obratni smeri, bi človek težko trdil. Kar na nekaj obletnicah gasilskih društev in osnovnih šol sem bil zadnje čase. "Na slovesnosti so povabljeni tudi ljudje iz Ljubljane, iz tamkajšnjih ministrstev oziroma republikanskih zvez," se pred pričetkom slovesnosti govorili nestrpni organizatorji. "Gotovo bodo prišli, kajti nikakršnega opravičila nismo prejeli, da jih ne bo," so tolažili sami sebe.

Pa kar nekajkrat ni bilo nikogar, četudi je na vabilu pisalo, da bo imel spoštovani gospod (gospa) iz Ljubljane pozdravni nagovor. Povezovalce programa je potem na svojo pest opravičeval odsotne, češ da so zelo zaposleni, službeno zadržani s pomembnimi nalogami. Šlo pa je le zato, da so takšne in podobne slovesnosti navadno ob sobotah ali nedeljah, ko imajo "republikanci" že "poln kufer" vsega in jim je veliko prijetneje preživeti proste ure v krogu svojih družin kje v planinah ali ob morju, kot pa se udeleževati podeželskih "veselic" kje na Otovcu ali na dolenjskem Primskovem.

Tudi ministri in državni sekretarji (sekretarke) so samo ljudje. Če je res tako, se pravi, če so visoke državne "živine" v resnici le ljudje in ne polbogovi, bi bilo po človeških manirah lepo in prav, da bi (naivnim) provincialnim pripravljavcem različnih obletnic ne obljubljali svoje udeležbe ali pa da bi se jim vsaj pravočasno opravičili za svojo odsotnost, če so se že pri obljubi, da bodo prišli, zaleteli.

TONI GAŠPERIČ

INŠPEKTOR

Po deželi hodil je inšpektor. Vse odkril je, živ detektor. Neizprosen trd nadziral je dolenjski trg. Kako so ustvarjali denarje, birte, kramarje, šušmarje je podrobno preiskal. Falote v temno dušo je spoznal. Denar, samo denar je zakon in sveta vladar in mnogim ideal svetel, v akh med vrsticami je bral.

Nekoč se mu zagrnul je nadzor, za vedno si je vzel odmor. Razveselje se vsa trgovska ceha, da zlo nadzora se preneha.

P.s. Kadar zlo je eno preč, ga zamenja drugih, hujših več. JURE MURN

tudi najvišja nagrada za učitelje - Žagarjeva nagrada.

Kakorkoli že, ob tvojem rojstnem dnevu ti, prijatelj Martin, dragi Tinek, želim predvsem čimveč zdravja in se ti zahvaljujem za vse, kar si dal meni in vsem našim učiteljem. In tega res ni bilo malo!

Tvoj

MIROSLAV VUTE

PRVIČ NA KONJU - Tabor nudi mladim bogat počitniški program, med drugim tudi možnost jahanja konjev v Podturnu, ki so last Mihe Luzarja. (Foto: D. Ž.)

Anton Štampohar

Leto 1942 na Dolenjskem⁶

Sprva so Italijani načrtovali, da bodo internirali samo moške med petnajstim in petinpetdesetim letom starosti, toda kmalu so pričeli pošiljati v taborišča cele družine, tudi ostarele, ženske in otroke pri čemer niso upoštevali niti zdravstvenega stanja posameznika. Nekateri so odgnali brez vsakršne opreme, kajti ljudi so pobirali tudi med delom na polju.

Po prvem koncentracijskem taborišču v Gonarsu pri Palmanovi so Italijani pospešeno gradili ali urejali nova: Monigo pri Trevisu, Chiesanuova pri Padovi, Rab, Renicci pri Anghiarju v Apeninih in Visco pri Palmanovi. Čeprav ta taborišča v primerjavi z nemškimi niso bila uničevalna, je bila stopnja umrljivosti zaradi neustreznih življenjskih razmer, lakote in s tem povezanih boleznih, visoka.

V vseh ozirih najslabše so bile razmere v taborišču na Rabu, zato je v njem umrlo največ internirancev. Značilen je primer vasi Veliki Lipovec, ki je v desetletju pred vojno štela okoli 160 prebivalcev. V letu 1942 in 1943 so na Rabu umrli: Jožef Bobnar, Feliks Erbida, Jože Erbida, Rudolf Flis, Anton Gnidovec, Henrik Jarc, Miha Jarc, Ignacij Jerše, Albin Kužnik, Janez Mirtič, Miha Praznik in Janez Štupar.

Le v izjemnih primerih so Italijani ugodili prošnjam in izpustili

koga od starejših ali bolnih, že določenih za internacijo. Župnik Alojz Zupanc iz Šmihela pri Žužemberku je med roško ofenzivo, ki so morali iti vsi moški iz Šmihela in Klečeta na Poljane, kjer je bilo italijansko poveljstvo, s podpisom s življenjem jamčil zanje, da ni nihče od njih partizan. Vse so izpustili domov. Istočasno pa je imel župnik v zakristiji skrite tri partizane. Oktobra 1943 je pred Nemci rešil tudi tri partizane.

V taboriščih je prihajalo do raznih oblik odpora, ki so ga vzpodbujali in usmerjali neupogljivi posamezniki in člani Osvobodilne fronte ter komunistične partije. Višek je organizirani odpor dosegel na Rabu z ustanovitvijo Rabske brigade, ki je imela ob prihodu v Slovenijo nad tisoč obojestranskih borcev.

Do danes ni bil izdelan popoln seznam vseh interniranih iz črnomaljskega in novomeškega okraja. Po mesečnem poročilu vojaškega referenta črnomaljskega okraja za december 1942 je bilo v internaciji 1336 oseb. V februarju 1943 jih je bilo 1284, od katerih so jih občine 312 predlagale za vrnitev domov. Prednost pri izpustitvi iz taborišča so imeli prostovoljci za vstop v belo gardo. Po seznanju, izdelanem po italijanskih dokumentih že med vojno, je bilo interniranih blizu 1600 Belokranjcev, pri čemer ni všteta

občina Radatoviči. Glede na število prebivalstva je dopusten sklep, da je bilo iz novomeškega okraja v internaciji okoli 4000 oseb. Iz cele Ljubljanske pokrajine naj bi bilo interniranih nad 20.000 ljudi.

Veliko zlo, ki ga je italijanski okupator z interniranjem prizadejal civilnemu prebivalstvu, je domobrankska propaganda nizkotno izkoriščala v boju proti narodnoosvobodilnemu gibanju. V svojih "Črni bukva" je zapisala, da so koncentracijska taborišča "dokaz za izdajalsko zaroto, ki jo je komunistična Osvobodilna fronta sklenila s svojso cesarsko vojsko proti lastnemu narodu". Celotno za veliko umrljivost na Rabu je našla vzrok v sodelovanju "med cesarsko vojsko in med komunisti". To velja omeniti zato, ker tudi v samostojni državi Sloveniji s ponatisom "Črni bukev" razširjajo laž kot čisto resnico.

Vojaško vojno sodišče 2. armade

S širitvijo vstaje se je vse bolj večalo število aretiranih pripadnikov OF in partizanske vojske. Sprva jim je sodilo vojaško vojno sodišče (II. Tribunale Militare di Guerra) 2. armade na Sušaku. Novembra 1941 je bil z Mussolinijevim razglasom ustanovljen oddelek tega sodišča s sedežem v Ljubljani.

kolonij, predavanja na tečajih za voznike motornih vozil in na tečajih za obrtnike za pridobitev mojstrskega naziva in dejstvo, da je od leta 1961 pa do upokojitve deloval kot pedagoški svetovalec za razredni pouk na Zavodu za šolstvo in kot pedagoški vodja - pomočnik ravnatelja na OŠ Grm. Tudi tam je njegovo delo presega običajne zahteve, saj je v pomoč vsem pedagoškim delavcem napisal več kot 80 referatov o strokovnem delu učiteljev na razredni stopnji. Prav tako je v njegovem okviru na OŠ Grm delovala priznana hospitacijska šola in po uvedbi redigriranih učnih načrtov so učiteljice pod njegovim vodstvom sestavile nove načrte z navodili, ki jih je kasneje uporabila skoraj polovica slovenskih osnovnih šol!

Za tako res vsestransko pedagoško delo je naš slavjenec dobil poleg že omenjenega še veliko drugih nagrad, med njimi tudi Trdinovo leta 1972, krivično pa je, da se v njegovih rokah ni znašla

Pisticci v provinci Matera, aprila 1944 pa je postal borec narodnoosvobodilne vojske in konec vojne je dočkal v Zadru.

Prvi Slovenec, obsojen na smrt pred vojaškim vojnim sodiščem, je bil ujeti politični komisar Belokranjske partizanske čete Jože Mihelčič iz Vavpce vasi pri Semiču, član centralnega komiteja KP Slovenije. Tri dni po obsodbi, 9. decembra 1941, je bil na strelišču ob Dolenjski cesti v Ljubljani ustreljen, njegovo truplo pa tajno prepeljano v Monfalcone (Tržič), da ne bi njegov grob postal kraj, kamor bi slovenski rodoljubi "romali in polagali cvetje".

Prvi skupinski proces proti aktivistom OF, organizatorjem vstaje in ujetim partizanom iz Bele krajine se je zaključil 11. februarja 1942. Partizana Milan Šimec in Mirko Martinšek - slednji je bil pred Italijani preveč zgovoren - sta bila obsojena na dosmrtno ječo. Sedmim Belokranjcem so prisodili po tri in enemu dve leti strogega zavora, devet jih je bilo zaradi pomanjkanja dokazov oproščenih, toda bili so internirani ali poslani v kazenska taborišča v Italiji.

Milan Šimec je prestajal kazen v zaporu v mestu Alessandria v severni Italiji, kjer je bil zaprt tudi brat Stanko. Po kapitulaciji Italije so ga Nemci odpeljali v svoje taborišče na Bavarskem, od koder se je vrnil po končani vojni. Njegovo mater in štiri sestre so Italijani internirali, brat Pavle, obeta partizanski umetnik ilustrator, pa je padel leta 1945 na Štajerskem.

Konec leta 1942 na dosmrtno ječo obsojeni partizan Drago Suhi iz

Novega, tudi zaprt v Alessandrii, je jetniško življenje opisal v knjigi "Zamrežena okna" (Ljubljana 1959).

Od druge polovice leta 1942 je vojaško vojno sodišče višino kazni stopnjevalo že za manjše prestopke, medtem ko so bili ujeti partizani, tudi v odsotnosti, večinoma obsojeni na dosmrtno ječo, nekateri na smrt. O tem pričajo naslednji primeri različnih "kaznivih dejanj".

Marjan Lapajne iz Novega mesta je bil zaradi spuščanja raket 8. julija obsojen na dosmrtno ječo, vendar so mu jo čez 9 mesecev in pol spremenili v 30 let zavora.

Proti koncu avgusta je sodišče obsodilo dr. Franca Debeljaka, zdravnika iz Žužemberka, na dosmrtno ječo, ker je sodeloval s partizani. Leta 1945, ko so domobranci v moriškem besnilu zverinsko pobili na desetine civilistov iz Žumberka in okoliških vasi, je bila umorjena tudi njegova žena Ljuba.

Dragica Sevek iz Novega mesta je konec avgusta dobila dva meseca zavora, ker je italijanskim vojakom rekla: "Pojdite proč, saj vas ni nobeden klical, kreteniti!"

Angeli Flek iz Semiča je sodišče septembra prisodilo 6 let zavora, ker je prenašala partizansko pošto.

Učitelj v Podgradu Ivan Šolmajer je sredi septembra dobil 10 let zavora, ker je govoril na grobu dveh belokranjskih partizanov, ki sta padla konec junija ob napadu na postojanko obmejne straže pri Zajcu pod Gorjančji. V istem mesecu je bil metliški zdravnik dr. Jože de Gleria obsojen na 22 let zavora, ker je zdravil ranjene partizane.

Josip je prestrašil kopalke

Anekdotična je kratka, zabavna zgodba iz življenja kake bolj znane ali znamenite osebnosti. Takih ljudi tudi na Dolenjskem ne manjka, zlasti če pogledamo v preteklost. To so ljudje, ki so s svojim humorjem znanecem zapustili bogato dediščino, ki jo moramo ohraniti. V nekaj nadaljevnih se bomo spomnili znanih birtov Josipa Windischerja in Josipa Zurca-Štemburja, potem čevljarja Štefana Veselovega in nesojenega ljudskega umetnika Henčka Zbila. Danes pogledimo, kaj nam je zapustil Josip Windischer (1869-1945).

JOSIP JE PRESTRAŠIL KOPALKE

Josip Windischer je vsako leto svoje stalne stranke povabil na kopanje v Šmarješke Toplice. V zdravilišče so se gostje vedno peljali z lojstrskim vozom.

Takega izleta se je udeležil tudi Novomeščan Franci Karasov, ko mu je bilo enajst let. Izleta se je spominjal takole:

"Bilo nas je veliko, med njimi tudi stopenjstokilogramski Windischer. Ko smo prišli v zdravilišče, je bil bazen zaseden. Prehitelo so nas neke izletnice iz Ljubljane.

Windischer me je poslal k bazenu z naročilom, naj ženskam povem, da so se prišli kopat Novomeščani in naj čimprej zapustijo bazen. Kopalke so odgovorile, da so prišle pred nami in da se ne mislijo umakniti.

Nato je Josip poslal v 'napad' še nekoga starejšega Novomeščana, vendar se je tudi ta vrnil z dolgim nosom.

Zadeva je Josipa močno razjezila. Poklical me je, naj mu pomagam sleči hlače. Josip kopalke ni potreboval, saj mu je veliki trebuh zakrival vse premoženje, na katerega so moški tako ponosni. Stopil je k bazenu, kjer so se kopalke kričave ženske. In ko je možak prišel k bazenu, so trmoglavke zagnale tak vik in krik, da je kar odmevalo od gozda. Pobrle so svoje cunje in letele k hotelu. Bazen je bil v trenutku prazen.

Windischerjevi domisljci so se še dolgo smejali. Ženske pa so se pritožile zdraviliški upravi, vendar niso desegle ničesar, kajti Windischerjevo ime je tudi v zdravilišču nekaj pomenilo.

POJDI PA RIT KAŽI SKOZI OKNO!

Windischerjev hlapec se je oglasil pri svojem gospodarju in mu potožil, da nima dela. Josip je bil ravno prav nataknen, zato mu je dejal: "Če nimaš kaj delati, pojdi v prvo nadstropje in skozi okno kaži svojo debelo rit!"

Hotelir in mesar Josip Windischer iz Kandije se je s svojimi domisljicami zapisal v polpreteklo zgodovino Novega mesta.

Hlapec si ni dal dvakrat reči. Obrnil se je na peti in odšel po naročilo svojega gospodarja.

Čez nekaj časa je h gospodarju pritekla dekla vsa zadihana: "Gospod, tisti naš hlapec skozi okno nago rit moli. Kaj naj naredim?"

Josip na kratko: "Hitro teci gor in mu reci, naj takoj pride k meni."

Ko je hlapec prišel pred gospodarjevo obličje, ga je ta vprašal: "Kaj si delal, trape? Kaj so pa ljudje rekli?"

Hlapec odgovori: "Lepo so pozdravljali: Dober dan, gospod Windischer!"

JOSIP JE POJEDEL TUDI PET KLOBAS

Windischer je bil znan gurman. Nekoč je prišel v neko gostilno in kot za šalo pospravil pet klobas pa še kuro povrhu. Ko je gostilničar prinesel vino, je Josip dejal: "Kaj nosiš to kislico, nazaj z njo - in prinesi nekaj litrov 'himberleta (malinovca)'". Stopenjstokilogramskemu Josipu je "pasalo" tudi sladko.

POGREŠALI SO WINDISCHERJA

Dobili so se trije premožni birtiči, in sicer: novomeški Josip Zurc-Štembur, otoški Franc Bojanc in gostilničar Janez Penca iz Stopič. Pa je Bojanc, ki je bil vedno pripravljen za kakšno šalo, dejal: "Kanalja, kaj ničesar ne pogrešata?" "Kaj pa?" sta vprašala birtiča. Bojanc odgovori: "Josipa ni, je v Rimskih Toplicah na zdravljenju. Zato, Štembur, če se strinjata, mu pošljemo tole fotografijo." Na njej so bili fotografirani prej omenjeni "patroni". Štembur pa je pripisal: "Se nekdo na tej sliki manjka: Windischerjev vamp in njegova danka."

Nato so se še podpisali.

JOSIP NI POZNAL PRIJAZNE BESEDE

Novomeški sedlar in tapetnik Franc Jerman je prišel k Windischerju popraviti zavese. Ker se je malce zamudil - pri gostilničarju so ravno valili velike sode vina - ga je Josip sprejel z besedami: "Do zdaj sem jaz čakal tebe, zdaj boš pa ti mene!"

Ko je France svoje delo opravil, ga je Josip povabil na malico z naslednjimi besedami: "Na, žri! Če nočeš, pa pusti!"

Franc je zagrabil malico in jo urno pobrisal domov.

HRASTAR SE JE ODDOLŽIL WINDISCHERJU

Windischer je stal na vratih svoje mesnice v Kandiji, ko je Šmihelski gostilničar Franc Hrastar šel v mesto k maši.

Ko ga je Hrastar zagledal, je zaklical: "Windischer, ali imaš telečjo glavo?"

Josip je odgovoril: "Nimam je, imel pa jo bom, ko boš šel od maše!"

Ko se je Hrastar vračal domov, ga je Josip čakal na vratih z besedami: "No, zdaj jo pa imam!"

Hrastar pa kot bi ustrelil: "Ali si se šel pogledat v ogledalo?"

Jezno sta se pomerila. France je pobasal telečjo glavo in brez pozdrava zapustil mesnico.

Josip, ki je potegnil kratko, je koval tiho maščevanje. Drugo nedeljo se je odpravil v Šmihel in si pri Hrastarju naročil golaž.

Ko je pojedel prvega, je naročil še drugega, novo naročilo pa je vedno pospremil z besedami: "Prinesi še en ta tvoj fingrat."

Hrastar je lepo ubogal in na mizo nosil golaže. Prinesel je že tretjega, ko je bilo Josipu dovolj.

Končno gostilničarja vpraša: "Koliko sem ti dolžan za te tri tvoje fingrate?"

Hrastar odgovori: "Kaj boš dolžan! Samo pojdi na mojo njivo in se tam podelaj!"

Anekdotični zbral: SLAVKO DOKL

S SLEDJO VARNEJE

Izšla je nova, dvojna številka revije Sled, ki jo izdaja založniško podjetje Defensor v sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve in zbornico RS za zasebno varovanje. V Sledi svetujejo, kaj postoriti za varen dopust, pišejo o tem, kako "mežikanje" z lučmi zaradi radarja in opozorilna tabla vplivata na hitrost, katera pravila veljajo pri plovbi na morju, seznanite se lahko z novostmi na področju varovanja in drugim.

ZVESTO ČAKANJE - Tale avto (ali tisto, kar je od njega ostalo) lahko tisti, ki se vozijo po cesti proti Kočevju, že kar lep čas opazujejo. Stoji namreč na odcepu proti Hinjam in zvesto čaka lastnika (ali koga drugega), da se ga že končno usmili in ga odpelje tja kamor sodi. (Foto: S. Mirtič)

Zapuščina bogatih mlinov

Mlin v Zagradcu zdaj melje na valje - Teško življenje

Terasasti svet ob Krki in tudi na posameznih kraških poljih, ki so oddaljena od rečne doline, omogoča dobre razmere za kmetovanje. Posebno dobro uspeva koruza, zato je bilo ob reki veliko mlinov; nekdanje samo v zgornjem toku reke delovalo 27 mlinov in žag. Žal danes na njihovo preteklost opozarjajo le raztreseni mlinski kamni, propadla mlinska kolesa in stavbe, ki se podirajo. Vsaka od njih pa v sebi skriva različne pripovedi o načinu življenja mlinarskih družin. Mlini so bili nekoč pomembno družabno središče, mlinar pa je bil tisti obrtnik, ki je po družbeni lestevici veljal nekaj več. Na stare mlino, ki jih danes v zgornjem toku Krke ni več, spominjajo poleg porušeni stavb le še redki valjni mlini.

Eden od takih je v Zagradcu. Zanj je značilno, da so železni valji zamenjali mlinska kamna, kajti kamen se je drobil. Tudi njegovo vzdrževanje je bilo naporno, učinka pa v primerjavi z valji malo. Kdaj je bil mlin v Zagradcu, se točno ne ve, čeprav ljudje ocenjujejo, da stoji že 300 let. Sedanji mlinar Anton Maver, po domače Štupnikov, je dejal, da so tu, kjer sedaj živijo, hišo zgradili

1910. leta. Mlin je imel že njegov oče, v šestdesetih letih pa so prenehali uporabljati kamen. Danes imajo 12 valjčnih mlinov, sami pa proizvajajo tudi elektriko in jo oddajajo. Kot sta dejala mlinar Anton in njegova žena, delajo cele dneve, in to brez dopusta. Anton Maver je kot mlinar začel delati že pri desetih letih, pa tudi po šoli je ostal v mlinu. Pri delu mu pomagajo tudi otroci.

Pšenico, koruzo in redkeje ajdo prinašajo ljudje od daleč naokoli. "Veliko damo na kvaliteto in včasih se zgodi, da ljudje v žakeljku prinesejo pšenico, potem pa želijo, da jim vanj stresemo moko," je dejal gospod Anton. Imajo 7 čistilnih strojev, ki očistijo pšenico ali koruzo, da ostane brez vseh nepotrebnih primesi.

Vsekakor življenje mlinarja ni lahko. potrebno je delati od jutra do večera, še vedno je veliko fizičnega dela. "Zaradi dvigovanja žakljev imam težave s hrbtenico. Nekateri ljudje mi jih pomagajo nesti od avta do vage in spet nazaj v avto, pri drugih pa moram vse storiti sam," je povedal Anton Maver in dodal, da otrokom ne želi tako težkega življenja.

A. JERNEJČIČ

Od pregleda vida do očal

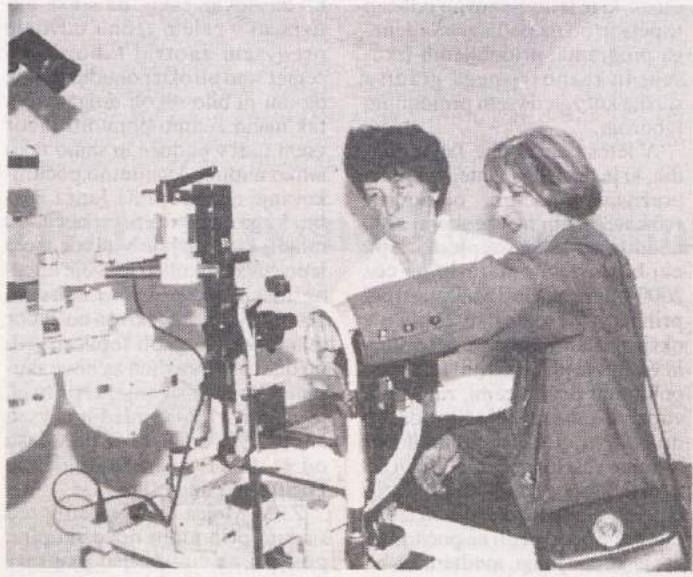
Matija Wachter je v Novem mestu odprl sodoben optični lokal

NOVO MESTO - Pred kratkim je znani novomeški optik Matija Wachter na Glavnem trgu odprl nov lokal, enega najsoodobnejših in najlepših opremljenih takih lokalov v Sloveniji sploh. Oče sedanjega lastnika je v Novem mestu odprl urarsko delavnico leta 1928, ob urarstvu pa se je ukvarjal tudi z optiko in zlatarstvom in prodajal še radijske aparate, gramofone in gramofonske plošče. Sedanji lastnik je od očeta prevzel obrt leta 1969, pred desetimi leti pa je opustil urarstvo in se od takrat ukvarja samo z optiko. "Največ povpraševanja je po korekcijskih očalih, za katera imamo na voljo številne in različne leče, od stanjšanih, foto leč do zelo kakovostnih lahkih plastičnih leč," pravi Wachter. Ljudje prihajajo po taka očala kot samoplačniki, precej pa je tudi takih, ki prihajajo z recepti. Za kratkovidne so korekcijska očala zastoj - seveda za tiste, ki imajo za to recept; daljnovidni pa dobijo potrebna očala zastoj šele po 63. letu starosti. Seveda je treba tudi za očala na recept doplačati, če hoče stranka boljši okvir ali posebne leče. Wachter ima veliko izbiri okvirjev za očala, tako vodilnih svetovnih znamk kot takih za bolj plitve žep.

Vse več je tudi povpraševanja po sončnih očalih in tudi tu je pri Wachterju izbiro zelo velika. "Vsa

sončna očala, ki jih prodajamo, imajo tudi zaščito proti škodljivim UV žarkom, takih brez te zaščite sploh nimamo," pove optik. Jeseni bo začel prodajati tudi kontaktne leče. "Največ naših strank je iz Novega mesta in okolice, veliko jih je iz trebanjskega konca, iz Bele krajine pa tudi od drugod." V novem Wachterjevem lokalu imajo tudi najsoodobnejšo opremo za pregled vida za določanje dioptrije za očala, tudi avtorefraktor, aparat za avtomatsko določevanje dioptrije.

A. B. Matija Wachter

ZDRAVNICI - Na otvoritvi novega Wachterjevega lokala sta si opremo za pregled vida z zanimanjem ogledali tudi znani novomeški očesni zdravnici. Vesna Morela (leva), predstojnica očesnega oddelka novomeške bolnišnice, in dr. Barbara Kusič. (Foto: A. B.)

Zmagovalec viteškega turnirja

Bogata Vinova bera medalj

BREŽICE - Delniška družba VINO Brežice je doslej samo na mednarodnih sejmih VINO v Ljubljani od leta 1961 do danes prejelo več kot 150 odličij, med katerimi je tudi najvišje - šampion. Slednji naslov je dobil beli bizelčan.

VINO je letos na dveh mednarodnih sejmih že prejelo visoka odličja, in sicer sedem zlatih in tri srebrne medalje. Kmetijski novinarji Slovenije so na ocenjevanju najbolje ocenjenih vin na mednarodnem sejmu in prerezu letnika dali VINO Brežice naslov Vinska hiša leta 1996. Naziv je brežiško podjetje na tem ocenjevanju dobilo zaradi najboljšega skupnega seštevka točk nagrajenih vin. Na tej degustaciji je Vinova modra frankinja - ledeno vino, letnik 1993, prejela naziv slovenski vinski prvak 96. Na ocenjevanju vina v Mariboru - gre za t.i. vsakoletni prerez letnika, je modra frankinja, ki so jo donegovali v Vinovih kletih, prejela najvišjo oceno med rdečimi vini, chardonnay izbor, letnik 1996, pa je dobil najvišjo oceno med izbiri.

Brežiško podjetje je nastopilo z vzorci tudi na letošnjem prazniku

• V brežiškem VINO predstavljajo vino količinsko petino celotne proizvodnje.

bizeljskih vin in tam doseglo poleg velike zlate medalje tudi tri zlate in enako število srebrnih medalj.

Beli bizelčan, letnik 1996, ki so ga pridelali v VINO, je zmagovalec v svoji kategoriji in skupni zmagovalec letošnjega slovenskega viteškega turnirja, ki ga je organiziral Evropski red vitezov vina, konzulat za Republiko Slovenijo.

ZAŽGAL POSLOPJE

STARA BUČKA - 40-letni B. M. iz Stare Bučke je utemeljeno osumljen kazniviga dejanja požiga, ker je 25. julija, potem ko se je sprl z očetom in ga pretepel, odšel na gospodarsko poslopje in ga zažgal. Ogenj se je hitro razširil in uničil ostrežje, zgorole je tona sena, uničena je nakladalka za seno in še drugo orodje. Škode je za okoli 2 milijona tolarjev. Policisti in kriminalisti so storilca prijeli in ga s kazensko ovadbo predali preiskovalnemu sodniku v Novem mestu.

Kje nas čakajo radarji

V današnjem vse bolj zbežljavem času nas očitno ne sme nič več presenetiti. Še najmanj nespartanost, včasih že kar do grozljivega absurda pritrana praksa javnih občil. Eno aktualnih cvetk prinaša jutranje in popoldansko radijsko obveščanje o stanju na cestah.

Na radijskih valovih nas najprej dokaj izčrpno seznanijo s številom prometnih nesreč in krvnim davkom, ki so ga zahtevale, ter z zastoji, ki so jih povzročile, včasih tudi s stroški, ki bodo potrebni za popravilo razbite pločevine, na koncu pa nam ponudijo še zelo natančno informacijo o - radarjih: kdaj bo policija zanimala naša hitrost in kje, na katerem odseku te ali one ceste bodo postavljali svoje "zasede". Bolj ko se trudim takšno poročevalsko prakso razumeti, manj mi je jasna. Po eni strani nam ves čas dopovedujejo, da večini prometnih nesreč botruje prekomerna hitrost, po drugi pa brezvestnežem kar takole postrežejo s svarili, kje in kdaj naj bodo v naslednjih urah nekoliko bolj pazljivi. Treba bi bilo vsepovprek strašiti, usmeriti vse razpoložljive sile v odkrivanje in izločanje dirkačev, ne pa jih tako prijazno opozarjati! Kaj je za tiste, ki si - še posebno v nočnih urah - adrenalina dvigujejo s pravimi cestnimi dirkami, lepšega od informacije, kje se jim radarjev nocoj ne bo treba bati!

Sprašujem se, če je ideja za tovrstno informiranje zrasla v radijskih glavah ali morda kar med policisti samimi. Glede na izčrpnost podatkov sklepam, da

drži druga možnost. Toliko slabše! Do nedavnega sem živel v prepričanju, da prometna policija skrbi predvsem za mojo varnost, zdaj me je iti na cesto strah, saj policija vsako jutro in vsak večer preko radijskih valov veliko večino slovenskega asfalta javno prepusti izživiljanju prepotentnih ljubiteljev hitrosti.

Zdi se mi, da se nam hoče ta policija in država s takšnim opozarjanjem nekoliko dobrokati. Zal pa gre za preveč občutljivo in predvsem potencialno življenjsko nevarno reč. Vrh vsega menim tudi, da si bo policija s tem svoj ugled prej zmanjšala kot povečala, enako, kot se ji je zgodilo z nedavnim samoponižanjem v vlogi popustljivega harantača ob prometnih prekrških (mimogrede: zdaj se najbolj splača delati čim večje prekrške, saj ob takojšnjem plačilu državo pretentaš za največ po zakonu pripadajočega ji denarja).

Nemara bi bilo pametno malce pogledati, kdaj so nas varuhi cestnega reda pričeli razveseljevati s takšnimi darili. Ali gre za prebiske ekipe istega notranjega ministra, ki je pred kratkim v Beli krajini prostodušno povedal, da policija ne more prav nič proti vsem številnim (predvsem) Romom, ki po cestah bržjo z neregistriranimi avtomobili?

Pa še drobno vprašanje: ali imam ob navedenem po morebitnem trčenju s katerim od nesojenih hitrostnih prvakov kaj možnosti, da na zatožno klop pokličejo tudi koga iz državne uprave?

ANDREJ ŠURLA

I. Festival Brežice '97

VITEŠKA DVORANA
POSAVSKEGA MUZEJA BREŽICE

Sobota, 2. avgust 1997

ARONOVE VITEŠKE IGRE

Sobota, 2. avgust 1997, ob 21:00

BACHOVE KANTATE
Accademia Daniel Israel s solisti
DOLENJSKI LIST

Nedelja, 3. avgust 1997, ob 20:30

ZLATA DOBA ŠPANJE
Modus Vivendi (Izrael)

S prijazno podporo
Ministrstva za
zunanje zadeve
Države Izrael

Torek, 5. avgust 1997, ob 20:30

BENETKE IN NEAPELJ IZ ČASA
POSILIKAVE VITEŠKE
DVORANE
La Scatola degli Aghi (Basel)

Četrtek, 7. avgust 1997, ob 20:30

MONTEVERDI IN NJEGOV
CAS: NOVI STIL ZA
NASLEDNJA TRI STOLETJA
Suonare e Cantare (Pariz)

S prijazno podporo
Institut français

Sobota, 9. avgust 1997, ob 20:30

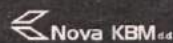
GLASBENI POSLADEK
SONČNEGA KRALJA
Musica ad Rhenum (Utrecht)

S prijazno podporo
Veleposlanstva
Kraljevine
Nizozemske

Nedelja, 10. avgust 1997, ob 20:30

STILE FANTASTICO V AVSTRIJI
IN NEMČIJI
Romanesca (London)

S prijazno podporo

Torek, 12. avgust 1997, ob 20:30

BACHOVA DRUŽINA
V JUŽNONEMSKEM
KONTEKSTU
Musica Antiqua Köln

KRAŠCOMMERCE

Četrtek, 14. avgust 1997, ob 20:30

JOHNNY COCK THY BEAVER -
ANGLEŠKA GLASBA 17. ST.
Z DVORA IN TAVERNE
The Dufay Collective (London)

S prijazno podporo

Sobota, 16. avgust 1997, ob 20:30

ONDAS DO MAR -
SREDNJEVEŠKA GLASBA
MEDITERANA
Ensemble Cantilena Antiqua
(Bologna)
DRUŽINA

Bogastvo turistične ponudbe

V Adlešičih vedo, da lahko turistom ponudijo veliko zanimivega

ADLEŠIČI - Letošnja februarja je postala predsednica turističnega društva Adlešiči Anica Adlešič, ki pa se je skupaj z novo izvoljenim vodstvom že takoj na začetku srečala s finančnimi težavami, saj so morali iz dotacije društva, ki so jo prejeli veliko pozneje, poravnati dolg iz prejšnjega leta. Vendar pa jim to ni vzelo volje za pripravo pestrega delovnega načrta.

"Naša letošnja največja naloga je očistiti in obnoviti vodne vire, ki bi jih lahko ponudili na ogled turistom. Gre za izvire Vodenica in Curek ter še nekatere zanimive studence ob Kolpi," pove Adlešičeva. V začetku julija so si izvire ogledali skupaj s predstavniki krajevne skupnosti Adlešiči in z Miro Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Seveda se v društvu zavedajo, da bodo za obnovo potrebovali denar, za katerega so zaposlili prej omenjeni zavod in črnomaljsko občino.

"Člani društva se z doma-

Anica Adlešič

čimi izdelki kot so pisanice, prtički, košarice, opletene steklenice predstavljamo tudi na prireditvah po Sloveniji. Tako smo bili na prireditvi Aple-Adria, na Intersparovem praznovanju velike noči ter na Topliški noči v Dolenjskih Toplicah. S tem si nabiramo izkušnje, da bomo tudi sami v Adlešičih pripravili prireditev, na kateri bomo sodelovanju z ostalimi društvi predstavili svoj kraj," pravi Adlešičeva. Člani društva se namreč dobro zavedajo bogastva, ki ga imajo Adlešiči z okolico, pa naj gre za naravne znamenitosti ali za domačo obrt. Ne nazadnje je prav to, da v krajevni skupnosti v preteklosti ni bilo velikega industrijskega razvoja, zanje danes prednost, na katero so še kako ponosni. Sedaj jo bodo morali le še pravilno vnovčiti.

M. B.-J.

Cilka Žagar bere Rast v Avstraliji

V zadnji številki revije Primorska srečanja objavlja Zarja Hönn zanimiv pogovor z avstralsko Slovenko Cilko Žagar, ki se je rodila leta 1939 na Dobravi ob Krki. Kot 23-letna učiteljica je prišla leta 1963 z možem v Avstralijo, kjer je morala začeti vse znova: govoriti, pisati, brati, misliti in delati. Po treh letih je začela učiti v avstralski šoli, pridobila pa si je tudi "uradno" pedagoško izobrazbo na univerzi v Perthu. Zdaj že skoraj 30 let živi med rudarji in aborigini, avstralskimi domorodci, v znamenitem Lightning Ridgeu, nahajališču dragocenih črnih opalov, kjer živi 52 narodnosti.

Cilka Žagar je začela pisati že doma, potem pa za razne avstralske časopise in svojčas tudi za Rodno grudo in druge naše časopise ter revije. Zdaj je neke vrste socialna delavka - svetovalka in povezovalka med učenci, učitelji in starši. Leta 1989 je izdala knjigo Odraščanje v Walgettu, šest let kasneje roman Barbara in zdaj pripravlja novo knjigo o zgodovini abo-

riginov v teh krajih.

Za bralce Dolenjskega lista je zanimiv podatek, da bere ta slovenska pisateljica zdaj Novo revijo. Članki so ji zelo všeč, supermoderna poezija pa je zanjo preveč abstraktna: če je pisana za pesnike same, je izraz, kot so izraz razne slike. O tem pravi Cilka Žagarjeva:

"Na poezijo gledam tako kot na slike. Če v meni ustvari čustvo, spoznanje, vidim v njej neko vrednost. Če pa me pusti čisto na suhem, v njej nimam kaj iskati. Mogoče ne dosežem globine, mogoče je niti nima. Iz Novega mesta mi pošiljajo Rast, kjer so bolj poprečni in pristranski pesniki. Avstralski nimajo tako supermoderne in abstraktne poezije..."

Tako prihaja dolenska Rast k naši rojakinji tudi v daljno Avstralijo. Poštnege "rekorda", o katerem smo pisali pred približno 20 leti, ko je naša naročnica (služila je v Londonu pri slovenski družini) dobila Dolenjski list redno vsako soboto, njeni domači na Dolžu nad Stopičami (komaj 12 km od Novega mesta!) pa šele vsak ponedeljek, Rast na dolgi poti v Avstralijo seveda ne more preseči. Pove pa nam med drugim, kje vse živijo in delajo naši ljudje po širnem svetu.

T. GOŠNIK

DEZURNE TRGOVINE

V soboto, 2. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market Drska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7.30 do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 7.30 do 13. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška

• **Štraža:** od 8. do 11. ure: Market Straža

• **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju

• **Metlika:** od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 3. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 19. ure: trgovina Žepik, Ragovska od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah

od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška

• **Štraža:** od 8. do 11. ure: Market Straža

• **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju

• **Zužemberk:** od 8. do 11.30: Market

• **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu

• **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica

• **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič

• **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba

• **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak

• **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market

• **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

Verjemite ali ne...

Krvavec Kum
104.5 105.9

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

tradicionalni
47. GORENJSKI SEJEM

• za vsakogar nekaj
• večerni zabavni program

! KRANJ, 8. - 17. 8. '97 !

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

KMEČKE IGRE - Gasilsko društvo Jugorje je pripravilo že tradicionalne kmečke igre, ki so se jih tokrat udeležile štiri ekipe. Tekmovalci so vozili samokolnico, pospravljali buče, plezali na mlaj po možnjček, pospravljali les in žagali drva. Najbolje se je odrezala ekipa iz Stopič (na fotografiji pri žaganju drv), ki je prešla prehodni pokal v trajno last, sledili pa so tekmovalci z Grabrovc, Jugorja in Gradnika. (Foto: M. B.-J.)

Lepo je sprejeti drugačnega

Pri novomeških družinah in na veselih počitnicah v Dolenjskih Toplicah 27 otrok iz Bihača

NOVO MESTO - Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto je v času od 19. do 27. julija pripravilo počitnice v Dolenjskih Toplicah za 27 osnovnošolcev iz pobratene občine Bihač. Otroke je prva dva dni imelo v gosteh 12 novomeških družin, nato pa so se pridružili slovenski mladini na Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah.

"S temi počitnicami smo želeli pomagati otrokom iz Bihača, da se razbremenijo stiska, ki jih doživljajo po vojni v svojem okolju. Takšna oblika druženja je čudovita izkušnja tako za nas kot za bihaške otroke, tem bolj zato, ker že dolgo nismo imeli priložnosti za tovrstna srečanja. Mislim, da je največje dejanje, če brez predsodkov in prijazno odpreš vrata nekemu, ki ga ne poznaš, ga sprejmeš takšnega, kot je in ga spoštuješ v njegovi drugačnosti. V ljudeh so še vedno zadržki glede preteklosti in vse prehitro se zaključujejo razna mnenja o tistih, ki so drugačni od nas. Z našim projektom smo želeli to premagati, pokazati solidarnost do drugačnih in ravno to vzbuditi že pri mladih," pravi vodja projekta Branka Bukovec.

Ob prihodu v Novo mesto 19. julija se je 27 bihaških otrok srečalo z družinami gostiteljicami,

ki so jim pripravile kosilo, zvečer pa je Društvo za razvijanje prostovoljnega dela priredilo spoznavni večer v Zbirnem centru v Šmihelu, na katerem so poleg bihaških otrok nastopili tudi begunci, ki živijo v Novem mestu, ter skupina Lastovke. 12 novomeških družin, ki je izkazalo svojo gostoljubnost bihaškim otrokom, zaslužijo vso pohvalo za dobro voljo, razumevanje in prostovoljno pomoč. Poleg prostovoljcev je društvu finančno pomagalo veliko podpornikov: donatorji iz Švice, Mestna občina Novo mesto in Zveza prijateljev mladine Novo mesto.

Na vseslovenskih veselih počitnicah v Dolenjskih Toplicah so se bihaški otroci dobro počutili med slovenskimi vrstniki. Veliko jih pove, da so se na začetku srečevali z različnimi občutki glede tabora, vrstnikov, Aida ni verjela besedam mentorjev, da bo jokala, ko se bodo razšli. Začetni strahovi, razni pomisleki pa so kmalu izginili. Ob spoznavanju, igri in tekmovalnih so se sklenila trdna prijateljstva, izmenjali so se naslovi, ob pestrih aktivnostih in spoznavanju novih stvari je zraslo veliko navdušenje za tabor in Aida priznava, da se bo težko poslovila od

njeja in svojih slovenskih prijateljev.

"Čeprav smo pripravili počitnice za majhno skupino otrok, smo naredili velik korak. Vsak od teh otrok bo odnesel domov nova spoznanja, številne vtise, ki jih bo širil v družini in med prijatelji. Na ta način se gradijo mostovi med nami in pozitivno mnenje, zato je potrebno v prihodnje nadaljevati s tovrstnimi programi," pravi Branka Bukovec.

D. ŽAGAR

Drugačne, ustvarjalne počitnice

Tudi razstava

KOSTANJEVICA - Člani Društva zaveznikov mehkega pristanika Krško so se odločili, da med 22. in 30. julijem organizirajo tradicionalni poletni tabor v Karleah pri Kostanjevici. S taborom želijo ducatu osnovnošolskih otrok iz begunskih in socialno najbolj ogroženih družin v Posavju omogočiti večdnevno bivanje in druženje v naravi. Tokrat so povabili otroke iz postojnskega zbirnega centra, otroke - begunce, ki živijo v Krškem, ter otroke iz socialno ogroženih družin, ki jih je predlagal Center za socialno delo.

V tem času so pod vodstvom študentk socialne pedagogike, predšolske vzgoje in drugih mentorjev sodelovali v različnih aktivnostih, kjer si nabirajo izkušnje, gradijo pozitivnejšo samopodobo, čut za odgovornost, solidarnost in imajo obilo možnosti za dokazovanje.

Udeleženci v neposrednem stiku z naravo in ljudmi iz različnih socialnih in kulturnih okolij gradijo razmišljujoč in toleranten odnos do narave in soljudi. Tabora se udeležuje tudi 10 mladostnikov, ki jih zanima in imajo voljo do takšnega dela, ki si želijo drugačnih počitnic, takšnih, ki jih ne bi uresničevali in omejevali v njihovem osebnem izražanju in ki bi prispevale k aktivnemu preživljanju prostega časa kot tudi njihovi osebnostni rasti.

V tem času so se mladi lotili tudi čiščenja obrežja Krke, v ustvarjalnih delavnica pa so kreativno oblikovali odpadke. Zanimivejše izdelke bodo razstavili pred kulturnim domom na prireditvi v Krškem, katere namen je, kot pravi član Društva zaveznikov mehkega pristanika Krško Tom Gomizelj, predvsem osveščanje javnosti. Tabor je za otroke popolnoma brezplačen in temelji na prostovoljnem delu mentorjev ter pomoči Zavoda za odprto družbo, občine Krško in nekaterih sponzorjev.

T. G.

Osvežitev v bazenu

Kopalci bolj kulturni

DOLENJSKE TOPLICE - Tukajšnje toplice med tednom obišče od 200 do 250 ljudi na dan, med vikendom pa se obisk znatno poveča, saj imajo od 700 do 800 obiskovalcev. Največ gneče je popoldne, ko pridejo na bazen tudi hotelski gostje. Drugače pa so obiskovalci predvsem otroci in osebe do 40 let, izredno malo pa je zelo starih ljudi.

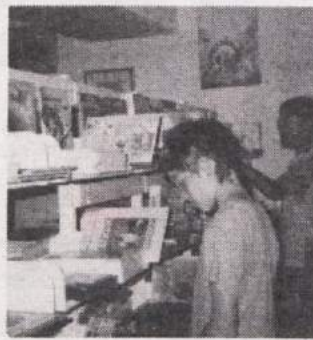
"Velja pa omeniti, da se je zelo zboljšala kultura kopalcev. Tudi kraj je manj, saj stranke na to opozarjamo. Ker je skakanje prepovedano, ni nesreč. Za varnost skriva dva varnostnika, ob gnečah - najpogosteje je to med vikendom - pa smo trije," je dejal vodja bazena Nikola Reba, ki tu dela že 18 let.

Zaradi slabega vremena je obisk v primerjavi z lani slabši, velik je bil v maju, ko so v bazenu športne dneve preživeli šolarji. Pa tudi ponoven naval na morje ne obeta več prenapoljenih bazenov, kot v letih 1992 in 1993. Dve obiskovalki sta o obisku bazena v Dolenjskih Toplicah dejali:

CVETKA KOKALJ iz Litije: "Sem hodimo z družino več let,

AVTOBUS ZAGOREL

KRŠKO - Natakarica na avtobusni postaji v Krškem je v nedeljo okoli 11. ure opazila, da v notranjosti parkirane avtobusa gori. Ko so na kraj požara prišli policisti, je bila vsa notranjost avtobusa v dimu, zato so policisti razbili steklo in z dvema gasilnima aparatoma delno pogasili ogenj, do konca pa je to uspelo poklicnim gasilec iz Krškega, ki so tako preprečili hujšo škodo. Požar je uničil armaturno ploščo, obgorel pa je tudi prednji del avtobusa.

KNJIGE NE SAMEVAJO - Mladi tudi med počitnicami posegajo po knjigah.

Na počitnice s knjigo

NOVO MESTO - Pokukali smo v Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in ugotovili, da so na Odelku za odrasle (ali bolj znano v Ljudski knjižnici) police kar precej prazne. Ker je ta oddelek namenjen prostemu času in razvedrilu, se je izposoja povečala za 30 odst. v primerjavi s povprečno izposojom med letom. Zamenjal se je tudi status uporabnikov. Prej so bili predvsem srednješolci, ki so si najpogosteje sposojali knjige za čtivo in strokovno gradivo, sedaj pa najraje berejo romane, potopise in kriminalke, ki bralcem krajšajo prosti čas ali pa jim delajo družbo na dopustu.

Na oddelku za mladino (ali bolj znano v Pionirski knjižnici) se je izposoja zmanjšala za 10 odst., vendar se je na splošno obisk povečal, ker imajo vsako dopoldne različne likovne dejavnosti.

Na študijskem oddelku Knjižnice Mirana Jarca pa se je izposoja zmanjšala skoraj za pol, obiskovalci pa so predvsem srednješolci. Vendar je že v avgustu pričakovati ponovno povečano zanimanje za strokovna dela in čtivo, saj se (popravni) izpiti hitro bližajo.

A. JERNEJČIČ

S PERISKOPOM

BREŽICE - Brežiški gimnazijci naj bi imeli v prihodnje med svojimi šolskimi pripomočki tudi periskope. Te naprave zato, da bi lahko gledali čez zid, če bi ga res postavili pred šolsko okno, kot to želijo narediti nekateri.

letos pa smo tu prvič. Obiskujemo več toplic, te pa so med lepšimi, ker imajo veliko zelenja. Tudi bazen je dovolj velik in ni prevelike gneče."

ANITA MUŠIČ iz Ljubljane: "V hotelu sem na počitnicah za 14 dni. Šla sem že na nekaj izletov po Dolenjski, popoldneve pa preživim ob bazenu. Vreme je lepo, tu ni hrupa in gneče, kot je na ljubljanskih kopalščih, zato mi je tu všeč."

A. JERNEJČIČ

OB IGRALNEM KORITU - Malčki (Miškolini in Ribice) se veselo igrajo pred leseno hišico za vrtcem. (Foto: A. Jernejčič)

Od nove hiške do gradička

Številne novosti v žužemberškem otroškem vrtcu

ŽUŽEMBERK - Predšolska vzgoja je že dlje časa v fazi prenavljanja, posledica pa so spremembe vrtcev, ki iščejo lastno podobo. Tako je tudi v vzgojno-varstveni enoti Žužemberk, ki je v zadnjem letu doživela veliko sprememb.

Otroci so se najbolj razveselili lesene hiške, ki je postavljena za vrtcem in jo uporabljajo za igranje in shranjevanje igračk. Najbolj se sprostitjo ob igralnem koritu, ki je lahko napolnjen z vodo, žitom ali mivko, pozimi pa tudi s snegom. Poleg preurejene garderobe lahko na novih knjižnih policah vzgojiteljice razstavljajo knjige tako, da so malčkom bližje. Že med letom je potekala knjižna vzgoja, da bi otrok dobil pravičen odnos do knjige. V vrtcu so prenovili tudi igralnico, ki jo v kotu krasi velik lesen gradiček, ki ga uporabljajo za igro, zgornji del tudi za počitek. Dve tretjini sredstev so zbrali s pomočjo delovnih organizacij, ostalo pa so sami prispevali.

Velika pridobitev v vrtcu je sa-

nacija kuhinje, ki je bila res potrebna, pri čiščenju pa jim bo v pomoč novi vozček. Polepšali so tudi brežino pred vrtcem, kjer so spomladaj posadili okrasne grmičke. Nekaj novosti je bilo tudi v ostalih oddelkih vrtca.

"Sicer se vzgojiteljice trudimo obogatiti program na različnih vzgojnih področjih. Imamo pestre gibalne dejavnosti. Pomembno je pravilno vključevanje otrok v šolo ter privzganje na pozitivne vrednote in odnos do narave. Za igranje uporabljamo lutke, ki jih naredimo same. V življenje in delo vrtca pa vključujemo tudi starše, saj so dobri sodelavci," je dejala vodja VVE Žužemberk Olga Longar.

V prihodnje želijo v vrtcu pokriti teraso pred igralnico, da bi se otroci lahko igrali zunaj tudi v slabem vremenu. Vsekakor se je omenjeni vrtec zelo obogatil v zadnjih treh letih z igralnimi sredstvi, tako da bodo otroci na otroške dni res lahko ohranili lepe spomine.

A. JERNEJČIČ

Nasmejani in razigrani udeleženci ture Highlights of Slovenia na pikniku v Ribnici.

Šest spet vpisanih v zlato knjigo

VELIKE LAŠČE - Med 354 učenci osnovne šole Primoža Trubarja v Velikih Laščah in vključno tremi podružničnimi šolami je bilo v minulem šolskem letu kar 110 odličnjakov. Šest učencev pa je bilo vseh osem let odličnih in so jih vpisali v zlato knjigo odličnjakov. To so: Rok Devjak, Majda Centa, Tomaž Levstik, Saša Pirman, Sarah Šiler in Tatjana Zakrajšek.

Zelo uspešno so osmošolci prestali tudi skupinsko preverjanje znanja. Izostankov od pouka je bilo le za dobre 3 odstotke. Vodstvo šole je posebno veselo, da učenci niso bili žrtve nobene prometne nesreče, v šoli pa se je poškodovalo (zvinci, zlomi) le 8 učencev. Te dni v okolici šole dokončujejo urejanje parkirišč in prometnega režima, ki bo tak, da bo še bolj poskrbljeno za prometno varnost otrok, saj bo v neposredni okolici šole prepovedano parkiranje.

Ravnatelj šole Edi Zgonc ocenjuje za razveseljivo dejstvo, da bodo v prihodnjem šolskem letu spet imeli dva prva razreda (lani se je to prvič zgodilo), ker število učencev na matični šoli in na podružnični šoli Rob narašča, žal pa pada v Karlovici in na Turjaku. Matični šoli primanjkujejo tri učilnice, zato bodo morali uvedti dvoimenski pouk ali pa varčevati pri pouku vzgojnih predmetov. Pri ministrstvu za šolstvo ni poslaha za dozidavo treh učilnic.

J. PRIMC

Pripeljal avtobus ameriških slovencev

Izjemno vzdušje med rojaki

Popotniki-veterani s potomci so se med obiski slovenskih mest udeležili tudi 41. Srečanja v moji deželi in maše v Ribnici, srečali sorodnike in znance ter se pozno popoldne odpravili naprej. Budno sta jih spremljala glavni organizator Tony Klepec in Kompasov veteran Brane Vidmar.

Njihova tura se je imenovala Highlights of Slovenia in je vključevala poleg ogleda naše države še Avstrijo in južni del Nemčije. Okoli 40 popotnikov se je odpravilo iz Pittsburgha v München, kjer jih je pot vodila na Bled, v Kranjsko Goro, na Brezje, v Ljubljano, Šmarjeto, Novo mesto in na Bizelsko, nato pa so si ogledali grad Rajhenburg, Brestanico in sevniški grad, grad Otočec ter se v Ribnici udeležili že omenjenega srečanja. V Beli krajini so si ogledali vasi in cerkve, v Borštno vinski klet, nato pa še Beljak, Salzburg, Bavarsko in Inzell. Pred koncem so se ustavili v Mozartovem zlatem mestu, ki je znano po največjih glasbenih prireditvah na svetu. Pred ponovno vrnitvijo v Pittsburgh so si ogledali slovito Orlovo gnezdo, kjer je Adolf Hitler na višku svojih nacističnih uspehov bival in koval osvajalske načrte.

Izjemno vzdušje med poznavalci dobrot sta ustvarila Tony Klepec in Slavko Straser, tako da je izlet potekal veselo, v okviru domačnosti, prijateljstva in "slovenskih korenin".

IVAN CIMERMAN

Topliški polharji

Bolj ko za lov jim je za ohranjanje starih šeg in navad - Zdravilna poljska mast

DOLENJSKE TOPLICE - V Sloveniji so štiri polharska društva. Eno teh je društvo iz Dolenjskih Toplic. Društvo oziroma družina polharjev Polh na Dolenjskem, kot se uradno imenuje, deluje 5. leto in šteje okoli 50 članov. Društvo je sodelovalo tudi na nedavni Topliški noči, kjer je prikazalo svojo dejavnost.

"Nam je več za ohranjanje starih šeg in navad, za gojenje tradicije in za varstvo narave, kot pa za sam poljši lov," zatrjuje predsednik društva Stane Kumelj in gospodar Ignac Rogelj. "Od starih vrst polha so tri stalno zaščitene, to so drevesni in vrtni polh ter podlesek, najmanjši polh sploh. Loviti je dovoljeno samo navadnega polha, in to le od 25. septembra do začetka novembra," sta povedala polharja. Če "črni" polharji nastavijo pasti pred 25. septembrom, jim jih člani društva snamejo in odvzamejo.

Člani topliškega polharskega društva so v glavnem domačini iz teh krajev pod Kočevskim Rogom, imajo pa tudi člani iz novomeškega konca, iz Ljubljane, tudi kakšen Štajerec se najde vmes, njihov član je celo en Italijan. Od gozdarjev imajo v najemu gozdno kočjo na Pogorelcu v Rogu, na polharji pa hodijo od Bele do Suhe krajine, na Gorjance in še kam. "Na polhariji je glavna stvar prijateljsko druženje, ne toliko ulov, vsako leto pa priredimo polharsko noč."

Društvo tudi prodaja poljšo mast, ki jo imajo za izvrstno zdravilo. Gospodar Nace si je pri delu v gozdu močno poškodoval prsta na roki. "Tega, ki mi

je strán visel, sem zamazal s poljšo mastjo in pritisnil nazaj in sploh ni videti, da bi bil kdaj poškodovan; ta, ki so mi ga v bolnici oskrbeli, je pa še danes pokvečen," kaže prsta Rogelj. Prodajajo tudi polhovke, za vsako je potrebnih okoli 32 polhovih kožic. Njihov član mora imeti polhovko, sicer mora plačati kazen. Polhovke jim izkožic, ki jih dajo ustrojiti, delajo v Kočevju. Na Topliški noči so tamkajšnji polharji prikazali tudi več vrst poljših pasti. "Pasti pa ne prodajamo, le posnetek stare dolenjske poljšje škatle ali škrinjce, kot so včasih rekli, iz žgane gline prodajamo kot spominek."

A. B.

Stane Kumelj

Ignac Rogelj

Prej več rož, zdaj asfalta

Spomini upokojene učiteljice Ludovike Gosar-Šteh - Klepetulja je vse vedela

MALA VAS - Upokojena učiteljica Ludovika Gosar-Šteh šteje 74 let, na šoli v Kompoljah je učila 33 let, skupne delovne dobe ima 36 let in 6 mesecev, z možem pa živita v Mali vasi, kjer sta si ob upokojitvi leta 1982 kupila hišo.

Ludovika je začela delati po vojni, ko je bilo treba prijeti za vsako delo in ko nadur niso plačevali. V Kompoljah je na štirirazrednici prva leta učila prek 50 otrok, zadnje leto le še 24. Dva razreda učencev je učila dopoldne, dva pa popoldne, saj je bila na šoli le ona. Ob večerih pa so bile še konference, sestanki in razno delo za potrebe občine, vse brezplačno. Po plačo se je vozila v Grosuplje kar s kolesom. Učenci so bili pridni, ubogljivi, vmes pa so bile redke izjeme. Spominja se učenke, ki je med njeno razlago vedno klepetala, ko pa jo je vprašala, kaj je pravkar ona, učiteljica, predavala, ji je vedno prav odgovorila.

Pred kratkim jo je sedanji šolski kolektiv, ki šteje dve učiteljici (v šoli je okoli 30 otrok) in še dve vzgojiteljici v vrtcu, povabil na obisk. Videla, da se je marsikaj spremenilo. Razlika je kot noč pa dan. Šola je lepo urejena. V njenem nekdanjem stanovanju je zdaj vrtec. Pri šoli je igrišče, ki ga nekdanji ni bilo. Sploh je okoli šole zdaj vse lepo in asfaltirano, le šol-

Ludovika Gosar-Šteh

skega vrta ni več in tudi cvetja ne, ljudje pa se še vedno spominjo njenih tulipanov in hijacint. Skratka: prej je bilo okoli šole več zelenja, zdaj pa je več asfalta, pravi Ludovika.

Ob upokojitvi je mislila, da bo uživala sadove svojega dela. Vendar ji zdaj nagaja zdravje. Predvsem slabše vidi. Ne prenese pa tudi hrupa, saj je bilo dovolj živahno v šoli in ob vsem tistem obvezno-prostovoljnem povojnem delu, ko ni imela časa zase.

J. PRIMC

Križarjenje, zakaj pa ne?

Kompas Turizem letos popestril program s križarjenjem po Mediteranu in Grčiji

Še pred kratimi je za žep povprečnega Slovenca veljalo, da so križarjenja predraga. Kot so to pred časom na krovu katamarana novinarjem povedali turistični delavci podjetja Kompas Turizem, sedaj gornja trditev drži vse manj, saj se lahko za razmeroma dostopno ceno 990 mark od konca maja do septembra za 8 dni podate od Benetk od grških otokov in Dubrovnik z veliko in udobno ladjo Princess Danae, pripravljene so številni izleti, potovanja pa organizira Kompas Airtours iz Ljubljane. Ladja, ki je dolga 162 metrov, pluje pod panamsko zastavo, sprejme pa 640 potnikov, za katere skrbi 250-članska posadka, tako da je ladja s številnimi aktivnostmi in drugo ladijsko ponudbo pravo moderno mesto v malem. Njena večja različica je ladja Melody, ki pluje po zahodnem Sredozemlju, 8-dnevno križarjenje pa je na voljo od 1.480 mark dalje. V ceno je vseta vsa hrana, posebej je treba plačati le pijačo in dodatne izlete, če se

odločite zanje. To potovanje je primerno predvsem za družine, saj je križarjenje do 17. leta starosti brezplačno. Melody se ustavi na primer tudi v svetovno znanih pristaniščih Capri, Palermo, Tunis, Palma de Mallorca, Ibiza in Barcelona, od kod se je mogoče odpraviti na različne izlete. Ladja Melody lahko sprejme kar 1.600 potnikov, za njihovo udobje pa skrbi 535 članov osebja.

Sicer pa se lahko s katamaranom Prince ob Venice, ki letos že peto leto zapored vozi iz Potoroča proti Benetkam, od 29. junija dalje vsako drugo nedeljo odpravite v Rimini, kjer bo mogoče ogled Riminija, obisk San Marina in parka Italia in miniatura ali pa si lahko privoščite zabavo v vodnem parku Acqua Fun. Urnik katamarana Prince of Venice, ki je v našem delu Jadrana posebnost, bo letos vozil vse do 2. novembra, potnike pa bodo verjetno prevažali tudi med beneškim karnevalom.

T. G.

SLAČNIKOVA JAMA - Slačnikova jama se nahaja na levem bregu reke Krke pri "Flančnikih" ali nekdanjem napojišču, ki je le nekaj metrov od regionalne ceste Žužemberk-Novo mesto. Jama je ob vhodu odprta, da človek lahko vstopi pod njeno streho, nato pa se spusti v ozek rov, ki se po nekaj metrih razširi. Jama je pod Hruševjem, tako se je imenovalo naselje nekaj koč pri Drenju. Dobro bi bilo, če bi se zanjo zanimalo turistično društvo Žužemberk in bi jo dalo raziskati jamarjem, saj v Dolenjskih Toplicah turistično društvo žal ne obstaja. (Foto: T. Virant)

V Blatni jami spet netopirji

Pestro v taboru mladih Žužemberk '97

ŽUŽEMBERK - Da je življenje in taborjenje ob dolenjski lepotici Krki na Luki res zabavno, dokazujejo nenehni tabori. Že se poslovi ena skupina, prostor zasede naslednja. Tokrat so se tabora, ki so ga poimenovali Žužemberk '97, udeležili osnovnošolci iz cele Slovenije, vodja in organizator je Andrej Stanovnik. S še dvema spremljevalcema za mlade skrbi jo cel dan, dejavnosti pa so športno-naravoslovnne in jih vodijo strokovnjaki.

Mladi so se udeležili šole jahanja, vozili z vozovi in kočijo, streljali z loki, se s kanuji spuščali po reki, poslušali predavanje o ribolovu, domačina pa sta skupino popeljala s kmečkim vozom. V naravoslovnem dnevu so spoznali kraj, v gozdovih neokrnjene narave so izdelali svoj herbarij in si pripravili kosilo v naravi.

Seveda ni šlo brez dogodivščin na vodi. Po reki so se vozili s čolni, imeli šolo vožnje s kanuji dvosedi in se z njimi spustili do Dvora. Pravo doživetje je bilo seznanjanje z jamarskimi veščinami pod vodstvom Mirana Udovca, specialista za orientacijo, topografijo in mineralogijo. Pridružila sem

se jim pri spustu v trinadstropno Črničovo jamo na Jami pri Dvoru ali Blatno jamo, kakor jo imenujejo. Raziskana je bila že leta 1829, dolga je 185 metrov, iz nje ponovno izvirajo vode potoka Sica, ki ima izviri in ponor pri Stavci vasi.

Pod skrbnim vodstvom smo se spustili v 16 metrov globoko jamo vse do lepe dvorane. Spust do nje pa je bil precej naporen, saj so bile pregrade ponekod zelo ozke. Strop so krasili majhni kapniki, nekaj mogočnih je bilo žal uničenih. "Pred mnogimi leti je bilo v jami veliko netopirjev, a jih je pregnala skupina, ki je v njej počivala in kurila ogenj. Dva pa smo ponovno opazili s prejšnjo skupino, kar pomeni, da se netopirji ponovno vračajo," je povedal Andrej Stanovnik. Žal jih ni nisimo videli, smo pa opazili jajce, ki ga je v jami shranila podlasica. Med spustom smo zvedeli še veliko o zgodovini jame. Jama se upravičeno imenuje blatna, saj smo se iz nje vrnili popolnoma blatni.

A. JERNEJČIČ

13. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL IDRIART

BORL - Na gradu Borl poteka tretje leto poletni festival Idriart, 13. mednarodni in medkulturni poletni festival. Letošnji osrednji dogodek festivala je bilo Mirovno zasedanje od 12. do 19. julija. Idriart takrat gosti konferenco "Umetnost kot ustvarjalna sila za mir - Scenarij za 21. stoletje", katere ideja se je porodila leta 1996 med srečanjem Mihe Pogačnika z Rajem Isarjem, direktorjem Unesca v Parizu. Obenem v času Mirovne konference poteka na gradu Borl tudi otroški festival, glavna tema je mir. Otroški festival želi spodbuditi otroke in odrasle k večji strpnosti in k sprejemanju drugačnosti ljudi in kultur.

Pri spustu v Črničovo jamo

KONEC USPEŠNE DEBATNE SEZONE

ČRNOMELJ - Od 5. do 12. julija je na Pokljuki potekal zaključni osemdnevni debatni tabor, ki so se ga udeležili tudi člani debatnega krožka črnomaljske gimnazije. Po izjemno uspešni sezoni, ki so jo začeli že s prvim nastopom marca v Ljubljani, kjer so zasedli odlični prvo in četrto mesto, in kasneje v Izoli, kjer so osvojili tretje mesto, je na Pokljuki prišel čas za sklepno tekmovanje, hkrati pa tudi za srečanje vseh dijakov, mentorjev in organizatorjev. To srečanje je bilo še posebej pomembno, saj je uspeh odločil o uvrstitvi na evropsko tekmovanje iz debatiranja, ki bo letos v Latviji. Prav zato je debata, t.i. enourno argumentiranje dveh nasprotujočih si skupin, potekala v slovenskem in angleškem jeziku, in sicer na temi "Prepoved raziskav kloniranja po vsem svetu je opravičljiva" in "Open society requires open borders". Vsa tekmovalec je imel na voljo le 5-6 minut, da je navedel dobre in prepričljive argumente, nato pa je sledilo navzkrižno spraševanje dveh govorcev iz nasprotnih ekip. Črnomaljčani so upravičili pričakovanja in Toni Papež je z drugim mestom postal del ekipe, ki bo v Latviji zastopala Slovenijo. Odlično pa je opravila tudi Ana Avguštin, ki je zasedla tretje mesto in se bo udeležila hrvaškega državnega debatnega tekmovanja. Vsem čestitamo in želimo veliko sreče na nadaljnjih tekmovanjih.

ROZI SAJE

RADIO

104.5 105.9

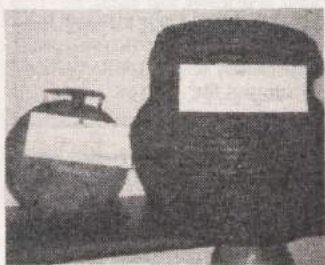

107.3 107.5

91.2

OGNJIŠČE

Čestitke, osmrtnice, obvestila... od ponedeljka do petka med 7. in 14. uro na telefon 061/1521126 in 1521671 ter po faksu 061/1521647.

"BANKA" IN "BDI" - Dva predmeta z bogate razstave v avli žužemberške šole. Na levi je "banka", levena posoda, ki se je uporabljala za nošenje vina. Na desni je "bdi", stara pletena posoda, ki se je uporabljala na kmetijah za shranjevanje suhega sadja, fižola ipd.

Naloge na ogled

Razstavili tudi kmečka orodja

ŽUŽEMBERK - Na OŠ Žužemberk so si obiskovalci v mesecu dni lahko ogledali bogato razstavo, ki so jo ob zaključku letošnjega šolskega leta že tretjič pripravili učenci te šole. V okviru šolskega projekta so osnovnošolci naredili raziskovalne naloge, ki so krasile avlo šole. Stene so zapolnile likovne upodobitve zidanic, panoje pa teme: Portali, dr. Fran Bradač, dr. Anča Tavčar-Konvalinka, v angleščini naloga Dan v Suhi krajini, turistična naloga Ohranimo preteklost, stopimo v prihodnost in Polje, kdo bo tebe ljubil.

Učenci podružnične šole Ajdovec so z nalogo Staro kmečko orodje le-to tudi razstavili in popestrili že tako lepo in zanimivo razstavo. Staro kmečko orodje so si sposodili od domačinov. Kot je dejala ravnateljica OŠ Žužemberk Jelka Mrvar, želijo v novem šolskem letu pripraviti šolski muzej starih predmetov. Že zdaj so zbrali veliko orodja, nekaj pa so ga šoli podarili.

Tako bodo z zbiranjem starih predmetov obudili njegovo funkcijo in zgodbe, ki se vežejo nanj. S tem bodo zgodovino ohranili in jo prenesli v prihodnost.

A. JERNEJČIČ

IZVIR ZDRAVILNE VODE - Veliko je studencev, iz katerih teče mrzla in čista voda a jih je preraslo gmričevje. Tako se je zgodilo tudi s studencem med Hinjami in Smuko, približno 2 kilometra do Smuke. Posebnost tega izvira je, kot pravi ljudsko izročilo, da iz njega teče zdravilna voda za oči. Ko so lani naredili asfalt, so dohod od izvira zasuli. Že spomladi pa je Jože Jernejčič iz Žužemberka odstranil gmričevje, tako da je možen dohod do njega. "Včasih je bil to velik izvir, ljudje so vodo pili, ko so hodili peš. Danes avtomobili in vodovod delajo svoje," je dejal in dodal, da bo kmalu spet odstranil na novo zrasto gmričevje, kajti brez občasnega vzdrževanja bo dostop do te zdravilne vode, za katero vedo le domačini, spet zaraščen. (Foto: A. Jernejčič)

Naši kraji in njih pesem

Kaseta in CD plošča o glasbi v dobropoljski občini - Pred kratkim predstavitev

DOBREPOLJE - V gostišču Zora v Kompoljah so 23. junija predstavili kaseto in ploščo posameznih glasbenikov, ansamblov in pevskih zborov iz dobropoljske občine, se pravi struške in dobropoljske doline, z naslovom "Naši kraji in njihova pesem". Hkrati so izdali tudi knjižico z istim naslovom, v kateri so predstavljeni v besedi in sliki vsi, ki so posneti na plošči in kaseti. Ploščo in kaseto je izdala Ceya, d.o.o., Šmarje Sap ob pomoči občine Dobropolje in drugih pokroviteljev, podjetij, podjetnikov in obrtnikov iz domače občine.

Na kaseti in plošči so nastopajoči predstavili predvsem nastopne skladbe v raznih priredbah pa tudi nekatere umetne. Prva je Zvon, ki

poudarja pevsko tradicijo dobropoljske in Struške doline in zvon je prav zato tudi v občinskem grbu. Godba Dobropolje se je predstavila za uvod s "Pozdravljen Slovenija", za zaključek pa z "Dolenjsko koračnico". Jože Zajc, ki smo ga v našem časopisu že predstavili, je na violinskih citre zaigral več narodnih pesmi; učenec glasbene šole Blaž Škulj pa je na harmoniko zaigral venček narodnih.

Predstavljeni so še: moški pevski zbor Struge, Dobropoljski oktet, mladinski pevski zbor osnovnih šol Dobropolje in Struge, moški pevski zbor "Rafko Fabiani", vokalna skupina "Mavrica" in Zagoriški fantje.

J. P.

Ponoči vozi, po dnevi slika

Ribnice se bo slikarsko lotil nekoliko drugače

RIBNICA - Skoraj še sveže slovenske časopise med drugo in tretjo uro vsak dan zjutraj od Iga do Starega trga že več let razvaža ljubljanski Ribničan Dušan Matoš. Ob nedeljah ga nadomešča 22-letna hčerka Tina, študentka filozofije in pred leti odlična slovenska telovadka.

Dušan je več let delal v takratni Službi družbenega knjigovodstva, ker pa je umetniška duša, se je odločil za bolj razgiban posel, zato se je zaposlil pri Delu. Vsak dan prevozi 250 kilometrov.

Zelo mikavno je prebijanje dneva, ko se v zgodnjih jutranjih urah žival pada na nekakšen potep. Na vsej poti je zelo previden nanjo, saj cesto prečka na že "določenih" krajih. Pravi, da ga vsako jutro pri Mozlju pričaka čreda košut, ki se pase in se ne ustraši pred močnimi žarometi. Ponekod mu srečno voznijo "zaželijo" medved, lisica, divji prašiči in vse drugo, kar leze in pleza v gozdu.

Pred kratkim je v Galeriji M-3 ribniškega Amadeusa odprl prodajno razstavo z 20 slikami, kate-

Dušan Matoš

rih cene so bile primerne. S slikarstvom (olje - platno v zadnjem času tudi svičnik), se ukvarja več kot 25 let. V začetku je bilo mogoče na slikah opaziti nadrealistične motive, saj je kar mrgolelo raznih ribniških lesenih izdelkov. Po Slovenji je imel več razstav, zelo dejaven je tudi v bežigrjski galeriji. Zdaj se pripravlja na "posnetek" Ribnice s Sv. Ane, saj je le tako mogoče pokazati raznolikost in razsežnost pokrajine.

"Več slikarjev je Ribničana upodobilo iz profila. Jaz ga bo nekoliko drugače, saj sem prepričan, da v odhajajoči državi lahko slika pokaže več," pravi Dušan Matoš.

M. GLAVONJIČ

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKE BELE KRAJINE

STUDIO

103.0 MHZ

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 31. VII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.15 VIDEORING
10.45 TEDENSKI IZBOR HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 2/26
11.10 CADFAEL, angl. naniz.
12.30 ROJEN MED DIVJIMI ŽIVALMI, franc. dok. nadalj., 9/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrica
16.00 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM QUASIMODOVE ČAROBNE DOGOĐIVŠČINE, fran. serija, 15/26
17.35 TOM IN JERRY
17.45 LJUBEZEN BOLI, angl. nadalj., 8/10
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.00 V OGENJ, ANGL. drama, 1/3
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE avstral. nadalj., 3/39
23.15 SESTRE, amer. naniz., 7/22

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 15.25 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 2/39; 15.55 Sestre, amer. naniz., 6/22 - 16.45 Šport - 18.30 Filmski triki - 19.00 Skrb za zemljo, angl. dok. serija, 12/13 - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Alas De Mariposa, špan. film - 21.55 (Ne)znani oder - 22.25 Koncert orkestra SF - 23.20 Koncert simfoničnega orkestra akademije za glasbo

KANAL A

10.40 Risana serija - 11.05 Prosim, ne jejte marjetic (naniz.) - 11.35 Ta čudna znanost - 12.00 Korak za korakom (ponov.) - 12.25 Oprah show (ponov.) - 13.30 'alo, 'alo (ponov.) - 14.00 Mantis (ponov.) - 15.10 Dannyjeve zvezde - 16.10 Rajska obala (ponov.) - 16.35 Drzni in lepi (ponov.) - 17.00 Oprah show - 17.50 Drzni in lepi (nadalj.) - 18.15 Rajska obala (naniz.) - 18.45 Charles je glavni (naniz.) - 19.10 Srečni časi (naniz.) - 19.35 Korak za korakom (naniz.) - 20.00 Elen (naniz.) - 20.30 Otroci ljubezni (film) - 22.05 Remington Steele (naniz.) - 22.55 Avtovizija - 23.20 Tihotapci (naniz.) - 0.15 Vojak naj bo (naniz.)

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 143/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.45 Izobraževalni program - 17.05 Tega leta... Makarska - 17.35 Poročila - 17.50 Obalna straža (serija) - 18.35 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Fevdalni gradovi: Starodavne utrdbe reke Krke (izobraževalna oddaja) - 20.45 Osvajanje Meseca (dok. oddaja) - 21.40 Spas 911, (dok. oddaja) - 22.45 Opazovanja - 23.10 Seinfeld (hum. serija) - 1.00 Zapletni slučaj

HTV 2

13.00 Tv koledar - 13.10 Zajtrk pri Tiffaniju (amer. film - 15.00 Potovanja: Florida, dok. oddaja - 15.55 J.F.K. (serija) - 17.30 Telo in duša (serija) - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Skrivnost vesolja (serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.35 Doseje X (serija) - 21.30 Neuničljivi (avstral. film)

PETEK, 1. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.55 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.15 VIDEORING
9.45 TEDENSKI IZBOR LJUBEZEN BOLI, ang. nadalj., 8/10
10.35 ALAS DE MARIPOSA, špan. film
12.20 MLADI VIRTUOZI
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 OMIZJE
15.35 RAZGALJENI HOLLYWOOD, angl. dok. naniz., 4/5
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM ČEBELICA MAJA, risana naniz., 3/24
17.35 PRAVLJICA O CARJU SALTANU, lut. naniz., 1/6
17.50 SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 18/26
18.40 HUGO, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.10 IGRE BREZ MEJA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, avstral. nadalj., 4/39
23.05 SESTRE, amer. naniz. 8/22
0.05 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.10 Tedenski izbor: Mostovi; 14.40 Slovenski utrinki - 13.10 Očim, franc. film - 15.10 Jake in Ben, kan. nadalj., 11/13 - 15.55 Zgodbe iz školjke - 16.25 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 3/39; 16.55 Sestre, amer.

naniz., 7/22 - 17.45 Mali čudeži, angl. dok. oddaja - 18.35 V ogenj, angl. drama, 1/3 - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Pobeg iz Alcatraza, amer. film - 22.00 Sedem čudes sveta, amer. dok. serija - 22.50 Parada plesa

KANAL A

10.40 Risana serija - 11.05 Prosim, ne jejte marjetic (naniz.) - 11.35 Ta čudna znanost (naniz.) - 11.55 Korak za korakom (naniz.) - 12.20 Oprah show (ponov.) - 13.25 Charles je glavni (ponov.) - 13.50 Remington Steele (ponov.) - 15.00 Karma - 16.10 Rajska obala (ponov.) - 16.35 Drzni in lepi (ponov.) - 17.00 Oprah show - 17.50 Drzni in lepi (nadalj.) - 18.15 Rajska obala (nadalj.) - 18.45 Charles je glavni (naniz.) - 19.10 Srečni časi (naniz.) - 19.35 Korak za korakom (naniz.) - 20.00 Očka major (naniz.) - 20.25 Smith in Jones (naniz.) - 21.00 Tak kot oče (film) - 22.40 Žrtvnik in peklenščka (film) - 0.15 Ulica ljubezni (naniz.) - 0.45 Karma

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 144/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.00 Srce zahoda (hum. serija) - 14.45 Izobraževalni program - 17.50 Zvezde steze - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Azijski potopis: Indija (dok. oddaja) - 20.50 Lepa naša - 22.15 Opazovanja - 22.35 Kronika Splitskega festivala - 23.05 Potovanja: Španija (dok. oddaja) - Split 97 - 1.35 Poročila

HTV 2

13.45 Tv koledar - 14.00 Seinfeld (hum. serija) - 14.25 Hambone in Hillie (amer. film) - 15.55 J.F.K. (serija) - 17.30 Telo in duša (serija, 80/160) - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrica - 18.30 Skrivnost vesolja (serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 Zakon v L.A. (serija, 41/44) - 21.15 Popolni tujci (serija, 8/24) - 21.45 Ljubezni trud (amer. film) - 23.20 Popolna tujca (hum. serija, 5/6) - 23.50 Seksualna zloba (amer. film)

SOBOTA, 2. VIII.

SLOVENIJA 1

6.45 - 1.40 TELETEKST
7.00 VREMENSKA PANORAMA
7.50 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK
8.05 TABORNIKI IN SKAVTI
8.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
8.50 EVROMUZIKA '96
9.30 TEDENSKI IZBOR SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 18/26
10.20 HUGO, tv igrica
10.50 MAJA IN VESOLJEČEK, slov. film
12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.05 KARAOKE
14.05 STRELA Z JASNEGA, nem. naniz., 12/28
17.00 OBZORNIK
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 9/9
18.00 4 X 4
18.25 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 UTRIP
20.10 A WOMAN, HER MAN AND HER FUTON
21.40 POVEJ NAPREJ
22.15 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.45 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, avstral. nadalj., 5/39
23.15 SESTRE, amer. naniz., 9/22
0.05 POLICIST NADZORNIK, amer. film

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 13.45 Pobeg iz Alcatraza, amer. film - 15.40 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 4/39; 16.10 Sestre, amer. naniz., 8/22 - 17.00 Šport - 20.00 Poletni festivali Lent - 21.00 National geographic, amer. dok. serija, 5/20 - 21.50 V vrtincu - 22.20 Sobotna noč

KANAL A

10.00 Kaličopko - 11.00 Risana serija - 11.20 Kapitan planet (risana serija) - 11.45 Najstniki protiv vesoljcem (naniz.) - 12.10 Tak kot oče (ponov. filma) - 13.50 Vitez za volanom - 14.40 Daktari (naniz.) - 15.30 Charles je glavni (ponov.) - 16.00 Alf - 16.30 Mupet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 17.50 Miza za pet (nadalj.) - 18.40 Atlantis - 19.25 Dva neumna psa (risana serija) - 20.00 Na begu (film) - 21.35 Roka pravice (naniz.) - 22.25 Volkodlak (film) - 0.00 Ulica ljubezni - 0.30 Plavalosa nebasa (erotični film)

HTV 1

9.25 Tv koledar - 9.35 Poročila - 9.40 Program za otroke - 10.55 Risanka - 11.30 Ljudje in kraji v Afriki (dok. serija) - 12.00 Poročila - 12.25 Srce zahoda (hum. serija) - 13.10 Tudi to je življenje (serija, 5/19) - 14.00 Dober dan, Timothy (amer. film) - 15.45 Brijljanten - 16.30 To je Amerika (dok. serija, 5/12) - 17.00 Z jadrji okoli sveta (potopisna serija) - 17.30 Poročila - 17.35 Živa resnica - 18.05 Ponos in pomisleki (serija) - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominjska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Svet zabave - 20.55 Split 97 - 22.50 Opazovanja - 23.10 Ona je zunaj (film, 1/2) - 1.55 Split 97

HTV 2

12.15 Tv koledar - 12.25 Obalna straža - 15.20 Telo in duša - 17.35 Zakon v L.A. (serija, 41/44) - 18.20 Moč morja (dok. serija, 5/6) - 19.15 Risanka - 19.30

Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Klasična glasba (serija) - 21.20 Človek z enim rdečim čevljem (amer. film) - Hišica v cvetju (serija) - 0.15 Vidikon

NEDELJA, 3. VIII.

SLOVENIJA 1

6.45 - 23.40 TELETEKST
7.00 VREMENSKA PANORAMA
8.45 OZARE
8.50 OTROŠKI PROGRAM ČEBELICA MAJA, risana naniz.
9.30 OTROCI POLDERJEV, nizoz. serija, 5/6
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.00 ROJEN MED DIVJIMI ŽIVALMI, amer. dok. serija, 10/13
11.30 DLAN V DLANI
12.00 4 X 4
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 IGRE BREZ MEJA, ponov.
14.55 OTOK ZAKLADOV, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI SVET, amer. naniz., 8/12
17.35 PO DOMAČE
19.05 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 KAMRA
21.15 VEČERNI GOST
22.05 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.20 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, angl. naniz., 6/39
22.50 SESTRE, amer. naniz., 10/22

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.35 Konec tedna, TV nadalj., 5/7 - 11.05 Tedenski izbor: Povej naprej; 11.35 V vrtincu; 12.05 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 5/39; 12.35 Sestre, amer. naniz., 9/22 - 13.20 Aida, opera - 15.55 Šport - 21.20 Alpe Jadran - 21.50 Jakovo otroštvo, angl. nadalj., 2/8 - 22.40 Svet čudes, avstral. dok. nadalj., 13/13 - 23.10 Šport - 23.55 Koncert tria Luwigana

KANAL A

10.00 Kaličopko - 11.00 Risana serija - 11.20 Kapitan planet (risana serija) - 11.45 Super samuraj (naniz.) - 12.10 Chuka (film) - 14.00 Atlantis (ponov.) - 14.45 Miza za pet (ponov.) - 15.35 Dva neumna psa (ponov.) - 16.00 Alf (naniz.) - 16.30 Mupet show - 17.00 Mesto tigrov (mlad. film) - 17.50 Lovca na krokodile (dok. oddaja) - 18.40 Kung Fu (naniz.) - 19.30 Sam svoj mojster (naniz.) - 20.00 Pot v vesolje (film) - 23.10 Odklop

PONEDELJEK, 4. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
11.05 VIDEORING
11.35 TEDENSKI PROGRAM OTROŠKI SVET, amer. naniz., 8/12
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.05 TEDENSKI IZBOR KAMRA
15.05 VEČERNI GOST
15.55 DOBER DAN, KOROSKA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK
17.25 MEJNIKI, nem. dok. serija, 10/50
17.45 JAKE IN DEBELUH, amer. naniz., 18/23
18.40 LINGO, tv igrica
19.10 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 ŽUPNIK ZA 10 TEDNOV, angl. nadalj., 6/6
21.00 MEDNARODNA OBZORJA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.35 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, AVSTRAL. NADALJ., 7/39
23.05 SESTRE, amer. naniz., 11/22

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.05 Na potep po spominu - 13.05 Tedenski izbor: Šport; 13.50 Irke, po starom spijsane - 14.30 Koncert tria Luwigana; 15.00 Jakovo otroštvo, angl. nadalj., 2/8 - 15.50 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 6/39; 16.20 Sestre, amer. naniz., 10/22; 17.05 Sedem čudes sveta, 1/4 - 17.55 Atene: SP v atletiki - 20.50 Karaoke - 21.50 Bratovščina sinjega galeba, mlad. nadalj. - 22.20 Dvakrat rojen, angl. dok. oddaja - 23.10 Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.40 Risana serija - 11.05 Prosim, ne jejte marjetic (naniz.) - 11.35 Ta čudna znanost - 12.00 Korak za korakom - 12.25 Oprah show (ponov.) - 13.30 Alf (ponov.) - 14.00 Kung Fu (ponov.) - 15.10 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.10 Rajska obala (nadalj.) - 16.35 Drzni in lepi (ponov.) - 17.00 Oprah show - 17.50 Drzni in lepi (nadalj.) - 18.15 Rajska obala (nadalj.) - 18.45 Charles je glavni (naniz.) - 19.10 Srečni časi (naniz.) - 19.35 Korak za korakom - 20.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 20.30 Splet lepo pozdravljeni (film) - 22.10 Osumljeni (naniz.) - 22.55 'alo, 'alo (naniz.) - 23.30 Vražja novinarja (naniz.) - 0.20 Ključ dolžnosti - 1.10 Dannyjeve zvezde

TOREK, 5. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.10 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.25 VIDEORING
9.55 TEDENSKI IZBOR JAKE IN DEBELUH, amer. naniz., 18/23
10.45 EGIPČAN, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.45 TEDENSKI IZBOR PO DOMAČE
15.05 MEDNARODNA OBZORJA
15.55 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM TABORNIKI IN SKAVTI
17.25 OTROCI POLDERJEV, nizoz. naniz., 6/6
17.40 HANNA LOVISA, šved. naniz., 5/5
17.45 HAVAJSKI DETEKTIV, amer. naniz., 7/25
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 ŠPICLJI, amer. film
22.10 ODDAJA O TURIZMU
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.10 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, avstral. nadalj., 8/39
23.25 SESTRE, amer. naniz., 12/22

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.25 Tedenski izbor: Sobotna noč; 14.25 Dlan v dlani - 14.55 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 7/39; 15.25 Sestre, amer. naniz., 11/22 - 16.15 Alpe Jadran - 18.35 Župnik za 10 tednov, angl. nadalj., 6/6 - 17.35 Atene: SP v atletiki - 20.20 Razgaljeni Hollywood, dok. oddaja - 21.10 Osumljeni planet, avstral. pustolov. serija - 22.00 Rockyjeve gibljive slike, angl. film - 23.25 Svet poroča

KANAL A

10.40 Risana serija - 11.05 Prosim, ne jejte marjetic (naniz.) - 11.35 Ta čudna znanost (naniz.) - 12.00 Korak za korakom (ponov.) - 12.25 Oprah show (ponov.) - 13.30 'alo, 'alo (ponov.) - 14.00 Osumljeni (ponov.) - 15.10 Atlantis (ponov.) - 16.10 Rajska obala (ponov.) - 16.35 Drzni in lepi (ponov.) - 17.00 Oprah show (ponov.) - 17.50 Drzni in lepi (nadalj.) - 18.15 Rajska obala (nadalj.) - 18.45 Charles je glavni (naniz.) - 19.10 Srečni časi (naniz.) - 19.35 Korak za korakom (naniz.) - 20.00 Družinske zadeve (naniz.) - 20.30 Strašilo in gospa King (naniz.) - 21.20 Odklop - 21.50 Nenavadna doživetja - 22.40 'alo, 'alo (naniz.) - 23.10 Vročica noči (nadalj.) - 0.00 Bergerac (naniz.) - 0.55 Rdeče morje (dok. oddaja)

SREDA, 6. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.15 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.15 VIDEORING
9.45 TEDENSKI IZBOR HAVAJSKI DETEKTIV, amer. naniz., 7/25
10.35 ŠPICLJI, amer. film
12.35 SVET ČUDES, avstral. dok. nadalj., 13/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.35 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 9/9
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.15 HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 3/26
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 CADFAEL, angl. nadalj., 4/7
21.25 MADE IN SLOVENIA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 POLETNA NOČ
PACIFIC DRIVE, avstral. nadalj., 3/39
23.20 SESTRE, amer. naniz., 13/22

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 13.30 Tedenski izbor: Svet poroča; 14.00 Turistična oddaja - 14.15 Poletna noč: Pacific drive, avstral. nadalj., 8/39; 14.25 Sestre, amer. naniz., 12/22 - 15.30 National geographic, amer. dok. serija, 5/10 - 16.25 Filmski triki - 16.55 Atene: SP v atletiki - 21.40 Omizje - 23.10 Koncert Big banda RTV

KANAL A

10.40 Risana serija - 11.05 Prosim, ne jejte marjetic (naniz.) - 11.35 Ta čudna znanost - 12.00 Korak za korakom (ponov.) - 12.25 Oprah show (ponov.) - 13.30 'alo, 'alo (ponov.) - 14.00 Bergerac (ponov.) - 15.10 Rdeče morje (ponov.) - 15.40 Avtovizija (ponov.) - 16.10 Rajska obala (ponov.) - 16.35 Drzni in lepi (ponov.) - 17.00 Oprah show - 17.50 Drzni in lepi (nadalj.) - 18.15 Rajska obala (nadalj.) - 18.45 Charles je glavni (naniz.) - 19.10 Srečni časi (naniz.) - 19.35 Korak za korakom (naniz.) - 20.00 Kje je Michael (oddaja o M. Jacksonu) - 20.50 Kung Fu (film) - 22.05 Mantis (naniz.) - 23.50 'alo, 'alo (naniz.) - 23.25 Oprahin gost - 0.10 Življenje v mestu (nadalj.) - 1.00 Ziveti danes

POLHARJI S TRŠKE GORE - Pretekli teden so se "polharji" s Trške gore podali na pot v Evropo. Najprej so se ustavili na Brezjah, kjer so dobili zalet v Plunico pod Poncami. Vendar zalet je bil prešibak - in niso preskočili meje. Mnenja so, da bodo raje ostali doma, ker Evropa zanje nima dovolj dobrih polhov. (Foto: Bine Kebel)

PRVI POLJUB - Fru-fru iz OŠ Bizeljsko sestavljajo samo dekleta. Letos zmagoviti globoški Prvi poljub (na fotografiji) sestavljajo fantje in dekleta iz 5. razreda. (Foto: L. M.)

EKIPNO SLAVILI ŠKOCJANSKI LOVCI - Lovska zveza Novo mesto je 29. julija na strelišču Lovske družine Otočec na Vrhu pri Pahi organizirala prvenstvo v streljanju na glinaste golobe in z malokalibrsko puško v pomanjšano tarčo srnjaka. V kombinaciji je bila najboljša ekipa Škocjana, sledila pa sta lovska družini Toplice in Veliki Gaber. Med posamezniki je v kombinaciji zmagal Slavko Šutar (LD Škocjan), drugi je bil Stane Šlajpah (LD Velika Loka), tretji pa Janez Zupet (LD Škocjan). Na glinaste golobe je najbolje streljal Zvone Ban, z malokalibrsko puško pa je zmagal Janez Zupet. V šestevku celoletnih rezultatov TRAP lige je zmagala ekipa LD Škocjan, sledila pa LD Brusnice in LD Veliki Gaber. Med pozamezniki je bil najboljši Brane Smolič (LD Mirna), drugi je bil Zvone Ban (LD Brusnice), tretji Anton Repovš (LD Padež), četrto mesto je zasedel Alojz Bandelj (LD Veliki Gaber), peto pa Slavko Šutar (LD Škocjan).

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Štefki Levčar iz Krškega. Nagrajenci čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (2) Ne pozabi - ANS. LABIRINT
- (5) Kjer ljubice spijo, so kratke noči - ANS. ROSA
- (1) Pod Gorjanci smo doma - MLADI DOLENJCI
- (6) Pivo - JOŽE BURNIK S PRIJATELJI
- (3) Laboda - ANS. LABOD
- (4) Fantje muzikantje - ANS. I. PUGLJA
- (7) Prijatelj gora - ANS. VASOVA
- (-) Ne joči, dekle - IGOR IN ZLATI ZVOKI
- (7) Dolenjski cviček - ANS. AKORD
- (9) Kruh ponoči spi - ANS. TONIJA VERDERBERJA

Predlog za naslednjo lestvico: Ljudje, ljubite se med seboj - SALOŠKI FANTJE.

Lestvica odhaja na dopust! Naslednja oddaja bo na sporedu v ponedeljek, 1. septembra, lestvica pa bo v Dolenjskem listu objavljena v četrtek, 4. septembra.

KUPON ŠT. 30
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41
DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

SALON ZA PSE
BUDA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

(068) 324-377

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 15€ sit min

Avto GALANT
STUDIO
DOLENJSKE BELE KRAJINE
103.0 MHZ

ALP SPORT
ALP SPORT Novo mesto
Prešernov trg 8
8000 Novo mesto

 Zaposlimo trgovca ali
trgovskega vajenca v
športni trgovini. Cenjene
ponudbe na naslov ALP
SPORT — Prešernov trg 8,
8000 Novo mesto, do 9. 8.
'97.

ZAHVALA

GAPI!
Solze in trpljenje
brez tebe mi bo
življenje!
Tvoja Ivana

 Po kratki in zahrbtni bolezni je v 51.
letu odšel od nas za vedno naš ljub-
ljeni mož, oče, sin, brat, stric in dedi

GAŠPER PELKO

 avtoprevoznik
iz Dolenjskih Toplic

 V neizmerni bolečini, ki nas je prizadela, se iskreno zahva-
ljujemo vsem, ki ste delili žalost z nami, darovali cvetje in
pokojnega v sredo, 23.7.1997, pospremili do preranega
groba.

 Žalujoci: žena Ivana, hči Maja z družino, mati, oče in
sestra z družino

ZAHVALA

*S sklonjeno glavo stojim ob gomili.
Poklekem.
Pomolim.
Svečko prižgem.
V oči bolečine solza mi sili.
Sam sem ostal.
Sam.
Zdaj to vem.*

 Ob boleči izgubi ljube žene, sestre in
tete

FANIKE ŠUŠTARŠIČ

z Vrha 16 pri Šentjerneju

 se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za
izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče. Hvala g. žup-
niku Antonu Trpinu za lepo opravljen obred, Šentjernej-
skemu oktetu za zapete žalostinke, GD šentjernej, Pogreb-
nemu zavodu Novak in vsem, ki ste jo spremili na njeni
zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Ciril in ostali

ZAHVALA

 V 87. letu starosti nas je zapustil dra-
gi mož, oče, stari oče, pradedek, brat
in stric

ANTON IRT

z Drganjih sel

 Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam stali ob strani, pokojnemu darovali
cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na
zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

 V 59. letu starosti nas je po težki bo-
lezni zapustil naš dragi mož, oče,
stari ata, tast, brat, svak in stric

JANEZ ŽAN PAVŠE

Mladica 19 pri Semiču

 Beseda hvala je premalo, da bi mogli izraziti hvaležnost
vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izre-
čeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala
vsem govornikom, pevcem, sodelavcem OŠ Semič in Dan-
foss Compressors Črnomelj, gospodu kaplanu, izvajalcu
Tišine in organizatorjem pogreba.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA.

Ob izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE ZUPANČIČ

Dularjeve mame iz Jezera 3

 Vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, izrazili sožalje ter jo
pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala. Posebno za-
hvalo pa smo dolžni doc. dr. Jelencu ter strežnemu osebju
D oddelka Travmatološke klinike v Ljubljani za nesebično
pomoč v času bolezni ter g. župnikoma iz Trebnjega in Mo-
kronoga.

Vsi njeni

ZAHVALA

 V 65. letu starosti nas je za vedno za-
pustil naš ljubi mož, oče, stari oče in
brat

ANTON KOMAR

iz Hrastovice 3 pri Mokronogu

 Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem,
gasilskim društvom in znancem za tolažilne besede, ustno in
pisno izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki
ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebno se zahva-
ljujemo Gasilskemu društvu Jesenice, Zdravstveni postaji
Mokronog, Urološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo
mesto. Hvala tudi g. kaplanu iz Šentruperta, pevcem in sode-
lavkam podjetja Dorema, d.o.o., Mokronog.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Utrujen je sklenil življenjsko pot najin oče

ROMAN ŠUŠTARŠIČ

 Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, po-
kojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na nje-
govi zadnji poti. Hvala govornikom za lepe poslovilne
besede, zahvaljujemo se tudi osebju Pljučnega in Internega
oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem po-
djetja Revoz, delavcem podjetja Okleščen za miren in dostoj-
anstven obred ter pevcem.

Roman in Savo z družino

ZAHVALA

 V 73. letu starosti nas je zapustila
draga mama, stara mama, sestra in
teta

JOŽEFA ŠPRINGAR

iz Gor. Podboršta 9
pri Mirni Peči
 Iskreno se zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje in sveče,
sosedom za maše, župniku in pogrebem za lepo opravljen
obred in vsem, ki ste nam izrazili sožalje ter pokojno spre-
mili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Če bi solza koga obudila,
ne bi tebe črna zemlja krila.*

 V 53. letu starosti nas je mnogo pre-
zgodaj zapustil naš dragi mož, oče,
stari ata, sin, brat in stric

IVAN ČARMAN

z Bučke

 V najtežjih trenutkih nismo bili sami, zato se lepo zahvalju-
jemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem
za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za sv. maše. Po-
sebnost se zahvaljujemo Revozu-DLI, Cestnemu podjetju
Novo mesto, Kseniji Luzar iz Škocjana za denarno pomoč,
LD Bučka in sosednjim družinam, rogistom za odigrano
Tišino, GD Bučka in ostalim društvom, pevcem, vsem go-
vornikom, Petru Blatniku za pogrebne usluge, škocjanske-
mu gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Še enkrat is-
krena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in
pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi pre-
rani zadnji poti.

 Žalujoci: žena Anica, sin Roman z družino in ostalo
sorodstvo

V SPOMIN

Trdo in večkrat neprijetno življenjsko pot je v torek sklenil naš dolgoletni sodelavec

ROMAN ŠUŠTARŠIČ

iz Meniške vasi

 Zadnji del njegove življenjske poti smo prehodili z njegovimi najdražjimi sorodniki, prijatelji in
se od njega poslovili v četrtek, 24.7.1997.

KOLEKTIV ZPIZ, območna enota Novo mesto

RADIO MAX
88,90 MHZ
89,70 MHZ

DOLENJSKI LIST

tedenski koledar

Četrtek, 31. julija - Ignac Petek, 1. avgusta - Peter Sobota, 2. avgusta - Alfonz Nedelja, 3. avgusta - Lidija Ponedeljek, 4. avgusta - Dominik Torek, 5. avgusta - Marija Sreda, 6. avgusta - Ljubo

LUNINE MENE
3. avgusta ob 10.14 - mlaj

kino

BREŽICE: 31.7. in 1.8. (ob 19. uri), 2. in 3.8. (ob 19. in 21. uri) ter 4.8. (ob 21. uri) kriminalni film Trk. 31.7. in 1.8. (ob 21. uri) ljubzenska drama Zelo osebno. 6.8. (ob 21. uri) Kriminalni film Umor v Beli hiši.

ČRNOBELJ: 31.7. in 1.8. (ob 19. uri) ameriški film Jumanji. 2.8. (ob 21. uri) hrvaška vojna komedija Kako se je začela vojna na mojem otoku. 3.8. (ob 19. in 21. uri) ameriški film Zadnji previzeli.
KOSTANJEVICA: 2.7. (ob 20. uri) ljubzenska drama Ekspres ekspres. 3.8. (ob 20. uri) drama Angleški pacient.
METLIKA: 1.8. (ob 21. uri) ameriški film Zadnji previzeli. 3.8. (ob 10. uri) ameriški film Jumanji. 3.8. (ob 21. uri) hrvaška vojna komedija Kako se je začela vojna na mojem otoku.
NOVO MESTO: Od 31.7. do 6.8. (ob 19. uri) komedija Plačavec. Od 31.7. do 6.8. (ob 21. uri) akcijski film Sanjsko moštvo.
ŠENTJERNEJ: 1.8. (ob 18. uri) ljubzenska drama Ekspres ekspres. 1.8. (ob 20. uri) drama Angleški pacient.

DELNICE: obih pivovarn, Krke in druge odkupujem! Izplačilo na domu v gotovini! ☎ (061)738-476, od 17. do 20. ure. 7313
KORUZO v zrnju, 10 ton, kupim. ☎ (068)81-188. 7544
RABLJENO stiskalnice za grozdje (preša), lahko mehansko ali hidravlično, kupim. ☎ (068)81-679, zvečer. 7547
DELNICE Krke in Petrola, serije B, kupim. ☎ (068)41-160 in (061)173-44-56. 7556
SILOKOMBAJN MENGELE kupim in prodam kravo za zakol. ☎ (068)81-331. 7566
LADO SAMARO, 5 V, Karavan ali Rivo kupim takoj. Takojšnje gotovinsko plačilo. ☎ (061)1263-400 ali (0609)614-484. 7610
OTROŠKI rabljen voziček kupim. ☎ (068)78-273. 7614
CERTIFIKATNE DELNICE Krke, Petrola, Pivovarne Laško in Union, Gorenja ter ostale odkupimo za gotovino in pridemo na dom! ☎ (041)669-221. 7616

R 12 1,4 TL, letnik 1989, 125.000 km, registriran do konca novembra, kovinsko zelene barve, nujno in ugodno prodam. ☎ (0609)623-489. 7626
TERENSKO VOZILO ARO, letnik 1989, prodam. ☎ (068)83-042. 7628
JUGO 45, letnik 1989, 65.000 km, registriran do 5/98, prodam. ☎ (068)27-539. 7629
R 4 GTL, letnik 1987, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)87-295. 7631
R 5 KAMPUS, letnik 1989, registriran do 5/98, rdeče barve, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)73-069. 7633
CLIO RT 1,4, letnik 1993, 5 V, lanirana stekla, prodam. ☎ (068)24-875.
CLIO 1,2, 5/94, 5 V, RT, prodam. ☎ (068)28-375. 7638
126 P, letnik 1986, 74.000 km, bele barve, prodam za 70.000 SIT. ☎ (068)26-641. 7639
LADO SAMARO, letnik 6/93, 24.000 km, servisna knjižica, dodatna oprema, garažiran, kot novo, prodam. ☎ (068) 68-035. 7649
MERCEDES 190 D, v zelo dobrem stanju, z vsjo dodatno opremo, nanovo registriran, prodam. ☎ (0608)56-475.
R ESPACE 2.0 GTS, letnik 1989, električni pomik stekel, CZ, servo volan, 2 sončni stekli, radio, registriran do 4/98, prodam za 13.800 DEM. ☎ (068)83-685 ali (0609)616-360. 7660
R 4, letnik 1988, prodam. ☎ (068)321-795, popoldne. 7663
VV HROŠČA, letnik 1975, odlično ohranjenega, bele barve, registriranega do 2/98, ter harmoniko frajtonarico prodam za 800 DEM. ☎ (068)78-053. 7664
R 5 CAMPUS diesel, 133.000 km, prodam za 6.300 DEM. ☎ (068)25-677.
MAZDA 121, letnik 1990, lepo ohranjena, prvi lastnik, 60.000 km, prodam. ☎ (068)40-032. 7675
OPEL KADETT 1,3 S, letnik 1987, registriran do 3/98, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)52-246. 7686

frizerski salon

MIRA

Ženske in moške pričeske urejamo vsak delavnik od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Mira Rustja, s.p.
Marjana Kozine 3, Novo mesto
☎ 068/ 22-361

film

UMOR V BELI HIŠI, kriminalna (Murder at 1600, 1997, 100 minut, režija: Dwight Little)
Hej, pa ne da si je Bill Clinton končno dal narediti "piar" film, ki inštituciji ameriškega predsednika prikazuje kot sinonim za edino pravo supersilo, jekleno trdnost, trezno odločnost, do skrajnosti razvit domovinski (so)čut in pravičnost za vsako ceno. Kajti Umor na št. 1600 (tak je izvirni naslov) ni nič drugega kot agitpropovski posil, ki ga uradno resda ni posnela washingtonska administracija, vendar kdo bi vedel, če ni morda sponzorstvo in ideja po takih in drugačnih serpentinah pricurila v Hollywood via keš, ki ga je "zrihtala" kakšna CIA v navezi s Pentagonom. Razumete? Saj nič ne trdim, le namigujem, ker mi je tako všeč, ker Dosjeji X res obstajajo in ker je tam v teksaškem Roswellu leta 1951 res pristalo nekaj iz vesolja.
Torej, v Beli hiši se zgodi umor, ubita je neka manekenska mrha. Sum pade na razuzdanega predsednikovega sina. Primer dobi Wesley Snipes, lokalni detektiv. Tajna služba hitro pridela dežurnega osumljenca, ki že ždi v zaporu. Wesley, pameten in vztrajen policaj, zavoha smrad in zabrede proti glavi največje ribe na svetu. Vzporedno se Amerika zaplete v zunanjepolitični konflikt. Severna Koreja ujame in

maltretira ducat jenjkijev, njihovo vrnitev pa pogojuje, sestradani "rdeči prasci azijski", z zajetno pošiljko hrane. Amerika bi napadla, pa je Korejo vzela v bran Kitajska. Predsedniku ratingi priljubljenosti strmo padajo, blokiran je tako doma kot na tujem. Razrešitev umora v Beli hiši ni prepričljiva, pa tudi če bi bila, že samo dejstvo, da se je tam klalo, tamkaj stanujočim ni v prid, "naši fantje", kot se o talcih demagoško izraža predsednikov establishment, pa so kar tam, strček Sam pa se nikakor ne odloči za akcijo. Spomnite se zadnjih let, kaj vse je doletelo Clintona. Natanko identičnem polju se ni mogel odločiti, ali bi na Balkanu postal aktiven policaj, misija v Somaliji je šla v tri krasne, čečensko vojno je moral ignorirati, manjša žarišča pa je itak prepustil samim sebi. Ždelo se je, da so ZDA brez svetovne strategije. Kajti prave težave so bile doma: nepremičninska afera Whitewater (končala je v megli), obtožbe nekdanje tajnice, da jo rdečonoš Clinton spolno nadleguje (še brez epiloga), potem razburjenost ob dejstvu, da ni predsednik nikoli služil vojske. Toda, pasivnost v direktni akciji je zamenjala diplomatska ofenzivnost, volilci za pograbilo "foro" in pozabljali notranjepolitične manke. Ergo, filmski predsednik, ki je močno podoben Carterju, zanjemu demokratu pred Clintonom, je ravno tako mehek kot "puter" na soncu, toda tik pred koncem zmagovito udari, in to s pestjo, prosim.

TOMAŽ BRATOŽ

motorna vozila

JUGO, letnik 1983, prodam. ☎ (068) 22-381. 7511
OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1987, registriran do 2/98, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)26-322. 7513
JUGO 45, letnik 1989, bel, garažiran, nekaramboliran, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)81-256, popoldan. 7516
ŠKODO FAVORIT LX, letnik 6/94, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)71-807. 7520
BIS 126 P, letnik 1990, 40.000 km, registriran za celo leto, bel, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)325-956. 7523
JUGO 45 A, letnik 1986, dobro ohranjen, registriran do 10/97, prodam. ☎ (068)65-916. 7527
R 5, letnik 1992, na novo registriran, moder, 35.000 km, prodam za 6000 DEM. ☎ (0608)84-558. 7535
JUGO 45, letnik 10/83, garažiran, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)60-696. 7536
VW PASSAT 1.6 TD, Karavan, interkuler, letnik 1991, prodam. ☎ (068)57-339. 7539
DIANA ZA 100.000 SIT! Avto ima 4 nove gume, letno in zimsko streho, masivne prve sedeže idr., registriran do konca leta. ☎ (0608)82-552. 7542
R 4 GTL, 6/92, 76.000 km, prodam. ☎ (068)81-028. 7564
R 5 CAMPUS, 12/89, totalka, motor uporaben, prodam. Ogle: Avtoservis Jerovšek, Grosuplje. ☎ (068)24-131, po 17. uri. 7569
OPEL KADETT 1,4 i, letnik 1990, 5 vrat, bel, registriran do 2/98, model solo za, prodam. ☎ (068)78-410. 7570
JUGO KORAL 45, letnik 1989, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068) 44-231, Andrej. 7571
ZASTAVO 128, 17/82, prodam. ☎ (068)65-271, popoldne. 7572
R 5 CAMPUS, 5 V, 46.000 km, letnik 1993, srebrne kovinske barve, odbijači in ogledala v barvi avtomobila, ugodno prodam. Ivo Uhan, Ravnik 28, Šentupert. 7574
GOLF D, starejši letnik, prodam. ☎ (068)85-756. 7584
MOTOR TOMOS, letnik 1973, registriran do 7/98, dobro ohranjen, prodam. Anton Jakša, Kot 71, Semič. 7591
ZASTAVO 640 AN, letnik 1979, ohranjeno, 4 t, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)57-739. 7595
R 18 TLJ, letnik 1985, registriran do 10/97, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 7598
ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, prodam. ☎ (068)23-585. 7600
LADO SAMARO, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)44-661. 7606
ZASTAVO 126 P, letnik 1986, prodam za 500 DEM. ☎ (068)965-681. 7607
JUGO KORAL 55, 3/89, registriran do 3/98, prodam. ☎ (068)22-864. 7608
JUGO 55 KORAL, letnik 1989, registriran do 11/97, 72.000 km, modre barve, lita platišča, prodam. ☎ (068)78-170. 7612
JUGO 45, letnik 1989, 70.000 km, prva barva, prodam za 1.800 DEM. ☎ (068)41-405. 7615
BMW 318 iS KUPE, letnik 1992, prodam. ☎ (068)69-206. 7625

obvestila

ŽALUZIJE, rolete, lamelne zavese in markize izdelujemo in montiramo po ugodnih cenah! Možnost plačila na čeki. ☎ (068)44-662 ali (0609)646-937. 7317
LAMINATNA TLA ter stropne obloge Meister prodajamo in polagamo. Mizarске storitve Struna, Žužemberk, ☎ (068)87-626. 7653

Odkupimo Krkine delnice po najugodnejši ceni. Tel. 068/41-061, 341-522, 28-694.

preklICI

ANDREJ MARTINČIČ, s.p., Šegova 116, Novo mesto, ☎ (068)324-558, zapiramo podjetje, registrirano pod »Dajanje vozil brez voznika v najem«, in sicer z 28. 10. 1997 7611

pohišTvo

PRODAJAMO in kupujemo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061)133-94-54. 7315
STOLNO OMARO, novo, prodam. ☎ (068)342-355. 7553
KOMBINIRANO omaro in klubsko mizico za dnevno sobo prodam. ☎ (068)51-767. 7609
STARO POHIŠTVO, posamezni kosi, miza, stoli in drugi starinski predmeti, žensko lolo, naprodaj. ☎ (0608)962-687.
OMARE, poseljo za dnevno sobo, spalnico ali otroško sobo prodam. ☎ (068)321-691. 7680

posest

VINOGRAD z zidanico na Gradišču pri Trebnjem in lesen hram, 3,5 x 7,00 m, prodam. ☎ (068)44-492, zvečer. 7517
15 LET staro hišo, 3-fazni tok, CK, ob cesti, na Klenoviku 36 pri Škocjanu, prodam. Oglej v soboto in nedeljo. 7518

PRI KOSTANJEVICI prodam novo domačijo, 2 ha v skupni površini (vino-grad, vrt, travnik ter dokumentacijsko urejeno parcelo za gostinsko dejavnost. Ponudbe pošljite pod Šifro: »IZREDNA LOKACIJA« 7552
V VINJEM VRHU prodam parcelo z nadomestno gradnjo (16 a) in parcelo (14 a) za brunarico. ☎ (068)76-575. 7565
STAREJŠO HIŠO v širšem centru Novega mesta prodam. Prilije je primerno za opravljanje dejavnosti (lokal ali obrt). V nadstropju je stanovanje z vrtom. ☎ (068)22-915. 7588
V SAMOSTOJNI HIŠI z večjim vrtom v centru Novega mesta prodam višje prilije, 100 m², nižje prilije, 65 m², mansardno stanovanje, 65 m², prilije, 45 m² in 45 m², primerno za gostišče, trgovino, pisarne, obrt. Prednost nakupa v celoti, ni pa pogoj. Enkratna priložnost. ☎ (066)773-027, zvečer. 7597
KMETIJO z gospodarskim poslopijem na zelo lepi lokaciji, 5 km iz Trebnjega, prodam samo resnim kupcem. ☎ (061) 775-500. 7605
V BLIŽINI Dolenjskih Toplic prodam zazidljivo parcelo in njivo. ☎ (068)324-440. 7620
V ČRNOMLJU na Kolodvorski cesti prodam starejšo hišo z velikim vrtom. Možnost novogradnje. ☎ (068)51-061. 7640
VINOGRAD s stavbiščem, voda, elektrika, telefon, ob železniški postaji v Semiču, prodam. ☎ (068)67-447. 7644
NA DOLU pri Klevčevu prodam njivo (2322 m²), lepa lega, cena ugodna. ☎ (068)85-892. 7668
STANOVANJSKO HIŠO z vrtom ob krki, na Bregu v Novem mestu, prodam. ☎ (068)24-869. 7678

prodam

ELEKTRIČNO KITARO Jim Harley, oblika Stratocaster, črno, staro 2 leti, prodam. ☎ (0608)32-882. 7507
PRALNI STROJ CANDY, star 4 leta, hladilnik Gogone in pomivalni stroj ZANUSSI nov, prodam. ☎ (068) 321-695.
SINTHEZYZER Kawai X 30 prodam. ☎ (068)73-785. 7508
SURF MISTRAL 180 L, lok, jambor, jadro Neilpryde, prodam. ☎ (068)24-971. 7509
SMREKOVE DESKE, 2,5 cm, in mešana žagana drva prodam. ☎ (068)27-842, zvečer. 7512
KORUZO in ječmen v zrnju ter hrastov sod, 700-litrski, prodam. ☎ (068)45-401. 7514
KVALITETNO belo cepeljeno vino po 250 SIT/1 ter domače žganje slivovko prodam. Franc Hiti, Brezovica 25, Šmarješke Toplice. 7519
BELO VINO, mešano, cepeljeno, šmarnico, žganje tropinovec, slivovko in 10 m suhih bukovih drv ugodno prodam. ☎ (068)89-784. 7522
4 GUME Top grip 135 x 12, nove, prodam za 14.000 SIT. ☎ (068)53-302, popoldan. 7524
VINO CVIČEK, malkovski okoliš, ugodno prodam. ☎ (0608)84-300. 7525
GAJBE prodam po 500 SIT. Stanko Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto.
BELO in rdeče vino prodam. ☎ (0608)82-222. 7529
KNJIGE za 5. do 8. razred osnovne šole ugodno prodam, kupim pa za 1. letnik tehnične kmetijske šole. ☎ (068)79-757, po 20. uri. 7531
VINO, rdeče, dobitnik diplome, prodam. ☎ (0608)33-815. 7534
KALANA bukova drva, z dostavo na dom, prodam. ☎ (068)78-466. 7540
INGRADOV KIOSK, potreben manjše obnove, ugodno prodam. ☎ (068)325-800. 7541
TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto, nosilnosti 450 kg, prodam. ☎ (0601)28-074. 7543
BALIRANO silazno seno in 15 m nazažanih drv prodam. ☎ (0608)75-307. 7549
VINO CVIČEK in namizno belo vino zelo ugodno prodam. ☎ (068)75-464. 7554
PRODAJAM kmetijske pridelke (koruzo v zrnju). ☎ (0608)75-168. 7557
5 m³ sežaganih drv prodam. ☎ (068)22-398. 7559
NOVE hrastove sode (200, 300, 400 in 500 l) prodam. ☎ (068)81-752. 7567
KORUZO v zrnju, 3500 kg, po 25 SIT, prodam. ☎ (0608)67-404. 7568
NOVO PRIKOLICO za osebni avto in malo rabljeno manjšo prikolico za traktor prodam. Anton Potočnik, Stranska vas 6 a, Semič. 7573
RDEČE VINO zelo ugodno prodam. ☎ (0608)71-712. 7575
PC 486/100 MHZ, 8 Mb RAM, dva disketnika, UGA monitor prodam za 550 DEM in A3 tiskalnik za 200 DEM. ☎ (0608)42-716. 7577

900 kg KORUZE v zrnju prodam. ☎ (068)73-826. 7578
KVALITETNO rdeče in belo vino iz pišeskega okoliša prodam. ☎ (0608)65-526. 7579
HARMONIKO KUCLER prodam za 500 DEM. Alojz Rezeli, Postaja 29, Mirna Peč. 7586
BUKOVA DRVA prodam. ☎ (068)44-339. 7594
BUKOVA DRVA prodam. ☎ (068)23-674, zvečer. 7596
KOTEL ALFA, 70 l, prodam za 10.000 SIT, prtlačnik za R 18 na ključ prodam za 5000 SIT. ☎ (0608)64-109. 7602
BRAKO PRIKOLICO z baldahinom, letnik 1987, prodam. ☎ (068)89-207. 7586
DVOJE KOVINSKIH železnih vrat obloženih z lesom (240 x 240), z nadsvetlobo, en kos (240 x 150), prodam. Franc Volf, Pri mostu 4, Črnomelj. 7604
RDEČE VINO prodam. ☎ (068)42-864. 7613
CENTRALNO PEČ Zrenjanin, 3500 cc,al, litoželezno, skoraj novo, zelo ugodno prodam. Prodaj tudi kravo za zakol. ☎ (068)20-546. 7617
SENIK, 9 x 5 m, prodam. ☎ (068)81-295. 7622
KORUZO v zrnju, ječmen ter vino-grad v Vrčicah prodam. ☎ (068)60-716, zvečer. 7630
300 l dobrega evička in večjo količino sadjevca prodam. ☎ (068)41-187. 7641
CEVI za izsesavanje lesnih odpadkov v mizarski delavnici, fi 20 cm, in dolžine 10 m, ugodno prodam. ☎ (068)951-691.
KAKOVOSTNO BELO in rdeče vino z Malkova ugodno prodam. ☎ (0608) 980-214. 7645
VRATNA KRILA od 3.000 SIT dalje, polkna za okna ter ventilator za lesni silos prodam. ☎ (068)40-009. 7646
TRINITINI SINGER OWERLOCK, industrijski, ugodno prodam. ☎ (068)44-553. 7647
RDEČE žlahtno vino prodam po 200 SIT. ☎ (0608)80-444. 7648
VINO, rdeče in črno, prodam. ☎ (0608)87-342. 7654
500 l namiznega rdečega vina iz sort modra frankinja, plavec, rizling, prodam. ☎ (0608)977-518. 7657
STAR silvalni stroj in malo rabljen kombiniran štedilnik in hladilnik prodam. ☎ (068)21-120. 7659
SALONITNO KRITINO, 100 kom, dimenzije (125 x 92) prodamo 20 % ceneje kot v trgovini. ☎ (068)44-707. 7661
DRVA prodam. ☎ (068)83-580. 7665
BELO VINO cepeljenke in vmes tudi samorodne, zelo dobro, prodam. ☎ (068)65-601. 7666
RABLJENO PEČ za CK, kombinirano, ugodno prodam. ☎ (068)342-506. 7673
500 l CVIČKA prodam. ☎ (068)26-724, po 20. uri. 7676
KARABIN 8 x 57 JS s strelnim dalnogledom prodam. Puška je kot nova. ☎ (068)76-497. 7681
BELO VINO in šmarnico prodam. ☎ (068)28-206. 7684

razno

APARTMAJE v Novalji na otoku Pagu, v neposredni bližini morja, vam nudimo po ugodnih cenah. ☎ 0038553 661-458 ali 0038553 661-963. 7506
POMOČ pri izterjavi dolgov ter razne poizvedbe nudim. ☎ (061)332-790.
ODDAM bife v najem (okolica Novega mesta). Telefon (068) 21-043
SPOZNATI ŽELIM mlajšega kolega za delo in obisk ob sobotah in nedeljah iz Slovenije (Dolenjske ali Primorske), v gostilni Belokranjca, enkrat tedensko, v soboto. 7558
MENJAM VINO za kostonjevo kolje. ☎ (068)84-370 ali (0609)625-246. 7585
KAMP PRIKOLICO za 5 do 5 oseb ali za 2 do 3 osebe v nudističnem kampu in avto kampu v Medulinu pri Polju oddam v času od 9.8. do 30. 10. 97. ☎ 0038552574752. 7623
ODKUPIM DELNICE, serije B in G. ☎ (068)51-797, (0609)649-993. 7634
PO ABSOLUTNO najvišjih cenah odkupujemo delnice Krke, Petrola, Save, Uniona, Colorja, Pivovarne Laško, Heliosa in nekaterih pooblaščenih investicijskih skladov. Nudimo gotovino in pridemo na dom. ☎ (068)324-297. 7635
MATEMATIKO in fiziko za OŠ in srednje šole inštruiram. ☎ (0608)33-714.
ODKUPUJEMO DELNICE Activa, Arkada, Krona, S-Hram ter vse ostale delnice skladov ter podjetij. Cene od 100 do 160 SIT. Tudi ob sobotah in nedeljah. ☎ (063)482-324 in (063)483-970. 7662
V VARTVO sprejem dva otroka. ☎ (068)25-492. 7671
MINI VRTEC. Ljubezem je naše vodilo. V varstvo sprejemamo otroke, stare od 2 do 4 leta. Velik poudarek nazaj k naravi. ☎ (068)22-667. 7677

čestitke

VIDI IN JOŽETU za 20 skupnih let častitamo in želimo vse najboljše! Erjavčevi, Bevcovi in Markljevi. 7685

kmetijski stroji

TRAKTOR s petimi priključki prodam. ☎ (068)75-052, po 19. uri. 7530
SAMONAKLADALKO SIP, 16 m³, alu stranice, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (068)47-397. 7537
SAMONAKLADALKO SIP, 16 m³, alu stranice, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)47-596, po 16. uri. 7549
TRAKTOR PASQUALI, 28 KM, in nemški traktor, 35 KM, prodam. ☎ (0608)89-034. 7580

TRAKTOR ZETOR, obnovljen, letnik 1976, in BCS (bencin-petrolei), motor acme, prodam. ☎ (068)49-564. 7618
NAHRBNO KOSILNICO na laks Tomos UMO-04 prodam. ☎ (068)40-013. 7651
CISTERNO za gnojevko (1.700 l), Creina, prodam. Albina Strmole, Vel. Gaber 33. 7655
SAMONAKLADALKO SIP 16-6, alu stranice, letnik 1990, prodam. ☎ (068) 30-215, (0609)646-788. 7689

kupim

UGODNO ODKUPUJEMO delnice Krke, Save, Pivovarne Laško in Union. Odkupujemo tudi delnice privatizacijskih skladov: Vizija, Activa, Certius, Cap invest. Pridemo na dom, gotovina takoj! ☎ (0609)639 664. 6767

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev, za upokojenca 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Za nenaročnike mali oglasi do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 32

službo dobi

ZA VIKENDE honorarno zaposlimo natakario z delno prakso. ☎ (068)41-355. 7515
 HONORARNO ali redno zaposlim sobopleskarja. Stanislav Rus, ☎ (0609) 617-255. 7538
 KV NATAKARICO ali kuharico zaposlim. ☎ (068)81-188. 7545
 V UREJENEM LOKALU redno zaposlim natakario, lahko pripravnico. ☎ (068)41-089. 7548
 REDNO ZAPOSIM cvetličarja(-ko) z izkušnjami. ☎ (068)83-066. 7587
 DEKLE za strežbo v bifeju zaposlim. ☎ (068)24-275. 7590
 ZAPOSIMO delavca v avtopralnici. ☎ (068)26-145. 7683

službo išče

DELO NA DOMU ali v okolici šentjerneja ali Kostanjevice iščem. Akviziternostvno odpade. ☎ (068)81-841. 7601

stanovanja

DVOSOBNO stanovanje v Brezicah, v izmeri 72 m², v pritličju, prodam. ☎ (0608)61-846. 7576
 ENO- ALI DVOSOBNO STANOVANJE vzamemo v najem. ☎ (068)321-796. 7592
 NAJMEM enoinpol- ali dvosobno stanovanje v Novem mestu. ☎ (068)323-340 in 323-226. 7658
 ENOSOBNO STANOVANJE, 32 m², v Novem mestu, na Ul. Slavka Gruma, prodam. Stanovanje je opremljeno, telefon, CK, KA TV. ☎ (061)1275-199. Ogled v soboto od 9. do 12. ure. 7672

živali

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)71-375. 6557
 MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostišče Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Vera Což, Slepšek 22, mokronog, ☎ (068)49-711. 7359
 GOSI, stare 5 tednov, bomo prodajali 9.8.1997 na sejmišču v Šentjerneju. Cena 1400 SIT/kom. Naročila sprejemamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 7431
 VEČ ŽREBET, polnokrvnih angležev, starih 6 do 18 mesecev, 4 letno pinto kobilo, ujahano, brejo, par voznihih kobil ter popolnoma obnovljen voz zapravljivček prodam. ☎ (0608)62-946. 7510
 TELICO SIMENTALKO, brejo 5 mesecev, več manjših telic in peč za kopalnico prodam. Rudi Bevc, Orešje 14, Sevnica. 7528
 6 MESECEV BREJO TELICO v A-kontroli, 3 mesece staro telico frizijko, bikca, starega 10 mesecev, traktorske grablje in traktor Štore 402 prodam. ☎ (068)83-396. 7532
 MLADIČKE OVČARKE, stare 8 tednov, brez rodovnika, oddamo. ☎ (0608) 77-045, po 20. uri. 7533
 TELIČKA, sivorjavega, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-002. 7550
 KRAVO simentalco, brejo 7 mesecev, tretje tele, prodam. ☎ (068)45-990. 7551
 TELIČKA SIVČKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)89-574. 7555

ODDAM PSA, mešanec ovčarja, dober čuvaj. ☎ (0608)79-270. 7560
 KRAVO po prvem teletu, težko 400 kg, in ponovno pripuščeno, prodam. ☎ (0608)41-389. 7561
 BIKCA SIVCA, starega 2 meseca, primerne za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)25-044. 7562
 KOZO in dve mladici prodam. ☎ (068)30-426. 7563
 BIKCA, starega en teden, dva bika, težka 450 kg, ostreže za hišo in električni mlin na kamne prodam. ☎ (068)40-005. 7581
 POCENI PRODRAM več panjev čebeljih družin. ☎ (068)75-416, zvečer. 7582
 TELE, staro 7 dni, prodam. ☎ (068)25-919. 7583
 DVA BIKA, težka cca 300 kg, prodam. ☎ (068)66-512. 7589
 DVE ČRNO-BELI TELIČKI, stari 10 dni, prodam. ☎ (068)323-487. 7593
 4 PRAŠIČE, težke okoli 140 kg, prodam. ☎ (068)42-549. 7599
 ČRNO-BELEGA BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)45-236. 7619
 VEČ PUJSKOV do 70 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)81-488. 7621
 BIKCA SIVCA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-052. 7624
 BIKA, težkega 400 kg, prodam. ☎ (068)85-819. 7627
 BIKCA FRIZIJKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)25-083. 7632

ŠTIRI TELIČKE prodam. ☎ (068)44-230. 7636
 DVA KOZLIČKA za zakol ali nadaljnjo rejo prodam po 10.000 SIT. ☎ (068)42-253. 7642
 TELIČKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)89-925 ali (068)89-635. 7669

BIKCA, starega 7 dni, prodam. ☎ (068)22-187. 7670
 TELICO FRIZIJKO, brejo 8 mesecev, prodam ali menjam za bika. ☎ (068)341-030. 7674
 BREJO svinjo prodam. ☎ (068)42-332. 7679

BELEGA parzijskega mucka ugodno prodam. ☎ (068)26-670. 7682
 TELIČKO in telička do 130 kg prodam. ☎ (068)30-274. 7687

TELIČKO, staro 10 tednov, za nadaljnjo rejo, prodam in kupim tele, staro 10 dni. ☎ (068)85-542. 7688

Srednja kmetijska šola "Grm" Novo mesto, Sevno na Trški gori 13, 8000 Novo mesto

razpisuje za šolsko leto 1997/98 naslednja prosta delovna mesta:

- profesorja slovenskega in angleškega jezika – za nedoločen čas
- profesorja slovenskega jezika in knjižničarja – za nedoločen čas
- profesorja matematike in računalništva – za nedoločen čas
- profesorja matematike in fizike – za nedoločen čas
- profesorja kemije – za določen čas
- profesorja zgodovine in geografije – za določen čas
- svetovalnega delavca – za določen čas

Začetek dela za razpisana delovna mesta je 1.9.1997, poskusno delo pa traja tri mesece.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev skladno z zakonom pošljite v 8 dneh po objavi razpisa. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju prijav.

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo po sklepu župana Mestne občine Novo mesto potekala

JAVNA RAZGRNITEV OSNUTKA

SPREMEMB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 2000 TER PROSTORSKIH SESTAVIN SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 1990

ter

OSNUTKA ZAZIDALNEGA NARČTA ZABREZJE v času od 1. avgusta 1997 do 31. avgusta 1997

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Novi trg 6 (III. nadstropje) in
- v prostorih krajevne skupnosti Bučna vas

Pisne pripombe k osnutkom lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih razgrnitve ali pošljete na Mestno občino Novo mesto, sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje, Seidlova cesta 1, Novo mesto.

Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

Javna obravnava obeh osnutkov dokumentov bo v torek, 19. avgusta 1997, ob 19. uri v prostorih krajevne skupnosti Bučna vas, na kateri bo izdelovalec obeh osnutkov dokumentov podrobneje obrazložil in prisotnim dajal pojasnila.

Viljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto
 Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
 Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje
 Seidlova cesta 1

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim! 090/41-29 090/42-38

KRKA ZDRAVILIŠČA

Krka zdravilišča, d.o.o.
 Germova 4
 8501 Novo mesto

pripravljamo projekt po sistemu gradnje za tržišče

PRENOVA OBJEKTA GLAVNI TRG 8 (ROTOVZ) V NOVEM MESTU

Nudimo nakup:

- lokalov velikosti od 25 do 60 m²
- poslovnih prostorov velikosti od 25 do 40 m²
- stanovanj velikosti 140 m²

Predviden termin gradnje: september 1997 — marec 1998.

Za vse informacije nas obiščite na zgornjem naslovu ali pokličite telefonsko številko 068/321-720.

RENAULT

REVOZ, D.D.

Iščemo več sodelavcev za področje

INFORMATIKE

Od kandidata pričakujemo:

- visokošolsko izobrazbo (smer informatika)
- 3 leta delovnih izkušenj na področju izgradnje in vzdrževanja informacijskih sistemov (lahko tudi pripravnik)
- znanje francoskega ali angleškega jezika

Kaj nudi Revoz?

- raznoliko in ustvarjalno delo
- sodelovanje v mednarodnih projektih
- dodatno izobraževanje
- stimulatívno nagrajevanje
- delo z najnovejšo računalniško tehnologijo

Delovna mesta so v Ljubljani in Novem mestu.

Če vas področje informatike zanima in ustrezate zahtevam, pošljite svojo prijavo s kratkim življenjepisom v 14 dneh na naslov:

Revoz, d.d., Personalna direkcija, Belokranjska 4, 8000 Novo mesto.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1997.

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3 ☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacija.

ATENA Rozmanova 16, Novo mesto ☎ 324-622

POSREDOVANJE Z NEPREMIČNINAMI! ODKUP DELNIC Krke, Leka, Petrola in drugih (B tudi za gotovino) po dnevni cenah in odkup PID-ov. MENJALNICA (na zalogi HRK).

KOVINOTEHNA

Prodajni center v BTC Novo mesto
 Prodajni center v Intermarketu Brežice

nemogoče je mogoče

PRIZNANE BLAGOVNE ZNAMKE

BTV EVELUX Velenje, 37 cm

37.590 SIT

Glasbeni stolp AIWA CX-NAV 90

139.800 SIT

Walkman z uro PHILIPS v treh barvah

7.490 SIT

ODLIČNI PLAČILNI POGOJI: GOTOVINSKI POPUSTI (5-7%), POSOJILA (1-2 LET), ODLOG PLAČILA (3-6 MES.)

PORTRET TEGA TEDNA

Vlado Kostevc

počevati matematiko, sedaj uči fiziko in tehniko, končuje pa Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Na šoli je zelo aktiven in skrbi, da bi se že učenci začeli zavedati pomena turizma in da bi ohranjali zgodovino kraja. Sam je posnel že 300 fotografij in prav toliko diasov znamenitosti Suhe krajine.

Je eden redkih, ki se zaveda, kakšno lepoto in bogastvo nosijo v sebi ti kraji. Zanj je turizem popotovanje v druge kraje in izmenjava izkušenj ter način življenja drugih. Sem sodi spoznavanje pokrajine, ljudi in njihovih običajev. "Dejstvo je, da ljudje, ki bežijo pred Portorožem. Pomembno je, da obiskovalci, ki pridejo, uživajo v tej naravi. Zato moramo z razvijanjem turizma ohranjati mlino in druge stare objekte, ki žalostno propadajo. In kar je še zlasti pomembno, turistu je potrebno ponuditi kmečko hrano," pravi Kostevc.

Kot predsednik turističnega društva je v štirih letih delovanja dosegel, da popotniki lahko dobijo o kraju razglednice, brošure in prospekte, hkrati pa je možen tudi ogled žužemberškega gradu, o katerem rad pove veliko zanimivih zgodb. S prireditvami so grad obudili, nenehno pa je v ospredju še želja po obnovi gradu.

"Žužemberk sem vzljudil, prišel mi je k srcu, še posebno grad. Rad se posedim v njem in si zamišljam, kako je bilo včasih. Opazujem Mojco in Miha, ki se igrata in smejeta, ter razmišljam, kdaj je bilo nazadnje slišati na grajskem dvorišču otroški smeh."

Ko torej govorimo o turizmu v Suhi krajini ne moremo mimo Vlada Kostevca, ki se trudi z vsemi močmi za razvoj Žužemberka in Suhe krajine.

A. JERNEJČIČ

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V soboto, 23. avgusta, gremo na Vršič

Čas je že, da vas, dragi naročniki, po poletnem mrtvili spet povabimo na že tradicionalne izlete, ki jih v sodelovanju s turistično agencijo Mana pripravljamo za naše naročnike, pa tudi ostale. Tokrat bomo rajžali na Vršič.

Odhod bo z novomeške avtobusne postaje v soboto, 23. avgusta, ob 6.30. Mimo Ljubljane se bomo peljali do Kranjske Gore, kjer bo krajši postanek za kavo, in pot nadaljevali do Vršiča. Tu si bomo poleg naravnih lepot ogledali rusko kapelico in šli naprej do Trente, kjer si bomo vzeli čas za ogled muzeja Triglavskega narodnega parka. V Bovcu se bomo ustavili na kosilu in si na povratku proti domu v Kobaridu ogledali še muzej (oddelek soške fronte). Prihod v Novo mesto bo v večernih urah.

Cena izleta za naročnike Dolenjskega lista je 4.800 tolarjev, za ostale 5.800 tolarjev. Vstopnina za oba muzeja se plača na kraju samem.

Prijave sprejemamo do ponedeljka, 18. avgusta, na telefonskih številkah:

068/321-115 in 342-136

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST
in
MANA
turistična agencija

DOLENJSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj

Življenje na pokopališču

"Kako ne bom bolna, ko pa živim na rimskem pokopališču," pravi malo za šalo in malo zares Nežka Malnarič s Štrekljevca

ŠTREKLJEVEC - Nežka Malnarič iz tiste domačije na Štrekljevcu, kjer je nekdanja hiša, v kateri so imeli desetletja in desetletja gostilno (zato se po domače še vedno pravi pri Birtovih), se na začetku pogovora nasmehne, zamahne z roko in pravi: "Kako ne bom bolna, ko pa živim na rimskem pokopališču!" Te njene besede niso iz trte izvite, ampak še kako držijo.

Pred več kot 25 leti so Malnaričevi staro hišo podrli in začeli kopati za novo. Na srečo so takrat še kopali na roke. Vprašanje je, kaj bi ostalo od danes dobro ohranjenih izkapanin, če bi si pomagali z bagerjem. Nežka pihiti v klet in pokaže, kje so našli dobro ohranjeno ognjišče in kje veliko amforo, ki so jo očitno, napolnjeno z vinom, položili poleg žar. "Našli smo tudi več žar, v katerih so bile na majhne koščke narezane človeške kosti. Poleg vsake žare so bile še tri ali štiri posodice, na primer za sol, za hrano," pravi Malnaričeva.

Nežka pove, da so izkapanine sedaj v muzejih v Semiču, Metliki, Ljubljani. Strokovnjaki so ji povedali, da je vse to iz rimskih časov, ni pa ji poznano, da bi se kje v vasi odkrili tako bogate najdbe. Čeprav je bila takrat še majhna, pa se spominja, da je njen oče, ko je v sadnem vrtu v bližini njihove hiše sadil drevesa, večkrat dejal, da mu je škrtalo pod lopato, ko je kopal jame. Malnaričeva ne verjame, da je v zemlji še kaj ostalo, ker je bilo veliko izkopanege. Nje pa je za spomin ostala le majhna skodelica. Vse ostalo si lahko ogleda le v muzejih.

"Poleg naše hiše je, kot so mi povedali strokovnjaki, tekla tudi rimska cesta. Legenda, ki je šla od ust do ust in sem jo slišala od starejših ljudi, pa pravi, da se je nekoliko naprej od naše hiše cesta strmo vzpenjala, zato so konjsko vprego morali vleči s striki. In od tu ime Štrekljevec," pojasni zgovorna Nežka.

M. BEZEK-JAKŠE

Nežka Malnarič s skodelico iz rimskega groba

50 LET LD BRUSNICE

BRUSNICE - V nedeljo, 3. avgusta, ob treh popoldne bo v Brusnicah proslava ob 50-letnici Lovske družine Brusnice. Po prireditvi, na kateri bodo nastopili brusniški šolarji in rogisti ZLD Novo mesto, bo lovska veselica, na kateri bo igral ansambel Henček. Že dan prej, 2. avgusta, bodo brusniški lovci pripravili razstavo, na kateri bodo pokazali bogat živalski svet in del svoje dejavnosti. Ob 50-letnici je LD Brusnice izdala brošuro Zlati odsev, v kateri so številni prispevki in fotografije.

JULIJA MESOJEDEC

SEVNICA - Na julijskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen Sevnica je nastopilo 12 igralcev, zmagal pa je Zvonko Mesojedec nad Andrejem Grlicem in Igorjem Glavačem. V skupnem vrstnem redu vodi Bojan Kuzmič. (J. B.)

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot
Slavka Klančičarja

Zapletena slovenščina

Med referenti na posvetovanju družtev inženirjev in tehnikov gozdarstva Slovenije v Slovenjgradu je bil tudi inženir Janez Grlic, ki je že nekaj let delal v Švici. Seznanil naj bi zbrane, kako je z zagotavljanjem sredstev za reprodukcijo v tej državi. Pozornost je vzbudil posebno zato, ker imajo tam že okoli 100 let star zakon o gozdovih.

V uvodnih besedah se je nekaj časa opravičil, ker zaradi daljše odsotnosti od dogajanja doma ne bo mogel vse tako povedati kot referent pred njim dr. Winkler, ker mu je novejši družbenopolitično izrazoslovje slabše znano. "Povedal bom vse bolj enostavno in po domače," je zaključil.

Ana Janc-Tekstor je še vedno čila ženska, samo sluh ji malo nagaja. (Foto: S. Dokl)

očal. Pred dnevi je sin Zdravko na mamino željo ponovno naročil Dolenjski list, ki so ga pred časom odpovedali.

"Mama hočejo biti seznanjeni z vsem, kar se dogaja okoli njih," je pripomnil sin Zdravko.

SLAVKO DOKL

HOTEL PODKUPITI

TREBNJE - 37-letni S. D. iz okolice Kamnika je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja podkupnine. 18. julija je namreč povzročil prometno nesrečo v Trebnjem. Ko je policist ugotovil, da je vozil pod vplivom alkohola, je Kamničan policistu ponudil 100 mark, da policist ne bi podal predloga sodniku za prekrške, kar pa se ni zgodilo.

VELIKA NAGRADA AMD KRŠKO IN POKAL ZAVAROVALNICE TRIGLAV

40-LETNICA SPEEDWAYA V KRŠKEM
Krško, sobota, 2. avgusta, ob 19. uri (nočna dirka) na stadionu Matije Gubca v Krškem

ZA TO NAGRADO SE BODO POMERILI NAJBOLJŠI VOZNIKI SPEEDWAYA NA SVETU:

BILLY HAMILL	ZDA	aktualni svetovni prvak 1996
HANS NIELSEN	Danska	svetovni prvak: 1986, 1987, 1989, 1995
SAM ERMOLLENKO	ZDA	svetovni prvak: 1993
TONY RICKARDSSON	Švedska	svetovni prvak: 1994
TODD WILTSHIRE	Avstralija	zmagovalec 15. zlatega znaka 97
CHRIS LOUIS	V. Britanija	
SEAN WILSON	V. Britanija	
JEREMY DONCASTER	V. Britanija	
CHRIS MANCHESTER	ZDA	
PAUL THORP	V. Britanija	
ARMANDO CASTAGNA	Italija	
ZOLTAN ADORJAN	Madžarska	

IN NAJBOLJŠI VOZNIKI IZ SLOVENIJE
Po dirki bo veliko nagradno žrebanje vstopnic:
1. nagrada: osebni avtomobil SEAT IBIZA
2. nagrada: motorno kolo in še veliko bogatih nagrad

PO KONČANI RAZGLASITVI REZULTATOV BO NAJVEČJI OGNJEMET DOSLEJ V SLOVENIJI!

Prodaja vstopnic bo na dan prireditve na stadionu. LJUBITELJI SPEEDWAYA IN OSTALI VLJUDNO VABLJENI!

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Eni čakajo, drugi pa mimo vrste v ambulanto - Prebrala je Sveto pismo in osebno spoznala Jezusa - Vemo kdo v Črnomlju napačno parkira - Zakaj v Brežicah prodajajo v hrvaščini

Ksenijo P. je razburilo, ko je pred dnevi čakala v novomeški okulistični ambulanti. Medtem ko so nekateri matere z otroki, da bi prišle čim rej na vrsto, čakale že ob šestih zjutraj in prišle na vrsto šele čez več ur, so nekateri, ki so prišli sredi dopoldneva, prišli na vrsto takoj. Vzrokov, zakaj nekdo pride na vrsto takoj ko pride do ambulate, je lahko več, marsikateri je tudi upravičen in razumljiv, tistim, ki pa čakajo že več ur, pa običajno neznan. V okulistični ambulanti nam uradnega odgovora na pritožbo niso želeli dati, saj je bila predstojnica odelka, ki bi uradni odgovor lahko dala, na dopustu. V neuradnem pogovoru nam je eden izmed tamkajšnjih zdravnikov povedal, da v obilici dela, ki ga imajo v njihovi ambulanti, lahko pride tudi do takega spodsrljaja, prizadevajo pa si, da se to ne bi dogajalo. Takih pritožb je v preteklosti že bilo nekaj, celo inšpektor jih je obiskal. Če bi bila gneča v čakalnicah manjša, do tega ne bi prihajalo, vendar na to sami ne morejo vplivati.

Marija iz okolice Trebnjega je prebrala Sveto pismo in ugotavlja, da smo vsi zavedeni. Prebrala je tudi knjigo Jezus je naša usoda in

pravi, da je Jezusa osebno spoznala. Vsem ljudem in tudi duhovščini svetuje, da preberejo Sveto pismo in se spokorijo, sicer ne bodo prišli v nebesa. Odkar je ona prebrala Sveto pismo, se je popolnoma spremenila, ne sovraži več in povsem drugače gleda na svet.

Darinka z Železničarske ceste v Črnomlju je povedala, da vedno ena in ista oseba parkira svoje vozilo v nepreglednem ovinku in ogroža prometno varnost, čeprav je le okoli 50 m dlje parkirni prostor. Zanima jo, kdo bo povrnil škodo, če bo zaradi tega prišlo do nesreče, in zakaj ne ukrepajo policisti. Darinka nam je zaupala tudi ime in priimek kršiteljice, a nas je prosila, da ga ne objavimo, saj upa, da bo opozorilo zaleglo.

Franc Šegedin iz Novega mesta je najprej izrazil strinjanje z gospo, ki se je pred tednom pritoževala nad streljanjem na strelišču v Škrjančah, njega pa zanima predvsem, zakaj šmihelski Romi lahko gradijo na črno prave vile, pa jim občina tega ne prepreči, medtem ko drugim črne gradnje rušijo. Zaradi dopustov na občini odgovora na to vprašanje nismo dobili, je pa bilo na to temo tudi v našem časopisu že precej napisanega.

Marija iz Krškega je pred kratkim nakupovala v eni izmed trgovin Kovinotehne v Brežicah. Ko je prodajalka nagovorila slovensko, ji je ta odgovorila v hrvaščini oziroma srbsščini. Tudi ko je nadaljevala pogovor v slovenščini, je prodajalka vztrajala pri tujem jeziku. Poklicali smo vodjo prodajnega centra brežiške Kovinotehne Antona Hribarja, ki nam je pojasnil, da so vsi pri njih zaposleni prodajalci slovenski državljanji in govorijo slovensko. Ker večina njihovih kupcev prihaja s Hrvaškega, se je lahko zgodilo, da je prodajalka pomotoma govorila v Mariji tujem jeziku, vsekakor pa tega ni storila namerno.

Darinka Kulovec iz Gorenjega Kamenja je za razliko od ostalih poklicala zaradi pohvale, pohvalila pa je sodelavce iz Mladinske knjige - papirnice. Darinka je namreč pred mesecem povila

hčerko, sodelavci pa so jo pred kratkim obiskali na domu in ji prinesli darilo, ki ga ni pričakovala.

I. V.

NOVOMEŠKI TABORNICI NA ZLETU V VELENJU

NOVO MESTO - Jutri bo odpotovalo v Velenje na 11. Zlet tabornikov Slovenije tudi 27 članov Rodu gorjanskih tabornikov, ki bodo do 10. avgusta sodelovali na največji letošnji slovenski mladinski prireditvi. Na tem velikem taborjenju bo mnogo priložnosti za najrazličnejše dejavnosti, kreativne delavnice, šport in prijeto družabnost ob tabornem ognju, predvsem pa tudi za spoznavanje novih prijateljev iz domovine in tujine. Slednje je tudi namen zleta, da bi mladi postali novi prijatelji za vse življenje. Naši taborniki bodo še posebej vabili predstavnike odredov na republiško orientacijsko tekmovanje, ki bo konec septembra v Novem mestu. Takrat pričakujejo 60 taborniških ekip iz vseh krajev Slovenije. Zlet bo v soboto, 2. avgusta ob 10. uri slovesno odprl predsednik republike Slovenije Milan Kučan.

Tg

"ROŽMARIN" V KOČEVJU - Na kočevskem kmečkem trgu so v soboto po sprejemu pri županu Janku Veburu in ogledu nekaterih krajev v občini zaplesali člani plesne skupine "Rožmarin". Skupina prihaja iz kanadskega Montreala, vodi pa jo Rozina Hojzan Rogan. Najprej so nekaj starih slovenskih pesmi zapela članice domače skupine Nagel, nato pa so gostje zaplesali plesne slovenskih pokrajin. (Foto: M. Glavonjič)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.